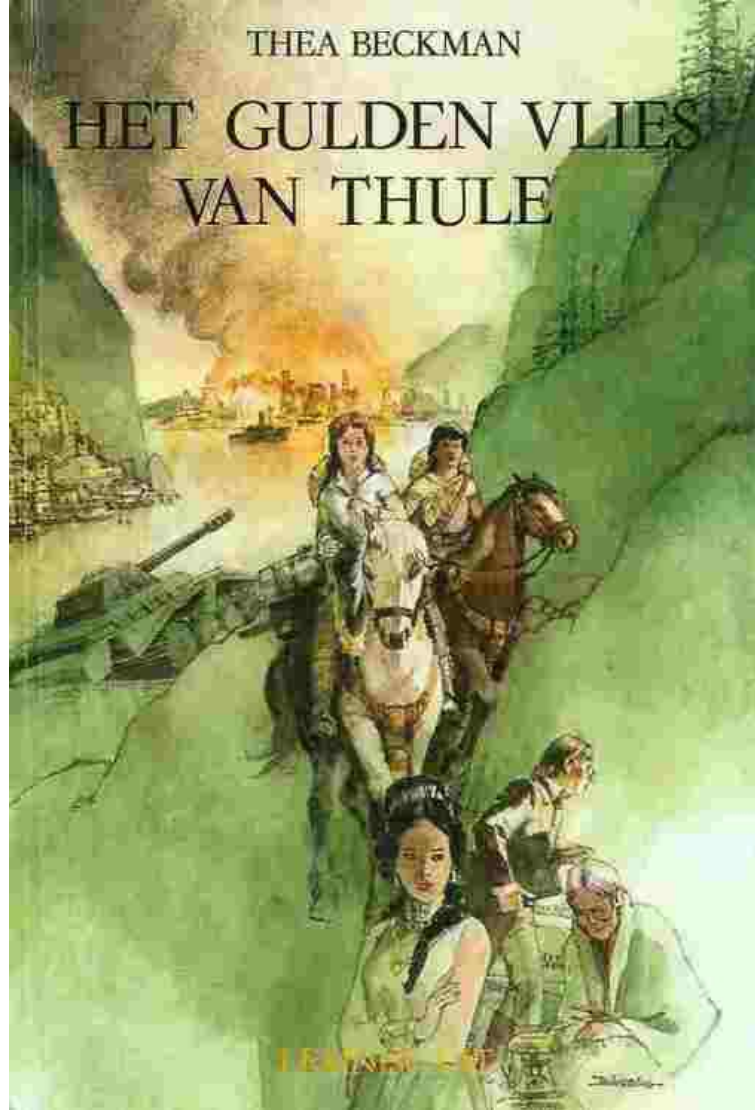
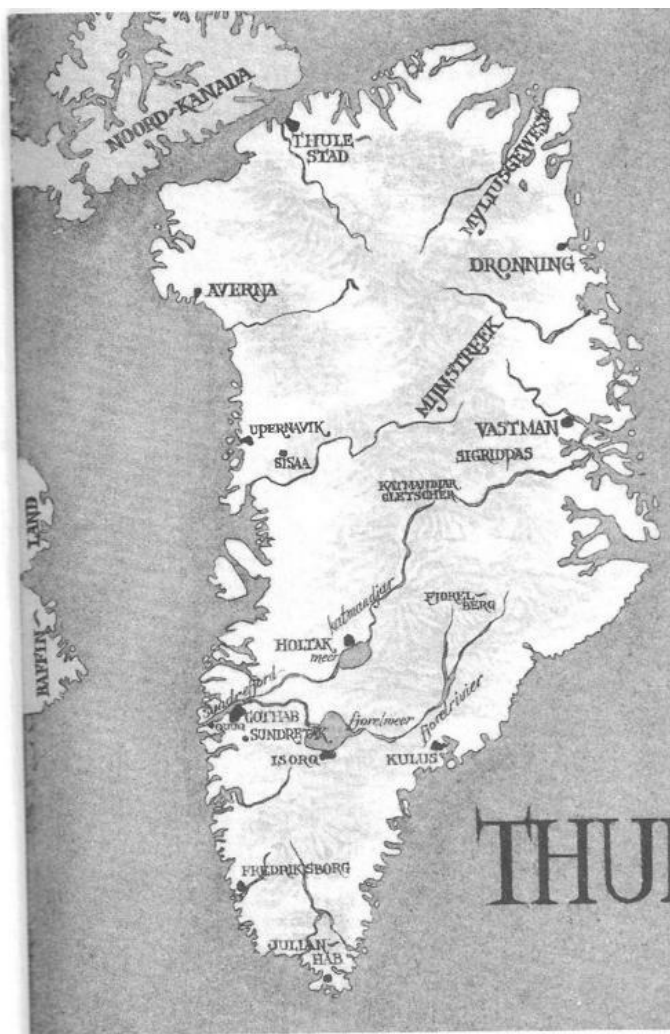

THEA BECKMAN

HET GULDEN VLIES VAN THULE

LEZINGEN

Inhoud

DEEL I ELVIRA

1 Op weg naar het Nieuwe Land

2 Merkwaardige ontmoeting

3 Elvira krijgt een aanbieder

4 De wraak van de gouverneur

5 De avonturen van kapitein Habermas

6 Elvira trekt erop uit

7 De zoon van de Konega

8 Conflicten

9 Thura

DEEL II SHASITA

10 Snel rijk worden!

11 Verdwijningen

12 Verdwaald!

13 De onverbiddelijke grootmoeder

14 De Konega van Thule

15 De weg terug

16 Dienstkloppers

DEEL III ELVIRA

17 [Oproer](#)

18 [Moeilijke beslissingen](#)

19 [De diplomaat](#)

20 [Gevangen!](#)

21 [De schipbreuk](#)

22 [De bevrijders](#)

23 [De koppige generaal](#)

24 [Het Gulden Vlies](#)

DEEL 1 ELVIRA

1 Op weg naar het Nieuwe Land

De drukte op de kade van Loran was onbeschrijfelijk. Hijskranen piepten, mensen riepen, vrachtauto's reden af en aan, een bootsman vloekte krakend, en er huilden een paar kinderen. Elvira Kamgut leunde tegen de verschansing van de GLORIA, het emigrantenschip dat vandaag naar het Nieuwe Land zou vertrekken en keek met grote ogen naar het inschepen van de passagiers. Op de kade beneden stonden nog tientallen mensen met pakken, koffers, rugzakken, zwemvesten. Ze sleurden hun bagage over de loopplank en verdwenen stuk voor stuk in de buik van het schip. Elvira was vijftien jaar oud en dit was de eerste maal in haar leven dat ze een grote reis maakte. Henrik Kamgut, haar vader, was benoemd tot ondergouverneur van de kolonie Upernavik in het Nieuwe Land. Hij was vooruit gereisd. Nu mochten zijn vrouw Sabine en Elvira met haar jongere broer Arnout en haar kleine zusje Elsie volgen.

Elvira was behoorlijk opgewonden door alles wat zij zag en verwachtte. Oef, wat gingen er veel mensen naar de koloniën! Werden die allemaal aangetrokken door de verhalen over een groot groen leeg land, waar de aarde rul was, waar het voldoende regende en dat adembenemend mooi moest zijn?

Ze moest er inwendig om grinniken. We worden geacht trots te zijn op ons vaderland, dacht ze. Onze dichters bezingen onze grootheid, onze moed en onze trouw aan het Badense Rijk, maar nauwelijks krijgen de mensen de kans zich ergens anders te vestigen of ze weten niet hoe gauw ze naar Thule moeten gaan om daar hun geluk te beproeven.

Maar wat weten we eigenlijk van dat land? Heel weinig...

Het was enkele jaren geleden begonnen, toen de kranten berichten gingen afdrukken over een reusachtig eiland in het noordwesten van de Oceaan. Het bestaan van dat eiland scheen in het verleden al bekend te zijn en er gingen zelfs geruchten dat lang geleden — toen de Egons nog als dictators regeerden —

expedities naar dat Thule waren uitgezonden waarvan later echter nooit meer iets werd vernomen. Maar, zo schreven de journalisten, dat was vele jaren vóór de Glorierijke Revolutie geweest. Die revolutie had een einde gemaakt aan het dictatorschap van de Egons en een soort democratie tot stand gebracht. De nieuw gekozen regering en de gekozen president hadden de eerste tijd nog de handen vol gehad aan de wederopbouw, aan het onderdrukken van oproerlingen en aan een nieuwe oorlog met het Britse Rijk. Pas nadat de vrede was getekend en de ergste misstanden in het Badense Rijk waren opgeruimd, konden de ministers van Oorlog en van de

Toegevoegde Gebieden gaan denken aan kolonisatie van ver weg gelegen eilanden. Yselan werd zonder enige moeite veroverd, maar dat was een vulkanisch en weinig vruchtbaar eiland en het leverde het Badense Rijk maar weinig voordeel op. De geruchten en verhalen over Thule, nog verder naar het westen gelegen dan Yselan spraken meer tot de verbeelding van de Badeners.

Volgens de onderworpen Yselanders moest dit Thule uiterst vruchtbaar zijn en ongelooflijke schatten bezitten, terwijl het door de schaarse bevolking nog nauwelijks in cultuur was gebracht. Wat daar niet allemaal in de grond zat! Goud, zilver en tin, ruwe olie, edelstenen, zelfs diamanten! Thule, onontgonnen en grotendeels onbewoond, leek een belofte in te houden waarvan de lokroep onweerstaanbaar was.

En als het Groot Badense Rijk iets nodig had, waren het wel rijke koloniën. In het hete binnenland van het Rijk breidde de woestijnvorming zich onhoudbaar uit.

Elvira had het gezien toen ze in de trein zat die haar en haar familie van de hoofdstad Badenburger naar de grote havenstad Loran bracht: een zonnig landschap met armoedige dorpen, kale struiken met uitgedroogde blaadjes die wapperden als krantensnippers, akkers waarop het graan nog groen was maar waar de halmen te ver uiteen stonden. Donkere vogels vlogen erboven, dreigend en hongerig. En het was nog maar begin

mei; de gloeiend hete zomer moest nog beginnen! Volgens de journalisten, die niet ophielden te schrijven over het Nieuwe Land, regende het in Thule regelmatig, zelfs gedurende de zomermaanden.

De verovering van Thule was snel gegaan. De machtige Badense vloot was opgestoomd naar het westen, had de Thuleense kuststeden gebombardeerd en bezet, terwijl de bevolking van die steden in paniek het binnenland was ingevlucht en zich verborgen hield in de onafzienbare wouden en het woeste bergland. Tot de niet geringe verbazing van de Badense landingstroepen hadden de Thulenen zich niet verzet tegen de inname van hun belangrijkste kuststeden.

Zodra de beschietingen door de Badense oorlogsvloot begonnen hadden de bewoners de steden ontruimd en zich teruggetrokken in de wildernissen van hun bergland.

'Een laf, schuw en dom volk,' stond er in de krant. 'Helaas leed onze vloot toch verliezen door de onbekendheid met de wateren voor Thule, waar vele ondiepten, rotseilandjes en verraderlijke stromingen menige schipbreuk veroorzaakten. Laat ons de helden die ten onder gingen voor die gevaarlijke kusten herdenken met dankbaarheid en rouw. Zij stierven voor de glorie van ons Vaderland en voor de welvaart van ons volk.'

Ondanks die tegenslag waren de Badense mariniers erin geslaagd de belangrijkste kuststroken van Thule te bezetten. Achter elkaar vielen de steden Kulus, Julianhab, Fredriksborg, Gothab en Upernavik in handen van de Badeners die meteen ernst maakten met de kolonisatie. Daarvoor was werkvolk nodig en daarom werd emigratie naar het Nieuwe Land van harte gepropageerd. In Thule konden de mensen hun fortuin maken.

'De Thulenen,' had er in de kranten gestaan, 'zijn uiterst primitief. Zij kennen geen elektriciteit, weten niet hoe zij gas uit steenkool moeten halen, ze bezitten geen motorvoertuigen en geen moderne machines. In al de tien eeuwen na de Grote Ramp die de wereld trof zijn ze met hun beschavingspeil niet verder gekomen dan de Badeners zeshonderd jaar geleden. Ons wacht daar een grootse taak.'

Geen wonder dat Elvira Kamgut opgewonden was nu zij deel zou gaan uitmaken van de duizenden kolonisten die deze grootse taak op zich hadden genomen.

Langzamerhand werd het rustiger op de kade. De meeste passagiers waren ingescheept, alleen enkele laatkomers renden nog voorbij, sleurend met hun koffers. Naast Elvira doken Arnout en Elsie op. Moeder was nog beneden, in de kleine hut die zij met zijn vieren moesten delen.

'Ik heb honger,' deelde Arnout mee. 'Hoe laat gaan we eigenlijk eten en wanneer vertrekken we?'

'De avondmaaltijd is om vijf uur,' zei Elvira die dat had gelezen op een bordje aan de ingang van de eetzaal in de buik van het schip. 'En het ontbijt is 's morgens om negen uur.'

De beide kinderen, zelfs Arnout, zagen er moe en slaperig uit na de lange, lange treinreis. Elvira verbaasde zich erover dat zij zich nog zo fit voelde. Of kwam dat door de opwindings?

'Als we in Upernavik komen,' vroeg Elsie, 'krijgen we dan een huis?'

'Natuurlijk wacht daar een huis op ons,' antwoordde Elvira. 'Daarom is vader ook twee maanden eerder gegaan, om alles voor ons in orde te kunnen maken. En reken maar dat er voor een ondergouverneur een móói huis is gereserveerd.'

'Mooier dan onze etage in Badenburger?'

'Vast wel.'

'Vader is nu een belangrijke man geworden,' zei Arnout. 'Op één na de machtigste man in Upernavik. Noem dat maar niks.'

'In Badenburg was hij toch ook al belangrijk?' piepte Elsie.

Jazeker. Toen was hij ambtenaar eerste klasse op het Departement van Toegevoegde Gebieden.' De lange naam maakte indruk op Elsie, maar ze keek niet blij.

'Is het echt heel ver?' vroeg ze en opeens beseft Elvira dat haar zusje een beetje bang was. Bang voor de grote zee die zij nog nooit had gezien, bang voor het onbekende dat hun wachtte. Geruststellend legde ze een hand op Elsies hoofd.

'Het is mei, zusje, dan is de zee heel kalm. En tegenwoordig beschikken de kapiteins over goede zeekaarten. We zullen veilig aankomen, dat beloof ik je.'

Arnout snoof. 'Wat weet jij daar nu van? Misschien lijden we schipbreuk in een vliegende storm en spoelen we aan op een onbewoond eiland.' Elsie keek benauwd en Elvira gaf haar broer een stomp.

'Niet plagen,' zei ze streng.

'Ik plaag niet. Ik noem alleen de mogelijkheden. We zijn niet voor niets verplicht gedurende de zeereis allemaal een zwemvest te dragen. Daaraan kun je zien dat de reis nog steeds gevaarlijk is.' Hij is zelf bang, schoot het door Elvira heen, maar dat wil hij niet toegeven. Ze klopte haar broer op

de schouder.

'Ach wat. Als er iets verschrikkelijks gebeurt zal jij ons allemaal redden, niet?'

Arnout knikte, opgelucht omdat zijn grote zus een soort held in hem scheen te zien.

Op de brug van de **GLORIA** werd een bel geluid en ook dieper in het schip rinkelden bellen.

'Etenstijd!' riep Arnout blij. De kinderen zochten hun weg naar beneden, naar de grote eetzaal met de lange tafels. Moeder was er al en had op de banken naast zich drie plaatsen vrijgehouden. De avondmaaltijd bestond uit dikke erwtensoep waarin zelfs enkele flintertjes vlees dreven, aangevuld met harde scheepskaak.

Naast elk bord lag een sinaasappel.

'Nou, we worden verwend,' lachte Elsie. Maar nauwelijks was Elvira op haar soep aangevallen of ze voelde hoe het schip in beweging kwam.

'We varen!' zoemde het langs de tafels.

Het liefst had ze nu haar maaltijd in de steek gelaten om naar

boven te rennen en te zien hoe de **GLORIA** de haven uitstoomde en zee koos. Maar ze had te veel honger en de soep was te goed om achter te laten. Moeder keek op, liet haar lepel zakken en opeens stonden er tranen in haar ogen.

'Ja, we varen,' fluisterde ze. Sabine Kamgut was een stevige vrouw van negenendertig jaar met brede heupen, grijze ogen en donkerblond haar, terwijl ze nog iets van haar jeugdige schoonheid had weten te behouden. Ze had niet geprotesteerd toen haar man maanden geleden thuiskwam met de mededeling dat hij als hoge ambtenaar met zijn gezin zou worden uitgezonden naar het Nieuwe Land, hoewel Elvira wist dat het haar moeder moeilijk zou vallen, alles wat haar vertrouwd was achter te laten. Maar bij de Kamguts was het de heer des huizes die besliste over belangrijke zaken. Bovendien betekende zijn benoeming een aanzienlijke promotie en dat telde zwaar. Elvira legde snel een hand op haar moeders arm.

'We vertrekken, maar we gaan een prachtige toekomst tegemoet.' Sabine knikte en veegde haar ogen droog.

Nauwelijks had Elvira haar eten naar binnen of ze greep de sinaasappel en rende de eetzaal uit, de smalle gang door, de trappen op. Toen ze aan dek kwam zag ze dat ze de haven al uit waren. In al haar uitgestrektheid lag de oceaan voor haar. Uit de beide pijpen van de **GLORIA** kwam dikke zwarte

rook; het schip bonkte, zoemde en ploegde door het water dat bij de boeg wit schuimde. De koele vaarwind rukte Elvira's donkere haar naar achteren. Verrukt over het feit dat ze werkelijk op zee was en naar de horizon voer, pelde ze de vrucht. Ze reisde! Was er iets heerlijkers denkbaar? De beweging van het schip, het trillen van het dek onder haar voeten, de wetenschap dat krachtige machines met kolossale zuigers het schip voortstuwden over deze oneindigheid, brachten haar in extase.

Langzaam maar onherroepelijk verdween de lage kustlijn uit het gezicht. En toen was er alleen nog maar water om haar heen, niets dan water...

Ze proefde de zoute wind op haar lippen. O, het leven was verrukkelijk!

Maandenlang had ze uitgezien naar dit moment, half verlangend, half bevreesd en nu bleek het puur geluk te zijn. Ze wierp de schillen in het water, misschien lustten de vissen ook sinaasappel en ze moest lachen toen ze de meeuwen ernaar zag duiken. Haar handen omklemden de reling die vettig aanvoelde. Een matroos die haar passeerde floot even naar haar, dat maakte haar nog vrolijker. Geleidelijk waren er meer passagiers aan dek gekomen, ook de Kamguts. Ze lieten zich uitwaaien, keken naar het witte boegwater en het brede vaarspoor, praatten opgewonden met elkaar en plotseling

begon iemand te zingen. Het lied werd door honderden kelen overgenomen: 'Vaarwel, lief Vaderland, vaarwel.' Tranen van ontroering en wilde vreugde sprongen in Elvira's ogen. Ze kon zich niet herinneren dat ze ooit zo gelukkig was geweest.

De dagen die volgden bleven heerlijk. Het weer hield zich goed, de zee was minder woelig dan Elvira had verwacht en de kinderen voelden zich alsof ze met vakantie waren. Overdag dwaalden ze over het schip, renden elkaar na over het dek, aten enorme hoeveelheden gortepap in de ochtend, erwten- of bonensoep in de namiddag en amuseerden zich kostelijk. Moeder bleef vaak beneden in de hut, las wat of naaide aan een bloesje. Ze vond de eentonigheid van de zee deprimerend. Maar de jonge Kamguts verveelden zich geen moment. Met andere emigrantenkinderen deden ze spelletjes of ze lieten de matrozen vertellen over verre reizen. Vele van de zeelui waren al een paar maal naar Thule gevaren en zij spraken over ruime witte steden en groen, ontzaglijk veel groen.

Na een dag of tien voelde Elvira dat er iets was veranderd. De temperatuur was merkbaar gedaald, soms regende het en de matrozen liepen niet langer met ontbloot bovenlijf over dek maar droegen een soort flanellen hemden boven hun blauwe broeken. Ook het ritme van de machines leek te veranderen en de horizon was niet langer leeg. Ver weg verschenen

donkere vlekken die op het water leken te drijven, maar wanneer ze er dichterbij kwamen bleken het rotseilandjes te zijn, slechts bewoond door vogels. Het schip voer nog maar op halve kracht en zocht voorzichtig haar weg tussen de vele ondiepten. Waren hier de Badense schepen vergaan, tjokvol dienstplichtigen? dacht Elvira beklemd.

'Morgenochtend zijn we in Julianhab,' wist Arnout te vertellen.

'Fijn,' riep Elsie die al die eilandjes maar griezelig vond, 'gaan we dan van boord?'

'Nog lang niet. Julianhab ligt aan het zuidelijkste puntje van Thule. Natuurlijk gaan kolonisten daar van boord, maar wij varen door tot Gothab en daar moeten we overstappen op een kustvaarder die ons naar Upernavik zal brengen. De reis is nog lang niet voorbij.'

'Ik verlang naar vader,' zei Elsie. 'Zijn daar ook kinderen?'

'Allicht,' lachte Elvira. 'Kinderen vind je overal op de wereld. Je zult heel gauw nieuwe vriendinnetjes hebben.'

'Ik wou dat we er al waren,' zuchtte Elsie.

Ik niet, dacht Elvira. Ik zou altijd door willen reizen, steeds nieuwe dingen zien, verder en verder...

Toen Elvira de volgende ochtend ontwaakte voelde ze meteen dat er iets was veranderd. Het wiegen was opgehouden. In plaats van te bonken zoemden de machines alleen nog maar. Snel schoot ze haar bed uit, kleepte zich haastig aan, nam niet eens de tijd om zich te wassen en rende naar boven. Aan dek was het druk, honderden mensen verdrongen zich langs de reling. Twee sleepboten waren bezig de GLORIA naar een lange kade te trekken.

In het vroege ochtendlicht zag Elvira een witte stad die over het heuvelland lag uitgespreid: lage witte huisjes, van elkaar gescheiden door een tuin, daartussen lanen met hoge bomen en brede bladeren. Op de heuveltoppen stonden resten van windmolens en op een uitstekende kaap een vuurtoren. In de verte rezen kegelvormige bergen op. Thule, het beloofde land!

Het schip werd langs de kade gemanoeuvreerd, trossen werden uitgeworpen, loopplanken neergelaten. Elvira lette er nauwelijks op; de witgroene stad hield haar aandacht gevangen. Wat moest het heerlijk zijn om hier te wonen! Maar Julianhab was slechts aanloophaven en wie er niets te maken had moest aan boord blijven. Wel ging een aantal kolonisten aan land, bepakt en bezakt, met vrouwen, kinderen, koffers. Zij zouden zich in de leegstaande huizen vestigen, uitzwermen over de heuvels, de verwaarloosde groente- en fruittuinen van onkruid zuiveren en tot nieuwe

oogsten brengen. Ze kwamen katoenplantages aanleggen, een elektriciteitscentrale bouwen, de beschaving naar Thule brengen. Arnout en Elsie kwamen bij haar staan.

'Net een speelgoedstad,' zei Elsie.

'Poeh, niets dan laagbouw,' smaalde Arnout. 'Het lijkt meer op een groot dorp dan op een stad.'

Een matroos met wie ze al eerder hadden gepraat bleef even bij hen stilstaan.

'Julianhab is aangewezen als toekomstig vakantieoord voor rijke Badeners,' zei hij. 'De mensen die nu aan land gaan zijn voornamelijk bouwvakkers. Ze gaan een paar grote hotels optrekken en een winkelcentrum met restaurants en zwembaden bouwen. Dat alles moet over vijf jaar klaar zijn.' Meteen daarna liep hij weer door.

Elvira trachtte zich voor te stellen hoe de stad dan zou worden: de witte huisjes verdwenen en vervangen door torenhoge gebouwen. De schaduwrijke lanen geasfalteerd, met een waas van blauwe uitlaatgassen erboven. In plaats van de groene parken winkels en restaurants met af- en aanrollende wagens. Zou het er aantrekkelijker op worden?

Reeds de volgende ochtend vroeg lichtte de GLORIA het

anker en stoomde opnieuw de zee op. Ze bleven ver uit de kust maar na een paar dagen van niets dan lucht en water werd de koers verlegd en naderden ze weer land. Ze voeren een brede, diepe fjord binnen. Op een vlak plateau waar kennelijk eens een scheepswerf had gelegen (de resten ervan kon je nog zien) ontdekte Elvira de ronde vormen van olietanks, met daarachter een netwerk van buizen: een raffinaderij. Die aanblik bedierf het mooie uitzicht, maar verderop werden de fjordwanden weer hoger en gleden ze langs steile rotsen met smalle watervallen. Dat was prachtig. Langzaam rondde de GLORIA een wijde bocht in de fjord en opeens lag daar de stad Gothab voor hen, breed uitgebouwd over een laag gelegen stuk land, dat geleidelijk opkroop naar de heuvels en de verre bergen daarachter. Gothab was veel groter dan Julianhab, maar wel in dezelfde stijl gebouwd. Elvira haalde diep adem van verrukking.

'Maar dat is schitterend! Vindt u niet, moeder?'

'Jazeker. Maar hier mogen we ook al niet blijven,' antwoordde Sabine verdrietig.

Zou Upernavik ook zo zijn, groene lanen, witte huizen, grote parken...? Elvira hoopte het vurig.

Ook in Gothab werd druk gebouwd, zagen ze. De bommen die tijdens de verovering op de stad waren neergekomen

hadden diepe gaten in de bebouwing geslagen, daar verrezen nu de betonnen geraamten van grote kantoren, regeringsgebouwen, banken en warenhuizen: werkplaatsen voor de nieuwe machthebbers.

Op een tamelijk hoge heuvel zag Elvira een groot, half ingestort gebouw, ook laag en wit maar zeer breed, met een zuilengang rondom. Het leek een paleis.

'Als je dat zo ziet liggen zou je haast denken dat de Thulenen een beschaafd volk zijn,' mompelde Elvira.

'Dat is schijn,' beweerde Arnout eigenzinnig. 'Hun steden lijken erg mooi maar zie jij ergens een kerktoeren? Die huizen zijn gezellig om te zien, maar ik heb gehoord dat je er geen stromend water of elektriciteit zult aantreffen.'

'Maar waarom hebben de onzen al die molens kapot gemaakt? Het moet een schilderachtig gezicht geweest zijn toen ze nog draaiden,' merkte moeder op. Weer haalde Arnout de schouders op.

'Molens zijn belachelijk. Stel je voor dat onze industrie afhankelijk moest zijn van de wind. De aanmaak van tanks, geweren en kanonnen zou de halve tijd stilliggen.'

'Kom mee naar beneden, we moeten pakken,' zei moeder.

Twee uur later stonden ze op een van de kaden van Gothab. Elvira zou graag een poosje door de prachtige stad gewandeld hebben, maar daarvoor was geen tijd. Een eind verderop, aan een houten steiger lag de ZEEHELD te dobberen: een stoomschip met geringere diepgang en slechts één pijp. De ZEEHELD zou diezelfde dag nog uitvaren. De Kamguts sleurden hun koffers erheen en werden over een smalle loopplank aan boord geholpen. Ook ditmaal kregen ze met hun vieren een kleine hut toegewezen, met slaapkooien boven elkaar, net als op de GLORIA. Het rook er naar roet, stof, koper en ijzer.

De kustvaarder was meer vrachtschip dan passagiersschip. In de ruimen lagen materialen bestemd voor Upernavik, waar ook een elektriciteitscentrale in aanbouw was, zoals de bootsman Elvira vertelde. Hij leek haar een aardige man: gebruind, zwaar gebouwd, met een diepe, vriendelijke stem. Een zeebonk zoals je ze in boekjes tegenkwam. De Kamguts waren niet de enige passagiers. De hut naast de hunne werd ingenomen door een jonge officier, luitenant Carl Habermas, die naar Upernavik terugkeerde na een kort verlof in Gothab. Hij was een knappe jongeman met een dun snorretje, slank in zijn uniform en hij had de blauwste ogen die je je kon indenken. Moeder was zichtbaar van hem onder de indruk en vond het prettig met hem te praten. Hij kon de Kamguts ook veel bijzonderheden vertellen over hun toekomstige woonplaats, waarnaar ze alle vier gretig luisterden.

'Upnavik,' zei hij, 'is tot nu toe onze meest noordelijke verovering en nog helemaal in opbouw. Ten noorden ervan loopt een brede rivier, de Ilk, die de grens vormt tussen Badens en Thuleens gebied.' Hij toonde hun een kaart waarop de veroverde gebieden stonden afgetekend.

'Is dat alles wat we hebben?' vroeg Elvira verbaasd. 'Een strookje langs de westkust, een stukje van de oostkust en Julianhab in het zuiden? Ik dacht dat de koloniën veel uitgebreider zouden zijn.'

'De rest komt ook nog wel,' zei de luitenant koeltjes. 'Daar zorgen mijn manschappen wel voor.'

'Tegen onze strijdmethoden is niets en niemand opgewassen, hè?' glunderde Arnout.

'De Thulenen in elk geval niet,' zei Carl Habermas. 'Waar onze oorlogsschepen maar verschijnen pakken ze hun boeltje en slaan op de vlucht. Terugvechten doen ze niet. En ze begrijpen absoluut niets van ons. Tijdens de eerste maanden van de verovering maakten onze jongens nogal eens gevangenen. Die werden ondergebracht in kampen en natuurlijk probeerden we die mensen aan het werk te zetten, al was het maar puinruimen. Maar dat was volslagen hopeloos. Ze stonden ons vol onbegrip aan te staren, snapten maar niet wat er van hen werd verlangd en als ze al iets deden, deden ze

het verkeerd. Onze bevelen snapten ze niet en je zou zweren dat ze alleen stompjes aan hun armen hadden in plaats van handen met tien vingers, zó onhandig waren ze. Niets mee te beginnen.'

'Wat gebeurde met hen?' vroeg Elvira.

'Niets. We hadden geen zin die lui te eten te geven, van kleren te voorzien en te huisvesten als ze niet konden werken en je maar met stomme koeienogen stonden aan te staren zodra je probeerde hun iets duidelijk te maken. Opvreters kun je in een in opbouw zijnde kolonie niet gebruiken. Dus stuurden we hen de wildernis in.'

'Zomaar?'

'We brachten ze naar de rand van ons gebied, wezen naar de wouden en riepen hun toe: "Maakt dat je wegkomt!" Dan keken ze elkaar en ons stomverbaasd aan met die grote domme ogen, mompelden iets en sjokten weg. Gelukkig zagen we ze niet meer terug.'

'En nu moet het werkvolk uit het Badense Rijk komen,' zei Elvira. Bij zichzelf dacht ze: Is het dom om je van de domme te houden als je niet voor een vreemd volk wilt werken?'

'Hoe zien Thulenen eruit?' vroeg Elsie. 'Erg lelijk?'

'Onnozel. Verder verschillen ze niet zoveel van ons. Er zijn veel donkere types onder, met glad zwart haar en zwarte ogen, maar je vindt er ook lange blonde kerels bij, met grijze of blauwe ogen. Als je het mij vraagt zijn de Thulenen voortgekomen uit een allegaartje van volkeren, overlevenden van de Grote Ramp zo lang geleden.'

'Daaruit zijn wij ook voortgekomen,' meende Elvira te moeten opmerken.

'Zeker, maar wij hebben ons ontwikkeld tot een technisch hoogstaand en beschaafd volk. De Thulenen zijn in hun primitiviteit blijven steken.'

Die avond, toen ze al lang weer op zee waren zei moeder in de beslotenheid van hun hut tegen Elvira: 'Die luitenant Habermas lijkt me een aardige man.'

'Waarom?'' vroeg Elvira, die hem nogal verwaand had gevonden.

'Hij is zo groot en knap. En weet je wat hij tegen me zei? "Mevrouw Kamgut," zei hij, "u boft met twee mooie dochters." Dat verbaasde me maar hij zei ook nog:

"Weet u, de wetten van vraag en aanbod worden beheerst door schaarste. Wat schaars en moeilijk te krijgen is, terwijl

veel mensen het willen hebben, wordt duur en alleen bereikbaar voor de uitverkorenen. Onze koloniën hier in het Nieuwe Land wemelen van mannen, maar ongehuwde vrouwen zijn schaars. Gezinnen met jonge dochters zijn daarom dubbel welkom."

'Nou en?' vroeg Elvira geeuwend.

'Dat is toch duidelijk. Over een paar jaar hebben jij en Elsie de echtgenoten voor het uitzoeken!'

'O.'

'Die luitenant is ook nog niet getrouwd,' vervolgde moeder hoopvol.

'Welterusten,' zei Elvira snel.

De volgende dagen waren voor de kinderen nog prettiger dan de oceaanreis was geweest. De matrozen maakten grapjes tegen de passagiers, ze lieten Arnout helpen het dek te schrobben, wezen op bijzonderheden langs de kust, die dikwijls hoog en rotsachtig was en doorsneden werd door talloze fjorden. Ze stoomden langs vele kleine eilanden, meestal kaal of schaars begroeid, waarop miljoenen zeevogels broedden. Boven de hoge kust zag Elvira reusachtige roofvogels cirkelen: zeearenden noemde de bootsman die.

De ganse dag was de lucht vervuld van het gekrijs en gekrijs van vogels. Al dat vliegende, zwemmende, wemelende leven vervulde Elvira met een gevoel van geluk. In het Badense Rijk moest alles wat groeide uitgebreid beschermd worden tegen vogels en insekten met tonnen vergif en nog waren de oogsten slecht. Hier, waar de bodem in hoofdzaak uit graniet leek te bestaan tierde een dierenleven waarvan ze niet had kunnen dromen dat het bestond: zo talrijk, uitbundig en overweldigend. Hoe was dat mogelijk? De bootsman kon het haar vertellen.

'De Thulenen zijn zo weinig ontwikkeld dat ze geen bestrijdingsmiddelen en moordende vang methoden kennen. Uit pure onmacht moesten ze de natuur haar gang laten gaan.'

Soms ontwaarde Elvira op een lager gedeelte van de kust een kleine nederzetting, verlaten en in verval. De bewoners waren weggetrokken. Aan het einde van de tweede dag wees de bootsman Elvira naar de kust terwijl hij haar zijn verreijker leende.

'Zie je dat. Dat is de kust van Thule niet, maar een heel groot eiland dat er vóór ligt.

Disko wordt het genoemd. Toen we hier voor het eerst kwamen, twee jaar geleden, woonde er niemand. Moet je nu eens zien.'

Elvira zag het door zijn kijker. Het strand van Disko stond vol boortorens en ze telde zeker tien grote olietanks. Niet ver daarvandaan lag een nieuw dorp van Badense huizen.

'Disko is het grootste eiland dat voor de westkust ligt en de olierijkdom is onvoorstelbaar,' vertelde de bootsman. 'De aardolie zit echter twee kilometer onder de oppervlakte en zo diep konden de Thulenen natuurlijk niet boren. Nu al produceren wij er veertigduizend ton brandstof in de week.'

Elvira zei niets. Ze vond die stalen boortorens en wit geverfde tanks eigenlijk foeilelijk op het woeste eiland. Het water voor Disko glansde vetig en hier zag je opeens minder vogels.

'Boren ze in Upernavik ook naar olie?' vroeg ze angstig.

'Niet dat ik weet.' Ze vond dat een hele opluchting.

Het schemerde al toen Disko-eiland achter hen verdween. Elvira had zich aangewend lang aan dek te blijven, zelfs nadat de zon was ondergegaan.

Ze keek naar de weerspiegeling van de maansikkel op het water, toen plotseling een dof gerommel haar oor bereikte. Verschrikt keek ze om en toen zag ze hoge vuurzuilen die recht naar de stille hemel rezen. Nog meer ontploffingen volgden, nog meer vuurzuilen stegen op. Ze stond verstijfd,

de handen om de verschansing geklemd. Arnout, moeder en zelfs Elsie kwamen naar boven rennen in hun nachtgoed.

'Wat gebeurt er?' vroeg Sabine angstig. Elvira wist het niet. Geschrokken keek ze naar de vurige horizon, gehuld in vlammen en hoge, roetzwarte wolken die omhoog torenden.

'Dat moeten de olievelden van Disko zijn,' riep een matroos die voorbij rende. Nog steeds volgden de ontploffingen elkaar op. De ganse horizon leek in brand te staan, zwarte rookwolken verduisterden de maan. Sabine had haar grote dochter bij de arm gegrepen.

'Wat is dat? Het lijkt of de wereld vergaat...'

'Nee mevrouw, de wereld vergaat niet. Het zijn de tanks en de raffinaderijen van Disko-eiland die in brand staan,' klonk de stem van luitenant Habermas. Elvira draaide zich om en keek hem aan.

'Disko-eiland?' stamelde ze. 'Zomaar...?'

'Niet zomaar.' Zijn stem klonk bitter. Elvira begreep het niet goed en keek weer naar de horizon en het fantastische schouwspel van hoge vlammen en roetwolken.

'Dat is de tweede in een jaar tijd,' hoorde ze de officier

zeggen.

'De tweede wat?'

'De tweede grote raffinaderij. De eerste was bijna een jaar geleden aan de zuidkust, een kilometer of vijftig voorbij Julianhab. Zo'n brand – van die omvang bedoel ik

– is nauwelijks te blussen. Die in het zuiden heeft maandenlang gewoed.' Vol weerzin schudde hij het hoofd. 'En nu Disko... O, vervloekt!'

'Zijn die... zijn die installaties dan zo slecht beveiligd?' vroeg Sabine. Zelfs hier, op vele mijlen afstand kon je de hitte van de brand voelen, of was dat verbeelding?

De kapitein had de snelheid van de ZEEHELD laten opvoeren alsof hij bang was voor uitstromende brandende olie.

'Slecht beveiligd?' knarsetandde de luitenant, 'kom nou, mevrouw. Badense ingenieurs weten heus wel hoe ze boortorens en raffinaderijen moeten bouwen.

Maar twee van zulke branden in een jaar tijd, dat kan geen toeval meer zijn. En ook geen onvoorzichtigheid. Volgens mij is het sabotage.'

Sabotage! Het woord bleef tussen hen in hangen, vol dreiging.

'Dat begrijp ik niet,' zei Elvira.

'Sabotage door wie?' vroeg Sabine ontsteld.

'Thulenen, mevrouw. Thuleense terroristen die het voortdurend gemunt hebben op onze technische installaties, onze olievelden en op alles wat wij hier trachten op te bouwen. Natuurlijk hebben onze raffinaderijen en olievelden een goede bedrijfsbrandweer. Een kleine brand, ontstaan door onvoorzichtigheid of slordigheid hebben ze zó onder de knie. Maar dit... zoiets...'

'Hoe doen ze dat dan?' vroeg Elvira. 'Thulenen beschikken toch niet over bommen, granaten of vlammenwerpers — en hoe kunnen ze zo dicht bij een goed bewaakte raffinaderij komen om zo'n... zo'n ramp te veroorzaken?'

De luitenant haalde de schouders op.

'Als we dat wisten, juffrouw, hadden we al lang een einde gemaakt aan de terreurdaden van de Thulenen.'

'Hebben... hebben de Thulenen dan wèl wapens?' vroeg Sabine ontzet. 'En... en...'

'Doen ze in Upernavik ook zulke dingen?' vroeg Arnout en zijn stem trilde.

Luitenant Habermas antwoordde niet. Hij keek naar de vlammeende horizon, naar de vurige weerschijn aan de onderzijde van de roetwolken en gromde, diep in zijn keel. De Kamguts zeiden niet veel meer, elk van hen was met de eigen gedachten bezig. Dus Upernavik was niet veilig! Geen enkele kolonie in dit mooie Nieuwe Land was veilig. Het had er, vanaf het dek van de GLORIA allemaal zo mooi en vredig en plezierig uitgezien. Thule leek, op de kuststeden na, volkomen ongerept.

Maar dat alles was slechts schijn. In de binnenlanden van dit reusachtige eiland huisden miljoenen Thulenen die weliswaar zonder verzet hun kuststeden aan de Badeners hadden prijsgegeven, maar kennelijk niet in hun verlies wilden berusten.

Elvira voelde een huivering langs haar rug trekken. Wat stond de Kamguts in het Nieuwe Land nog te wachten?

Disko-eiland en de brand zonken weg achter de horizon. Zwijgend daalden de passagiers af naar hun hutten. Elvira had nog duizend vragen willen stellen aan de jonge officier, maar zijn strakke afwijzende gezicht verhinderde dat. Hij wilde heel duidelijk niet meer praten.

2 Merkwaardige ontmoeting

Enkele dagen later kwam Upernavik in zicht: wit en groen zoals alle Thuleense steden, omringd door akkers, boomgaarden, daarachter beboste heuvels die heel in de verte overgingen in een hoge bergkam. Zo ver noordwaarts waren het geen platanen meer die de lanen omzoomden maar esdoorns, beuken en berken, terwijl op de heuvels zwaar bebladerde eikenbossen groeiden. Enkele van die heuvels waren al kaal geslagen en kolonisten waren er druk aan het werk om de voormalige bosgrond geschikt te maken voor landbouw.

Dat alles kreeg Elvira echter pas te zien nadat zij ontscheept waren en ze vader Kamgut op de kade konden begroeten. Tot haar verbazing merkte Elvira dat ze ontzaglijk blij was haar vader weer te zien. Henrik Kamgut was een strenge, wat steile man zonder gevoel voor humor en zijn kinderen waren een beetje bang voor hem, al sloeg hij nooit. Maar hij kon zo boos op je neerkijken en je zo streng op je plichten wijzen dat je het liefst door de grond was gegaan van schaamte. Maar nu Elvira hem daar zag staan ontdekte ze plotseling dat hij toch een bijzonder mens was: strikt eerlijk, met harde maar onveranderlijke principes. Een man uit één stuk, een man om hoog te achten, ondanks zijn bekrompenheid, zijn rechtlijnigheid. Hoe kwam het dat ze hem plotseling zo zag,

nadat ze jarenlang in het geheim of openlijk tegen hem had gerebelleerd? Omdat hij de moed had gehad zich in dit grote avontuur te storten?

Elsie was het eerst bij haar vader en vloog hem om de hals, maar Henrik Kamgut was geen man voor uitbundigheden en zette haar snel neer. Hij kuste zijn vrouw, schudde zijn zoon de hand, knikte Elvira toe en ontlastte hen van hun koffers en zwemvesten. Tot verbazing van zijn gezinsleden bleek hij te beschikken over een rijtuigje waarvoor een mooie bruine merrie was gespannen. Henrik bond de koffers achterop en verzocht hen in te stappen.

'Is dit rijtuig van u?' vroeg Arnout, diep onder de indruk.

Jazeker.'

Elvira keek om. Ze zag luitenant Habermas van de loopplank komen. Hij salueerde voor Henrik, knikte tegen Sabine en de kinderen en liep zonder iets te zeggen verder.

'Dat is luitenant Habermas,' zei moeder, 'terug van een kort verlof in Gothab. Een keurige man.'

Ja,' zei Henrik kortaf. 'Ik ken hem.'

Elvira zei niets en streekte de neus van het paard.

'Is dit dier ook van ons?'

'Natuurlijk.'

Ze kon haar geluk niet op. Stel je voor, een eigen rijtuig en een paard. Wat een weelde! 'Hoe heet ze?'

'Geef jij haar maar een naam,' stelde Henrik voor. Hij hielp zijn vrouw en Elsie instappen.

'Tirana,' zei Elvira zonder erover na te denken. Ze klopte de merrie nog eens op de hals en klom in het rijtuig waar ze naast Arnout ging zitten. Nieuwsgierig keek ze rond. Henrik mende.

'Hoe was de reis?' vroeg hij.

'O, heerlijk,' jubelde Elvira. 'Ik had nog wel maanden willen doorvaren. Reizen is zoiets geweldigs!'

'Ik vroeg het je moeder.'

'De reis verliep voorspoedig,' zei Sabine zonder een spootje geestdrift. 'De kinderen genoten ervan. Ik vond het nogal eentonig worden op den duur. Al dat water...'

Je krijgt een mooi huis, vrouwtje,' beloofde vader Kamgut. Heeft hij moeder eigenlijk wel gevraagd of zij wilde

emigreren? dacht Elvira plotseling. Of heeft hij gewoon tegen haar gezegd: 'We gaan'?

Ze reden door de brede lanen. Hoe mooi, fris, gezellig zag het er allemaal uit! Al die witte huizen, weggedoken in grote tuinen! De Thulenen moesten veel van de natuur gehouden hebben dat ze hun steden bouwden als villaparken, bedacht Elvira. Naast elke woning stond, omgeven door struiken en bomen, een bijna even groot bouwsel, kennelijk een schuur of stal. In de lanen was vrij veel verkeer, meest sleperswagens met paarden, ossen of ezels ervoor. Auto's zag ze niet, wel veel ruiters.

'Heeft iedereen hier een paard?' vroeg ze.

'De belangrijkste mensen wel,' antwoordde Henrik. 'Andere middelen van vervoer zijn er nog nauwelijks. Deze wegen zijn niet geschikt voor auto's en vrachtwagens en aan asfalteren of betonstorten zijn we nog niet toegekomen. Er valt nog zoveel te doen eer dit land enigszins bewoonbaar is gemaakt.'

Juist spannend,' vond Arnout die nog maar een schooljongen was en dat werk dus niet hoefde te doen.

'Deze stad ziet er anders al bewoonbaar genoeg uit,' meende Elvira. Henrik schudde het hoofd.

'Oppervlakkig gezien wel, maar tot de elektriciteitscentrale klaar is en in gebruik kan worden genomen moeten de mensen het 's avonds nog met kaarsen en olielampen doen en op hout koken. Dat is voor de kolonisten een hard leven. Na een arbeidsdag van tien uren kunnen ze 's avonds nog eens hout gaan hakken voor de kookovens of moeten ze met water sjouwen.'

'Is er zelfs geen behoorlijke waterleiding?' vroeg Arnout ontzet. Vele onaangename karweitjes doemden al voor hem op. Ook moeder keek geschrokken.

'Zo te horen is het leven hier voor de huisvrouwen niet gemakkelijk.'

'Voor jou wel, Sabine,' zei vader Kamgut geheimzinnig. 'De Thulenen,' vervolgde hij, 'deden alles met windkracht en waterkracht, maar onze mensen kunnen met die primitieve molens niet goed omgaan. Zij zijn gewend aan stoommachines en elektromotoren. De kustvaarders voeren nu wekelijks vele materialen aan dus het zal spoedig beter gaan.'

Elvira keek naar haar vader. Zijn woorden klonken optimistisch genoeg, maar waarom had hij dan zo'n zorgelijke trek op zijn gezicht? Arnout begon opeens te vertellen over de ontploffingen en de brand op Disko-eiland. Henrik

Kamgut scheen er nogal van te schrikken.

'Dat is slecht nieuws,' mompelde hij.

'Hier in Upernavik zijn toch geen boortorens of raffinaderijen, hè?' zei Arnout.

'Nee.'

'Gelukkig dan maar,' zuchtte Sabine.

Ze reden over een groot plein waar splinternieuwe hoge gebouwen stonden. Vader wees.

'Dit is het Kanselarijplein,' zei hij. 'Hier werk ik. En daar, in dat paleis, woont gouverneur Kloritz.'

'O, en waar wonen wij?' vroeg Elsie nieuwsgierig. 'Vier lanen verder.'

Inderdaad hielden ze na een tijdje stil voor een van de witte huizen. Het was veel groter dan de doorsnee Thuleense woning. Elsie was het eerst het rijtuig uit en rende door de voortuin naar het huis. Arnout volgde, daarna kwam Elvira, die even bij de merrie bleef staan en het dier op de hals klopte. Ze vond het dier zo mooi met die lange witte bles op de neus, de prachtige grote ogen, de gevoelige oren en

glanzende huid. Terwijl Henrik zijn vrouw uit het rijtuig hielp ging de voordeur open en op de drempel verscheen een man van een jaar of dertig. Hij maakte een buiging voor moeder, knikte glimlachend tegen de kinderen. Hij had een aardig, open gezicht, lichtbruin haar en droeg een leren schort over zijn overall. Een knecht!

'Van harte welkom, mevrouw Kamgut,' sprak hij. 'Moge u met uw kinderen hier rijk en gelukkig worden.'

In die volgorde? dacht Elvira vermaakt. Rijk zijn we nú al. Een paard, een rijtuig, een witte villa en een bediende — het kan niet op. Ze haalde diep adem van verrukking.

'Dit is Hans Anselm,' sprak vader. 'Hij zorgt voor het huis en het paard.'

'Dag Hans,' zei Sabine vriendelijk en ging naar binnen, gevolgd door de knecht met de koffers. Elvira haastte zich niet. Ze bewonderde de tuin waarin van alles in bloei stond en toen Hans weer naar buiten kwam om Tirana uit te spannen lachte ze tegen hem.

'Fijn is het hier,' zei ze blij.

'Nogal, juffrouw.'

'Ik heet Elvira, hoor,' zei ze haastig. Dat 'juffrouw' klonk zo stijf. 'Is dit een Thuleens paard? Ik heb haar Tirana genoemd.'

'Het is inderdaad een Thuleens paard, juffr... Elvira,' zei Hans terwijl hij de merrie naar de stal leidde. 'De Thulenen waren geweldige fokkers.'

Eindelijk iemand die iets goeds zei over de voormalige bewoners! Juist toen Elvira ook de woning wilde binnengaan hoorde ze achter zich een hond blaffen. Ze draaide zich om. Bij de heg die de tuin van de laan afsloot stond een mooie grote hond met een goudkleurige vacht. Het dier was broodmager. Ze liep terug, ging op haar hurken zitten en stak een hand uit. De hond deinsde terug en blafte weer, alsof hij haar verwijten maakte.

'Is die ook van ons?' vroeg ze.

'O nee, dat is zomaar een zwervhond, die hier voortdurend rond dwaalt.' Hans ging het huis weer in, maar Elvira bleef de hond aankijken.

'Woonde jij hier vroeger en hebben ze je zomaar achtergelaten? Zorgt er nu niemand meer voor je?' vroeg ze medelijdend. Haar stem scheen de hond enigszins gerust te stellen. Voorzichtig kwam hij een stapje nader.

'Elvira, waar blijf je nou?' riep Elsie. 'Moeder heeft je nodig.'

'Ja, ja, ik kom.'

Ofschoon ze nieuwsgierig was naar de inrichting van de woning bleef Elvira nog even bij de hond zitten. Ze had altijd graag een huisdier gehad, maar in Badenburg, in een woning op de vierde verdieping was dat niet mogelijk geweest. Bovendien hield haar moeder niet van dieren die konden verharen. Maar hier... hier moest dat toch kunnen? De hond liet genadig toe dat ze zijn kop streelde. Vals was hij niet, hij snuffelde zelfs even aan haar hand.

'Je hebt honger, hè?' fluisterde Elvira hem toe. 'Wacht, ik zal kijken of ik binnen iets voor je kan vinden.'

Zelf had ze ook honger, het ontbijt was uren geleden. Ze richtte zich op, rende door de tuin en stormde het huis binnen. De voordeur kwam meteen uit in een ruim woonvertrek. Elvira keek niet naar de meubels, viel bijna over de koffers die nog midden in de kamer stonden, maar liep door naar wat ze vermoedde dat de keuken moest zijn. Dat klopte. Op een lange tafel lag daar een versgebakken brood, een geroosterde kip, ernaast stond een schaal appels. Zonder aarzelen brak Elvira een stuk van het brood af, rukte een vleugeltje van de kip en rende ermee terug, de voortuin in. De hond stond er nog. Ze wierp hem het voedsel toe waarop

hij uitgehongerd aanviel.

'Elvira, wat doe je daar?' Dat was Henrik die woedend op haar neerkeek. 'Ga je ons kostelijke eten aan zo'n scharminkel opvoeren? Waar zit je verstand?'

De hond deinsde terug, gromde met weggetrokken lippen.

'Vort, weg jij,' snauwde Henrik. De hond rende weg, de staart tussen de achterpoten.

'Waarom nou?' klaagde Elvira. 'Het is zo'n mooi beest. We zouden best een goede waakhond kunnen gebruiken. Het is hier allemaal zo open.'

'Geen sprake van. Kom binnen, we moeten eten. Het is al twee uur,' zei Henrik bars.

Elvira zuchtte.

De Kamguts wenden snel aan hun nieuwe bestaan. Elsie en Arnout gingen naar een school waar kolonistenkinderen van alle leeftijden door elkaar zaten. Elvira was er ook graag naar toe gegaan, maar moeder vond dat ze beter thuis kon blijven om voor de tuin te zorgen en daar kruiden en groente te kweken waaraan in de stad grote behoefte bestond. En eigenlijk vond Elvira het wel goed zo. Ze genoot van elk uur

van de dag. Wat een heerlijk land was dit! Duizenden vogels ritselden in de bomen en begroetten de ochtend met gezang. De lucht was fris en smaakte naar de oceaan. Wuivend graan stond op de akkers achter de stad of overdekte de kaal gekapte heuvels. Boomgaarden – ooit nog door Thulenen geplant – leverden appels, peren, pruimen. Aan de rand van de stad waren pluimveefarms ingericht zodat verse eieren, gebraden kip of eend minstens tweemaal in de week op tafel kwamen. Driemaal per week legde een kustvaarder aan, die nieuwe families en materialen bracht. Upernavik stroomde langzaam vol en er werd hard gewerkt.

Van Hans Anselm leerde Elvira paardrijden. Tirana bleek een gemakkelijk dier waarmee ze goede vrienden werd. Vader Kamgut bracht lange dagen door op de kanselarij en Sabine liet haar kinderen hun gang gaan, beseffend dat de jeugd zich sneller aanpast aan een nieuw leven dan een vastgeroeste huisvrouw. En dan was er Goudpels... De zwerfhond die Elvira bij haar aankomst in Upernavik had begroet draaide nog geregeld om het huis of kwam bedelen in de tuin. Elvira bewaarde botten en etensresten voor hem, zodat hij spoedig dikker werd en zijn ribben niet meer zo uitstaken. Voor vader, Hans en Arnout ging hij meteen op de loop, maar Elvira hoefde slechts te fluiten of hij kwam aanrennen, sprong tegen haar op, likte haar handen. Als ze uitreed op Tirana draafde de hond met haar mee. Ofschoon moeder het dier niet binnen wilde hebben, beschouwde

Elvira hem als haar eigendom en noemde hem Goudpels. Ja, het leven was goed in Upernavik en Elvira begreep niet waarom haar vader altijd zo zorgelijk keek en waarom haar moeder soms zo diep zuchtte. Op een dag, toen het regende en ze binnen moest blijven vroeg Elvira aan haar moeder:

'Waarom houdt u niet van Thule?'

'Het is koud en nat,' antwoordde Sabine kortaf.

'Welnee, meestal is het heerlijk weer. Niet te warm, gewoon prettig.'

'Wacht maar tot het winter wordt.'

'Het klimaat is niet de reden dat u niet van dit land houdt,' zei Elvira. 'Zo vaak komt u niet buiten, want Hans doet alle boodschappen en haalt water en hout...'

Sabine ging aan de tafel zitten, vouwde de handen voor zich en keek haar grote dochter fronsend aan.

'Volgende week word je zestien, Elvira, je bent bijna volwassen. Maar je bent blind. Je hebt nog steeds niet begrepen hoe gevaarlijk dit land is. Nu, ik wel.'

'Gevaarlijk? Daar heb ik niets van gemerkt!'

'De Thulenen...'

'Ach wat, die zijn hier niet eens.' Moeder schudde het hoofd.

'Dat denk jij. Maar ze zijn overal, al zie je ze niet. En ze doen voortdurend je vaders werk teniet.'

'Hoe dan?'

'Regelmatig verdwijnen hele kudden schapen uit de heuvels. En waarom is de elektriciteitscentrale nog steeds niet klaar, ofschoon er al een half jaar aan wordt gebouwd en we zitten te hunkeren naar stroom? Omdat er voortdurend materialen verdwijnen, vooral isolatiemateriaal en staalkabels. De gouverneur heeft niet genoeg soldaten om een strengere bewaking in te stellen. Vorige week bleken ook alle kippen, eenden en ganzen van een pluimveefarm verdwenen en de gebouwen brandden uit.'

'Doen de Thulenen dat?'

'Wie anders? Eerst werden de kolonisten van de wandaden verdacht en natuurlijk stelen die wel eens iets. Maar niet op zo grote schaal. En wat hebben de Badeners er voor belang bij de bouw van de centrale te vertragen? We zitten met smart te wachten op stroomtoevoer, dan zullen we eindelijk eens behoorlijk kunnen wonen.'

Zelfs in het paleis van de gouverneur en in de kanselarij gebouwen moeten ze zich behelpen met kaarsen en olielampjes. De centrale had al lang klaar moeten zijn. Nu is het nog maar de vraag of we vóór de winter invalt over elektriciteit kunnen beschikken. En de nieuwe fabrieken kunnen ook niet draaien zonder krachtstroom.'

'Dat... dat wist ik allemaal niet,' stamelde Elvira.

'Nee. Jij rijdt lekker rond op Tirana, je wroet in de tuin en je hebt geen flauw idee van wat er om je heen gebeurt.' Even voelde Elvira zich schuldig, maar niet lang.

'Hoe weet u het dan, moeder? U komt maar weinig in de stad.'

'Je vader heeft het me verteld. Hij heeft het moeilijk, kindje. De gouverneur, Joachim Kloritz stelt hém verantwoordelijk voor al die rampen.'

Sabine zuchtte.

'We kunnen alleen maar hopen dat er spoedig hulp troepen arriveren, zodat die de diefachtige Thulenen uit hun schuilhoeken kunnen jagen.'

'Is het dan zeker dat Thulenen de sabotagedaden plegen?'

'Zo zeker als een huis. Waar ze vandaan komen weet niemand en waarheen ze gaan evenmin, maar niets schijnt veilig voor die mensen. Ze komen als een dief in de nacht, letterlijk, veroorzaken chaos en verdwijnen weer even stil en spoorloos, terug naar de wildernis. Die wildernis begint al op vijftien mijl afstand achter Upernavik... En nog griezeliger zijn de verdwijningen.'

'Van die schapen?'

'Van mensen. Jagers die de wildernis intrekken komen niet meer terug. Soldaten die met een gepantserde motorboot de rivier opvoeren — dat was vóór wij hier kwamen — verdwenen spoorloos. Iedereen die het binnenland ingaat om het gebied dat in onze macht is uit te breiden komt niet meer terug. Nooit! Niemand weet wat er met die jongens of hun officieren is gebeurd. Ze moeten ergens in hinderlaag gevallen zijn en gedood...'

Sabine keek naar de gesloten voordeur alsof ze half verwachtte elk ogenblik tien woeste Thulenen te zien binnenstormen. Elvira voelde een huivering langs haar ruggengraat trekken. Dit kon toch niet waar zijn? Kolonisten, soldaten, die zomaar verdwenen...

'Wordt er niet naar die mensen gezocht?'

'Door wie? De boeren en arbeiders durven de wildernis niet meer in. Vader zegt dat de enige verdediging is, alle wouden rondom Upernavik te kappen zodat de Thulenen zich daarin niet langer kunnen verschuilen. Er wordt al hard aan gewerkt en wij kunnen het hout goed gebruiken, maar de houthakkers zijn ook bang.'

'Voor Thulenen?'

'Ze weten zelf niet goed voor wie. Er gebeuren voortdurend geheimzinnige dingen.'

Gereedschap raakt zoek en is nergens terug te vinden. Wapens en materialen verdwijnen, schuren gaan in vlammen op en de bewakers kunnen zich achteraf niet herinneren wat er eigenlijk is gebeurd of waarom ze de brandstichting niet konden verhinderen.'

'Wat vreemd allemaal,' prevelde Elvira.

'Overdag merk je er weinig van,' gaf moeder toe, 'en lijkt alles even vredig en goed geregeld. Maar er gaat nauwelijks een nacht voorbij of er wordt wel een wachtpost, een opslagplaats, een boerderij overvallen.'

'Ik begrijp het niet,' riep Elvira en dit keer meende ze het. 'Thulenen hebben geen wapens. Hoe kunnen ze dan zwaar

bewapende soldaten, pioniers en wachtposten overvallen?'
Moeder haalde de schouders op.

'En waarom gaat niemand praten met de... met de Thulenen?'

'Die mensen spreken toch geen Badens.'

'En wij geen Thuleens. Maar een vreemde taal is te l ren,
moeder!' Sabine schudde mismoedig het hoofd.

Je vader was eerst zo blij met zijn benoeming tot
ondergouverneur,' zei ze dromerig, 'en wat blijkt?
Gouverneur Kloritz had alleen een zondebok nodig.

Iemand die hij de schuld kan geven voor alles wat er fout gaat
in de kolonie. Niets wil hier echt lukken. Houthakkers
verdwijnen en dan gaan andere bosarbeiders in staking en
eisen betere bescherming. Maar alles moet bewaakt worden,
dag en nacht, en over zoveel politiemensen en soldaten
beschikt je vader niet. De haven in Upernavik is ongeschikt
voor grote zeeschepen, zodat de materialen die we nodig
hebben niet snel genoeg kunnen worden aangevoerd, want
zoveel kustvaarders zijn er niet. De door Thulenen
aangelegde wegen zijn onberijdbaar voor onze vrachtauto's,
daar moet je rupsvoertuigen of tanks voor gebruiken en
daarvan hebben we er hier maar   n. De produktie van asfalt
en beton stagneert, nu gebruiken de bouwvakkers vooral

natuursteen. Dat is overvloedig aanwezig maar het betekent wel dat een hele groep mensen in de steengroeven aan het werk moet worden gezet, en daarvoor zijn die kolonisten niet naar Thule gekomen. Die droomden allemaal van snel rijk worden, grootgrondbezit en kolossale fokkerijen.'

Elvira knikte.

'Ik begrijp het. Als de Thulenen niet waren weggelopen hadden we hen natuurlijk te werk gesteld in de steenhouwerijen, de landbouw, de hoogbouw. Dan hadden zij het zware werk moeten doen. Maar ze waren slim en dachten: knappen jullie je eigen zaakjes maar op. Thule is groot genoeg, we gaan wel ergens anders wonen.

Toch handig...' Verbaasd staarde Sabine haar dochter aan.

'Thulenen zijn niet slim. Ze zijn laf, achterbaks en dom.'

'Achterbaks misschien. Maar of ze dom zijn betwijfel ik nu toch. Iedereen zegt het, dus zal het wel zo zijn, nietwaar? Maar hoe kunnen domme mensen die niets van techniek begrijpen er dan in slagen olievelden, raffinaderijen en fabrieken op te blazen en precies die goederen te stelen die we voor de bouw van de centrale zo hard nodig hebben? Ze moeten toch weten wat ze doen? Vooral als het allemaal heel snel en onder bescherming van de duisternis moet gebeuren.'

'Zo mag je niet praten, kind.'

'Is het dan niet logisch wat ik zeg?'

'Ach wat.'

'En zou het niet verstandig zijn als we probeerden Thuleens te leren, zodat we met gevangenen konden praten en hen konden uithoren?'

'Je fantaseert,' zei haar moeder ontevreden. Ze stond op en liep naar de keuken.

Elvira begon zich te vervelen. Had ik maar iets te lezen, of te studeren, dacht ze.

Zouden de Thulenen geen boeken hebben achtergelaten?

Die vraag stelde zij dezelfde avond nog aan haar vader. Die vergat even zijn zorgen en keek haar verwonderd aan.

'Ja, Thuleense boeken zijn er nog wel. Maar wat heb je daaraan? Die kun je toch niet lezen.'

'Toe, breng er eens een paar voor me mee,' bedelde Elvira.

'Waarvoor in 's hemelsnaam?'

'Nou gewoon. Ik ben er nieuwsgierig naar. Als er plaatjes in staan kan ik er misschien iets van begrijpen. Moeder zegt dat onze kolonie is omringd door Thulenen, ook al zie je ze niet. Nou, als ik dan ooit een echte Thuleen ontmoet zal ik ten minste met hem kunnen praten. Je weet nooit waar het goed voor is.'

Henrik Kamgut snoof. 'Je bent mal,' zei hij.

Vijf dagen later brak haar zestiende verjaardag aan met stralend weer. Badeners maakten altijd veel werk van verjaardagen. Moeder overhandigde haar dochter met een plechtig gezicht een nieuwe jurk, gemaakt van fijne Thuleense wol. En Henrik gaf haar een geheimzinnig pakje, waaruit zeven Thuleense schoolboekjes kwamen, vol met illustraties.

'Ik weet niet goed wat je ermee wilt,' zei hij, 'behalve dat er aardige plaatjes in staan. Maar je vroeg erom — en hier zijn ze dan.' Elvira was er onmetelijk blij mee.

Snel bladerde ze de werkjes door.

'Met dit soort boekjes kan ik de taal leren,' legde ze uit. 'Plaatjes met woorden erbij.'

Zo kom ik er wel achter.'

'Wat een onzin,' meende Sabine. 'Waarom moet jij proberen Thuleens te leren? Met de Thulenen hebben we niets te maken.' Hoe kon een mens zo kortzichtig zijn?

'Begrijpt u het niet? Natuurlijk hebben we met Thulenen te maken, als het nu niet is dan toch in de toekomst! Dit is hun land. In Thule wonen nog miljoenen Thulenen.

Het kan gewoon niet anders of we krijgen vandaag of morgen met hen te maken. En we zullen alleen met de Thulenen in vrede kunnen leven als we met hen kunnen praten en we kunnen uitleggen waarom we hier zijn en wat onze bedoelingen zijn.'

'Als je nu een jongen was,' begon moeder, maar Elvira viel haar fel in de rede.

'O ja, ik ben een meisje, dus moet ik maar onnozel blijven, elegant en begeerlijk worden en proberen een rijke man aan de haak te slaan! U vergeet, moeder, hoe belangrijk vrouwen in deze kolonie zijn. Later trouw ik misschien met een hoge ambtenaar of een officier en dan moet ik heus iets méér meebrengen dan wat huishoudelijke kennis en een lief bekje.'

'Elvira heeft misschien gelijk,' viel vader plotseling in. Het denkbeeld van een rijk huwelijk viel bij hem in de smaak.

'Upervavik heeft niet alleen knappe en dappere mannen nodig, maar ook goed onderlegde en verstandige vrouwen.' In Badenburg zou hij zoiets nooit gezegd hebben. Maar Upervavik was Badenburg niet.

Van Elsie kreeg Elvira een zelf geborduurde haarband en Arnout schonk haar een rijzweep, die hij van zijn zakgeld in de stad had gekocht.

Wat moet ik met een zweep? dacht Elvira verward, Tirana ervan langs geven? Maar ze zei: 'O, dank je wel,' en kuste haar broer.

Henrik Kamgut vertrok naar de kanselarij. Elvira stopte twee van de boekjes in haar zak en zei:

'Ik ga die zweep meteen uitproberen. Hans, wil jij Tirana voor mij zadelen? Het is prachtig weer.'

'Ga niet te ver weg,' riep moeder bezorgd. 'Blijf in de bewoonde wereld.'

Dat was Elvira nu juist niet van plan.

Ze steeg op en reed weg. Halverwege de laan trok een wild geblaf haar aandacht.

Goudpels schoot te voorschijn uit een zijstraat en liep vrolijk met haar mee.

Genietend reed Elvira door de buitenwijk, langs akkers waar druk werd gewied, door de boomgaarden tot aan de rivier, de Ilk. Daar aangekomen steeg ze af, leidde Tirana naar een grazig plekje, streek het dier even over de neus en fluisterde het een paar lieve woordjes in.

Goudpels had zich langs de oever neergegoot en lag hijgend in het gras. Elvira knielde bij hem neer. Ze had een paar brokjes brood van haar ontbijt bewaard en gaf hem die. De hond zag er al een stuk beter uit dan toen hij haar voor het eerst aanblafte. Zijn vacht glom, zijn ogen stonden helder en hij keek naar haar op zoals alleen een hond kan kijken: met aanbidding. Ze streelde hem, glimlachte, krauwde in de plooien van zijn hals.

'Brave hond. Jij past op mij, hè? Met jou erbij kan me niets gebeuren.'

Goudpels spitte de oren alsof hij haar verstond en zijn pluimstaart zwiepte langzaam heen en weer. Zijn tong likte haar handen.

'Vind je dit ook zo'n heerlijk land? Kijk eens naar die schitterende lucht, naar al dat water...'

Moeder zou het besterven als ze wist dat haar dochter helemaal tot aan de rivier was gereden. Maar Elvira was niet bang. Ze had een hond en nu ook een zweep om zich te beschermen. Bovendien: langs de rivier was nog nooit iets onaangenaams gebeurd. Elke dag gingen er vrouwen heen om de was te doen of water te halen.

Jongens zaten er dikwijls te hengelen. Het land was hier laag, de Ilk werd omzoomd door wilgenbosjes, grindstrandjes, rietvelden, talloze wilde bloemen en planten. De oevers waren hier en daar zelfs drassig. Een brug naar de overzijde was er niet, maar voorlopig had nog geen enkele kolonist belangstelling getoond voor de tegenoverliggende oever, die even wild, drassig en onbewoond was als deze kant.

Elvira ging naast Goudpels zitten en haalde een van de Thuleense boekjes te voorschijn. Dat ging over dieren, ontdekte ze. Ze probeerde de Thuleense woorden voor hond, paard, rund te ontdekken en uit het hoofd te leren. Het kwam haar voor dat het allemaal zo moeilijk niet was. De illustraties hielpen haar. Ze raakte er helemaal in verdiept. Maar hoe sprak je die woorden uit?

Het was stil op deze plek. Tirana graasde, Goudpels viel met zijn kop op haar knieën in slaap. Libellen vlogen boven het oevergewas, insecten zoemden.

Enkele honderden meters verder was een kleine steiger gebouwd waar kolonistenvrouwen bezig waren de was te spoelen. Waar Elvira zat was niemand...

Plotseling schoot Goudpels' kop omhoog en Elvira keek op. Toen vloog ze overeind en liet het boek uit haar handen glippen. Niet ver van haar vandaan, alsof ze geruisloos uit het wilgenbosje te voorschijn was gekomen stond een oude vrouw, leunend op een stok. In Upernavik vond je geen oude vrouwen. Boven de vijftig kwam geen Badener in aanmerking voor uitzending naar de koloniën. Dan kon dit geen Badense zijn. Elvira beseftte dat pas toen ze rechtop stond en in het zachte gezicht van de vrouw keek, de donkere schuinstaande ogen en hoge jukbeenderen opmerkte. Het haar van de vrouw was spierwit, maar eens moest het zwart zijn geweest. Haar wenkbrauwen waren het nog.

'Goe... goedemorgen,' haperde Elvira. 'U... u liet me schrikken.' De vrouw zei niets.

Ze keek eerst naar Elvira, daarna naar het grazende paard, naar Goudpels en naar het boekje dat opengevallen in het gras lag. Ze knikte langzaam, glimlachte (ze had nog steeds een goed gebit) en mompelde iets volstrekt onverstaanbaars. Ook Goudpels was overeind gekomen. Hij rekte zich uit, zijn staart zwaaide langzaam heen en weer. Hij blafte niet. De vrouw stak een hand naar hem uit en stapte voor stapje

naderde de hond haar, schoof toen zijn mooie kop onder haar hand en liet zich strelen. Elvira keek om. De wassende vrouwen bij de steiger waren verdwenen, ze was helemaal alleen met die vreemde vrouw.

Haar hart begon te bonken. Ze had nooit eerder een Thuleen gezien, alleen geruchten gehoord over hun woestheid. Deze vrouw was niet woest: ze leek een aardige grootmoeder.

Nu sprak ze de hond toe, die heftig begon te kwispelen bij het horen van oude, vertrouwde klanken. Het moest Thuleens zijn. Vanwaar en waarom was die oude vrouw plotseling te voorschijn gekomen? Zou het mogelijk zijn met haar te praten?

Elvira wees op het boek in het gras.

'Boek,' zei ze in wat ze hoopte dat Thuleens was, want dat woord kende ze sedert een half uur. Ze wees op Goudpels. 'Hond.' Toen op de grazende merrie. 'Paard'.

De vrouw knikte en glimlachte weer. Ze herhaalde dezelfde woorden, met een iets andere uitspraak en Elvira zei ze haar na. Weer een tevreden knikje. Ik doe het goed, dacht het meisje blij. Ze wees nu op zichzelf:

'Naam: Elvira.'

De vrouw maakte hetzelfde gebaar en sprak: 'Beda.' Daarmee was de kennismaking voltooid.

Elvira voelde zich geaccepteerd. Even later, na nog wat handgebaren en knikjes zaten ze naast elkaar in het gras, het boekje tussen hen in. Elvira wees de woorden aan die ze niet begreep, Beda verklaarde ze met handgebaren en sprak ze voor haar uit, tweemaal, driemaal, heel duidelijk en langzaam. Ze scheen het grappig te vinden dat een Badens meisje Thuleens probeerde te leren.

Waarom is ze naar mij toe gekomen? dacht Elvira intussen. Denkt ze net als ik, dat we geen vijanden hoeven te zijn maar beter vrienden kunnen worden nu we in hetzelfde land wonen?

Het drong eensklaps tot haar door dat ze lès kreeg, als van een lieve, geduldige schooljuffrouw. Beda, die een soort kuitbroek droeg, haalde een paar harde koeken uit haar zak, waarvan zij er Elvira een gaf. Knabbelend gingen ze verder met de woorden. De kleine verhalen in de boekjes werden opeens duidelijk: de korte zinnen kregen handen en voeten, besef doemde op uit de duisternis van het onbegrip. Elvira vond het heerlijk. Zó dankbaar was ze, dat ze opsprong, een mooie bos bloemen plukte en die de oude dame aanbood.

Dat daarbij haar rok en schoenen onder de modder kwamen te zitten stoorde haar niet. Die zou ze later wel schoonmaken. Wat was belangrijker dan de taal van de geheimzinnige Thulenen te leren spreken? De tijd vloog om.

Eindelijk drong het tot Elvira door dat het al laat moest zijn geworden. Haar knorrende maag waarschuwde haar. Ook Goudpels begon onrustig te worden.

Bijna wanhopig wendde ze zich tot de Thuleense die nog steeds rustig naast haar in het gras zat.

'Morgen?' vroeg ze smekend. 'Ja? Zelfde tijd?'

Beda keek twijfelend. Had ze het niet verstaan of bedoelde ze dat ze er niet zeker van kon zijn of ze de volgende dag op dezelfde tijd op dezelfde plaats kon zijn?

Elvira vroeg het nog eens, stamelend in de vreemde taal.

Beda glimlachte slechts, krabbelde overeind en liep weg zonder een woord. Ze verdween even geheimzinnig tussen de wilgen als ze eruit te voorschijn was gekomen. Elvira keek haar hunkerend na.

'Kom Goudpels, we moeten naar huis. Hoe laat zou het zijn? Vader zal woedend zijn.' In haar haast vergat ze de zweep.

Toen ze thuiskwam was de avondmaaltijd juist voorbij en stond Elsie snikkend in de keuken de borden af te spoelen, boos omdat zij alles alleen moest doen. Hans was er niet. Moeder zat met een benauwd gezicht te naaien. Henrik Kamgut tierde tegen zijn jarige dochter.

'Wat zijn dat voor manieren om de hele dag weg te blijven? Begrijp je niet hoe ongerust we ons maakten? Waar zat je al die tijd?'

'Aan de oever van de Ilk. Ik heb zo ijverig zitten studeren dat ik de tijd vergat,'

antwoordde Elvira. 'Dat is toch niet zo erg? Het is prachtig weer en bij de rivier was het heerlijk.'

'Je krijgt voor straf geen eten,' donderde vader Kamgut. Dat was inderdaad een zware straf want haar maag was een lege put. Verontwaardigd zwaaide ze met de boekjes.

'Welja, straf me maar omdat ik probeer een goede koloniste te worden en probeer de raadsels op te lossen waarmee u en de gouverneur en alle kolonisten kampen.'

Als ik hun taal eenmaal onder de knie heb, kunnen de Thulenen me misschien vertellen wat er is gebeurd met de mannen die zijn verdwenen. Vindt u dat niet belangrijk? Nou,

ik wel!

Je bent brutaal,' schreeuwde Henrik, wit van kwaadheid.
Moeder keek op met een vertrokken gezicht.

'De hele middag heb ik in de zenuwen gezeten toen je niet kwam opdagen,' zei ze verwijtend. 'Ik dacht: de inboorlingen hebben haar te pakken gekregen, we zien haar nooit meer terug. Hans is al uitgegaan om je te zoeken. Waarom doe je ons dit aan, Elvira? Ben ik naar het Nieuwe Land gekomen om dag in, dag uit in duizend angsten te moeten leven om mijn kinderen?'

Elvira moest opeens denken aan de vrouwen die in de Ilk de was hadden gedaan, onbezorgd, onbevreesd. Op slag werd haar iets duidelijk.

'Waarom overdrijft u zo?' barstte ze los. 'Thulenen doen vrouwen geen kwaad. Er is nog nooit een vrouw door een Thuleen aangevallen of ontvoerd. Dat doen ze alleen met mannen die hun gebied binnendringen. Dat is toch algemeen bekend.'

Het was helemaal niet 'algemeen bekend' en moeder staarde haar stomverbaasd aan. 'Hoe kom je daarbij?'

'Soldaten verdwijnen, en avonturiers die op zoek gaan naar

goud of andere ertsen.

Maar vrouwen... Die staan rustig in de rivier de was te spoelen of halen water zonder te worden lastiggevallen. Die werken samen met de boeren op het land en zien nooit een Thuleen, zelfs niet als ze de woudrand naderen. Nee moeder, wij hoeven niet bang te zijn. Geen Thuleen zal een vinger naar ons uitsteken.'

'Hoe weet je dat?' vroeg Henrik scherp.

Ja, hoe weet ik dat eigenlijk? dacht Elvira. Sedert ik Beda ontmoette is me zoveel duidelijk geworden. Die vrouw keek me aan, glimlachte en ik wist dat ik volkomen veilig was. Hoe wist ik dat dan? Maar ik kan niet over haar vertellen, ik wil haar niet verraden. Ze was zo aardig...

Het was Goudpels die me vertelde dat ik veilig was, dacht ze verder. Hij likte Beda's handen wat hij bij vreemden anders nooit doet, alleen bij mij. En Tirana werd niet nerveus door haar nabijheid, terwijl ze anders bries en met haar hoeven schraapt als onbekenden haar naderen. Mijn dieren, die ooit eigendom zijn geweest van Thulenen, herkenden iets vertrouwds, iets betrouwbars.

Moeder was nog steeds aan het woord, wees op Elvira's onverantwoordelijke gedrag, haar ongehoorzaamheid, de

gevaaren die ze liep, maar het meisje, verdiept in haar eigen gedachten, luisterde niet. Henrik Kamgut viel zijn vrouw bij.

'Ja zeg, hoe zit het. Praten we nu tegen de tafel of tegen jou?' Elvira schrok op, wierp het hoofd in de nek.

'U praat tegen mij, uw dochter. U scheldt en verwijt en moppert, maar ik heb niets verkeerd gedaan. Ik doe mijn best mij thuis te voelen in dit vreemde land en mij aan te passen. Ik heb een ritje gemaakt op de merrie om haar in conditie te houden.

Ik heb haar vers gras laten eten en ik heb de Thuleense taal bestudeerd omdat ik besef hoe noodzakelijk dat is. Moet ik daarvoor gestraft worden? We zijn hier niet in Badenburger waar het de gewoonte is dochters klein en dom te houden. We zijn in Thule, waar ontwikkelde vrouwen belangrijk zijn voor het welslagen van de kolonisatie.'

'En daarom denk je dat je je alles kunt veroorloven?' sneerde Henrik.

'Nee, dat denk ik niet. Maar met Hans in de buurt heeft moeder mij niet nodig. Dus probeer ik mijn vrije tijd nuttig door te brengen, als een goede koloniste.'

Moeder wilde doorgaan met haar klachten, maar Henrik

Kamgut was niet dom en moest de logica van Elvira's woorden erkennen. Zijn gezag handhaven ging hem echter boven alles.

'Ga naar je kamer,' gebod hij.

Elvira gehoorzaamde, blij van de verwijten verlost te zijn. In haar kamertje nam ze de andere boekjes ter hand en probeerde ze te lezen. Maar die stonden nog zo vol met voor haar onbekende woorden dat ze er alleen maar wanhopig van werd.

Zonder Beda kom ik er niet uit, dacht ze. O, als ze morgen maar komt!

De volgende dag probeerde Sabine haar dochter met allerlei opdrachten zo lang mogelijk thuis te houden. Maar na het middageten wist het meisje toch weg te glippen. Snel zadelde ze Tirana en stoof door de zonnige lanen. Een klein uur later was ze bij de rivieroever en de wilgenbosjes. Er was niemand te zien. Goudpels liet zich moe in het gras vallen. Elvira keek rond, vechtend tegen haar diepe teleurstelling. Ze liet zich naast de hond in het gras zakken, verborg haar gezicht in zijn warme pels. Een droom lag in scherven. Nooit zou ze erin slagen op eigen kracht de vreemde taal te doorgronden; zonder leermeesteres was het hopeloos.

Onder haar hoofd worstelde de hond zich overeind en blafte

één keer. Elvira keek op. Aan de rand van het wilgenbosje stond Beda – en glimlachte. Elvira vloog overeind, snelde haar tegemoet. Ze haalde een boek uit haar zak, zwaaide er geestdriftig mee.

'U geeft me les? Ja?'

Het leven was opeens weer goed.

3 Elvira krijgt een aanbiddler

Van die dag af bracht Elvira elke dag een paar uren bij de rivier de Ilk door. Meestal kwam Beda ook, zij het niet altijd. Het sprak vanzelf dat Elvira zweeg over die ontmoetingen. De jacht op saboteurs was in Upernavik in volle gang en het meisje wilde haar talenlerares niet in gevaar brengen. Beda zelf begreep ook dat ze uit het gezicht moest blijven; als het langs de oever druk was met wassende vrouwen of hengelende jongens liet ze zich niet zien. Elvira vond het leuk een 'geheim' te hebben. Ze stelde zich voor, in jeugdig optimisme, hoe ze op een dag haar vader zou kunnen verrassen met de mededeling dat zij vloeiend Thuleens sprak. Wat zou hij opkijken!

Sabine maakte bezwaar tegen de vele ritjes die Elvira op de merrie maakte. Ze vreesde voor de veiligheid van haar dochter, maar die trok zich van de verboden niet veel aan en wees erop dat ze met Goudpels aan haar zijde volslagen veilig was.

Toch vond ze de situatie verwarrend. In Upernavik werd over Thulenen gesproken als over 'de vijand'. Ze werden afgeschilderd als tegelijkertijd oerdom en gevaarlijk als slangen. Maar in de boekjes die Elvira met Beda doornam gingen alle verhalen over vriendschap, over liefde voor de

natuur, over zorg voor dieren. Haat, agressie of vijandigheden kwamen er niet in voor. De boekjes waaruit ze lang geleden in Badenburg had leren lezen waren heel anders van inhoud geweest, die stonden vol met heldendaden, opofferingen, vaderlandsliefde. Thulenen schenen aan dat soort heldenverering echter niet veel waarde te hechten.

Na een paar weken ijverig studeren was Elvira zo ver dat ze — zij het moeizaam en met veel handgebaren — een soort gesprek met de oude vrouw kon voeren.

Daarom vroeg ze op een dag op de vrouw af:

'Beda, in de stad zijn de mensen in paniek. Gisteren is weer een deel van de materialen voor onze elektriciteitscentrale verdwenen. En soms, midden in de nacht word ik wakker van een paar doffe klappen en gerommel, dan gaat er weer iets de lucht in. Ik heb op weg naar Upernavik ook de olie-installaties van Disko-eiland in brand zien gaan. Hoe slagen de saboteurs er telkens in langs onze wachtposten te komen?'

'Daarover kan ik niets zeggen, mijn kind,' antwoordde Beda rustig.

'Ja, maar mijn vader wordt daardoor in ernstige moeilijkheden gebracht. En dat verdient hij niet. Hij werkt zo hard.' Beda schudde het hoofd. Toen gebeurde er iets vreemds. De oude

vrouw legde haar hand op Elvira's hoofd, haar andere hand op de kop van Goudpels.

Jij,' zei ze zacht, 'jij houdt van dieren, van mensen, van vrede. Jij bent verstandig.

Daarom heb ik je uitverkoren, vergeet dat nooit.'

'Wat... wat bedoelt u?' vroeg Elvira haperend.

'Ik heb je uitverkoren om je onze taal te leren,' herhaalde Beda, 'omdat je goed bent voor dieren, omdat je zo'n helder verstand hebt en omdat je iets van dit land wilt begrijpen.'

Ik heb het verkeerd verstaan, dacht Elvira verward. Wat bedoelt ze met uitverkoren?

'Uitverkoren voor wat?' vroeg ze verwonderd.

'Dat ontdek je nog wel, mijn kind. Eerst moet je mijn taal goed leren spreken.'

'Nou, ik doe mijn best,' lachte Elvira.

Ja, jij leert bijna zo gemakkelijk als een Thuleense en dat is goed. Jij bent mijn keuze, onthoud dat. Ik, Beda, heb jou gevonden en uitverkoren. Het is belangrijk.'

'Ik... ik zal het onthouden,' stamelde Elvira ofschoon de woorden haar nog steeds duister waren. Daarna, alsof er niets bijzonders was gezegd, gingen ze door met de les.

Op verzoek van Elvira bracht Henrik nog meer schoolboekjes voor haar mee, misschien omdat hij het idee dat ze Thuleens probeerde te leren toch zo mal niet vond. Over Beda sprak Elvira met niemand. Beda was haar geheim. Maar toen kondigde op een mooie zomerdag Henrik Kamgut aan:

'Zondag krijgen we bezoek. Luitenant Habermas komt bij ons het middagmaal gebruiken. Hij komt speciaal voor jou, Elvira, want hij vraagt steeds naar je.

Daarom heb ik hem maar eens uitgenodigd.'

Sabine glunderde. Elvira was nogal geschrokken.

'Voor mij? Waarom? Die luitenant is een verwaande kwast. Ik mag hem niet.'

'Je kent hem nauwelijks!'

'We reisden samen van Gothab naar hier. Hij gedroeg zich alsof de ZEEHELD zijn eigendom was. En de minachtende manier waarop hij over de Thulenen sprak...'

'Terecht,' zei Henrik droog.

'Ik wil niet dat je zo over een dappere officier spreekt, Elvira,' zei moeder Kamgut.

Zij leek in elk geval zeer ingenomen met het aangekondigde bezoek. Officieren stonden nu eenmaal hoog aangeschreven in het Badense Rijk. Ze werden goed betaald en waren meestal afkomstig uit de belangrijkste families.

Het werd zondag en Carl Habermas verscheen, in zijn mooiste uniform met het sierdegentje opzij en zijn snorretje zwarter dan ooit. Elsie draaide verrukt om hem heen. Arnout die niet wilde achterblijven deelde mede dat hij later ook officier wilde worden en Carl zei warm:

'Dat is heel verstandig van je, jongen.'

Elvira zei niet veel. Ze besepte dat er deze middag niets zou komen van een ritje naar de Ilk en dat speet haar.

Carl Habermas keek rond in de gezellig ingerichte woonkamer van de Kamguts met de mooie Thuleense wandkleden aan de muur, de fraaie open haard, de Thuleense tapijten op de vloer.

'Wat een verschil met onze kale kazerne,' zei hij beleefd.

'Mevrouw Kamgut, mijn compliment. U bent een uitstekende huisvrouw en u weet het in huis gezellig te maken. Als uw dochters in de toekomst uw voorbeeld volgen dan benijd ik hun echtgenoten.'

Sabine bloosde van genoegen. Slijmerd, dacht Elvira. Opeens viel het oog van de luitenant op een paar boekjes die op een tafeltje lagen. Hij nam ze op en bekeek ze.

'Thuleense boeken,' riep hij uit. Lachend keek hij rond. 'Wie leest hier Thuleense boeken?' Elvira zweeg maar Elsie riep:

'Elvira!' Snel wendde de officier zich tot het meisje.

'Kun je ze dan lezen?'

Elvira had een kleur gekregen. 'Och,' stamelde ze, 'er staan veel leuke plaatjes in en die probeer ik met de tekst te vergelijken.'

'Knap hoor. En waarom doe je dat?'

'Om... om als het nodig is met Thulenen te kunnen praten.'

'Verwacht je daar dan iets van?'

'Ik weet het niet. Het leek me nuttig.'

'Hoe wil je praten met mensen die zich nooit laten zien?'

'Ze laten zich wel zien... ik bedoel, ze sluipen toch wel eens de kolonie binnen om dingen te vernielen of te stelen. Ze berokkenen ons schade. En zolang we niet met hen kunnen praten zullen ze ons als vijanden blijven beschouwen en het ons lastig maken.'

Laatdunkend schudde de luitenant het hoofd.

'Zelfs al zou je met Thulenen kunnen praten, denk je dan iets bij die domoren te kunnen bereiken? Elvira, je bent hier nog maar pas. Ik ben al anderhalf jaar in Upernavik gedetacheerd en een jaar geleden hadden we hier nog Thulenen, in de kampen. Hopeloze wezens waren dat. Ze konden nog geen boom omhakken zonder een van hun medewerkers te verpletteren, ze konden geen schaap scheren en met de ploeg geen behoorlijke vore trekken. Eten, dat konden ze! Ten einde raad heeft gouverneur Kloritz ze naar de wildernis verbannen.'

'Dat weet ik. Waarschijnlijk was dat ook hun bedoeling,' liet Elvira zich ontvallen.

'Waarom zouden ze goed werken voor indringers die hun mooie steden hadden afgepakt?'

'Ik kan wel horen dat jij nooit iets met Thulenen te maken hebt gehad,' zei de luitenant, half beledigd. 'Dieventuig is het. Vrijwel elke nacht verdwijnt er wel weer iets: rollen koperdraad, isolatoren, belangrijke onderdelen. Wat moeten ze ermee? Ze weten niet eens waar die dingen voor dienen. Het zijn net raven, als iets glimt willen ze het hebben.'

'U commandeert de bewakingstroepen,' kaatste Elvira terug, 'waarom laat u die onderdelen dan niet beter bewaken?'

Sabine kuchte waarschuwend, maar Elvira en Carl, nu in werkelijke confrontatie, letten er niet op.

'Er wordt voldoende door mijn mannen gepatrouilleerd,' brieste de luitenant, 'maar ze kunnen niet overal tegelijk zijn. We kunnen moeilijk op elke meter langs de grens een soldaat zetten. En 's nachts is het gewoonlijk aardedonker, we kunnen geen schijnwerpers op de loodsen zetten zolang we geen stroom hebben. Dus vinden we om de haverklap bewusteloze wachtposten, de deuren opengebroken, de inhoud van de opslagplaatsen vernield of weggehaald... Ze zijn een plaag, die terroristen.'

'Wij hebben hun land gestolen,' zei Elvira koud.

'Poe, ze zijn dit land niet waard,' viel Henrik Kamgut in. 'Wat deden ze ermee?'

Niets. Ze lieten de wildernis maar raak woekeren. Om Thule tot bloei te brengen heb je machines en goede wegen en elektriciteit nodig, maar dat schijnen die domoren maar niet te willen begrijpen.'

Was Beda dom? Nee, Beda was vriendelijk, behulpzaam en een zeer goede lerares.

Van vijandschap of haat had Elvira bij Beda nooit iets gemerkt en van domheid al helemaal niet.

'Laten we niet over politiek praten,' stelde Sabine voor.

'Laten we dat wèl doen,' zei Elvira heftig. 'Want ik begrijp iets niet en ik hoop dat de luitenant het me kan uitleggen. Hoe komt het dat die domme Thulenen, die volgens iedereen geen benul hebben van techniek, altijd juist de dingen stelen zonder welke de centrale nooit klaar komt? En hoe kunnen ze olievelden in brand steken, boortorens in de lucht laten vliegen, raffinaderijen verwoesten? Dat vereist toch technisch inzicht?'

Hans Anselm was in de keuken bezig en heerlijke geuren dreven de woonkamer binnen. Luitenant Habermas legde de boekjes neer en glimlachte zijn arrogante glimlachje.

'Ach meisje, maak je toch niet druk over ónze zorgen. Geloof

me, wij krijgen die Thulenen wel klein.'

'Dat is geen antwoord op mijn vraag,' zei Elvira koppig, maar Arnout, die vond dat hij te veel buiten het gesprek werd gelaten, riep plotseling:

'Ik wed dat die vervloekte Thulenen overal in de stad hun spionnen hebben.'

'Misschien,' antwoordde Carl verveeld.

'Hoe kom je daarbij.' Geërgerd keek Elvira haar broer aan. 'Die spreken toch geen Badens en zouden binnen een half uur ontmaskerd worden. Bovendien hebben ze helemaal geen spionnen nodig om te weten hoe deze stad in elkaar zit. Ze hebben er zelf gewoond, ze hebben haar zelf gebouwd, ze kennen er elke boom en elk huis. Al is de nacht nog zo donker, zij verdwalen niet en weten precies waar ze moeten zijn om ons schade toe te brengen. Alsjeblieft Arnout, praat geen onzin.'

'Sta jij soms aan de kant van de terroristen?' stoof de jongen op.

'Natuurlijk niet,' zei Sabine snel. 'Elvira vindt wat hier gebeurt net zo griezelig als wij dat vinden.'

'Wij zijn hier gekomen,' zei Henrik met veel nadruk, 'om de beschaving te brengen aan een uiterst primitief en ongelukkig volk. Dat de Thulenen dat niet willen inzien is onze schuld niet. Daarom,' wendde hij zich tot Carl Habermas, 'is het nog niet zo'n mal idee van Elvira om Thuleens te leren. Als we eindelijk eens een paar van die saboteurs levend in handen krijgen, kan zij ons helpen hen te verhoren.'

'Wat bedoelt u met: hen levend in handen krijgen. Gebeurt dat dan nooit?' vroeg Elvira verwonderd.

'Die fanatiekelingen laten zich niet vangen,' zuchtte de luitenant. 'Als we ze snappen bij hun misdaden gaan ze onmiddellijk op de loop. En ze blijven lopen, ook als er op hen wordt geschoten. Laatst hadden we er één omsingeld met vijf man, hij probeerde toch blindweg door te breken en we moesten hem wel neerschieten. Ze geven zich gewoon nooit over. Het is en blijft een merkwaardig volk.'

'Ik dacht dat ze laf waren.'

'Dat zijn ze ook. Ik zeg toch: als ze worden gesnapt lopen ze weg, meteen. Hun enige verdediging is vluchten. Ze hebben trouwens geen vuurwapens of iets van dien aard.'

'Hoe schakelen ze onze wachtposten dan uit?'

'Met een soort gif of gas. Ze doden niet. Ze maken mensen bewusteloos, voor uren.'

Hans kwam uit de keuken om te zeggen dat het eten klaar was. Terwijl Henrik voor de gast, zichzelf en Sabine wijn inschonk, dekten Elsie en Elvira snel de tafel. De maaltijd verliep tamelijk gezellig omdat er niet meer over politiek werd gepraat maar de luitenant samen met Henrik uitwijdde over de opbouw van het gewest.

Ook het ziekenhuis aan de rand van de stad viel onder de verantwoordelijkheid van de bewakingstroepen. En ofschoon Habermas heel vriendelijk en zelfs complimenteus was tegenover Elvira, bleek na een tijdje toch dat hij op wraak had zitten zinnen voor het feit dat ze hem zo heftig had tegengesproken en vragen had gesteld waarop hij geen antwoord had kunnen geven. Want plotseling wees hij erop, dat in het hospitaal een schreeuwend gebrek aan verplegend personeel bestond.

'Zou dat niet iets zijn voor uw oudste dochter, mijnheer Kamgut?

Leerling-verpleegster worden?'

Sabine, die zelf voor haar huwelijk verpleegster was geweest, werd meteen geestdriftig.

'De luitenant heeft gelijk, Henrik. Ik weet uit ervaring wat een prachtig beroep dat is en het zal Elvira van de straat houden. Dat in het wilde weg rondrijden op Tirana elke dag bevalt me niets. Ik ben altijd bang dat het kind iets overkomt.'

'Ik weet niet...' begon Elvira, maar Henrik riep:

'Dat is een uitstekend idee! Morgen maak ik er meteen werk van en zal ik Elvira aanbevelen bij dokter Sammit.' Elvira zweeg en staarde op haar bord.

Een baan? dacht ze woest. Hoe moet dat dan met Beda? Ik wil doorgaan met die lessen. Kwaad gluurde ze naar de officier die smakelijk zat te eten, Sabine complimentjes maakte over haar kookkunst (Hans had gekookt) en tot zijn voldoening merkte dat hij bij de familie een succes was.

Daar gaat mijn heerlijke vrijheid, dacht Elvira. O, ik haat die windbuil! Arnout begon nogmaals te vertellen dat hij hoopte later ook officier te kunnen worden en Carl Habermas klopte de jongen waarderend op de schouder.

'Zo mag ik het horen, jij bent uit het goede hout gesneden. Zolang we beschikken over jongens zoals jij, die zonder aarzelen bereid zijn hun leven te geven voor de glorie van het Groot Badense Rijk, zal geen enkele natie zich met ons kunnen meten.' Elvira zag haar kans om terug te slaan.

'Bedoelt u, luitenant,' vroeg ze, 'dat de jongens het fijn vinden om te sneuvelen?'

Waarom wordt er dan zo'n ophef gemaakt over die paar verdwenen soldaten?'

Verstard zat iedereen haar aan te kijken, alleen Carl scheen zijn goede humeur niet te kunnen verliezen.

'Dat waren helden, Elvira en ze verdienen een standbeeld.'

'Dat begrijp ik niet,' zei ze koppig. 'Wat heeft het Groot Badense Rijk aan dóde soldaten? Die vechten niet meer.'

'Elvira toch,' zei Sabine bestraffend.

'Ik zeg alleen maar dat ik het niet begrijp.'

'Dat klopt,' zei Habermas met zijn warme glimlach, 'meisjes begrijpen over het algemeen niets van militaire zaken.'

'Dat kan wel zijn,' mompelde Elvira, 'maar moet een jongen eerst sneuvelen om een held genoemd te worden? Arnout, wil jij dood? Jij wilt toch altijd graag een held zijn?'

'En nu houd je je mond dicht,' donderde vader Kamgut. Elvira zweeg.

Tegen de avond maakte luitenant Habermas aanstalten om te vertrekken. Moeder Kamgut liet hem uit. In de voortuin zat Goudpels geduldig te wachten tot Elvira hem iets kwam brengen. Hij ontblootte de tanden en gromde tegen de officier.

'Daar is die ellendige straathond weer, die zwerft steeds om het huis,' klaagde Sabine. De luitenant tilde zijn voet op en schopte Goudpels in de ribben zodat het dier jankend wegrende.

'Mevrouw Kamgut,' zei hij en hij sprak zo luid dat Elvira, nog in de woonkamer, hem kon verstaan, 'het heeft me heerlijk gesmaakt en u hebt een fijn gezin met mooie dochters. Mag ik nog een keer langskomen?'

'O, heel graag. U bent altijd welkom. En u moet het Elvira maar niet kwalijk nemen dat ze soms zo uitvalt. Dat vrijgevochten leven hier...'

'O, maar mevrouw, ik hou juist van meisjes met temperament. Uw dochter bevalt me. Niets geeft een man meer voldoening dan een kattig vrouwtje temmen. Ik groet u en tot ziens.'

'Tot ziens,' antwoordde Sabine verbijsterd.

De volgende ochtend zei Elvira tegen Beda: 'Mijn vader staat erop dat ik in het ziekenhuis ga werken. Maar ik beloof u, elk vrij uurtje zal ik naar de wilgenbosjes komen.'

'Ik zal naar je uitzien,' beloofde de vrouw. Elvira hoopte er het beste van. Soms kwam Beda twee, drie dagen lang niet opdagen, dan was ze er plotseling weer, als uit de grond opgerezen.

Elvira vroeg: 'Lieve Beda, waarom kwam je op een dag naar mij toe, hoewel ik een Badense ben en jullie toch niets van Badeners willen weten?'

Je bent slim, je bent goed voor dieren. Eens zal jij heel belangrijk worden voor mijn land. Dat wist ik toen ik je koos.'

'Ik begrijp het nog steeds niet.'

'Dat komt nog wel. Leer eerst mijn taal.' En ze begon de vervoeging van de werkwoorden uit te leggen.

Elvira bleek zeer welkom in het ziekenhuis. Dokter Sammit, de militaire arts die de directeur was, vond haar echter nog te jong om hele dagen te werken. Hij bepaalde dat ze voorlopig alleen in de ochtenduren dienst zou doen en na twee uur 's middags vrij was. Dus werden de Thuleense lessen die ze van Beda kreeg naar de namiddag verlegd en Elvira was weer

gelukkig. Niettemin maakte ze zich enige zorgen.

'Nu is het nog zomer,' zei ze tegen Beda, 'maar de dagen beginnen al te korten, en de bomen beginnen langzaam te verkleuren. Straks is het herfst. En als het dan winter wordt...'

'Je bedoelt: spoedig zal het te koud worden voor taallessen in de open lucht?'

glimlachte Beda. 'Wees niet bang, mijn kind, daar vind ik wel iets op.'

'Wat?' vroeg Elvira nieuwsgierig.

'Niet zo ongeduldig, alles moet zijn tijd hebben.' Je kon vragen en aandringen wat je wilde, wist Elvira, als Beda geheimzinnig wilde doen was er verder niets uit haar te krijgen. Over de saboteurs wilde ze niet praten; hoe ze er altijd in slaagde ongezien de wilgenbosjes te bereiken vertelde ze evenmin. En waarom Elvira die cursus Thuleens van de oude dame kreeg bleef vooralsnog een raadsel. Beda streefde een of ander doel na — maar welk? Hoe dan ook, Elvira raakte steeds meer op Beda gesteld en geloofde steeds minder dat alle Thulenen slecht, dom, wreed waren. Intussen verstreek de zomer en de herfst kondigde zich aan, met goudkleurende wouden, korte dagen en westenwinden die regen brachten. In Upernavik stond een Thuleense drukkerij

die op waterkracht werkte en die na veel moeite door de Badeners weer in bedrijf was gesteld, zodat nu driemaal in de week een krantje kon verschijnen met plaatselijk nieuws. Toen de zomer bijna om was verkondigde het blad met grote koppen:

ELEKTRICITEITSCENTRALE EINDELIJK GEREED. Voor de komende winter zullen de huizen in Upernavik voorzien zijn van elektriciteit!

Dat was een opluchting. Geen geknoei meer met olielampjes en druipende vetkaarsen. Geen getob meer met op hout gestookte kookovens, maar de zegeningen van de moderne techniek. Eindelijk zou Upernavik een beschaafde nederzetting worden. Reeds werden de palen opgericht en de draden van huis tot huis aangelegd. Maar het ging niet door. Enkele dagen later deed een reeks zware ontploffingen de kolonisten uit hun bed rollen en ging de pas gereedgekomen centrale in vlammen op. Andermaal hadden de terroristen toegeslagen. Volgens de bewakers waren de aanvallers met minstens veertig man tegelijk in het holst van de nacht komen opdagen. Er was een kort vuurgevecht geweest en zes saboteurs waren daarbij om het leven gekomen; de anderen hadden weten te ontkomen op snelle paarden. Wonderlijk genoeg waren bij de gesneuvelden twee vrouwen: een jonge van een jaar of twintig, en een oude van zeker zestig jaar. De lijken waren ondergebracht in het dodenhuisje van het

hospitaal. Elvira, plotseling besprongen door een akelig voorgevoel (Beda was de vorige dag niet verschenen) haastte zich erheen en vroeg de dienstdoende soldaat of ze de doden mocht zien.

'Ik wil weten hoe Thulenen eruit zien, zodat ik ze kan herkennen mocht ik ze ooit tegen het lijf lopen,' beweerde ze. Meisjes in verpleegstersuniform werd niet spoedig iets geweigerd. De soldaat knikte en liet haar door. De gedode Thulenen lagen op een rij op de stenen vloer, toegedekt met lakens. Elvira sloeg de lappen terug en keek naar de stille witte gezichten, de gesloten ogen. Vier mannen, twee vrouwen. Haar adem stakte toen ze Beda herkende, met opgedroogd bloed in haar witte haar, de lippen enigszins teruggetrokken van haar mooie tanden, wat haar een grimmig aanzicht gaf. Plotseling leek ze niet meer op de lieve oma, die Elvira had

'uitverkoren'. Het was voorgoed afgelopen met de lessen in Thuleens. Elvira drong haar tranen terug. Ze begreep het niet. Beda een terroriste? Beda, die zeker twintig jaar ouder was dan haar eigen moeder, die altijd zo aardig voor haar was geweest, die zich had laten ontroeren door Elvira's liefde voor een verwaarloosde hond.

Beda een misdadigster? Het klopte niet.

De soldaat die de wacht hield dook naast haar op en zag hoe

Elvira droevig neerkeek op de dode vrouw.

'Ongelooflijk, hè?' zei hij. 'Dat schijnt zelfs de leidster te zijn geweest van de terroristengroep die vannacht aanviel.'

Elvira kon niets zeggen. Met gebogen hoofd slofte ze terug naar de ziekenzaal, intens verdrietig en boordevol vragen. Beda, dacht ze, wie was je? Wat deed je?

Waarvoor wilde je mij gebruiken?

In de nacht van de overval werd de centrale bewaakt door een dozijn zwaarbewapende soldaten en twaalf valse honden. Desondanks hadden de honden geen alarm geslagen en van de bewakers was er niet één gedood, al was er een aantal gewond geraakt. Die waren opgenomen in het hospitaal en werden behandeld voor... hondenbeten. De dieren, opgeleid ter bewaking, hadden zich tijdens de overval tegen hun eigen meesters gekeerd.

Elvira, in haar rol van verpleegster, stond bij het bed van één van die soldaten toen deze zijn verhaal deed aan de politie-inspecteur die hem kwam ondervragen.

'Het was zo vreemd,' zei de jonge soldaat en de verbazing klonk door in zijn stem,

'we verwachtten natuurlijk een poging van Thuleense zijde om de centrale te verwoesten en we waren voldoende op onze hoede. De honden waren erop getraind om terstond in actie te komen bij elk verdacht geluid of een sluipende gestalte. Ze waren vals gemaakt door ze overdag aan een korte ketting te leggen en ze alleen na donker binnen de omheining los te laten. Maar die stomme beesten gaven geen kik toen ik-weet-niet-hoeveel saboteurs tegelijk de hekken vernielden en het terrein binnendrongen. We hitsten de dieren op, toen vlogen die ellendige honden óns aan.

Mijn makkers en ik schoten wel op de indringers, maar het was zo donker en batterijen voor zaklantaarns hebben we al lang niet meer. Die zijn bij de vorige zending goederen niet aangekomen. Het schieten hield al gauw op en ik kon niets doen om mijn kameraden te hulp te komen, want die vermaledijde hond van me had me op de grond gegooid en stond over me heen gebogen alsof hij me de keel wilde doorbijten zodra ik me zou verroeren. Ik kon zelfs niet meer bij mijn geweer komen. Toen kwam opeens een Thuleen op me af, ik kon hem maar heel vaag zien want het was erg donker en hij was helemaal in het zwart gekleed, alleen zijn ogen zag ik glanzen. Hij gaf de hond een bevel, nam me mijn revolver af, raapte mijn geweer op, prikte me met iets en daarna wist ik niets meer. Toen ik bijkwam lag ik een heel eind van de centrale af, vlak bij de afrastering, en alles brandde. Ik zag mensen heen en weer hollen maar ik

begreep dat dat de onzen waren die probeerden te blussen. Van de aanvallers en van de honden zag ik er niet één meer.'

Je kreeg een prik?' vroeg de inspecteur belangstellend.

Ja, in mijn pols. Met een naald of een doorn... Betekent dat iets?' De inspecteur antwoordde niet.

'Wat kan er aan de hand zijn geweest met die waakhonden?' vroeg de soldaat.

'Waarom vielen die óns aan in plaats van de saboteurs?'

'Het zijn Thuleense honden,' liet Elvira zich ontvallen.

De inspecteur keek snel naar haar om.

'Wat bedoelt u daarmee, zuster?' vroeg hij.

'Thuleense honden,' zei Elvira, diep ademhalend, 'zullen een Thuleen geen kwaad doen, zelfs vals gemaakte kettinghonden niet. Ze herkennen de taal van hun vorige meesters.' Bijna had ze gezegd: vorige vrienden.

'Hoe weet u dat?'

'Dat weet ik niet. Ik vermoed het.'

'Maar u praat er zo stellig over alsof u het weet.'

'Ik bezit zelf een hond die ooit van Thulenen is geweest. Het is een lief dier, toch heb ik gezien hoe hij gromt en grauwte tegen Badeners, maar nooit tegen een Thuleen.'

'Hebt u dan Thulenen ontmoet?'

O hemeltje, dacht Elvira, dat had ik niet moeten zeggen. Ze herstelde zich snel.

'Eenmaal. Een oude vrouw. Goudpels, zo heet mijn hond, houdt altijd iedereen op een afstand, daarop heb ik hem afgericht. Ik moest wel met al die hongerige kerels zonder vrouw hier in de stad. Maar toen we op een dag een Thuleense vrouw tegen het lijf liepen gromde en grauwde hij niet, maar begroette haar hartelijk.'

'Waar kwam u zomaar een Thuleense vrouw tegen, zuster?' vroeg de inspecteur wantrouwig.

'O, maanden geleden, aan de oevers van de Ilk.'

'Hoe wist u dat ze een Thuleense was?'

'Ze was oud. In Upernavik zijn geen oude vrouwen. En ze sprak Thuleens.'

'Hebt u haar later nog teruggezien?'

Elvira schudde stom het hoofd. Liegen ging haar slecht af.

'Dus als ik u goed begrijp,' zei de inspecteur, 'meent u dat van oorsprong Thuleense honden als waakhond waardeloos zijn?'

'Niet tegenover Badense inbrekers.' De politieman snoof verontwaardigd.

'We hebben het nu over terroristen.' Elvira wierp het hoofd in de nek. 'Thuleense honden zullen Thulenen verdedigen tegen Badeners en niet andersom,' zei ze beslist.

De soldaat in het bed plukte met een ongelukkig gezicht aan het verband om zijn arm.

'Is de beet van zo'n Thuleense hond gevaarlijk, zuster?' vroeg hij. 'Niet als de wond goed ontsmet wordt - en dat heb ik gedaan.' Elvira draaide zich om maar de inspecteur wilde haar nog niet laten gaan.

'Even wachten, zuster. U hebt dus op een bepaald moment langs de oever van de Ilk een Thuleense vrouw ontmoet. Een oude vrouw nog wel. Waar kwam ze vandaan?'

'Wat deed ze daar?'

'Dat heeft ze me nooit verteld.'

Ze schrok, nu had ze zich wéér versproken, al was het de waarheid. De inspecteur was niet dom.

'Verteld?'

'Ik bedoel,' stamelde Elvira zwetend, 'dat ik geen woord verstond van wat ze tegen me zei. Maar Goudpels leek blij haar te zien, hij ging aan haar voeten liggen en likte haar handen. Dat doet hij anders nooit bij vreemden.'

'Beseft u wel, zuster, dat wat u daar zegt allemaal heel merkwaardig is?'

Elvira onderdrukte haar opkomende paniek, haalde diep adem en zei:

'Waarom? Honden zijn intelligente dieren, ze leren bevelen gehoorzamen. Nu moeten ze opeens Badeners dienen die een taal spreken waaraan de honden niet gewend zijn. Dat brengt de dieren in de war. Ze zijn hun oude meesters kwijt, aan wie ze misschien zeer gehecht waren. Wanneer de oude vertrouwde taal dan opeens weer hun oren bereikt – en honden hebben ook een geheugen, inspecteur –

reageren ze daarop met blijdschap. Daar is niets

merkwaardigs aan.' De politieman staarde haar aan.

'U praat alsof u meer van honden begrijpt dan wie van ons ook.' Elvira haalde haar schouders op.

'Ik houd van dieren, inspecteur, en probeer ze te begrijpen. Is dat verkeerd?'

'Tot nu toe,' zei de soldaat in bed, 'hebben die waakhonden ons goede diensten bewezen. Ze hielden dieven en ander tuig op een afstand, sloegen onmiddellijk aan bij onraad en één keer sprongen ze een inbreker naar de keel. Maar dat was een Badener, zoals de zuster hier al zei, geen Thuleen. Toen de Thulenen ons vannacht overvielen hielden de honden zich koest en bedreigden ons. Ik geloof dat de zuster gelijk heeft, aan die dieren hebben we niets om de terroristen op een afstand te houden.'

De inspecteur zat ijverig te schrijven, vroeg Elvira's naam en adres, maar schrok toen hij hoorde dat ze de dochter van de ondergouverneur was. Snel borg hij zijn notitieboekje weer op.

'Dank u zuster voor de inlichtingen,' zei hij stijfjes. Hij knikte de soldaat toe en vertrok.

4 De wraak van de gouverneur

Elvira miste haar vrijheid, waarvan ze in de afgelopen zomer zo had genoten, maar ze had geen hekel aan haar werk in het hospitaal. Wel verbaasde ze zich over het grote aantal gewonden dat vrijwel dagelijks werd binnengebracht. Arbeiders die in de steengroeven werkten, houthakkers die bij het vellen van zware bomen te laat opzij waren gesprongen, vrouwen die zich gebrand hadden aan de primitieve kookovens waarmee ze nog steeds niet goed konden omgaan, kinderen die van een rotspunt waren gevallen, vissers die zich te ver buitengaats hadden gewaagd en in botsing waren gekomen met orka's of agressieve bruinvissen. Soms ook soldaten, die op patrouille waren geweest, op zoek naar de verzetshaarden van de Thulenen en die in de wouden waren aangevallen door wilde dieren die zich door hen bedreigd voelden. Terwijl Elvira verbond en troostte, zalfjes smeerde en drankjes toediende dacht ze vaag: Je zou denken dat de hele natuur van Thule zich tegen ons keert. Maar die gedachte vond zij zelf zo absurd dat ze haar tegen niemand durfde uitspreken. Nu de dagen kouder en korter werden maakte ze zich bezorgd over Goudpels. Inspelend op de angsten van haar moeder slaagde ze erin het dier in huis te laten opnemen, dat wil zeggen: voortaan mocht Goudpels in de stal slapen, bij Tirana.

'Als de Thulenen dan op een nacht proberen de merrie te stelen, kan hij alarm slaan,'

zei ze, alsof Goudpels zich ooit tegen een Thuleen zou keren. Maar Sabine vond het een geruststellende gedachte.

'Als hij maar niet in huis komt en overal modderpoten achterlaat,' zei ze. 'En jij zorgt voor hem.' Ze was een beetje bang voor het dier met zijn vervaarlijke gebit.

Vooral omdat hij nooit kon nalaten te grommen tegen Henrik en Arnout.

In januari viel de eerste echte sneeuw en het gewest Upernavik veranderde in een glinsterende sprookjesland. Maar de kolonisten klaagden luid: het vroom. Elvira kreeg veel te doen met het verplegen van mensen die het hospitaal binnen strompelden met bevroren tenen, bevroren vingers, bloedneuzen.

Henrik Kamgut kwam elke avond met een zorgelijk gezicht thuis. Hij slaagde er niet meer in al zijn ergernissen voor zichzelf te houden; van tijd tot tijd beklagde hij zich luidkeels in de familiekring.

'Het leek zo'n goed idee, het rooien van de wouden,' mopperde hij op een avond,

'maar het heeft niets uitgericht. De terroristen gaan gewoon door met hun aanvallen, de koude schrikt hen niet af. Maar

het ergste is, dat de bosgrond nauwelijks geschikt te maken valt voor landbouw. Op de kaal gekapte hellingen begint heide te groeien, en massa's onkruid. Ze liggen vol met losse stenen en omdat er ook veel pijnbomen stonden is de grond te zeer verzuurd. Nu kunnen we er schapen laten grazen, of geiten, want die vreten alles, maar dan worden ze 's nachts onvermijdelijk door de Thulenen gestolen. En de geiten vreten die hellingen zo kaal dat de regen het beetje grond dat er is zal wegspoelen, zodat we binnen twee jaar alleen nog kale steenhellingen zullen overhouden. Net als thuis. Deze kolonie zal daarom nooit winst opleveren, tenzij we eindelijk de industrie van de grond krijgen. En dat lukt ook al niet..'

'De volgende zomer zal alles beter gaan,' meende moeder troostend. 'En zo slecht hebben we het toch niet.'

Elvira keek met verbazing naar haar moeder. Begon die het prettig te vinden in de kolonie?

'En dan zijn er de graanhandelaren, die steeds maar de prijzen opjagen,' voer vader voort. 'Daar zou de gouverneur iets tegen moeten doen. Hij heeft de macht de prijzen te bevriezen, maar hij doet het niet. De beide graanhandelaren in Upernavik hebben van de zomer alle oogsten van de boeren opgekocht, houden de voorraden vast en verhogen voortdurend de prijzen. De boeren kregen de gewone prijs voor hun graan en waren er tevreden mee. Maar nu de

Thulenen een paar van onze pakhuizen hebben verwoest zien de handelaren hun kans schoon om de graanprijzen te verdubbelen, zodat de kolonisten zich blauw betalen voor een stuk brood. En zóveel is er nu ook weer niet verloren gegaan. Kloritz doet niets tegen die woekerhandel. Ik vraag me af of hij door de handelaren is omgekocht.'

'Maar Henrik, zoiets mag je niet denken!' riep moeder verschrikt.

'Er bestaat een woord voor zulk gekonkel,' zei Elvira. 'Corruptie.'

'Bemoei jij je er niet mee. Wat ik nooit heb geweten en pas kort geleden heb ontdekt,' vervolgde vader, 'is dat de huur van onze woningen ten goede hoort te komen aan het onderhoud van onze kolonie. Maar Kloritz en een van zijn ambtenaren knoeien met de boeken en een deel van al die huurpenningen verdwijnt in hun zakken.'

'Gouverneur Kloritz zou zoiets nooit doen,' protesteerde Sabine.

'Waarom zou een hoge ambtenaar geen schurk kunnen zijn?' vroeg Elvira nuchter.

'Maar corruptie... diefstal...' stamelde moeder.

'Wist u, vader,' zei Elvira, 'dat Thulenen nooit huur betaalden voor hun huizen? Dat heb ik gelezen in één van hun boekjes. Ze betaalden niet voor de grond, niet voor hun woningen, die ze trouwens zelf bouwden, niet voor hun water, voor niets eigenlijk. De hele stad — nee, het hele land — was hun gemeenschappelijk eigendom. Ze konden gaan wonen en werken waar ze maar wilden. Werk was er altijd. Ze ruilden hun produkten onderling en hadden maar weinig geld nodig. Toch leed nooit iemand gebrek. Iedereen zorgde voor iedereen.'

'Ach, die stomme boekjes,' gromde Henrik Kamgut. Elsie en Arnout waren al naar bed. Sabine en Elvira zaten te naaien.

'Misschien zou Upernavik een winstgevend Toegevoegd Gebied kunnen worden als we hier het Thuleense systeem invoerden,' ging Elvira voort.

'Een waanzinnig systeem, dat alleen tot nog meer verlies kan leiden.' Vader schudde ongeduldig het hoofd. 'De Thulenen leden dan misschien geen honger, maar verder leefden ze in onvoorstelbare primitiviteit en armoede. Van moderne economie hebben ze geen benul.'

'Ze kennen het woord niet eens,' grinnikte Elvira. 'Dat is juist zo interessant. Ze deden maar wat. En het werkte.'

'Je weet er niets van.'

'Kun jij niets doen tegen de corruptie?' vroeg moeder. Ze scheen eindelijk te gaan geloven in Kloritz' hebzucht.

'Hoe? Alle post naar Badenburg loopt over de kanselarij. Alle rapporten moeten door Kloritz zelf ondertekend worden. De regering inlichten over het wanbeheer van de gouverneur zou in het geheim moeten gebeuren... Ik zou niet weten hoe.'

'Ik wel,' zei Elvira. 'Schrijf een geheim rapport, vader en geef het buiten medeweten van de gouverneur mee aan één van de kustvaarders. Laat het dan door een vertrouwd iemand in de postzak voor Badenburg doen. Ik weet wel iemand: de bootsman van de ZEEHELD. Dat is een aardige kerel en eerlijk als goud. Op reis hierheen kon ik goed met hem opschieten. Later heb ik hem nog wel eens gesproken als de ZEEHELD onze haven aandeed. Hij informeert altijd hoe we het allemaal maken.'

Henrik keek zijn ondernemende dochter donker aan.

'Een bootsman?' mompelde hij, 'moet ik mijn carrière toevertrouwen aan een doodgewone bootsman die er in een dronken bui van alles uit kan flappen? Ik denk er niet over!'

'Misschien kun je een of andere kapitein zover krijgen dat hij

een persoonlijk schrijven aan de minister meeneemt,' zei moeder.

'Nee,' riep Elvira, 'kapiteins zijn juist niet te vertrouwen! Die danken hun benoeming aan de hoge heren en als ze denken dat iemand die hoge heren schade wil berokkenen...'

'Elvira, ik wou dat je je niet met grote-mensenzaken bemoeide,' viel Henrik uit.

'Ik probeer alleen te helpen. Die bootsman kunt u vertrouwen, dat weet ik.'

'Doe het niet, Henrik,' zei moeder. 'Het risico dat Kloritz erachter komt dat je buiten hem om een geheim rapport naar de minister van Toegevoegde Gebieden hebt gestuurd is veel te groot. Vergeet niet dat onze gouverneur je carrière kan maken of breken.' Henrik snoof.

'Ik ben geen lafaard, Sabine, en aan die corruptie zal een einde moeten komen.

Door er niets tegen te doen maak ik mezelf medeplichtig.' Henrik Kamgut, de onkreukbare. Elvira was plotseling trots op haar vader. Maar Sabine wong de handen.

'Dat loopt verkeerd af,' fluisterde ze. 'Als je samen met hoge

heren kersen eet', krijg je de pitten. Wees toch voorzichtig, Henrik.'

'Ik ga naar bed,' zei Elvira.

Gelukkig hield de koudegolf niet lang aan en na enkele weken viel de dooi in. De sneeuw smolt, de vijvers ontdooiden, in de Ilk kruide het ijs en schoof zelfs een heel eind tegen de oevers op, daarbij het gebouw verwoestend dat was opgericht om Upernavik van een behoorlijke waterleiding te voorzien. Het gebouw was op de verkeerde plaats neergezet, juist in een bocht van de rivier.

De weersomslag werd vergezeld door hevige stormen, door slagregens en daverende onweersbuien die zich ontladden boven de kaalgekapte hellingen en stromen modder, vermengd met losse stenen, naar de lager gelegen kolonie transporteerden. Een hele boomgaard werd erdoor vernield met nog een drietal boerderijen. En weer dacht Elvira terwijl ze de gewonden verbond: De hele Thuleense natuur keert zich tegen ons. Maar opnieuw durfde ze dat niet hardop uit te spreken.

Op een dag, toen het even droog was, stuurde dokter Sammit Elvira naar de kanselarij om een paar rapporten in te leveren. Elvira was daar nog nooit binnen geweest, hoewel haar vader er al tien maanden werkte. Ze bracht de papieren weg en liep

een beetje verloren door de lange gang. Ze was nieuwsgierig naar haar vaders kantoor en bleef staan voor een bordje dat op een deur was geschroefd: H.

KAMGUT, ONDERGOUVERNEUR. Ze klopte. Toen ze geen antwoord kreeg probeerde ze de klink. De deur was niet op slot en nieuwsgierig trad ze binnen. Vader was er niet.

Ze keek rond en verbaasde zich. Het was er rommelig. Overal slingerden dossiers en mappen. Op het buro lag een vuil vloeiblad. De brievenbak pulde uit, een kast vol dossiers gaapte open. Was dit de werkkamer van haar ordelijke vader? Het was ongelooflijk! Thuis moest alles glimmen en kraakhelder zijn. Elvira had haar vader menigmaal tegen Hans horen uitvaren als hij iets had laten slingeren. Hoe kon een mens in deze troep werken?

Hoofdschuddend liep Elvira terug naar de gang en trok de deur achter zich dicht.

Henrik zou het niet prettig vinden als hij merkte dat zijn dochter de bende in zijn werkkamer had gezien. Maar toen liep ze hem in de gang tegen het lijf.

'Elvira, wat doe jij hier? Zocht je mij?'

'Ik... eh... ik moest iets wegbrengen voor dokter Sammit.'

Hij keek naar de gesloten deur van zijn kamer.

'Ben je daar binnen geweest?' vroeg hij scherp.

'Heel even maar... u was er niet.'

'Je hebt toch hoop ik niet tussen mijn papieren gerommeld?'

'Ik ben nergens aangekomen. En een rommel is het toch wel.'
Ze had dat niet willen zeggen, het ontviel haar gewoon. Boos keek Henrik neer op zijn lastige dochter.

'Ik wil niet dat je mij komt storen op mijn werk. Je hebt hier niets te maken.'

'Ik heb niet eens naar iets gekeken,' verweerde Elvira zich. 'Ik dacht dat u binnen was, opende de deur, zag dat u er niet was en ging weer weg. Dat is al. Wat kunnen mij die paperassen schelen? Daar begrijp ik toch niets van.'

'Nee, zeker niet.' Het klonk al wat milder. Meisjes die zichzelf voor dom verklaarden konden altijd op zijn welwillendheid rekenen. Henrik verdween in zijn kantoor en Elvira liep door. Ze herinnerde zich hoe ze lang geleden eens had gedacht dat haar vaders strengheid zijn gebrek aan organisatietalent moest verbergen. Een goede organisator houdt toch zijn werkruimte op orde?

Is hij eigenlijk wel berekend voor de zware taak van ondergouverneur? vroeg ze zich plotseling af. Zijn de narigheden waaronder de kolonisten lijden, de fouten die voortdurend worden gemaakt en de verschrikkelijke gevolgen daarvan echt allemaal te wijten aan de Thuleense saboteurs en aan de corruptie waarover hij dagelijks klaagt? Of zijn ze ook een gevolg van verkeerde beslissingen en ondoordachte bevelen?

Moeder had gezegd: 'Gouverneur Kloritz heeft een zondebok nodig die hij de schuld kan geven van alles wat er in de kolonie misgaat.' En het afgelopen jaar was er heel wat misgegaan. In hoeverre was haar vader daarvoor verantwoordelijk? Ze was zo diep in gedachten dat ze de verkeerde hoek omsloeg. Plotseling stond ze voor een andere deur met een bordje **GEEN TOEGANG VOOR ONBEVOEGDEN**. De deur stond echter op een kier en Elvira gluurde naar binnen. Verrast zoog ze de adem in; ze zag stapels boeken. Thuleense boeken. Ze herkende ze aan de gekleurde banden en omdat ze groter en gevarieerder waren dan Badense boeken. Er scheen niemand te zijn dus glipte ze naar binnen, met kloppend hart. Hier wilde ze wel even rondneuzen. Er was wèl iemand.

Dicht bij de ramen, waar het meeste licht binnenviel, zat een man achter een tafeltje te lezen. Naast het boek dat hij onderhanden had lagen papieren waarop hij nu en dan iets

schreef. Hij was nog heel jong, Elvira schatte hem niet ouder dan een jaar of twintig en hij droeg een bril. Verder kon ze zijn gezicht niet goed zien omdat hij half van haar afgewend zat. Stil naderde ze hem. Hij keek pas op toen ze vlak bij hem stond.

'Lukt het?' vroeg Elvira zacht.

'Wie ben jij?' De man nam zijn bril af en staarde haar verwonderd aan, vooral omdat ze onder haar cape een verpleegstersuniform droeg; een grijze jurk met een wit schort erover.

'Ik ben Elvira Kamgut. Mijn vader is ondergouverneur.'

'O.' De jongeman rees bijna op van zijn stoel, bedacht zich toen en knikte.

'Dag Elvira. Ik ben Sepp Hohenstuuf.'

'Aangenaam.'

Ze lachten even tegen elkaar. 'Kwam je me iets vertellen, Elvira?'

'Nou nee, dat niet.' Ze keek het vertrek rond. De muren waren overdekt met planken vol boeken, hoge stapels

stonden op de vloer. 'Ik wist niet dat er nog zoveel Thuleense boeken bewaard waren gebleven. Ik dacht dat ze bijna allemaal vernietigd zouden zijn.'

'Boeken vernietigen? We zijn toch niet gek,' mompelde Sepp.

'O, ik ben blij dat ze er nog zijn. Zou ik er een paar mogen lenen?'

'Wat moet jij met boeken in een vreemde taal?'

'Ik heb er thuis ook een stuk of tien, die vader voor me meegebracht heeft.

Kinderachtige schoolboekjes, ik kan ze onderhand wel dromen. Maar ik heb er veel uit geleerd.' Ze keek neer op het boek waarmee hij bezig was, iets over dieren en planten aan de illustraties te zien.

'Thuleens,' zei ze, 'lijkt een eenvoudige taal met weinig ingewikkelde regels.' Ze was er trots op dat ze haar kennis kon spuien tegenover iemand die er belangstelling voor had. 'De Thulenen doen niet aan ingewikkelde vervoegingen en ze hebben geen uitgangen met duizend uitzonderingen zoals wij in het Badens. Maar tegelijk is het een zeer rijke taal; de woordenschat is ontmoedigend uitgebreid.' Sepp zei niets, hij keek haar alleen aan.

'Wist u bijvoorbeeld, dat ze vierentwintig verschillende woorden hebben voor

"bos"? Met één zo'n woord geven ze aan dat het een naaldbos betreft, met een ander woord bedoelen ze loofbos, met weer een ander woord bedoelen ze bos dat tegen de helling opkruipt tot aan de boomgrens, en zo maar door. Daarmee voorkomen ze lange omschrijvingen en uitleggingen.'

'Ga door,' zei Sepp.

'Hetzelfde doen ze met het begrip "grond". Ik geloof dat ze wel drieënvijftig verschillende woorden hebben voor allerlei grondsoorten.'

'Hoe weet je dat allemaal?' vroeg Sepp achteroverleunend. Hij had zijn bril weer opgezet.

'Dat zei ik toch al: vader bracht boekjes voor me mee. Het leek me nuttig om iets van de Thuleense taal en cultuur te begrijpen, daarom ben ik erop gaan studeren.'

Sepp Hohenstuuf was niet dom.

'Dat alles kun je nooit geleerd hebben door alleen maar in onbegrijpelijke boekjes te loeren,' lachte hij. 'Iemand moet je hebben geholpen.' Elvira voelde dat ze een kleur kreeg. Toch

deed ze alsof ze hem niet had gehoord.

'Nou?' vroeg Sepp. Elvira zweeg. Bekennen dat ze vriendschap had gesloten met een Thuleense die achteraf een terroriste bleek te zijn kon wel eens in haar nadeel worden uitgelegd.

'Goed hoor, je hoeft me niet alles te vertellen,' lachte de jongeman. 'Meisjes koesteren hun geheimen, nietwaar?' Hij schoof het boek een eindje van zich af.

'Toen de Thulenen ervandoor gingen,' zei hij, 'lieten ze hun boeken achter. Maar hun landkaarten, als ze die tenminste hadden, schijnen ze allemaal te hebben meegenomen of vernietigd. En die hebben we juist het hardste nodig.'

'Thulenen zijn slim,' knikte Elvira. Ze beet op haar lip, want dit was ketterij, maar tot haar opluchting was Sepp het met haar eens.

'Mensen die zulke boeken drukten en ze zo prachtig konden illustreren moeten wel intelligent zijn,' zei hij. 'Ze konden zelfs kleurenplaten drukken, kijk hier maar eens. Ik zit er al maanden op te blokken, maar de meeste teksten zijn nog steeds een raadsel voor me. Ik heb wel ontdekt dat dit land een ongelooflijke verscheidenheid aan landschappen bezit. Je kunt er allerlei zeldzame bloemen en planten vinden en

dieren, die bij ons al eeuwenlang zijn uitgestorven. De bodem moet vol zitten met erts en andere delfstoffen.' Hij zuchtte. 'Toen de gouverneur me een paar maanden geleden opdracht gaf de Thuleense boekerij te gaan bestuderen om te trachten de taal onder de knie te krijgen dacht ik eerst: dat is toch geen werk voor een kanselarijbediende. Maar het leek me wel een uitdaging en toen ik er eenmaal mee bezig was werd het steeds interessanter. Al blijft het tobben. Ik ben je dankbaar dat je mij hebt verteld dat de Thulenen voor één zaak, zoals bos of grond, zoveel verschillende woorden hebben. Dat wist ik nog niet.' Hij grijnsde.

'Zou je mij niet een paar keer in de week kunnen helpen met het ontcijferen van die boeken? Je lijkt me een slim meisje.' Elvira bloosde weer, nu van genoegen.

'Dolgraag,' antwoordde ze, 'maar ik werk elke dag tot twee uur in het ziekenhuis en

's middags moet ik mijn moeder helpen.' Maar het denkbeeld was té verleidelijk om af te wijzen. 'Ik heb een voorstel: ik zal u twee keer in de week komen helpen in de namiddag. Is dat goed?'

'Prachtig.'

Ze wisselden een glimlach als samenzweerders. Elvira nam

afscheid en haastte zich weg. Het regende weer maar ze merkte het nauwelijks. Vervuld van gedachten rende ze door de natte lanen. Ze was dolblij. Samen met Sepp Hohenstuuf zou ze nu toch de gelegenheid krijgen zich verder in de Thuleense taal te verdiepen. Je zult het nodig hebben, had Beda eens gezegd. En Beda zei nooit iets zomaar: ze had er een bedoeling mee gehad. Welke?

Dus de gouverneur had het belang ervan ingezien om de Thuleense boeken te ontcijferen. Hij had er een slimme jongeman aangezet. Voelde hij ook aankomen dat we toch eens met de Thulenen zullen moeten praten? dacht ze. Goed van hem.

Hij mag dan corrupt zijn en zich verrijken ten koste van de kolonisten, maar hij is niet helemaal op zijn achterhoofd gevallen!

Toen werd het lente. Plotseling was daar de zon weer, in een stralend blauwe lucht.

De schoongewassen wereld begon te fonkelen en flonkeren. Duizenden bloemen openden hun knoppen, het heldergroene gras woei lang en lokkend. Wat de kolonisten in Upervik na de barre winter nog aan vee bezaten stormde met opgeheven staarten de weilanden in. De slechte tijden leken voorbij. Een hele vloot kustvaarders legde aan in de

haven en spuwde soldaten uit, honderden soldaten, vers
aangevoerd uit het vaderland. Die kwamen een einde maken
aan de Thuleense aanvallen! En tegelijkertijd zouden ze het
zich in Badense handen bevindende gebied aanzienlijk
uitbreiden. Gouverneur Kloritz had een strafexpeditie in
gedachten die de Thulenen zou heugen.

Maar eerst moest de geboortedag van de gouverneur
uitbundig worden gevierd.

Half april was hij jarig en om het moreel van de kolonie wat
op te vijzelen werd die dag uitgeroepen tot algemene feestdag,
waarop niemand behoefde te werken. Nu ja, niemand... De
bedienden in het gouvernementspaleis natuurlijk wel. Die
juist! In de stad werden papieren slingers opgehangen, de
schoolkinderen werden getrakteerd op limonade en koeken
en ten huize van de gouverneur zou een galafeest worden
gegeven, besprenkeld met wijn uit Zuid-Thule. Zowel Sabine
als Elsie waren hevig opgewonden en hun geestdrift over het
komende feest stak zelfs Elvira aan, ofschoon die nog altijd in
haar hart om Beda rouwde. Het sprak vanzelf dat ook
ondergouverneur Henrik Kamgut met zijn gezin was
uitgenodigd voor het feest in het paleis van Kloritz. De grote
zaal in het in Badense stijl opgetrokken paleis was helder
verlicht met kaarsen, de vloer was glad gewreven zodat er kon
worden gedanst. De gasten bestonden uit hogere ambtenaren,
officieren met hun dames, zakenlieden. Toen het bal in volle

gang was en luitenant Habermas een buiging voor Elvira maakte, wat betekende: Gun mij deze dans, schudde ze vastbesloten het hoofd. In een hoekje van de zaal had ze Sepp Hohenstuuf ontdekt en ze was juist van plan geweest naar hem toe te gaan en een praatje met hem te maken. Maar nu stond de luitenant in de weg en hij keek beledigd.

'Waarom ontwijk je mij altijd, Elvira?' vroeg hij verwijtend. Ze had geen zin zich in de verdediging te laten dringen en haalde onverschillig haar schouders op. Ze was nu eenmaal niet onder de indruk van Habermas' uniform en zijn officiershouding.

Dat kwam ook door de boeken die ze samen met Sepp had zitten uitpuzzelen. Van de meeste teksten begreep ze nog niet de helft, maar het was haar en Sepp wel duidelijk geworden dat de Thulenen nooit oorlog hadden gevoerd en een volstrekt vredelievend volk waren. Eens... De komst van de Badeners, met hun oorlogsschepen, tanks, kanonnen, vlammenwerpers en duizenden dienstplichtigen moest krachten in de Thulenen hebben losgewoeld die maakten dat ze hun natuurlijke vreedzaamheid hadden opgegeven en er nu niet meer tegenop zagen aanvallen te ondernemen en verwoestingen aan te richten. Het geweld dat zij eeuwen lang hadden verafschuwd was op hun drempel neergelegd en deel gaan uitmaken van hun leven en dat, vond Elvira, was eeuwig jammer. Luitenant Habermas met zijn koppelriem en

sierdolk vertegenwoordigde dat geweld, daarom mocht Elvira hem niet. Hij en vele anderen met hem hadden iets kostbaars kapot gemaakt: vrede als levenshouding. Steeds als de luitenant zich aan haar opdrong moest ze aan Beda denken: zo vriendelijk, zo wijs en toch een terroriste, toch de leidster van een verzetsgroep. Iets wat niet bij Beda had gepast en wat haar het leven had gekost.

Juist toen Elvira probeerde langs de luitenant heen te glippen klom de jarige gouverneur op een stoel en vroeg om aandacht. De gesprekken verstomden, de muziek zweeg, alle gasten wendden zich tot Kloritz die een gevuld wijnglas omhoog hield.

'Dames en heren,' sprak hij luid, 'de afgelopen winter is door allerlei omstandigheden nogal moeilijk voor ons geweest. Het wisselvallige klimaat hier heeft ons voor menige verrassing gezet en ongelukken veroorzaakt die door mij ten zeerste worden betreurd. De vijand liet ons ook niet ongemoeid en zag kans vele van onze inspanningen teniet te doen. Maar ik kan u verzekeren, beste landgenoten, dat dit van nu af aan is afgelopen. Uit het Vaderland zijn versterkingen aangekomen en volgende week reeds zal een flinke legermacht uit Upernavik vertrekken om voorgoed een einde te maken aan de verraderlijke aanvallen van de Thulenen. Onder aanvoering van kapitein Carl Habermas, die ik bij dezen bevorder, en van mijn dappere ondergouverneur Henrik

Kamgut zullen de verse troepen alle verzetshaarden van de vijand opsporen en de terroristen zo ver het gebergte in jagen dat ze het nooit meer in hun hoofd zullen halen om ons lastig te vallen. Leve het Groot Badense Rijk en de Toegevoegde Gebieden! Leve onze dappere jongens en hun officieren! Leve de moedige en onvermoeibare kolonisten die bezig zijn het Nieuwe Land tot grote bloei te brengen! Hij hief het glas en dronk. De gasten applaudisseerden geestdriftig.

'En leve onze gouverneur Kloritz!' riep Carl Habermas, dolgelukkig met zijn bevordering tot kapitein.

Elvira stond stokstijf. Haar vader moest mee dat levensgevaarlijke binnenland in, waaruit nooit iemand terugkeerde? Hoe kon dat? Hij was een burger, geen militair, wat moest hij bij een strafexpeditie? Ze werkte zich door het gedrang heen en vond haar moeder bevend op een stoel zitten, wit tot in haar lippen. Elsie stond naast haar, de tranen liepen over haar gezichtje.

'Waarom?' fluisterde Sabine ontzet. 'Waarom in 's hemelsnaam? Henrik is toch geen soldaat.' Elvira wist niet wat ze moest zeggen.

'Gouverneur Kloritz moet het geweten hebben,' mompelde moeder. 'Van dat geheime rapport dat je vader meegaf aan de kapitein van een kustvaarder. Hij werd verraden...'

Zou het? Had haar vader dus toch zo'n rapport geschreven om de corruptie in de kolonie aan de kaak te stellen en werd hij daarom nu het binnenland in gezonden?

Maar dan moest de brief in Kloritz' handen gevallen zijn! Ze legde een hand op haar moeders schouder.

'Vader redt zich wel,' zei ze troostend. Nu kwam ook Arnout met een ontdaan gezicht op hen toe.

'Moet vader mee met die strafexpeditie?' vroeg hij, hopen dat hij het verkeerd had begrepen. 'En wij dan?'

'Wij blijven thuis,' zei Elvira nuchter. Achter hen begon de muziek weer, vrolijke paren zwierden rond. Elvira voelde een wilde woede in zich opstijgen. Waarom had de gouverneur juist dit feest gekozen om zijn bom te laten ontploffen en zijn ondergouverneur te vernederen? Ze keek rond. Waar was haar vader? Ze zag hem niet. Maar naast haar woede op de gouverneur was er ook een ander gevoel: jaloezie. Vader mocht - nee, moest - mee dat geheimzinnige binnenland in, waar de Thulenen woonden, waar de woeste landschappen en hemelhoge bergen waren. Hij ging reizen! Reizen door onbekend gebied om nieuwe dingen te zien, te leren, te ontdekken. O, wat zou ze graag meegaan!

Ja maar,' jammerde Arnout, 'wat gebeurt er als vader door de

wilde Thulenen wordt gedood? Moeten wij dan terug naar
Badenburg?'

'Stel je niet aan,' snauwde Elvira wie de schrik om het hart
sloeg. 'Je doet of vader al dood is.' Terug naar Badenburg leek
haar het ergste wat hun kon overkomen.

'Er komt nooit iemand terug uit die wildernissen,' kreunde
Arnout.

'Deze keer wel,' zei Elvira. 'Dit keer is het menens. Ze zullen
rupsvoertuigen en kanonnen meenemen. En kapitein
Habermas is zo'n verschrikkelijke egoïst, die zorgt wel dat
hem niets overkomt. Als vader dicht in zijn buurt blijft kan
ook hem niets gebeuren.'

'Ach, jij altijd met je kronkellogica,' snauwde moeder. Elvira
keek weer om. Ze zag hoe de jonge officier werd omringd
door feestgangers die hem van harte gelukwensden met zijn
bevordering. Ze stapte opzij om een bediende met een
dienblad door te laten en ontdekte toen opeens Sepp
Hohenstuuf naast zich. Sepp grijnsde vol leedvermaak.

'Die Habermas! Om de pil te vergulden wordt-ie zomaar
eventjes tot kapitein bevorderd, maar in werkelijkheid wordt
hij de rimboe ingestuurd als straf omdat hij niet kon
verhinderen dat de centrale werd verwoest. Gouverneur

Kloritz zit vol met zulke grapjes.'

'Ik hoop,' zei moeder bitter, 'dat ze elke Thuleen die hun voor de voeten komt zonder pardon neerschieten.' Sepp, die opeens beseftte dat hij iets doms had gezegd, kromp in elkaar.

Het vertrek van de strafexpeditie acht dagen later ging met de nodige plechtigheden gepaard, waarbij opwekkende toespraken werd gehouden, eerst door de gouverneur en daarna door Henrik Kamgut. De echtgenote van de gouverneur, Jelina, bood de officieren en vader bloemen aan (wat moesten ze daarmee in de wildernis?) en de militaire kapel speelde Badense volksliedjes. Sabine Kamgut had die ochtend vroeg al afscheid van haar man genomen (voorgoed?) en wilde bij het vertrek niet aanwezig zijn. Ze zat in het huis van haar naaste burens te huilen. Arnout was aan de ene kant wel trots op zijn vader, die als een held het gevaarlijke gebied zou binnentrekken, aan de andere kant maakte hij zich hevig ongerust over zijn toekomst, hoewel hij zijn best deed die angst te verbergen. Elvira en Elsie gingen wel naar de plechtigheden kijken. Iemand moest vader toch uitgeleide doen, vonden ze.

De legergroep vertrok in oostelijke richting, de heuvels in. Voorop reed een gepantserd rupsvoertuig met een dreigende kanonloop en bediend door zes man.

Daarachter kwam een viertal ossenwagens volgeladen met munitie, tenten en levensmiddelen, omstuwd door vier onderofficieren te paard. Henrik Kamgut reisde mee in een ezelwagen. Kapitein Habermas en twee adjudanten zaten eveneens hoog te paard, de overige manschappen gingen te voet, zwaar bepakt, elk van hen voorzien van een geweer van zwaar kaliber, terwijl bovendien aan hun koppelriem een revolver, een mes en een bijl hingen. De halve bevolking van Upernavik deed hen uitgeleide tot aan de prikkeldraadversperring die de rand van het bezette gebied aangaf en keerde daarna terug tot de gewone bezigheden. Elsie was in alle staten.

'Zal vader lang weg blijven? Is het eng in die bossen? Is het waar wat ze op school zeggen, dat er wolven en beren en leeuwen zijn?'

'Welnee, dat zijn gruwelverhalen van mensen die zelfs van een muis schrikken,'

antwoordde Elvira. 'Trek je daar toch niets van aan. Vader maakt gewoon een mooie reis door een mooi land. Hij zal ervan genieten.'

'Maar waarom moet hij mee?'

'Om de nieuw veroverde gebieden officieel in bezit te nemen

voor het vaderland.'

'Kan kapitein Habermas dat dan niet doen?'

'Nee. Dat is een gewone officier. Vader is ambtenaar en vertegenwoordigt de president.' Dat klonk gewichtig genoeg om Elsie enigszins te troosten.

Hans Anselm, de knecht, had van vader instructies gekregen om desnoods met zijn leven de veiligheid van het gezin te behoeden. Ook Tirana bleef in Upernavik, omdat Elvira en Hans de enigen waren die de merrie konden berijden. Om moeders tranen te ontlopen en haar eigen ongerustheid te onderdrukken ging Elvira die middag naar de kanselarij om zich samen met Sepp in de vreemde boeken te verdiepen.

'Weet je,' zei Sepp, 'de gouverneur hoopt dat ik erachter kan komen hoe de Thuleense regering in elkaar zit, of ze stamhoofden hebben en dat soort dingen.

Maar ik ben nog lang niet zo ver, want dat soort boeken, als ze er al zijn, zullen wel niet geïllustreerd zijn en boeken zonder verhelderende plaatjes zijn me nog te moeilijk. Zelfs al staan er afbeeldingen in, dan kan ik er dikwijls nog niet uit wijs worden. Kijk hier maar eens naar: hier heb ik een boek vol portretten van vrouwen, in allerlei houdingen en bezig met ik-weet-niet-wat. Je zou bijna denken dat het een boek is met

modevoorschriften.' Elvira boog zich vol belangstelling over het boek.

'Ik zou eerder denken dat het een serie portretten is van koninginnen of zo,'

mompelde ze. Ze ging ermee in een hoekje zitten en trachtte de tekst naast de afbeeldingen te ontcijferen, maar er kwamen veel onbekende woorden in voor.

Haar eerste indruk was, dat het hier korte levensbeschrijvingen betrof. De portretten waren ingekleurde etsen, ze begonnen met een zekere Sigrid Helgadottir. Dan volgde Hannah Sigriddottir. Alle vrouwen droegen mooie lange japonnen, ze hadden ook zeer lang haar dat in een vlecht op hun rug hing of om hun hoofd was gewonden. Het waren mooie vrouwen, vond Elvira, ze leken zeer statig maar straalden daarbij rust en vertrouwen uit – en nog iets: gezag. Was het een opsomming van koninginnen uit het verleden? Er werden data genoemd, maar omdat Elvira geen flauw benul had van Thuleense tijdrekening, zeiden die haar niets.

Na ongeveer tien bladzijden verdwenen de dubbele namen en heetten de vrouwen alleen nog maar Berthe-Dottir, Helga-Dottir... enzovoort. De toevoeging dottir was er altijd bij. Dat zette Elvira voor een raadsel, want het Thuleense woord voor dochter was dottar, met een a. Wat betekende dan: dottir?

Adellijke dochter, koningsdochter of wat? Ze dacht na. Als de Thulenen een boek hadden gemaakt over de afstamming van vroegere koninginnen dan moest er ook een boek bestaan over koningen en dat zou nog veel interessanter zijn. Elvira ging er naar zoeken op de planken, maar vond het niet. Ze hield het dottir-boek omhoog.

'Mag ik dit mee naar huis nemen om het eens grondig te bestuderen?'

Sepp grijnsde. 'Echt iets voor een meisje om zoveel belangstelling te hebben voor een boek over mode,' plaagde hij. Elvira liet hem kletsen.

Je krijgt het later wel terug. Ik wil eerst proberen het te lezen.'

Na een lange avond puzzelen en veel raden meende Elvira begrepen te hebben dat het boek de levens beschreef van vrouwen die ooit over Thule hadden geregeerd, de een na de ander. Het was een soort stamboom. Dat gaf haar een schok. Kennelijk had Thule nooit koningen gehad, zo min als presidenten of dictators: alleen dottirs die de titel Konega droegen. Elk geschreven portret bevatte een opsomming van de regeringsdaden van de Konega. Ook de naam van haar echtgenoot werd genoemd, die overigens niet erg belangrijk scheen te zijn geweest, plus de namen van haar kinderen. Zo had een zekere Thulana-Dottir drie dochters gehad: Berthe-

Dottir, Helga-Dottir, Sigrid-Dottir. De volgende Konega was Berthe-Dottir geweest, die op haar beurt twee dochters ter wereld had gebracht: Armina-Dottir en Hannah-Dottir. En Armina-Dottir was weer Konega geworden... En toen, bijna aan het eind van het boek, stuitte Elvira plotseling op iets eigenaardigs. Armina-Dottir had wel een dochter gehad, Sigrid-Dottir, maar die was géén Konega geworden.

Waarom niet? Als ze het goed begreep was het kind voortijdig overleden. Ach, wat zielig. Er was ook een zoon geweest: Christian. Maar kennelijk konden zoons hun moeder niet opvolgen want de volgende bladzijde onthulde geen Christian-Dottir of Konega Christian. Hij werd wel weer genoemd als echtgenoot van een zekere Thura (zonder dottir) maar het boek bevatte zelfs geen afbeelding van de jongeman.

Van geen enkele Konega-zoon trouwens.

De grote uitzondering in het boek bestond uit een getekend en geschreven portret van Christians echtgenote Thura. Bij Thura ontbrak de toevoeging dottir, ze was ook geen Konega geweest, ze werd Konega-moeder genoemd. Toch waren er twee volle bladzijden aan haar gewijd, het Thuleense volk scheen haar op handen te hebben gedragen. Vreemd was dat: een niet-dottir opgenomen in deze galerij van heerseressen. Elvira keek lang naar de tekening van deze geheimzinnige

Thura. Ze stond er ten voeten uit op, met bloemen in het donkere haar en op de achtergrond een kleine, ronde tempel. Wat vooral opviel was dat ze helemaal niet op de voorgaande Konega's leek. Die hadden lichter haar gehad en ovale gezichten. Deze Thura had een rond gezichtje, donkere, wat schuinstaande ogen, hoge jukbeenderen en een vastberaden te lange kin. Ze was ook niet zo slank als haar voorgangsters; gedrongener, weerbarstiger. Zelfs haar houding verschilde; er sprak kracht en hardheid uit deze vrouw, een onverwoestbaarheid die bijna wild aandeed.

Het is te zien dat zij geen dottir was, dacht Elvira, ze heeft iets boers, iets... iets bonkigs. Die aardige bootsman van de ZEEHELD had datzelfde bonkige, terwijl hij toch altijd vriendelijk was. Van een zeeman kun je dat verwachten, maar van een Thuleense heerseres? Ze hoort helemaal niet tussen al die elegante hoogverheven vrouwen thuis, dacht ze verder, maar toch staat ze erin, ze moet dus iets bijzonders zijn geweest al was ze minder mooi.

Deze Thura had ook een dochter gehad: Ferika-Dottir en die was weer wèl Konega geworden. Deze had twee kinderen: een zoon Tjalf en een dochter Kalina-Dottir.

Dit was de laatste bladzijde van het boek. Elvira bladerde terug naar Thura, de grote uitzondering en kreeg een schok. In de levensbeschrijving van die vrouw kwam het woord

Badeners voor! Elvira kon niet helemaal wijs worden uit het verhaal, maar het scheen dat Thura met Badeners te maken had gehad en hen had overwonnen of verjaagd of... ja wat precies? Hier schoot haar kennis van de taal hopeloos tekort.

Peinzend liet ze het boek zakken en staarde naar de muur van haar kamertje, met de schildering van een berglandschap. Ze herinnerde zich opeens dat een matroos van de **GLORIA** haar iets had verteld over een gezonken Badens oorlogsschip dat in de fjord bij Gothab was aangetroffen - een schip dat zo'n halve eeuw oud moest zijn.

Had deze Thura daarmee iets te maken gehad? Maar in de tekst was sprake van een soort invasie! Wat was er zo'n halve eeuw geleden gebeurd? O, leefde Beda nog maar!

Wie zou de huidige Konega van Thule zijn? Nog steeds Ferika-Dottir? In dit boek was zij de laatste van de rij die de titel Konega droeg en het lag voor de hand dat Kalina-Dottir haar zou opvolgen. Hoe het ook zij: één ding was Elvira volstrekt duidelijk geworden.

Thule, het reusachtige, bergachtige, woeste en grotendeels onontgonnen Thule werd sedert onheuglijke tijden bestuurd door een vrouw. Geen wonder dat in de bibliotheek geen 'boek van koningen' te vinden was geweest! Thule bezat een vrouwelijk staatshoofd met een erfelijke titel die overging van

moeder op dochter.

En Sepp had gedacht, vanwege de mooie japonnen, dat het een boek over mode was! Hoe blind zijn mannen toch als het vrouwen betreft!

Hadden de Badeners al zo'n jaar of vijftig geleden Thule ontdekt? Waarom was dat dan nooit bekend gemaakt? Op de Badense scholen, waar door de leraren de oorlogen van de Badeners altijd uitgebreid werden besproken, werd daarover niet gerept. Ze probeerde nog eens de tekst naast het portret van Thura te ontcijferen.

Helemaal duidelijk werd het niet. De bonkige Thura met haar vastberaden gezichtje had een grote rol gespeeld bij het afweren, wegjagen, verslaan (wat precies?) van Badense indringers, dat stond vast. Hoe? Zou ze nog leven? In dat geval moest ze nu stokoud zijn.

De mogelijkheid bestond dat Ferika-Dottir nog steeds over Thule regeerde, als vrouw van middelbare leeftijd en in het veilige bezit van een dochter die haar zou kunnen opvolgen. Als er ooit vrede gesloten moet worden met de Thulenen, dacht Elvira, zal de oppergouverneur van Thule, de gouverneur van Gothab dus, zich tot haar moeten wenden. Wie is de oppergouverneur? Een zekere Von Happel. Ik ken hem niet, maar gouverneur Kloritz zal hem zeker

kennen. Ik moet Kloritz over deze vondst vertellen! Nee, dat kan Sepp beter doen, hij is een man.

Maar ben ik er zeker van? dacht ze daarop. Ik kan dit boek maar voor een gedeelte lezen. Ik zit te fantaseren over een vrouwelijk staatshoofd en misschien gaat dit boek gewoon over een plaatselijke bestuurster, een soort burgemeester. Beda heeft voor zover ik me herinner nooit het woord Konega genoemd.

Ze herinnerde zich plotseling haar eigen wilde uitspraak: Thulenen doen vrouwen geen kwaad. Hoe was ze daarop gekomen? Ze wist het niet meer, ze had het zomaar uitgeroepen, intuïtief, na haar eerste ontmoeting met Beda.

Mannen deden ze in elk geval wèl kwaad.

Ze rilde, denkend aan haar vader die met een legerkorps het onbekende binnenland was ingetrokken en die misschien nooit zou terugkeren. Verdiende Kloritz het, ingelicht te worden over de Thuleense staatsvorm, over de Konega's, over...

Ferika-Dottir? Laat hem nog maar een poosje in onwetendheid voorttobben, dacht Elvira wraakzuchtig. Ze borg het Konega-boek diep weg in haar kastje.

5 De avonturen van kapitein Habermas

Nadat Henrik Kamgut was vertrokken veranderde er van alles in zijn gezin. Moeder scheen plotseling genoeg te krijgen van thuis zitten en alles aan de mannen overlaten. Drie dagen na Elvira's ontdekking van het Konega-boek vergezelde Sabine haar dochter naar het hospitaal en meldde zich aan bij dokter Sammit als volleerd verpleegster.

'Ik heb begrepen dat u gebrek hebt aan geschoold personeel,' zei ze. 'Goed dan, ik kom bij u werken.'

Dokter Sammit was er blij mee. Elvira eigenlijk ook. Moeder scheen zich werkelijk verzoend te hebben met haar verblijf in het Nieuwe Land.

Daarna verstreken de lentedagen rustig en zonder avonturen. Ondanks alle inspanningen van de kolonisten was Upernavik nog precies zoals Elvira het een jaar eerder bij haar aankomst had aangetroffen: in opbouw.

Op vrije middagen reed ze nog wel eens naar de oever van de Uk, in de vage hoop dat er nogmaals een Thuleense naar haar toe zou komen om haar te helpen met de taal, maar dat gebeurde niet. Er zat niets anders op dan zoveel mogelijk samen met Sepp Hohenstuuf op onbegrijpelijke teksten te studeren en moeizaam te ontdekken wat de betekenis ervan

was.

Arnout had het moeilijk. De veldtocht van de strafexpeditie was geschat op een duur van vier, hooguit vijf weken. Maar eind mei was er nog geen enkel bericht gekomen van de uitgetrokken mannen. Juni verstreek en nog steeds niets...

'We zien vader nooit meer terug,' jammerde Arnout. Dan barstte Elsie opnieuw in tranen uit en moeders gezicht verstrakte.

'Houd op met die praatjes! Ze komen heus wel weer...' Maar geloofde ze dat zelf?

En toen werd er op een snikhete dag een patiënt het hospitaal binnengebracht die een enorme opschudding veroorzaakte. Het was kapitein Carl Habermas. Moeder kwam Elvira halen, ze zag er geschrokken uit.

'Kom gauw, kind.'

De officier was in een kleine kamer apart gelegd. Ook de politie-inspecteur was er, samen met dokter Sammit die zich bezorgd over de uitgeputte patiënt boog en met strenge stem bevelen gaf. Door de gangen holden verplegers die warm water, zalf, verbandlinnen brachten. In het bed lag een broodmagere man, aan het eind van zijn krachten, met een

dunne verwarde baard en ingevallen wangen. Desondanks herkende Elvira hem meteen. Het was inderdaad het vroegere goudhaantje Carl Habermas. Nu leek hij een oude man.

'Waar is vader?' riep Elvira hem toe.

'Vermoei de patiënt niet, zuster,' zei de arts. 'Hij is volslagen uitgeput. Ik draag u op bij hem te blijven waken en hem elk kwartier te drinken te geven. Hij is zwaar ondervoed en moet uiterst zorgvuldig worden verpleegd. Het spijt me, inspecteur, maar de kapitein kan voorlopig niet verhoord worden. Hij moet eerst aansterken.'

'Het is noodzakelijk dat ik zo spoedig mogelijk op de hoogte wordt gebracht van zijn wedervaren,' antwoordde de inspecteur. 'De gouverneur verlangt een verslag.'

De arts schudde het hoofd en Elvira duwde de politieman naar de deur.

'Ga maar,' zei ze. 'Ik zal alles opschrijven wat hij mocht zeggen in zijn koortsdromen. Want de man heeft koorts, zoals u ziet.' Over het bed heen keken Sabine en haar dochter elkaar aan.

'Roep je me als hij bijkomt?' vroeg moeder fluisterend. Elvira knikte.

'Meteen.'

Overigens was Carl Habermas niet bewusteloos, hij leek alleen te zwak om te praten. De arts nam Sabine mee naar de grote ziekenzaal waar veel patiënten op haar wachtten en Elvira keek neer op wat eens een pittige jonge officier was geweest maar nu een uitgeteerd wrak leek. Zijn ingevallen wangen waren asgrauw, een verwarde baard van twee maanden bedekte zijn kin, de gesloten oogleden leken doorschijnend. Maar nauwelijks was ze alleen bij hem achtergebleven of hij sloeg zijn ogen op en glimlachte zwakjes tegen haar.

Onmiddellijk boog Elvira zich over hem heen, goot hem wat te drinken in, vroeg in één adem: 'Waar is vader?'

'Ik weet het niet,' lispelde de kapitein. Daarna kneep hij zijn ogen weer dicht.

Zoals dokter Sammit het haar had opgedragen goot ze hem elk kwartier een paar druppels melk met honing in. Ze wreef zijn koude handen en voeten, klopte zijn kussen op. Over een stoel hing zijn uniform: vuil en kapot. De koppelriem en de wapens ontbraken. Elvira bleef de ganse dag naast zijn bed zitten tot tegen de avond moeder haar kwam halen, samen met de aflossing.

'Heeft hij nog iets gezegd?' vroeg Sabine. Elvira schudde het hoofd.

'Nauwelijks. Toen ik naar vader vroeg fluisterde hij iets van: ik weet het niet. Maar hij was maar half bij kennis, misschien verstond hij mij niet goed.'

De arts, die ook nog eens naar zijn patiënt kwam kijken, zei:

'Ga maar naar huis, meisje, je zult wel moe zijn. Weet je dat dit de eerste mens is in Upernavik die is teruggekeerd van een expeditie in het binnenland?'

En hoe, dacht Elvira beklemd.

Zoals de arts had voorspeld duurde het twee dagen eer Carl Habermas voldoende was bijgekomen om met zachte stem vragen te kunnen beantwoorden. De inspecteur was ter plaatse. Hij wilde Elvira en haar moeder wegsturen maar die weigerden te gaan.

'Deze man is uitgereden met mijn vader, inspecteur,' zei Elvira vastbesloten.

'Moeder en ik hebben het recht om uit de eerste hand te horen wat hij te vertellen heeft.'

Juist,' zei Sabine, 'u kunt ons niet wegsturen. Bovendien moet er iemand van het verplegend personeel aanwezig zijn om de patiënt te helpen als hij het benauwd krijgt of niet verder kan spreken. Dokter, u bent het daarmee eens, nietwaar?'

'Allicht.'

Carl lag plat op zijn rug met open ogen van de een naar de ander te kijken. Hij glimlachte flauwtjes toen zijn blikken die van Elvira kruisten.

'Dag meisje,' fluisterde hij.

De politieman zat op een krukje, met zijn notitieboek in aanslag. 'Naam?'

'Carl Habermas, kapitein bij de bewakingstroepen,' antwoordde moeder in zijn plaats. 'Uitgezonden met honderdvijftig man, vier onderofficieren en ondergouverneur Henrik Kamgut om het gebied ten zuidoosten van Upernavik te inspecteren, verzetshaarden op te ruimen en grond voor het Badense Rijk in bezit te nemen.'

'Ja,' fluisterde de patiënt.

Het verhoor duurde lang en moest vaak onderbroken worden omdat de officier tekenen van uitputting begon te

vertonen en Sabine de ondervraging staakte. De inspecteur was echter een vasthoudend man, hij moest weten wat er was gebeurd met de legergroep. Zo kwam, met horten en stoten en verdeeld over drie dagen, ten slotte het hele verhaal eruit. Moeder veegde van tijd tot tijd een traan weg. Elvira luisterde met toenemende ontzetting naar het relaas en voelde de rillingen over haar rug trekken. Het was gruwelijk!

Aanvankelijk was alles goed gegaan. De honderdvijftig soldaten marcheerden de wildernis in achter de pantserwagen, de ossenwagens en hun leiders. De weg, die met veel bochten door bebost heuvelland leidde, was niet zo slecht als ze hadden gevreesd, 's Avonds sloegen ze hun kamp op, op een open plek, zetten wachtposten uit maar geen Thuleen liet zich zien. De soldaten schoten een prachtig hert en een aantal patrijzen zodat het eentonige menu van pannenkoeken en gekookte bonen kon worden afgewisseld met vers vlees. De weg leidde naar een brede vallei, waardoorheen een rivier stroomde die zij na vier dagen marcheren bereikten. Langs de rivier lagen twee dorpen die duidelijk kort geleden verlaten waren. De mensen die er hadden gewoond moesten er halsoverkop vandoor zijn gegaan, want in sommige huizen was de as in de haard nog warm. Zelfs een aantal dieren was achtergebleven: een toom kippen op een boerenerf, eenden die in een vijvertje ploeterden, wat loslopende geiten op de hellingen. De soldaten maakten zich snel van de dieren meester en slachtten

ze voor hun avondmaaltijd. Ze plunderden de dorpen en boerderijen en stouwdde alles wat ze konden gebruiken op de ossenwagens: dekens, matrassen, potten en pannen, lappen zeildoek, warme truien en laarzen. Daarna staken ze op bevel van hun kapitein de huizen in brand, evenals de boomgaarden en het graan op de akkers. Henrik Kamgut had bezwaar gemaakt tegen die verwoesting. Hij was van mening dat de vallei gespaard moest blijven voor Badense kolonisten, die er zó in konden trekken. Maar kapitein Habermas wees hem erop dat juist dit dal wel eens een broeinest van terroristen kon zijn geweest en men moest vóór alles voorkomen dat die er konden terugkeren zodra de soldaten voorbijgetrokken waren.

'We moeten al hun schuilplaatsen verwoesten. De grond in beslag nemen doen we later wel. Dit is een strafexpeditie, meneer!'

Carl Habermas sloot even vermoeid de ogen en vertelde zacht: 'Niettemin leek het onvoorstelbaar dat juist in zo'n mooie vallei de terroristen hun schuilplaatsen hadden gehad. Het was er zo vredig, het land leek zo ongerept. Je hoorde er niets dan je eigen voetstappen, je eigen stem, met daarachter vogelgezing en de wind in het gras.' Ze trokken verder, volgden een tijdlang de rivier waar in de vroege ochtend herten en reeën kwamen drinken. In het onderhout huisden vossen, dassen, allerlei gedierte dat wegschoot bij de nadering

van de troep.

'Alsof we door een paradijs trokken dat nog door geen mens was ontdekt.'

'Ja, ja,' riep de inspecteur ongeduldig, 'maar wanneer stuitten jullie op de vijand?'

'Twee dagen later,' lispelde de zieke. 'Of liever, twee nachten later...' Ze hadden het dal en de rivier verlaten en waren verder het beboste heuvelland ingetrokken. Van de verwoeste dorpen uit liepen wegen in verschillende richtingen en de weg die zij hadden gekozen was breed, redelijk goed onderhouden en voerde hen dieper het land in. Nog altijd liet geen Thuleen zich zien, maar kapitein Habermas en Henrik Kamgut namen geen risico en zetten elke avond een flink aantal wachtposten uit rondom het kamp dat zij bij het vallen van de nacht opsloegen. Die wachtposten werden om de drie uur afgelost, terwijl midden in het kamp een groot vuur brandend werd gehouden. Ook de voertuigen werden onafgebroken bewaakt.

'Misschien hadden we nog beter op onze hoede moeten zijn,' vertelde Carl verdrietig, 'maar het woud was zo rustig, zo stil — op het geritsel van de dieren na.

Misschien waren we te veel overtuigd dat de Thulenen voor

ons uit zouden blijven vluchten.' Hij zuchtte. 'Tot aan de eerste aflossing van de wacht gebeurde er niets.

De hemel was bewolkt, de nacht was heel donker. Tijdens de eerste nachten van onze tocht hadden de wachtposten nogal eens voor niets alarm geslagen omdat ze schoten op ogen die hen in het donker beloerden, maar dat bleken dan altijd nachtdieren te zijn geweest. Maar u begrijpt, na zo'n schot was het hele kamp in rep en roer. En de mars was vermoeiend, de jongens hadden hun rust hard nodig...'

Daarom had hij de wachtposten verboden in het wilde weg te schieten op alles wat bewoog of op elk ogenpaar dat even in het licht van het vuur opgloeide.

'Het moet omstreeks halverwege de tweede wacht zijn geweest dat we met een schok ontwaakten,' zei Carl. 'Geschoten was er niet, geroepen evenmin maar eensklaps stond onze pantserwagen in lichterlaaie! De benzineblikken sprongen met een ontzaglijke knal uit elkaar en de hitte was zo groot dat we het voertuig niet konden naderen. De wachtposten waren verdwenen – allemaal! De ossen van de bagagewagens waren ook weg. Ze hadden gekluisterd aan de andere zijde van het kamp gestaan, maar ze bleken te zijn losgesneden en waarschijnlijk waren ze in paniek het bos ingevlucht, bang voor het vuur en de ontploffingen. In het donker konden we ze niet terugvinden. Het enige wat we konden doen was de

bagagewagens uit de vuurlinie trekken en hopen dat er geen grote bosbrand zou ontstaan. We kaptten snel zoveel mogelijk de lage struiken en sloegen kleine brandjes uit die dreigden zich te verspreiden. Het rupsvoertuig echter ging verloren...'

De patiënt schudde verbijsterd het hoofd, alsof hij die vreselijke nacht nog eens moest doormaken.

'We begrepen wel dat het een wraakoefening van de Thulenen moest zijn voor het verwoesten van de dorpen in de vallei. Maar hoe ze onze wachtposten hadden kunnen overvallen zonder dat één van hen ook maar iets had gemerkt of alarm had kunnen slaan, bleef een raadsel.' Van achtervolging of zoekactie in dat stikdonkere woud kon geen sprake zijn. De soldaten hadden moeten wachten tot de dag aanbrak eer ze de sporen konden onderzoeken. Kapitein Habermas had twintig man uitgestuurd om de gevluchte ossen te gaan zoeken, slechts vijf van hen keerden tegen de middag terug. Ze hadden geen spoor van de ossen kunnen vinden, wel op enige afstand van het kamp sporen van paarden, veel paarden gezien. De Thulenen moesten dus te paard zijn gekomen en het laatste stuk hebben gelopen. Kapitein Habermas wachtte de hele verdere middag op de andere vijftien uitgezonden verkenner, maar die kwamen niet meer opdagen.

Ondanks deze tegenslag trok de troep verder, zij het dat ze de

bagagewagens moesten achterlaten en de geredde levensmiddelen en munitie op hun eigen rug moesten dragen, voor zover die niet op Kamguts ezelwagen een plaats konden vinden. De ezel was niet gevlucht. Intussen werd het heuvelland woester en ontoegankelijker. Soms versperde een diep ravijn de weg en de bruggen over die ravijnen waren vernield. Houten bruggen waren het geweest, de steunpunten waren weggeslagen of opgeblazen en de stevige bouwsels lagen op de bodem, zodat de weg aan de rand van de afgrond plotseling ophield. Daardoor was de troep genoodzaakt voortdurend omwegen te maken. Reeds begonnen de jonge soldaten te klagen over doorgelopen voeten. De bodem was ongelijk, stenig en moeilijk begaanbaar, overwoekerd met struikgewas en onkruid. Henrik Kamgut meende dat hun tocht zinloos was en dat ze beter naar Upernavik konden terugkeren, maar kapitein Habermas had daar niet van willen horen. Toen vonden ze, tot hun grote verrassing, midden in de wildernis een grote hut, opgetrokken uit boomstammen en welvoorzien van voedsel, dekens, eenvoudig meubilair. Naast de blokhut stond een even grote stal, waarin hooi en haver waren opgeslagen, maar zonder paarden.

Wapens vonden ze niet in de blokhut, maar de deur bezat een paar stevige grendels aan de binnenzijde en voor de kleine ramen hingen luiken. Het leek een ideale plaats voor de geslonken troep om een etmaal op verhaal te komen. De lucht was weer opgeklaard, het beloofde een heldere nacht te

worden. Rondom de blokhut was het bos gerooid, het was een ruime open plek zodat niemand de hut, zelfs niet 's nachts, ongezien zou kunnen naderen.

'Ikzelf,' vertelde Carl, 'betrok de eerste wacht, achter een venster dat uitkeek op dat lege stuk grond. Mijn geweer en revolver hield ik klaar om te kunnen schieten op elk menselijk wezen dat het zou wagen dat stuk grond te betreden. De maan kwam op en ik kon alles zien. En ik zweer u, inspecteur, dat ik niets en niemand heb zien bewegen langs de bosrand en mijn mannen evenmin, maar plotseling begon het dak boven onze hoofden te roken en opeens sloegen de vlammen eruit. Iemand had er brandende pijlen op afgeschoten; geruisloos zoals die vervloekte Thulenen alles geruisloos doen. We moesten naar buiten, of we wilden of niet. Wild om ons heen schietend renden we de deur uit. We zagen dat ook de stal in brand stond en de mannen eruit kwamen... En daar stonden we dan, open en bloot met achter ons een fel brandende blokhut en een laaiende stal en we vormden een prachtig doelwit. Een paar van ons schreeuwden: "Naar het bos!" Misschien was ik er zelf wel bij. We bleven schieten, voor ons uit, om ons heen om de Thulenen op afstand te houden en we renden naar het beschermende bos. Beschermend, het mocht wat! We zagen nog steeds geen vijand, maar nauwelijks stortte ik me in het struikgewas of ik voelde een prik en daarna wist ik voorlopig niets meer.'

'Een prik!' riepen de inspecteur en Elvira gelijktijdig uit.

'Toen ik weer bij mijn positieven kwam,' vervolgde Carl moeizaam zijn verhaal,

'was ik aan handen en voeten gebonden en lag ik dwars over een plat zadel op een paard. Ik probeerde me los te wringen want de touwen knelden en het paard dat me vervoerde briepte verontwaardigd, waarna iemand me op de rug sloeg en me iets toesnauwde. Ik geloof niet dat ik ooit eerder in mijn leven zo verbaasd ben geweest.

Het was de stem van een vrouw.'

'Onmogelijk,' gromde de inspecteur. Zou het? dacht Elvira.

'Dat dacht ik ook.' Op het magere gezicht van de kapitein verscheen een blos van opwindning of van woede omdat hij niet werd geloofd. 'Ik probeerde mijn hoofd zo te draaien dat ik kon zien wie had gesproken, maar mijn hoofd en nek deden pijn, ik slaagde er niet in. Onder mij zag ik de grond langs glijden, een echt ruiterspad.'

'Was mijn vader erbij?' vroeg Elvira huiverend.

'Te oordelen naar wat ik hóorde maakten mijn paard en ik deel uit van een lange stoet. Blijkbaar was onze hele groep in

handen gevallen van de Thulenen en werden we ergens heengebracht...' Elvira trachtte zich voor te stellen hoe haar vader eraan toe moest zijn geweest: gebonden als een postpakketje, hulpeloos, door elkaar geschud op een paardenrug. Ze kreeg een brok in haar keel.

'Het ging urenlang zo door, toen werd er halt gehouden en wij, gevangenen, werden van de paarden gesleurd en ergens op de grond neergegoooid. De Thulenen gingen kamp maken, ze braadden vlees, kookten een soort knollen, maar wij kregen niets.

Zelfs geen slok water.'

'Toen je op de grond lag, gebonden en wel, kon je toen de anderen zien?' vroeg Sabine angstig. 'Zag je... zag je mijn man? Henrik Kamgut?'

Carl Habermas sloot even de ogen. 'Ik weet het niet meer,' fluisterde hij zielig.

Kan hij zich alles herinneren behalve dat? vroeg Elvira zich af. Toen schaamde ze zich. De man heeft gruwelijke dingen beleefd en ik trek zijn verhaal weer in twijfel, hield ze zichzelf voor. Wat ben ik voor iemand? Ik denk altijd het slechtste van mijn medemensen. Ik denk altijd dat ze iets achterhouden, niet te vertrouwen zijn.

Ze knipperde even met de ogen.

'Hoe bent u ontsnapt?' vroeg de inspecteur.

'Ook dat kan ik me niet herinneren. Ik raakte opnieuw bewusteloos... misschien kreeg ik weer zo'n prik. In elk geval moet ik een hele tijd van de wereld zijn geweest want toen ik voor de tweede keer bij kennis kwam was het klaarlichte dag.

Ik was niet langer gebonden en ik lag tussen prikkende struiken, moederziel alleen.'

'Alleen?'

Ja. Het duurde een tijdje eer ik me ertoe kon brengen mij in zithouding op te werken en rond te kijken. Alles deed me pijn. Mijn spieren waren verkrampd en verstijfd, maar ondanks de pijn kon ik maar aan één ding denken: drinken. Ik moest water hebben. Ik verging van de dorst.

Om mij heen was het doodstil. Ik merkte dat ik me op een soort hoogvlakte bevond, een plateau slechts begroeid met dorre struiken. Ik tastte naar mijn riem maar die was verdwenen, samen met mijn wapens, mijn munitiegordel, mijn mes en mijn kompas. De Thulenen hadden me schoon uitgeschud. Ik slaagde er eindelijk in mij overeind te worstelen en begon te roepen: "Hela, is daar iemand?" maar

er kwam geen antwoord. Mijn keel was droog, mijn stem schor, ik moest iets te drinken vinden. Maar waar? Ik plukte in het wilde weg een paar groene bladeren en begon erop te zuigen, ik kroop rond op handen en voeten en dacht: Dus hier ga ik dood.

Wat een ellendige plek om je leven te beëindigen.'

Sabine snikte zacht, de inspecteur vergat bijna te schrijven.

'Bedoelt u te zeggen,' vroeg Elvira ontzet, 'dat de Thulenen u zomaar ergens hadden neergegooid en achtergelaten?'

Ja.'

Sabine zei plotseling: 'Maar jullie hadden hun dorpen verwoest, hun vee afgeschoten, hun vallei ontheiligd.'

Elvira's mond viel open van verbazing en ze keek naar haar moeder alsof die opeens een ander mens was geworden. Ook de inspecteur keek verrast op.

'We deden onze plicht,' prevelde Carl Habermas. Dokter Sammit maakte resoluut een einde aan het verhoor.

'De patiënt is te moe, inspecteur. Kom morgen maar terug. Ik kan niet toestaan dat de kapitein nog langer wordt lastig

gefallen.' Een uur later liepen Sabine en Elvira zwijgend en bedrukt naar huis. Arnout en Elsie waren er al, Hans had gekookt. Het enige wat moeder tegen de kinderen zei was:

'Eén van de mannen die met je vader zijn uitgetrokken is teruggekomen. Uit wat hij vertelde konden we opmaken dat jullie vader door de Thulenen gevangen werd genomen. Verder is over zijn lot niets bekend.'

Elsie begon te huilen, Arnout keek bleek en strak naar zijn bord, vroeg toen:

'Is er een kans dat hij nog in leven is?' En moeder herhaalde wat Carl Habermas al eerder had gezegd:

'Ik weet het niet.'

Die avond haalde Elvira op haar kamer de Thuleense boeken weer te voorschijn en bladerde ze door. Hier en daar las ze een bladzijde, het meeste begreep ze er wel van, want dit waren eenvoudige boekjes. Maar nergens was daarin sprake van wreedheid jegens dieren of mensen, integendeel, elke zin sprak van warmte, vriendschap of bezong de schoonheid van de natuur. Wat zij las viel onmogelijk te rijmen met het relaas van kapitein Carl Habermas. Waren de Thulenen na de komst van de Badeners in hun land zo veranderd?

De volgende dag zette de inspecteur het verhoor voort. Ook ditmaal zorgden Sabine en Elvira ervoor dat ze erbij waren. Omdat de echtgenote van de ondergouverneur een streepje voor had, werd het door dokter Sammit toegestaan.

'U ontdekte dus, kapitein, dat u moederziel alleen ergens in de wildernis was achtergelaten,' vatte de inspecteur de draad van het verhaal op.

Carl knikte met een grimmig gezicht.

Ja, en zonder een enkel hulpmiddel, zonder wapens of kompas. Ik had geen flauw idee waar ergens ik mij bevond. Tegen de avond begon het te regenen en ik dankte de hemel daarvoor want ik was bijna dood van de dorst. Het regende lang en hard en er woei een kille wind over de ruige vlakte, waar alleen woest struikgewas groeide waartussen brokken steen omhoog staken. Het leek wel een woestijn. Ik strompelde maar wat rond, op zoek naar iets eetbaars. Aan sommige struiken groeiden bessen, die at ik, giftig of niet, dat kon me al niets meer schelen. Ik was doorweekt maar kon in elk geval mijn dorst lessen. Die regen redde mijn leven. Ik bracht de nacht door onder een overhangend stuk rots.'

'Hoe vond u de weg naar huis terug, zonder kompas?' informeerde de inspecteur.

Carl zweeg een poosje, sloot de ogen.

'Ik weet het niet,' lispelde hij. 'Zodra de dag aanbrak ging ik op pad. Ik liep en liep en ik struikelde meer dan dat ik liep. Ik voedde mij met alles waarop ik de hand kon leggen: bessen, wortels, de korrels van graszaad. Het wemelde van klein gedierte tussen die struiken en ik probeerde iets te vangen, al waren het maar veldmuizen.

Later op de dag zag ik een troep wilde geiten die zich aan de struiken tegoed deden maar toen ik ze naderde sloegen ze op de vlucht. Ik wilde proberen het heuvelland terug te vinden of sporen van ruiters, maar de stenige bodem maakte spoorzoeken onmogelijk. De hemel was bewolkt, ik kon mij niet oriënteren op de zon. Na twee hele dagen dwalen zag ik ver weg de contouren van heuvelland en daarnaar liep ik dus, hopennd dat het dezelfde beboste heuvels zouden zijn als die waar wij waren overvallen. Maar het waren dezelfde heuvels niet. En ik besepte dat ik hopeloos verdwaald was.'

Hij sloeg zijn ogen op en keek Elvira recht aan. 'Die dag vond ik ook de eerste dode.'

Sabine verbleekte, Elvira hield haar adem in, de inspecteur schreef.

'Hij lag aan de rand van het plateau en ik herkende de

Badener aan zijn aan flarden gereten uniform. Voor de rest was er weinig van hem over, aasdieren hadden hem kaal geknaagd, ratten of raven... er waren veel raven in dat gebied. Ik kon niet nagaan wie het was of hoe lang de man al dood was. De arme kerel moet net als ik in de wildernis zijn achtergelaten en van ontbering zijn omgekomen – of hadden wilde dieren hem aangevallen? Misschien had hij deel uitgemaakt van een van de vorige expedities die ook nooit terugkeerden. Het was een wilde streek waar ik doorheen trok, vol kloven, ravijnen, waterloopjes en oerwouden. Ik at van alles: krekels, insecten, mieren, wortels, bessen. Ik probeerde niets te proeven van al dat afschuwelijks maar ik had me voorgenomen om niet te bezwijken, de Thulenen niet de triomf te gunnen van mijn dood. En toen kwam ik opeens in bewoond gebied, in een prachtig dal met dorpen en boerenhoeven en kudde grazend vee en boomgaarden. Het was of de hemel voor me openging. Er liep een riviertje door, gevoed door talloze stroompjes uit het heuvelland, en boven dat alles stond een stralende zomerzon. Ik dacht: nu ben ik gered! Ik strompelde het dal in, klampte iedere Thuleen die ik zag meteen aan, maar de mensen keken langs mij heen, deden of ze me niet zagen. Geen van hen deed de minste poging mij te helpen. Ik bestond gewoon niet...'

'Afschuwelijk,' fluisterde moeder.

Carl wachtte even, als om krachten te verzamelen voor wat hij

verder te vertellen had.

'Toen drong ik brutaalweg een schuur binnen die niet op slot was en stal wat voedsel, maar ik had niets om het in te pakken. Ik propte een stuk gedroogd vlees in mijn zak, een paar handenvol bonen. Er stonden ook zakken meel, vaten boter en hoog boven mijn hoofd lagen kazen op een plank maar daar kon ik niet bij komen, ik was te zeer verzwakt om ernaartoe te klimmen. Toen kwam een vijftal Thuleense vrouwen binnen met hooivorken in de hand en ze joegen mij de schuur uit, het dorp door, terug naar de heuvels.'

'Deden vrouwen dat?' vroeg Sabine ontsteld.

Ja. Ik rende voor mijn leven en gelukkig deden ze niet veel moeite om mij in te halen, ze waren er tevreden mee mij, arme zwerver, weg te jagen, denk ik. Zo belandde ik opnieuw in de woestenij. Vraag me niet hoe lang ik heb rondgezworven. Soms slaagde ik erin met een strik van gevlochten gras een konijntje te vangen, maar dan moest ik het vlees rauw opeten, want ik had niets om vuur mee te maken. Vele malen raakte ik in bewoond gebied verzeild maar dan werd ik of volslagen genegeerd, of snel weggejaagd met rieken, stokken, bijlen. En ik zag een stad liggen aan de overzijde van een meer, onbereikbaar. Toen op een dag, ik kon mijn ogen niet geloven, kwam ik plotseling bij een weg die ik herkende!

En aan het einde van die weg lag de eerste Badense wachtpost.'

Hij zweeg, moe en wanhopig. De inspecteur klapte zijn notitieboek dicht.

'Dus kort samengevat,' zei hij grimmig, 'komt het hierop neer: Thulenen nemen Badeners gevangen als ze daartoe de kans krijgen, ontvoeren hen en laten hen daarna achter in onbewoond woest gebied, zonder hulpmiddelen, zonder wapens, zelfs zonder mes of kompas. Dan moeten ze maar zien dat ze thuis komen, wat echter zelden lukt. Het is u gelukt. Hebt u daar een verklaring voor?'

'Kapitein Habermas wist niet van opgeven,' zei Sabine vol bewondering. 'Hij toonde het uithoudingsvermogen en doorzettingsvermogen dat elke Badense officier hoort te bezitten.' Carl glimlachte tegen haar, maar sprak haar niet tegen.

'Goed,' zei de inspecteur opstaand, 'ik zal hierover rapport uitbrengen bij de gouverneur en die zal dan beslissen wat er verder moet gebeuren. Hopelijk krijgen we binnenkort nog meer versterkingen en rupsvoertuigen want die verzetshaarden in de heuvels en wouden moeten worden uitgeroeid.'

Hij ging weg, gevolgd door een snikkende Sabine. Elvira bleef nog even, schudde het kussen op van de patiënt en schikte de dekens recht.

'Kapitein Habermas,' zei ze zacht, 'is er een kans dat mijn vader nog leeft?'

'Ik vrees het ergste, meisje,' antwoordde de officier.

Elvira boog het hoofd. Ze probeerde zich Henrik Kamgut voor te stellen, zwervend door de woestenij met niets anders te eten dan sprinkhanen, harde bessen, boombladeren, zanderige wortels. Nee, dat kon hij niet. Hij was geen geharde officier, hij had nooit geleerd voor zichzelf te zorgen. Arme vader...

Ze drong haar tranen terug en liet Carl Habermas alleen.

Toen kwamen in de volgende weken, in groepjes van niet meer dan twee of drie man, nog meer soldaten terug die waren uitgetrokken voor de strafexpeditie. Ook met de kleren aan flarden, de voeten stukgelopen, de gezichten mager; en wat zij vertelden kwam min of meer overeen met het relaas van de inmiddels snel opgeknapte kapitein Habermas, op één detail na.

'We werden niet zomaar in de woestenij gedumpt,' vertelde

een sergeant. 'We kregen de keus. Of we moesten Thuleen worden, of we moesten zelf onze weg naar huis zoeken. Stel je voor: Thuleen worden. Deel uitmaken van dat primitieve volk!

Natuurlijk weigerden we. Wat denken ze wel...' Hij schudde ernstig het hoofd.

'Ze gaven u de keus?' vroeg Elvira verbaasd. 'Maar... kon u hen dan verstaan?'

'Natuurlijk niet. Ze hadden een tolk.'

'Een Thuleen die Badens sprak?'

'Het klonk wel Badens, maar hij sprak het helemaal verkeerd uit. Toch konden we hem wel begrijpen.'

'En jullie weigerden allemaal?'

De sergeant, zo ziek als hij was, haalde vol minachting zijn neus op.

Je hebt altijd van die papjongetjes die het al in hun broek doen als ze kilometers verder een wolf horen huilen. Nee, we weigerden lang niet allemaal, alleen de flinke kerels zeiden dat de Thulenen naar de hel konden lopen en dat ze best in staat

waren op eigen houtje de kust te bereiken. Maar dat viel tegen, hoor! Almachtige heer, wat een ellendig land is dit. Mijlen en mijlen niets dan onherbergzaamheid en als we bij een dorp aankwamen deden ze daar net of we niet bestonden of gingen ze ons met rieken en bijlen te lijf.'

'Ze probeerden je te vermoorden?'

'Daar gaven we ze de kans niet toe. Wat konden we beginnen met onze blote handen tegen gewapende boeren? Dan dachten we: wegwezen, jongens. En we zetten het op een lopen. De Thulenen waren veel te lui om ons te achtervolgen.'

'En mijn vader,' vroeg Elvira. 'Heb je hem gezien? Weet je wat er van hem geworden is? Werd hij ook voor de keuze gesteld?'

'Dat weet ik niet, zuster. Henrik Kamgut, huh? Nou u het vraagt... Hij had ruzie met de kapitein, dat weet ik nog wel. Flink ruzie ook. Uw vader wilde terug naar Upernavik, de kapitein wilde niet. Dat was de dag voor we in die boshut werden uitgerookt en in handen vielen van de Thulenen. Uw vader... Ik heb hem na die ruzie eigenlijk niet meer gezien. Maar ik heb er ook niet zo erg op gelet, moet ik zeggen. Hoge heren zijn het wel vaker niet met elkaar eens. Dat hoort erbij.'

'U hebt hem niet in die woudlopershut... ik bedoel die blokhut gezien?'

'Nee, maar hij kan er wel geweest zijn. Ik sliep met een groot deel van de manschappen in de stal, tot die ook in de fik vloog. En toen was er zo'n paniek en zo'n verwarring...'

'Ik begrijp niet hoe de Thulenen over een Badense tolk kunnen beschikken.'

'O dat! Ja, dat vond ik eerst ook erg raar. Hij sprak het ook maar gebrekkig, hoor.

En toen ik vroeg hoe-ie dat geleerd had, zei hij: mijn vader was een Badener.'

'Zijn vader? Was die... eh... tolk een jonge man?'

'Niks hoor. Zo ergens tussen de veertig en de vijfenveertig, schat ik. Ik wilde doorvragen, maar hij had verder geen tijd meer voor me. Gek, hè?'

Ja,' zei Elvira peinzend.

Thura, de uitzondering in het Konega-boek, had met Badeners te maken gehad.

Lang geleden. Hoe lang geleden? Het werd allemaal steeds

raadselachtiger.

6 Elvira trekt erop uit

Gouverneur Kloritz moest de rapporten die zijn inspecteur had geschreven over het handjevol teruggekeerde soldaten snel bestudeerd hebben. Naar aanleiding daarvan werd Sabine Kamgut bij hem ontboden. Een uur later keerde ze briesend van woede terug en vertelde aan Elvira wat er was gebeurd.

Ze had haar beste japon ervoor aangetrokken, alsof ze naar een feest ging. Kloritz had haar ontvangen, gezeten achter zijn dure schrijftafel. Haar liet hij staan terwijl hij haar peinzend aankeek.

'Nog steeds weet ik niet wat er met uw man, mijn ondergouverneur is gebeurd, mevrouw Kamgut.'

'Helaas niet,' zuchtte ze.

'Zolang uw man, op mijn bevel, deelnam aan een expeditie naar het binnenland ontving u uiteraard zijn volledige salaris. Nu de expeditie een mislukking is geworden en we veilig mogen aannemen dat degenen die nog niet zijn teruggekeerd of dood, of overgelopen zijn, ben ik genoodzaakt u thans te beschouwen als de weduwe van mijn ondergouverneur.'

Sabine wierp het hoofd in de nek.

'De kans dat mijn man in leven is en in de wildernis goed werk verricht is nog lang niet uitgesloten,' zei ze fier.

'Och... wonderen kunnen altijd gebeuren.' Kloritz had daarbij een gezicht getrokken alsof hij de laatste mens ter wereld was die in wonderen geloofde. Hopen op wonderen, dat deden arme drommels, wanhopige zwakkelingen, ongeneeslijk zieken, niet een man in de kracht van zijn leven.

'Het zal u bekend zijn,' vervolgde hij, 'dat onze kolonie het moeilijk heeft. De schade die de Thulenen ons hebben toegebracht loopt in de honderdduizenden marken, terwijl subsidies uit het vaderland ons slechts mondjesmaat worden toebedeeld. Ik moet dus bezuinigen. Daarom kan ik het volledige salaris van een man die hoogstwaarschijnlijk dood is, niet aan u uitbetalen. Als ambtenaren vrouw heeft u recht op weduwepensioen. U blijft dus beslist niet zonder inkomsten.'

Ontsteld had Sabine uitgeroepen:

'Maar zo'n pensioentje is veel te weinig, daarvan kan ik met drie kinderen niet rondkomen!'

'Tja, het zal van uw gezin enige aanpassing vergen,' meende de gouverneur koud.

'U zult uw paard en rijtuig moeten opgeven, uw knecht moeten ontslaan en uw zoon zal werk moeten zoeken. Overigens is mij ter ore gekomen dat u èn uw oudste dochter in het hospitaal werken.'

Sabine snoof.

'Weet u wat verpleegsters verdienen? Een schijntje!'

'Ach mevrouwtje,' hij gaf haar een vette knipoog, 'in de Toegevoegde Gebieden heerst een vrouwentekort. Het zal u weinig moeite kosten een nieuwe echtgenoot te vinden.'

'Niet zolang niet vaststaat dat mijn man dood is.'

'Allicht. Bij vermissing dient een vrouw een jaar op haar man te wachten eer zij mag hertrouwen. Maar een jaar is zó voorbij. Ik wens u het allerbeste, mevrouw Kamgut.'

Hij wuifde met zijn hand, ten teken dat ze kon gaan. Protesteren, besefte Sabine, zou niets uitrichten. Ze knikte even door de knieën en vertrok, blazend van verontwaardiging.

Toen Elvira dat alles te horen kreeg, deelde zij haar moeders woede.

'Wat een ellendeling,' briepte ze. 'Wedden dat vader voorlopig gewoon op de salarislijst blijft staan en dat hij het geld in zijn eigen zak steekt.' Vooral de gedachte Tirana te moeten verliezen maakte haar wanhopig.

'Kom nou, Elvira, jij denkt altijd meteen het slechtste van iemand,' zei moeder.

'Maar ik wil Tirana houden!'

'Dat gaat niet, Elvira. Een weduwepensioen is nauwelijks voldoende om de huur voor dit dure huis te betalen.'

Elsie barstte in tranen uit toen ze hoorde dat het rijtuigje moest worden verkocht.

Om Tirana gaf ze niet, maar ze had het altijd prachtig gevonden om op zondag in staatsie naar de kerk te rijden. Voortaan zou ze moeten lopen, net als gewone kinderen van gewone kolonisten.

Ook Arnout was in alle staten.

'Moet ik gaan werken? Waar dan, wat dan? Ik wil studeren, ik wil officier worden.

Vader had me beloofd dat...'

Je vader is er niet meer, kind.'

Sabine riep Hans Anselm binnen en deelde hem mede, dat ze verplicht was hem te ontslaan wegens geldgebrek. Terwijl de tranen over haar wangen rolden herhaalde ze voor hem wat de gouverneur tegen haar had gezegd. Hans, die trouwe ziel, schudde het hoofd.

'Ik laat u en de kinderen niet zomaar in de steek, mevrouw Kamgut,' zei hij warm.

'Een man in huis is onmisbaar. Wie moet dan water voor u halen, hout hakken, eten koken of boodschappen doen? Uzelf, als u 's avonds na een dag werken in het ziekenhuis doodmoe thuis komt?'

'Maar ons inkomen zal maar net voldoende zijn om van te leven,' riep Sabine. 'Ik kan jou geen loon meer betalen.'

'Dan doe ik het zonder loon,' antwoordde Hans. 'Hier heb ik een dak boven mijn hoofd, ik ben op uw gezin gesteld geraakt, ik laat u niet alleen voor de moeilijkheden opdraaien.' Elvira zag hoe haar moeder bloosde.

'Dat is heel mooi van je, Hans,' zei ze.

'Bovendien kan ik voor halve dagen of wat mij betreft voor

hele dagen in de haven gaan werken,' vervolgde de knecht.
'Daar kunnen ze altijd wel sjouwers gebruiken.

En dan hoeft u zich over mij geen zorgen meer te maken; ik blijf hier wonen en help u, met spieren èn geld.'

'O Hans...'

Hij is bezig alvast een vrouw voor zich te reserveren, dacht Elvira.

'Misschien komt vader toch nog terug,' zei ze hardop.

'O, vast wel,' antwoordde Hans luchtig. Zò luchtig dat het helemaal niet overtuigend klonk.

Maar hij hield woord. Hij werd sjouwer voor halve dagen en bezorgde bovendien Arnout een baantje als assistent van de havencontroleur, wat betekende dat de jongen de ganse dag lijsten moest nakijken en moest aantekenen wat er niet met de kustvaarders was aangekomen, ook al had de gouverneur er dringend om gevraagd.

Toen ze op een avond met elkaar aan de maaltijd zaten zei Elvira:

'Moeder, ik heb een plan. Als u er geen bezwaar tegen hebt,

zadel ik Tirana en trek met haar het binnenland in om vader te zoeken.'

Je bent mal. Bovendien komt er volgende week een koper voor de merrie.'

'Ik ben niet mal en ik meen het. Ik spreek de taal. Ik kan aan de Thulenen vragen wat er van vader geworden is.'

Je kunt een beetje Thuleens stamelen, ja. Denk je daarmee indruk te maken op die barbaren?'

'Nee. Maar ik ben een meisje. Mij zullen ze geen kwaad doen.'

'Waar je dat vreemde denkbeeld vandaan hebt is mij een raadsel. Juist als meisje zul je meer risico lopen dan wie ook. Die wrede kerels...'

'Thulenen zijn niet wreed. Geloof me, moeder, vrouwen worden door hen gerespecteerd, zelfs Badense vrouwen. Omdat hun eigen God een vrouw is: Moeder Aarde.'

'Wat een onzin.'

'Dat is geen onzin. Vrouwen nemen in de Thuleense samenleving een bijzondere plaats in. Dat weet ik uit hun

boeken. En omdat... omdat. .

En eensklaps merkte ze dat ze over Beda begon te praten, van wie ze haar eerste Thuleense lessen had ontvangen.

'Ze was aardig, vriendelijk en geduldig. Ze vond het prachtig dat ik haar taal wilde leren. Ze wilde niet door andere kolonisten gezien worden, maar ik had haar hart gestolen en weet u waarom? Omdat ik lief was voor een hond. Thulenen zijn verzot op dieren. Die vinden ze even belangrijk als mensen.'

'Dat kan wel zijn, maar het is gekkenwerk om moederziel alleen het binnenland in te willen gaan. De wilde dieren zullen je verscheuren. Je zult van honger en ellende omkomen. Je hebt toch gezien hoe die arme jongens eraan toe waren? Dochterlief, je zou het geen week overleven.'

'Moeder, het is zomer. De dieren hebben geen honger.'

'Ze hebben jonkies, dat maakt ze dubbel gevaarlijk.' Elvira slikte iets weg. Moeder had gelijk.

'Tirana is een snel paard. Toe, laat me gaan. Als het te moeilijk wordt kom ik terug.

Maar dan heb ik het ten minste geprobeerd.'

'En waar wil je dan je vader zoeken?'

'Ten zuidoosten van Upernavik. Er zullen daar genoeg Thulenen rondstruinen die mij inlichtingen kunnen geven.'

'Dat doen ze niet. Ze praten niet tegen Badeners, dat heb je toch van kapitein Habermas gehoord.'

'Zijn verhaal was voor een deel gelogen, moeder. En hij is een officier, in uniform.

Als de Thulenen iets haten... Maar vader was — is — een burger. Daarom heb ik nog hoop. Hij droeg geen uniform en geen wapens.'

Sabine schudde het hoofd. Hans zei: 'Toe nou, meisje, wees toch wijzer,' alsof hij haar stiefvader was.

Alleen Arnout gromde: 'Laat die meid toch gaan als ze met alle geweld wil verongelukken.'

Elsie riep: 'Ik zou ook wel durven!' maar dat geloofde niemand. Het kostte Elvira nog vier dagen van zaniken en doordrammen; toen gaf Sabine eindelijk toe. In huis zocht Elvira alles bij elkaar wat ze meende nodig te hebben: een dikke wollen deken, een puntig keukenmes, een schopje, een bijl, een metalen bord en een metalen kroes, een veldfles,

een kompas, kleren. Veldfles en kompas moest ze in de stad gaan kopen. Moeder maakte een levensmiddelenpakket voor haar klaar, bestaande uit een zak vol harde koeken, een zak noten, een bus gedroogde bonen, wat gerookte vis en een paar broden. Voor Tirana zou er onderweg genoeg gras te vinden zijn, niettemin verzwaarde Elvira haar bagage nog met een zak haver.

'Zult u goed voor Goudpels zorgen?' vroeg ze haar moeder. Die knikte maar eens.

Ze hield niet echt van de hond.

Heel vroeg in de ochtend, de zon was nog nauwelijks boven de heuvels uitgekomen, vertrok Elvira. Om haar vader te gaan zoeken, of in elk geval te vernemen wat er met hem was gebeurd. Maar ging ze alleen daarom? Diep in haar hart beseft ze, dat het vooral haar nieuwsgierigheid naar de Thulenen was, die haar voortdreef. En het verlangen om meer van dit land te zien, alle raadsels en geheimen ervan te doorgronden.

Ze kuste haar moeder, Elsie, Arnout, gaf Hans een hand en zei: 'Maken jullie je vooral niet bezorgd om mij. Ik ben vóór de herfst wel terug.' Het afscheid van Goudpels deed haar nog het meeste pijn. 'Je wacht op me, hè?' fluisterde ze in zijn oor. Toen reed ze weg. Om te beginnen nam ze dezelfde weg die

het legerkorps onder aanvoering van kapitein Habermas had genomen, want ze was ervan overtuigd dat dit spoor haar regelrecht bij de Thulenen zou brengen. Ze reed blij door een zomerse wereld, de weg volgend die over de heuvels kroop en zich in de dichte wouden verloor. Het mes had ze in haar gordel gestoken om het zo nodig direct te kunnen gebruiken, de bijl hing aan haar zadelknop. De zak met levensmiddelen, haar kleren en de deken had ze achter haar zadel gebonden, wat haar een aardig steuntje in de rug gaf. Ze droeg een rok met een lange split, een dun bloesje en een warme trui losjes over de schouders geslagen. Voor alle zekerheid had ze haar winterlaarzen aangetrokken, die hadden dikke zolen en waren bestand tegen ruw terrein. Al bij al kreeg ze het spoedig flink warm.

Toen ze bij de prikkeldraadversperring aankwam, werd ze vlak bij het wachthuis door een soldaat tegengehouden.

'Hé zeg, waar moet dat naar toe? Hier eindigt ons gebied, meisje.'

'Weet ik,' antwoordde Elvira vrolijk.

'Ga dan terug. In die bossen daar verderop is het levensgevaarlijk, zeker voor een meisje.'

Voor een meisje juist niet, dacht Elvira, maar dat zou de man

toch niet geloven.

'Laat mij door,' zei ze zo hooghartig als ze maar kon. 'Ik heb een speciale opdracht.

Ik ben Elvira Kamgut, de oudste dochter van de ondergouverneur.'

De man aarzelde. Hij had haar wel eens gezien in Upernavik en kende haar van gezicht. Maar... Vastbesloten schudde hij het hoofd.

'Ik mag alleen zwaarbewapende militairen, jagers of pioniers doorlaten,' zei hij.

'Het spijt me, juffrouw.' Elvira klopte op haar bijl.

'Ik ben gewapend,' riep ze boos.

Maar het hielp haar niet. Ze moest tegen zichzelf beschermd worden. Achter het prikkeldraad loerden te veel gevaren, hij kon haar onmogelijk doorlaten.

Enzovoort. Elvira kon zeggen wat ze wilde, het hoge hek bleef dicht. Woedend keerde ze Tirana en reed een eindje terug. Hoe kwamen de Thulenen 's nachts Badens gebied binnen? Ze moesten hier en daar de versperring kapot gemaakt

hebben. Habermas had gezegd: ik kan niet bij elke meter prikkeldraad een soldaat neerzetten.

Ze reed een hele tijd langs de grens, alsof ze een ochtendritje maakte. Eindelijk vond ze een plek waar over enkele meters lengte het prikkeldraad was verwijderd, zo te zien nog maar kort geleden. De patrouilles schenen die plek nog niet te hebben opgemerkt. Elvira stuurde Tirana erdoorheen en slaakte een zucht van verlichting.

In stilte was ze de Thuleense saboteurs zielsdankbaar dat die voor een ontsnappingsmogelijkheid hadden gezorgd.

Spoedig kwam ze nu in ruw terrein. Alle hellingen en toppen van de heuvels waren overdekt met bomen: eiken, ahorns, berken, kastanjes, maar ook boomsoorten die zij niet kende, met brede bladeren en dikke stammen. Op de bodem groeiden varens en wilde planten, de grond was mul. Dit was nog niemandsland, besepte ze.

Intussen maakte zich een intens gevoel van geluk zich van haar meester. Het was zulk heerlijk weer en ze reisde weer! Net als tijdens de lange zeereis zou ze ook nu weer vele onbekende dingen zien, nieuwe mensen ontmoeten. Ze liet de dagelijkse sleur van het ziekenhuis achter zich, te samen met haar moeders verdriet, de moeilijkheden van de kolonisten. Ze ging haar vader zoeken! En ik zal hem vinden,

hield ze zichzelf voor. Gouverneur Kloritz moet niet denken dat hij met de Kamguts kan doen wat hij wil.

Na een paar uren hield zij halt om Tirana te laten grazen en zelf iets te eten. Verrukt luisterde ze naar het getierelier van de talloze vogels. Een egeltje scharrelde over het pad, een dikke tor onderzocht haar laarzen, bijen en hommels zoemden om de bloemen. In bossen als deze, in dit overdekte heuvelland, zouden duizenden Thulenen zich met gemak kunnen schuilhouden zonder ooit door een Badense expeditie ontdekt te worden. Maar tot nu toe had ze geen mens gezien. Dieren waren er genoeg en ze waren niet eens erg schuw. Eenmaal zag ze tussen de bomen een roedel herten.

Die avond maakte ze een vuurtje, at, dronk uit een beekje, verzorgde Tirana en ging in haar deken gerold slapen. Ze hoopte dat het vuur de wilde dieren op een afstand zou houden – of werden ze er juist door aangelokt? Ze verbaasde zich over zichzelf dat ze niet meer angst voelde voor het nachtelijke woud...

In de middag van de derde dag bereikte ze de vallei waarover Carl Habermas had verteld. Langs het water van de rivier – de Ilk? – lagen grindbedden waar verdwaalde struiken, elzen- en wilgenbosjes waren opgeschoten. Bijna verwachtte Elvira dat uit een van die bosjes Beda te voorschijn zou komen.

Terzijde van de rivier lagen de verwoeste akkers: zwartgeblakerd, met kapotte schuren, ingestorte boerenhuizen. Waar de rivier een wijde bocht maakte lag nog een dorp: door iedereen verlaten, platgebrand. Elvira wendde snel haar ogen af en reed door. Ze schaamde zich voor die verwoesting. Eens moest dit een idyllisch dal zijn geweest, nu was het een puinhoop en wat had dat voor zin gehad?

Boven de rivier en de oevers zwierden vogels, soms sprongen vissen boven het water uit, overal om haar heen was gekwetter, gefluit, geritsel en toch leek deze wereld leeg, stil, dood. Er woonden geen mensen. Het was avond toen ze het einde van het dal bereikte en haar kamp opsloeg aan de oever van de rivier. Hoe morgen verder rijden? Ze wist het niet. De sporen van het legerkorps waren natuurlijk al lang uitgewist door regenbuien, door wind en waarschijnlijk alweer overgroeid met gras en onkruid. De verwoesting van de dorpen wees op het voorbijtrekken van de Badeners, maar welke richting hadden ze hierna ingeslagen?

Ze maakte een vuurtje, at de gerookte visjes en gaf Tirana wat van de haver. De zon zonk weg achter de heuvels en het werd merkbaar koeler. Ze trok haar trui aan, sloeg de deken over haar schouders. Lang zat ze naar het water te staren dat onverschillig voort stroomde. Daarna rolde ze zich op en met Tirana's zadel als hoofdkussen sliep ze spoedig in.

De volgende ochtend reed ze een eindje terug, vond een weg die in zuidelijke richting liep en sloeg die in. De herinnering aan de verwoeste dorpen liet haar niet los. Ofschoon ze onder groen lover reed zag ze nog altijd die verbrande akkers, zwartgeblakerde boomgaarden en lege weilanden voor zich. Daar hadden eens mensen gewoond, rustig, zich bemoeiend met hun eigen zaken, generaties lang.

Diezelfde mensen zouden nu proberen op een andere plaats hun leven voort te zetten, met heimwee naar hun oude omgeving, treurend over vergane schoonheid. Kon je het de 'terroristen' dan kwalijk nemen dat ze soldaten die hun dit hadden aangedaan hulpeloos in een of andere woestenij achterlieten?

'Waarom kunnen we niet in vrede met elkaar leven in dit immens grote land?' vroeg ze haar merrie. 'Thule is ruim genoeg. We hoeven elkaar toch niet te bestrijden? Ze zijn zo zinloos, die verwoestingen. Als we vriendschap sloten, elkaar leerden verdragen konden we hier allemaal gelukkig zijn. Maar nee, Badeners en Thulenen gunnen elkaar dit land niet — zo reusachtig als het is.'

Ze begreep dat ze nog dagen, misschien zelfs wekenlang zou kunnen doorrijden zonder een mens te zien te krijgen. Wellicht zagen ze haar wel, hielden ze haar ongemerkt in het oog, gaven ze aan elkaar door zich niet met de Badense te

bemoeien...

Ze kwam weer tussen heuvels die almaar hoger en woester werden en nu waren de hellingen overdekt met naaldbossen. De weg slingerde maar Elvira durfde hem niet te verlaten, bang te verdwalen. Dit karrespoor moest toch ergens heen leiden, meende ze en ze hoopte vurig dat het niet wéér een verwoest dorp zou zijn. Heel in de verte torenden de bergen op. Het landschap om haar heen veranderde voortdurend, hoe verder ze kwam. Weer een rivier. Hier had in het verlengde van de weg ooit een brug gelegen, maar die was afgebroken. Het water bruiste. Het leek niet al te diep maar het stroomde zo snel dat Elvira zich er niet in waagde. Ze bleef langs de oever rijden, voortdurend kijkend naar de overkant. Maar geen mens vertoonde zich. Waarom komt er niemand naar me toe? dacht ze verdrietig. Ik rijd maar en rijd maar, het is hier prachtig maar er moeten toch Thulenen zijn! Ik kan me niet voorstellen dat ze zich schuilhouden voor één enkel meisje op een merrie.

Steenbarrières noodzaakten haar voortdurend de weg te verlaten. Ze beseftte dat ze eigenlijk al lang verdwaald was, niettemin trachtte ze zoveel mogelijk in zuidoostelijke richting te gaan, vertrouwend op haar kompas.

Wéér moest ze afwijken, dieper de ongebaande wildernis in. Ze kampeerde op een open plek. In de verte huilden wolven.

De grond onder haar schouders was hard en weerbarstig. Ik lig op de ruwe huid van Moeder Aarde, dacht ze. Zal Zij mij beschermen? Of moet ik bidden tot de hemelse Heer, zoals me is geleerd? Het begon zacht te regenen en ze kroop diep onder haar deken. Tirana stond onder een boom te slapen. In de verte kreet een uil. Het was heel donker omdat de maan achter wolken schuilging. De nieuwe dag brak grauw en somber aan. Elvira schudde haar natte deken uit, gaf Tirana de laatste haver. Vandaag, beloofde ze zichzelf rillend, moet en zal ik mensen vinden, anders ga ik terug naar Upernavik. Als ik dat tenminste nog kan vinden.

Uren later bereikte ze een hoogvlakte begroeid met heide, ruige struiken, hier en daar een paar berken. De vlakte leek door te lopen tot aan het gebergte in de verte.

Het begon harder te regenen en Elvira zag ertegenop de beschutting van het woud te verlaten. Maar daar — te ver weg nog om het goed te kunnen onderscheiden —

meende ze een kudde te zien. Heideschappen? Waar schapen waren kon een herder niet ver weg zijn. Ze spoorde Tirana aan, die gewillig begon te draven. Toen ze de kudde naderde zag ze dat het inderdaad schapen waren, vele honderden, bewaakt door twee mannen en twee honden. Ze keken verwonderd naar haar op.

'Gegroet. Moge Moeder Aarde jullie behoeden,' riep ze hun toe in haar beste Thuleens. Ze ontwaarde nu ook, half verborgen achter berken, een aantal lage schaapskooien en een stenen huis. De mannen beantwoordden haar groet en Elvira steeg af. Al haar spieren deden pijn van het dagenlang in het zadel zitten en 's nachts op de harde grond slapen. Ze wankelde even.

De mannen bekeken haar nieuwsgierig en de oudste vroeg: 'Heb je gegeten, meisje?'

Jawel, maar dat is vele uren geleden.'

Onmiddellijk nam de man een zak van zijn rug, opende die en haalde brood en schapenkaas te voorschijn. Uit een kruik die onder een struik stond vulde hij haar kroes met melk, die een scherpe smaak had. De regen minderde gelukkig al, maar de wind bleef vochtig aanvoelen. Ze gingen in een kring op de natte grond zitten.

De mannen vroegen echter niet wie zij was of waar ze vandaan kwam. Zagen ze haar voor een Thuleense aan? Ze moesten toch aan haar uitspraak en gestamel gehoord hebben dat ze geen landgenote van hen was. Blijkbaar zagen ze geen gevaar in haar. Of misschien waren ze gewoon gastvrij, zoals mensen in eenzame streken dikwijls zijn.

'Is hier ergens een stad in de buurt?' vroeg Elvira in haar moeizame Thuleens.

'Sisaa?' Dat was de jongste van de twee. 'Jazeker. Te paard nog bijna twee dagreizen van hier.'

Twee dagen! En haar levensmiddelen raakten op. De mannen zagen haar schrikken en de jongere klopte haar even geruststellend op de punt van haar laarzen. 'Rijd rechtdoor,' raadde hij haar aan. 'Zie je die donkere streep daarginds? Dat is een ahornbos. Je zult er een blokhut van woudlopers vinden. Die kunnen je verder helpen.'

Ik had gelijk, dacht Elvira opgelucht. Al ben ik een vreemdelinge, ik ben een meisje. Meisjes hebben van Thulenen niets te vrezen. En ze kunnen het waarderen dat ik een beetje hun taal spreek. Wapens droegen deze mannen niet, al bezaten ze een soort katapult om steentjes te schieten naar afgedwaalde schapen. De oudste gaf haar nog een stuk kaas voor onderweg en daarna nam ze afscheid van hen. Het motregende nog steeds maar het was niet koud. Ze kon de damp van de warme schapenruggen zien afslaan.

Tegen de avond bereikte ze het ahornbos en vond daar opnieuw een pad dat inderdaad regelrecht naar een grote blokhut leidde, die op een open plek in het woud stond, met daarnaast een stal. Er steeg rook op uit de stenen schoorsteen

en binnen brandde een olielamp. Elvira steeg af, klopte op de deur. Een man met een baard, een vervaarlijke snor en lang donker haar opende de deur en begon te glimlachen toen hij haar zag.

Hij was van top tot teen in het leer gekleed.

'Kom binnen, meisje. Ik ben juist bezig pannenkoeken te bakken.' Thuleense gastvrijheid? Elvira aarzelde.

'Ik zet je paard wel op stal,' zei de man en hij deed het meteen. In die stal zag ze nog meer paarden en twee muilezels.

Binnen in de hut was het ruim, gezellig en typisch Thuleens ingericht, met een schragentafel in het midden, banken tegen de wanden, bedekt met kussens en opgevouwen dekens, planken erboven, een grote olielamp in een nis en allerlei gebruiksvoorwerpen rondom de open haard gerangschikt. De man goot vet en deeg in een ijzeren koekenpan en praatte opgewekt tegen haar.

'Trek die natte kleren uit en kom bij het vuur zitten. Miut en Karo zullen zo wel komen.'

'Ik moet eerst Tirana, mijn merrie, droogwrijven,' zei Elvira. 'Ze mag geen kou vatten.'

'Dat is geen werk voor een meisje,' meende de man. 'Hier, eet maar vast iets, je ziet eruit of je het nodig hebt. Ik verzorg je paard wel.' Hij sloeg een cape om en ging naar buiten. Elvira viel op de warme pannenkoeken aan, ontdekte toen een pot honing op de tafel en liet er wat van op de koeken lopen.

Terwijl ze at hoorde ze buiten hoefgetrappel, mannenstemmen. Haar kleren dampten, maar ze uittrekken? Straks komen er drie kerels binnen en zit ik in mijn ondergoed! dacht ze.

En daar waren ze al, elk gehuld in een wijde, dicht geweven cape. Die hingen ze bij het vuur te drogen. Elvira stond op.

'Gegroet,' zei ze, enigszins verlegen, 'ik ben Elvira Kamgut. Ik kom uit Upernavik en ik ben op zoek naar mijn vader die in het binnenland verdwenen is. Ja, kijk maar goed. Ik ben een Badense, maar ik spreek uw taal een beetje en ik kom met goede bedoelingen.'

Onder het eten had ze de woorden vooraf gerepeteerd en zo kwamen ze er redelijk vlot uit. De mannen staarden haar aan en begonnen toen alle drie te lachen.

Om mij? vroeg ze zich af.

'Miut,' stelde een van hen zich voor.

'Karo,' zei de tweede.

'Witok.' Dat was de man die haar had binnengelaten. Hij wees: 'Waarom doe je die natte kleren niet uit? Zo word je ziek.' Hij klapte de zitting van een der banken open en haalde er wat kledingstukken uit. Een soort rijbroek, een geblokt hemd, warme wollen sokken die zo lang waren dat het kousen leken. 'Hier, trek dat maar aan.'

Elvira bloosde. Maar haar drijfnatte kleren plakten onaangenaam aan haar huid en voelden koud aan.

'Niet kijken,' smeekte ze. Daar moest het drietal weer hartelijk om lachen, maar ze draaiden haar de rug toe. Snel stroopte Elvira haar natte pluim af en trok de Thuleense kleren aan, die haar veel te groot waren. Maar ze voelde zich al beter.

'Klaar,' piepte ze kleintjes. Ze ging op een bank zitten en keek naar haar voeten. Nu zouden ze haar met vragen overstelpen...

Nee. Witok wijdde zich weer aan het bakken, Miut dekte de tafel, Karo wreef drie paar laarzen op. Alle drie de mannen waren groot en breed, met hun baarden en lange haren boden ze een vervaarlijke aanblik. In de schoolboekjes had ze over

'woudlopers' gelezen en aangezien de Thulenen de jacht op wilde dieren hadden verboden, begreep ze niet goed wat met dat beroep werd bedoeld.

Ze zag nu dat de mannen gewapend waren — ook al zo vreemd. Elk van hen droeg een gordel waaraan een lange dolk en een onbekend apparaatje bengelden. Maar voor ze gingen eten deden ze de gordels af en hingen ze aan een spijker.

Miut was de kleinste van de drie, ofschoon toch nog behoorlijk lang. Hij had grijze ogen en Elvira schatte hem op een jaar of veertig vanwege de rimpeltjes naast zijn ogen. Hij maakte een kortere indruk omdat zijn bouw zo gedrongen was. Karo was langer, had een smal gezicht, zeer lange benen, terwijl Witok nog het meest op haar vader leek: goed gebouwd, met een regelmatig gezicht en mooie bruine ogen. Ze gingen om de tafel zitten en begonnen ongelooflijke hoeveelheden pannenkoeken met honing weg te werken. Al had Elvira er al twee op, ze lustte er nog wel een.

Van een muurplank pakte Witok een mandje, vol met bosbessen.

'Die groeien hier in overvloed,' zei hij trots. Hij was duidelijk de kok van dit mannenhuishouden.

'Wat doen woudlopers?' vroeg Elvira, smullend van de zoete bessen. 'Jagen?'

Miut en Karo keken geschokt, Witok schudde heftig het hoofd. 'Wij zorgen voor het natuurlijke evenwicht in de natuur. Daar hoort jagen niet bij, tenzij zieke dieren die niet meer geholpen kunnen worden moeten worden afgemaakt.'

'O. '

'We jagen alleen op stropers,' zei Miut.

'Zijn er veel stropers?'

'Gelukkig niet. Als we tenminste jouw landgenoten niet meerekenen, want die kunnen geen hert of eland zien of ze willen erop schieten. Dat moeten wij verhinderen.'

'Hoe?'

Daarop kreeg ze geen antwoord.

'Mag er dan in deze wildernissen helemaal niet gejaagd worden, voor de sport, bedoel ik?'

Dat begrepen ze niet. 'Voor plezier?' verduidelijkte Elvira.

'Hoe kan iemand plezier beleven aan het doden van mooie,

in het wild levende dieren?' Dat was Karo.

'Iemand kan toch erge honger hebben, omdat hij verdwaald is.'

'Wie verdwaald is kan knollen opgraven, bessen plukken, paddenstoelen zoeken, noten verzamelen...'

'Mag dat dan wel?'

'Dat groeit vanzelf weer aan.'

'Eten Thulenen dan nooit vlees?'

Jawel. De oudste dieren uit een kudde worden geslacht en opgegeten. En van datgene wat niet eetbaar is, de huiden, de botten, wordt van alles gemaakt.'

'Wat zal dat vlees dan taai zijn,' lachte Elvira, die langzamerhand haar bevangenheid tegenover de drie mannen verloor. Karo knikte en scheen het heel normaal te vinden.

'Vannacht,' vertelde Elvira en ze rilde bij de herinnering, 'hoorde ik in de verte steeds wolven huilen. Ik was bang.'

'Ze zullen in hartje zomer zeker geen mensen aanvallen.' Dat was Witok, die kennelijk zijn best deed haar op haar gemak te stellen. 'Wolven zijn nuttige dieren, ze houden de wildstand

op peil. 's Winters is het wel eens anders, dan moet je voor ze oppassen. Maar ons kennen ze goed, ons doen ze niets.'

'En... en... beren? In Upernavik wordt verteld dat in deze wildernissen ook beren huizen.'

Ja, daarvan zijn er heel wat. Zwarte, bruine, grijze en in het noorden ook witte. Het zijn goedmoedige dieren, zolang je hun jongen met rust laat.'

'Ik heb er nooit een gezien,' bekende Elvira, 'alleen op plaatjes in boeken. Maar dan staat erbij dat het verscheurende dieren zijn, die mensen met huid en haar opvreten.'

'Staat dat in onze boeken?' vroeg Miut ongelovig.

'Nee, in de onze.'

Ze bulderden van het lachen. Daarna nam Witok de tijd het haar uit te leggen.

'Wolven leven in troepen, jagen in troepen, maar beren leven alleen en worden niet graag gestoord bij hun bezigheden. Maar zo vreselijk gevaarlijk zijn ze niet. Ze hebben een scherpe neus en kunnen het ruiken wanneer iemand bang voor ze is, dat kan hen kwaad maken. De angst van de mens maakt dat zij ook bang worden en daarom in de aanval gaan.'

Dus als je op je reizen ooit een beer ontmoet, ontwijk hem dan maar raak niet in paniek, dan zal je niets overkomen.'

'Ze ruiken het ook als het een niet-Thuleen is,' zei Karo. Miut grijsde.

'Tja, en dat is dan heel vervelend voor de niet-Thuleen.' Hij zei niet 'Badener', maar Elvira begreep wat hij bedoelde.

'Mensen als ik lopen dus wèl gevaar in de wildernis? De dieren ruiken dat ik geen Thuleense ben?'

Miut aarzelde even, misschien uit beleefdheid. Toen zei hij: Het is minder geheimzinnig. Jouw landgenoten trekken de wildernis in met boze bedoelingen: om dieren te doden, om bomen te kappen, om dorpen en stadjes te verwoesten, om wat wij hebben opgebouwd en eeuwenlang behoed voor zichzelf te gebruiken. Daardoor ruiken ze anders. Ze ruiken naar angst en gevaar, naar geweld en begeerte, naar kruitdamp en machineolie. Dieren reageren daar op, door op hun beurt angstig en gewelddadig te worden. Het is eigenlijk heel eenvoudig.'

Hun gesprek verliep moeizaam, met horten en stoten. Elvira moest voortdurend naar woorden zoeken, riep gebaren te hulp om uit te drukken wat ze bedoelde. De woudlopers hadden geduld met haar, vulden aan waar zij er niet uitkwam,

zelf spraken ze langzaam en duidelijk, opdat ze het volgen kon. Achteroverleunend keek ze de drie mannen één voor één aan.

'Ik vertelde al,' begon ze, 'dat ik het binnenland ben ingegaan op zoek naar mijn vader. Ik wil weten of hij nog leeft. Uit de verhalen van teruggekeerde soldaten heb ik begrepen dat gevangen genomen Badeners in de wildernis worden achtergelaten, zonder wapens, kompas of welk hulpmiddel dan ook... Is dat ook met mijn vader gebeurd? Hoe kan ik erachter komen waar hij is en of hij nog leeft?' Haar stem trilde, er stonden tranen in haar ogen. Witok zag het en legde troostend een hand op haar arm.

'Misschien was je vader verstandig en maakte hij de goede keus.'

'Keus?'

'We geven elke gevangene een kans, zelfs als ze weigeren zich bij ons aan te sluiten. Willen ze dat laatste niet dan laten we hen los, zodat ze zelf hun weg naar de kust kunnen proberen te vinden.'

'Maar vader zou een voorstel om over te lopen verontwaardigd van de hand wijzen,'

riep Elvira wanhopig. 'Hij zou liever sterven dan ontrouw worden aan zijn... zijn land, zijn regering. Zo is hij nu eenmaal. Maar waar hebben uw mensen hem dan losgelaten, in welke wildernis?' Ze begon opeens te huilen. 'En hij was niet eens een soldaat,' snikte ze. 'Hij is gewoon een... een... (wat was ambtenaar in het Thuleens?)

Ze wist het niet) een organisator,' bracht ze eindelijk uit.

'De intelligente redden zich wel,' meende Karo, 'ondanks het feit dat ze ontwapend werden. De domoren gaan ten onder. Is jouw vader een intelligent mens?'

Jawel, maar hij is een stadsmens. Van wildernissen, van overleven in de woeste natuur weet hij niets af! En hij ruikt verkeerd, dacht ze verdrietig. 'Het is wreed,'

fluisterde ze.

Witok klopte haar nu op haar hoofd, hij scheen werkelijk met haar begaan te zijn.

Maar Karo bromde:

'Tja, wat moeten we anders? We willen dat jullie weggaan, dus moeten we het jullie zo moeilijk mogelijk maken. Badeners in Thule, dat kan eenvoudig niet.' Elvira veegde haar tranen weg.

'Waarom onderhandelen jullie niet met mijn landgenoten? Waarom proberen jullie geen vriendschap met ons te sluiten zodat we in dit prachtig land met elkaar in vrede kunnen leven?'

Het was eigenlijk voor het eerst dat ze de gedachte uitsprak die al vele maanden onder de oppervlakte van haar geest had liggen sluimeren.

'Je vader,' zei Karo zonder op haar vraag in te gaan, 'is misschien naar Sisaa gebracht, een stad hier niet ver vandaan. In elk geval woont daar Thiri, de gewestbestuurster en zij zal je zeker kunnen vertellen wat er is gebeurd met de mensen die deel uitmaakten van de legergroep die ruim twee maanden geleden bijna tot hier doordrong.'

'Ja,' riep Witok en het klonk opgelucht.

'Hoe... hoe kom ik in Sisaa?' vroeg Elvira.

'Morgen,' beloofde Witok, 'zal een van ons je erheen brengen. Een moedig en verstandig meisje als jij verdient het geholpen te worden, al ben je dan een Badense. En nu gaan we slapen.'

De nacht verliep alsof het allemaal vanzelf sprak. De mannen trokken hun laarzen en leren bovenkleding uit, rolden zich in

warme dekens, duwden een kussen onder hun hoofd en sliepen gewoon op de grond. Elvira maakte voor zichzelf een soort bed op een van de banken. Ze was moe. Toch kon ze maar moeilijk in slaap komen.

In de verte kon ze wolven horen huilen. Zou haar vader nog leven, of hadden de wilde dieren zijn angst en ontredde-
ding geroken en hem aan stukken gescheurd?

7 De zoon van de Konega

De ochtend brak grijs en somber aan. Toen Elvira zich van de bank liet glijden zag ze Witok bij de haard bezig vuur te maken. De luiken van de blokhut stonden open en door het dunne gaas dat over het venster was gespannen zag ze druipende bomen en een dier met een prachtige pluimstaart dat rond de hut scharrelde.

'Goedemorgen,' zei ze voorzichtig en toen, wijzend: 'Wat is dat voor een beest?'

Witok kwam naast haar staan en keek.

'Een vos. Nooit een vos gezien?'

'Nee. Is hij wild?'

'Het is een vrouwtje. Haar burcht is niet ver hier vandaan. Ze heeft drie jongen en komt elke ochtend wat lekkers halen. Wild? Ja en nee. Ze maakt jacht op muizen, korhoenders en konijntjes, ze leeft in het wild, maar in de loop der jaren is ze aan ons gewend geraakt.' Hij opende de deur en wierp de vos iets toe, dat het dier gulzig opschrok. Daarna verdween het in het struikgewas.

'Wat geeft u haar?'

'O, een beetje slachtafval. Miut vond twee dagen geleden een stokoude rendierkoe en was de wolven te snel af. Het vlees is te taai om gewoon te eten, maar altijd nog goed genoeg om er soep van te trekken.'

'Dus jullie doden wel wilde dieren!'

'Alleen de heel oude. Anders krijgen de wolven zo'n dier toch te pakken en wij lusten het ook. Laat die wolven maar ratten eten.'

'In de winter, als het voedsel schaars is, lopen jullie dan geen gevaar?'

'Zeker. In het binnenland zijn de winters hard. Maar we zijn eraan gewend en nemen onze voorzorgsmaatregelen.'

Hij keerde terug naar de haard en bakte een soort koeken, die met vruchten en honing werden opgediend. Karo en Miut, die in de stal bezig waren geweest, kwamen binnen en knikten Elvira toe.

'Ons vosje al geweest?' vroeg Miut.

'Allicht. Die slaat geen ochtend over,' grijnsde Witok. 'Kunnen jullie het je voorstellen? Dit meisje had nog nooit een vos gezien en wist niet wat voor dier het was.'

'Ik ben een stadskind,' zei Elvira, tamelijk verontwaardigd.

'Nou en? Ik ben geboren in Gothab, dat nog niet zo lang geleden onze hoofdstad was. Maar ik had als jongetje een jonge vos als huisdier.'

'Ze weet ook niet hoe een bergleeuw of een beer of een wolf eruit ziet,' vervolgde Witok bezorgd. 'Daarom moet een van jullie haar naar Sisaa brengen. Ik begrijp eigenlijk niet hoe ze nog zover is kunnen komen zonder gewond te raken. Een Badense!'

Het regende niet meer, al was de hemel nog overdekt. Witok keek naar de lucht.

'Het knapt wel op vandaag.' Hij wendde zich tot Elvira. 'Miut

zal je tot gids dienen.

Als jullie een beetje doorrijden kunnen jullie voor het donker in Sisaa zijn.'

Ze had liever gehad dat de vriendelijke Witok haar vergezelde, maar durfde dat niet te zeggen. Die pezige Miut met zijn gedrongen lichaam en dicht bijeen staande ogen vertrouwde ze niet helemaal.

'Kom, geen tijd verliezen, kind, het is een heel eind,' zei hij.

Ze reden. Eerst door het ahornwoud dat gaandeweg plaats maakte voor pijnbossen.

Miut reed voorop. De weg helde, het pad was smal en overgroeid met gras en nogal week door de regen van de vorige dag. Na een tijdje boog de weg af naar links, maar Miut reed rechthoekig, onder de bomen door. Nog steiler werd de helling en plotseling werd het bos lichter, stonden de bomen verder van elkaar en kwamen ze op een rotsplateau, waarvan de stenen glansden in het valse licht. Stapvoets zochten de paarden hun weg tussen struiken en onkruid.

'Het lijkt niet de beste weg,' zei Miut, 'maar het is veel korter dan over de karrensporen.'

Voor hen uit torende het gebergte en op dat ogenblik kwam de zon door en deed het plateau opgloeien in duizend kleuren. De over de vlakke verspreid liggende grote stenen blonken bruin, rood, grijs, met witte marmeraders.

'Waar komen al die keien vandaan? Van de bergen?' vroeg Elvira.

Ja, lang geleden werden ze meegesleurd door de reusachtige gletsjers die dit gebied bedekten. Toen het ijs smolt bleef het puin dat door het ijs was los geschuurd achter, de grootste brokken het eerst. De bodem hier is puur graniet.

Door het smeltende ijs werden de kleinere stenen en het gruis verder meegenomen in de richting van de kust en allengs ook daar afgezet. De fijnste deeltjes het laatst en natuurlijk ging er heel wat materiaal mee de zee in, vandaar al die ondiepten bij de mondingen van onze fjorden. Wij Thulenen wisten dat en bouwden schepen met een niet te grote diepgang.'

'Maar de motor- en stoomschepen van de onzen liepen erop vast en vergingen,'

herinnerde Elvira zich. Miut ging daar niet op in. Ze waren nu het plateau overgestoken en hij wees vooruit.

'Daar begint de pasweg over de Kartak.'

Kartak was het Thuleense woord voor Kleine Berg. Elvira kon de hoge bergkam echter niet klein vinden.

De smalle weg waarover ze reden begon omhoog te slingeren en Miut beduidde haar om af te stijgen.

'Met al die regen is het pad glad geworden, je kunt je paard beter aan de teugel meevoeren.'

Ze klommen en klommen, zigzag omhoog langs de bergflank, terwijl de frisse wind hun om de oren woei en de geur van bloemen en aromatische struiken meevoerde.

De berghelling was nogal kaal, alleen in spleten in het gesteente groeiden stekelige planten, korstmossen en kleine blauw bloeiende plantjes.

'Dit brok graniet,' vertelde Miut, 'is zo hard dat het de erosie lang kan weerstaan en het is zo steil dat geen boom hoger dan een armlengte er houvast kan vinden.'

Halverwege de pas, op een plek waar het pad zich plotseling verbreedde, laste Miut een korte rustpauze in.

'We zullen eerst iets eten.'

Elvira knikte, liet zich doodmoe zakken op een platte steen en keek naar het adembenemende panorama dat zich op deze plaats voor haar ontvouwde. Diep beneden haar lag het rotsplateau dat zij waren overgestoken, daarachter de groene zee van boomtoppen en heel ver weg kon ze nog juist een glimp ontwaren van de vlakte waar ze de schaapherders had ontmoet. Daar weer achter lag het golvende heuvelland, dat tot aan de kust reikte.

'Wat is de wereld mooi,' zuchtte ze.

'En ongerept,' vulde Miut aan.

Uit zijn zadeltas haalde hij een paar harde koeken, met honing gebakken.

'Thule druipt van de honing,' zei hij. 'Elk dorp beschikt over honderden bijenkorven en in de wouden kun je overal wilde bijenkolonies vinden. Wilde honing vind ik het lekkerste, maar dat kan ook een vooroordeel zijn want honing is honing.'

Wat geeft hij gemakkelijk toe dat hij niet alles weet, dacht Elvira. Ze was nu niet bang meer voor hem. Tirana en Miuts paard Witvoet knabbelden aan groene blaadjes.

'De paarden hebben vanochtend vroeg een flinke portie

haver gekregen, dus die kunnen er voorlopig wel tegen,' zei Miut toen hij haar blik zag.

Typisch Thuleens, dacht Elvira. Hij zorgt net zo goed voor dieren als voor mensen en houdt overal rekening mee.

'Hoe komen jullie midden in de wildernis aan haver, en aan meel om koeken te bakken?' vroeg ze.

'Dat krijgen we uit Sisaa. Om de twee maanden worden we opnieuw bevoorraad.

Woudlopers worden verwend, weet je. Vroeger waren wij de enige mannen die wapens mochten dragen, vanwege de risico's die het wonen in wilde gebieden meebrengt. De ossenwagens waarmee de voorraden uit Sisaa komen nemen natuurlijk een andere weg, die om de Kartak heen leidt. Het kost hun drie dagen om ons te bereiken.'

'Zijn... zijn hier ook beren?' vroeg ze een beetje angstig.

'Die vind je verder het land in, waar veel water is. Beren vissen graag op zalm en forel. De Kartak is te kaal en te steil, daar voelen ze zich niet op hun gemak. Een beer heeft een hol nodig om zijn winterslaap te kunnen houden. In de Kartak zijn geen holen, alleen een aantal spleten. Het graniet is te hard.'

'Je weet veel van deze streek, hè?'

'Als woudloper leer je iedere steen, elke boom, ieder waterloopje kennen. Hoe zouden we anders ons werk kunnen doen?'

'Ja, maar wat voor werk precies?'

'Toezicht houden, alarm slaan als een of andere gebeurtenis zoals een lawine, een grondverschuiving, een bosbrand het evenwicht dreigt te verstoren, of als de toename van schadelijk gedierte de leefgemeenschappen van de dieren bedreigt.'

'Wolven?'

'Wolven zijn niet schadelijk, die zijn dringend noodzakelijk om zieke dieren, kadavers en bergratten op te ruimen. Bergratten zijn gemeen en kunnen ziekten overbrengen, maar de wolven beschouwen ze als een lekkernij en maken er verbeterde jacht op. Op onze wolven zijn we heel zuinig, al maken ze ook jacht op rendieren en herten. Maar dat is de natuur. Bovendien houdt het gevaar de hoefdieren waakzaam en in conditie.'

Ook dit gesprek verliep met vele onderbrekingen en gebarentaal, maar Elvira merkte dat het haar steeds gemakkelijker viel het Thuleens van Miut te begrijpen en uit

haar eigen woorden te komen.

'Wat kan dan het evenwicht verstoren?' vroeg ze.

'Dat zei ik al: een of andere natuurramp. Een aardverschuiving bijvoorbeeld, kan plotseling een riviertje afdammen zodat er een meer begint te ontstaan en het hele landschap verandert. Dan moeten wij onderzoeken wat dat voor gevolgen voor de daar wonende dieren zal hebben en of het nieuw gevormde meer een afwatering heeft zodat het niet te zout wordt. Is die afwatering er niet, dan maken we die.'

'Hoe?'

'Met springstoffen.'

Dezelfde springstoffen die nu tegen de Badeners worden aangewend, dacht Elvira beklemd. In zijn ogen moeten mijn landgenoten ook een soort natuurramp zijn die het evenwicht verstoren.

'Kom, we moeten verder, anders halen we Sisaa niet voor het donker wordt,' zei Miut.

Terwijl ze verder klommen, de paarden aan de teugel voerend, keek Elvira van tijd tot tijd met enige bezorgdheid naar het westen, waar weer wolken kwamen aandrijven. Miut

merkte het.

'Die wolken komen van de oceaan en ik ben bang dat we weer regen krijgen,' zei hij,

'maar als we straks over de pas zijn valt het wel mee. De oostkant van de Kartak is minder steil, niet zo kaal en het pad is er veel breder.'

Toch haalde hij voor alle zekerheid twee capes uit zijn zadeltas, waarvan hij er één aan Elvira gaf.

'Sla die om en rijg hem dicht. De stof is zo geweven dat de regen er nauwelijks door kan. Zo'n mantel kan je urenlang droog houden. Maar je zult het er wel warm in krijgen.'

Eindelijk waren ze boven en konden aan de afdaling beginnen. Miut kreeg gelijk, het smalle pad verbreedde zich, begon meer op een weg te lijken, zodat ze de paarden weer konden bestijgen. Aan weerszijden verschenen hogere bomen die spoedig overgingen in woud, zodat het uitzicht op het achter de Kartak-bergkam gelegen dal werd belemmerd. De weg leidde met veel slingers en scherpe bochten dalwaarts. Toen bij een van die bochten een opening in het geboomte was, hield Elvira ademloos stil. In de diepte zag ze de vallei liggen: breed, kleurrijk, doorsneden door een rivier, waarover ze twee bruggen telde. Door de vallei liepen wegen, aan de

overzijde van de rivier lag een stadje: ruim uitgebouwd met lage witte en grijze huizen, ingebed in tuinen en parken. Langs de rivier klapperden watermolens, in het dal stonden talloze windmolens en door de wijde lanen reden ossenkarren, ruiters, sleperswagens. Geen vuilnishopen, geen afgedankt roestend materiaal lag er langs de rand van de stad, evenmin kon Elvira iets ontwaren dat leek op een krottenwijk of armoebuurt.

'Is dat Sisaa?' vroeg ze. 'Wat ligt het daar schilderachtig.'

Ja, maar we zijn er nog lang niet. Kom mee. Het wordt laat.' Ze vervolgden hun afdaling terwijl de hemel donkerder werd, de zon verdween en het begon zacht te regenen.

'Sisaa ligt in de regenzone,' vertelde Miut. 'De wolken die uit het westen komen zijn verzadigd van vocht, maar als ze het gebergte naderen moeten ze opstijgen en boven is de lucht dunner en kouder, dus regenen die wolken leeg. Het binnenland achter de bergketens is daardoor tamelijk droog.' Hij wees naar het oosten, over de vallei heen. 'De Kartak behoort nog maar tot het voorgebergte. De echte bergreuzen liggen daar.'

Elvira zag ze: rij na rij van kolossale bergen, die hun toppen in de wolken staken.

'Hoe hoog zijn die?' vroeg ze. Ofschoon die ontzaglijke bergketens nog een eind weg moesten zijn was de aanblik indrukwekkend.

'Ze reiken tot vierduizend, vijfduizend armlengten,' antwoordde Miut. 'Er zijn zelfs nog gletsjers. De rivier daar beneden komt uit de bergen en ontspringt op de Kleine Munatak.'

'Is het dezelfde rivier die bij Upernavik in zee stroomt?'

'ja.'

'Die noemen wij de Ilk.'

Eens hadden Badense soldaten geprobeerd de Ilk stroomopwaarts te onderzoeken met een motorboot. Ze waren spoorloos verdwenen, met boot en al. Ook expedities met rupsvoertuigen langs de oever van de Ilk waren op niets uitgelopen. Die stuitten na een kleine vijftig kilometer op een onafzienbaar moeras, waar de Ilk doorheen stroomde. Deze beide mislukkingen hadden ertoe bijgedragen het

'binnenland' ontoegankelijk te verklaren. Maar waarom kwam ik er dan wel doorheen en krijg ik zelfs hulp? vroeg Elvira zich af. Alleen omdat ik een meisje ben? Het begon harder te regenen en ze was dankbaar voor de dichtgeweven cape die

haar lang droog zou houden. Maar de weg werd bijzonder glibberig en daardoor kostte de afdaling hun veel tijd, want ze moesten weer te voet gaan en de paarden aan de teugel houden om uitglijden te voorkomen. Toen ze eindelijk de rivieroever bereikten was Elvira uitgeput.

Ze mocht nu echter weer opstijgen. Ze reden door boomgaarden, langs boerenhoeven waaruit licht straalde want het was intussen geheel donker geworden. De weg was hier breed maar bijna verlaten, kennelijk zaten de Thulenen aan de maaltijd. Over een van de bruggen kwamen, ze in de stad. Ook hier was het rustig geworden; in de meeste huizen brandde licht, de winkels hadden hun luiken gesloten. Staldeuren gaapten wijd open en binnen hoorde je dieren bewegen.

Ondanks de regen was het niet koud. Elvira merkte hoe hongerig ze was. Ze keek nog eens om naar de vage omtrek van de Kartak: hoog, zwart en dreigend rees die op. Ze kon zich al niet meer voorstellen dat zij en Miut daaroverheen gekomen waren.

Miut bracht haar naar een groot laag gebouw dat midden in de stad aan een park lag. Hij steeg af, beduidde Elvira hetzelfde te doen en vertrouwde de paarden toe aan een haastig toegeschoten jongen.

'Wrijf ze droog, geef ze water en haver,' zei hij. 'Ze hebben een lange dag achter de rug.' Daarna wendde hij zich tot Elvira. 'Dit is een gastenhuus. Hier zullen we de nacht doorbrengen.' Elvira vond alles goed. Ze was moe, stijf en al haar spieren deden pijn. Sloffend volgde ze de woudloper naar binnen en kwam in een grote hal waar een vrouw op hen toetrad. Miut wisselde zacht een paar woorden met haar, waarna ze begrijpend knikte en Elvira meenam door een lange gang, waar ze een deur opende. 'Uw kamer. Als u zich hebt gewassen kunt u in de hal komen eten.'

Het was een eenvoudig hokje, niet groot maar schoon. Een bed, een kist, een tafeltje met een kruk ernaast. Een met gaas bespannen venster dat uitkeek op een tuin, druilend in de regen. Op de tafel stond een kom met schoon water, een soort handdoek lag ernaast. De vrouw nam haar de cape af en zei, dat ze die zou drogen.

Ze verbaasde zich nauwelijks over de kleren die Elvira daaronder droeg en die haar veel te groot waren. Elvira ging op de rand van het bed zitten — even uitblazen —

en keek met een schuldig gezicht naar de vrouw.

'Ik moet u zeggen dat ik... dat ik geen Thuleens geld heb.'

'Geld?'

Had ze het verkeerde woord gebruikt? Elvira viste drie bronzen penningen uit haar zak, haar hele bezit. 'Ik heb alleen dit.'

De vrouw kéék zelfs niet naar de Badense muntjes. 'Eten in de hal,' zei ze nogmaals en ging weg.

Elvira waste zich, trok haar natte laarzen uit, wreef haar voeten. Ze herinnerde zich niet ooit zó moe te zijn geweest. Maar ze wilde Miut niet te lang laten wachten, hij zou ook wel honger hebben. En als de Thuleense haar geld niet wilde aannemen kon zij dat ook niet helpen.

De deur van het kamertje had geen slot. Op haar sokken liep ze de gang in en vond haar weg terug naar de voorzijde van het gastenhuis, waar ze Miut aan een reeds gedekte tafel zag zitten. Dat wil zeggen: een tafelkleed ontbrak, maar er stonden dampende schalen en twee kroezen, gevuld met een soort drank.

Een beetje onwennig nam Elvira tegenover hem plaats. Miut bediende haar. Ze begonnen met soep waarin stukjes brood dreven, daarna aten ze zacht gekookte witte knolletjes met salade en bruine ragout. De stukken vlees daarin waren taai, maar het smaakte Elvira uitstekend. Ze had dagenlang geleefd op brood, koeken en noten... Tegenover de woudloper sprak ze haar zorgen uit.

'Hoe kan ik voor dit alles betalen? Ik heb alleen wat Badens geld bij mij, en dat is maar weinig. Wat kost een Thuleens gastenhuis?' Hij scheen niet goed te begrijpen waarover ze het had. Had ze weer eens de verkeerde woorden gebruikt? Maar eerder op de dag had hij haar gebroken gestamel heel goed verstaan.

Hij schudde alleen het hoofd, net zoals haar gastvrouw had gedaan. Toen zei hij:

'Morgenochtend breng ik je bij Thiri, de gewestbestuurster. Zij kan je misschien iets over je vader vertellen. Als hij erin heeft toegestemd om Thuleen te worden, zal zij dat weten.'

Nooit, dacht Elvira, dat is niets voor vader. Zijn trouw aan het vaderland zou hij nooit prijsgeven, zelfs niet om zijn leven te redden. Ze zag op tegen de beloofde ontmoeting.

Al was ze doodmoe, ze kon moeilijk in slaap komen. Het bed was goed, al ontbrak een hoofdkussen. Ze luisterde naar de regen die op de tuin neer suisde en vroeg zich duizend dingen af. Waarom hadden de Thulenen haar toegestaan zo ver het land binnen te dringen? Hier, in Sisaa waren duidelijk nooit Badeners geweest: de stad was onbeschadigd, de bruggen over de rivier waren intact, de vallei lag er welvarend bij voor zover ze had kunnen zien. Natuurlijk lag Sisaa wel beschermd achter de hoge barrière van de Kartak, maar ze

bleef het toch vreemd vinden dat niemand had geprobeerd haar tegen te houden en dat de woudlopers haar zelfs een gids hadden meegegeven. Was dat omdat ze — zij het gebrekkig — de taal sprak of omdat ze een meisje was?

De volgende ochtend nam Miut haar mee de stad in, te voet. Hij bracht haar naar een ander park waar omgeven door prachtig geboomte een breed wit huis lag. Dit was de woning van Thiri, de gewestbestuurster. Een soort huisjongen bracht hen naar een ruime kamer die tegelijk een kantoor moest zijn, want langs de wanden waren planken aangebracht, die doorbogen onder de boeken en papieren. In een openstaande kist-bank zag Elvira nog meer paperassen. Op de grond lagen kussens waarop ze konden zitten. De ramen stonden open en uit de tuin dreef een geur aan van rozen. Een jongen bracht hun elk een beker fris bier en liet hen toen alleen.

Even later kwam Thiri binnen.

Ze was een vrouw van een jaar of vijftig, misschien iets ouder. Haar haar begon al grijs te worden, maar ze had een vriendelijk glad gezicht, donkere ogen, hoge jukbeenderen, een brede mond. Ze herinnerde Elvira enigszins aan Beda, maar die had een fijner gezicht gehad. Evenals bij Beda het geval was geweest ging ook van deze vrouw rust uit en nog iets: een natuurlijk gezag. Miut was opgesprongen.

'Gegroet, Thiri,' zei hij eerbiedig. 'Ik breng u Elvira, een Badens meisje uit Upernavik. Zij is de wildernis ingetrokken om te zoeken naar haar verdwenen vader, Kamgut geheten. Zij hoopt dat u iets over hem weet.'

Thiri ging op een kussen zitten, beduidde haar gasten hetzelfde te doen. Ze keek Elvira aan, schattend, onderzoekend.

'Elvira,' zei Miut, 'heeft zelfs de moeite genomen onze taal te leren.'

'Laat haar dan zelf het woord doen,' meende Thiri. Miut kreeg zowaar een kleur alsof hij zich terechtgewezen voelde.

'Ik kom in vrede,' zei Elvira haastig, struikelend over de vreemde woorden, 'ik draag geen wapens en ik ben geen spion. Ik zoek alleen mijn vader. Mijn moeder treurt, mijn zusje Elsie huilt, mijn broer Arnout is verdrietig. Wij missen vader.'

Thiri's ogen lieten haar geen moment los.

Je spreekt de taal redelijk goed, meisje. Van wie heb je dat geleerd?'

'Van... van een Thuleense vrouw. Ze noemde zich Beda.'

'Beda!'

'Kent u haar?'

'Beda... een oudere dame, met wit haar en grijze ogen?'

'Ja, zo zag ze eruit.'

'En die Beda leerde jou haar taal?'

'Dagelijks... nee, bijna dagelijks. Ik ontmoette haar aan de oever van de Ilk, ze was heel aardig.'

'Beda is dood,' zei Thiri en haar stem klonk nogal streng. Elvira knikte droevig.

'Ja, en dat vond ik heel erg. Onze soldaten doodden haar bij een overval op de elektriciteitscentrale. Maar daarmee had ik niets te maken, ik... ik heb erom gehuild. Beda was een goede vriendin voor mij. Ik...'

'Waarom?' vroeg Thiri. '?'

'Waarom leerde Beda jou onze taal?'

'Dat... dat weet ik niet. Ze zag me op een ochtend in

Thuleense boeken bladeren en toen kwam ze naar me toe en bood aan me les te geven. Zij sprak geen Badens en ik geen Thuleens maar we begrepen elkaar. Ze... ze zei dat ik de taal nog eens nodig zou hebben,' stamelde Elvira en het zweet brak haar uit.

'Beda,' zei Thiri en haar stem klonk opeens verdrietig, 'kende ik heel goed. Ze was, vòòr jullie je van Upernavik meester maakten, daar de gewestbestuurster, zoals ik dat ben van het Sisaa-gewest.'

'O, dat... dat wist ik niet. Ze zei... ze zei dat ze mij had uitverkoren. Maar wat ze daarmee bedoelde weet ik niet.'

Thiri knikte en scheen tevreden.

'Maar niet daarom ben je naar ons toegekomen? Je zoekt alleen je vader?'

Ja mevrouw.'

'Wat was hij? Jager, houthakker, militair?'

'Nee, nee, gewoon een burger. De... eh... onderstadsbestuurder van Upernavik.'

'Wanneer verdween hij?'

'Ruim acht weken geleden. Onze gouverneur had hem bevolen deel uit te maken van een expeditieleger. In het binnenland werd die legergroep gevangen genomen door uw landgenoten en veel van de soldaten werden ergens in de wildernis achtergelaten, zonder hulpmiddelen. Of dat ook met vader is gebeurd weet ik niet.

Ik hoopte, omdat hij geen soldaat is en geen wapens droeg, dat... dat hem dat vreselijke lot bespaard is gebleven.'

Ze verstrikte zich in haar woorden, zocht wanhopig naar de juiste uitdrukkingen.

Dit gehakkel moest Thiri wel zeer kinderlijk in de oren klinken.

'Ik begrijp het. Wie droeg je op je vader te gaan zoeken?'

'Niemand. Het was mijn idee.'

'Is hij onder de Badeners een belangrijk man?'

'Eigenlijk wel. De belangrijkste in Upernavik is natuurlijk de gouverneur, Joachim Kloritz. Vader komt onmiddellijk na hem. Hij was verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in de stad.'

Nu krulde een flauw glimlachje om Thiri's brede mond, alsof ze alles wist over die in het honderd gelopen 'goede gang van zaken'. 'Vertel me hoe hij eruit ziet.'

Elvira probeerde Henrik Kamgut zo goed mogelijk te beschrijven. 'Vader is tamelijk groot, ik zou zeggen, eh, tweeëneenhalve armlengte lang. Hij is tweeënveertig jaar oud, heeft bruin haar, bruine ogen en hij droeg een donkergrijs kostuum met onder het jasje een bruin gebreid vest. Zwarte laarzen. Geen baard, tenminste niet toen hij vertrok.'

Spreekt hij thuleens?'

'Nee mevrouw.'

De stadsbestuurster wisselde een blik met Miut, die de ogen neersloeg.

'Weet u iets over hem?'' vroeg Elvira gretig.

Thiri antwoordde, tamelijk toonloos: 'In de tweede lentemaand trok een legerkorps Badense soldaten van Upernavik uit het land in. De soldaten verwoestten een aantal dorpen, verbrandden de gewassen die op de velden stonden, vermoordden alle dieren die door de dorpsbewoners waren achtergelaten, ze kapten jonge bomen om vuur te maken en de buit te braden, ze wierpen hun vuil in de rivier, kortom: ze

lieten een spoor van vernielingen achter. Is dat de legerafdeling waarover je spreekt en waarvan jouw vader deel uitmaakte?'

'Ik... ik ben bang van wel,' fluisterde Elvira beschaamd.

'Onze verdedigers,' vervolgde Thiri en nu keek zij Elvira recht aan, 'hebben die legergroep overmeesterd en onschadelijk gemaakt eer zij nog meer schade kon aanrichten.'

'Dat weet ik,' riep Elvira gekweld. 'Ik ben verpleegster. In ons hospitaal werden mannen binnengebracht die hulpeloos in de wildernis waren neergegooid, toen verdwaalden en slechts met de grootste moeite de weg naar de kust wisten terug te vinden. Acht zijn er teruggekomen, van de honderdvijftig. Slechts acht! Mijn vader was daar niet bij.'

'Neen.' Thiri scheen even na te denken, vroeg toen: 'Waren er al eerder mannen uit de wildernis teruggekeerd?'

'Dit was de eerste maal. En wat zij vertelden was zo gruwelijk...' Nu fronste Thiri de wenkbrauwen.

'Spreek mij niet van gruwelen,' snauwde ze. Elvira zweeg geschrokken.

Miut wilde iets gaan zeggen, maar met een handgebaar deed

Thiri hem verstommen. Weer bekeek ze Elvira, scheen toen een besluit te nemen.

'Kort voordat onze verdedigers de Badense legergroep overmeesterden, vonden zij een man die beantwoordde aan de beschrijving die jij mij zojuist hebt gegeven, meisje. Die man was dood.'

'O nee,' snikte Elvira.

Ja. Onze verdedigers doden geen mensen. Zij zetten ze voor de keus: of hun vijandelijkheden opgeven en zich bij de Thulenen in het noorden aansluiten, kortom Thuleen worden, of als ze dat weigeren leggen we ze ergens neer vanwaar ze maar moeten zien hoe ze weer bij de kust komen. Ik geef toe dat zoiets moeilijk is voor mensen die niet weten waar ze zich bevinden en die niets hebben om zich tegen ons klimaat, tegen dieren of de honger teweer te stellen. Maar we geven hun een kans. Een kleine kans, maar toch een kans om het leven eraf te brengen. De man in het donkergrijze kostuum met de zwarte laarzen kreeg die kans niet. Hij was al dood.'

Elvira hilde zacht. Haar hele tocht was voor niets geweest. Nu zou ze moeder moeten vertellen dat zij werkelijk weduwe was, dat aan de korte glorie van vaders bestaan een wreed einde was gekomen. Ze sloeg de handen voor het gezicht.

Maar Thiri was nog niet uitgesproken.

'Die man in zijn grijze kostuum, meisje, werd gevonden met twee kogels in de borst. Een daarvan was zijn hart binnengedrongen, de andere zijn linkerlong. Onze verdedigers beschikken niet over vuurwapens, waarmee men kogels afschiet.'

Verbijsterd liet Elvira haar handen zakken. Door een waas van tranen zag ze Thiri zitten: kalm, koud.

'Wat... dat...' stamelde ze.

'Iemand van zijn eigen mensen moet hem gedood hebben.' Vader Kamgut gedood door Badense kogels? Elvira kreeg het opeens benauwd, ze hapte naar adem. Miut reikte haar snel de bierkroes die nog half vol was.

'Hier, drink iets,' zei hij hartelijk. Verwezen nam Elvira een slok. Woeste gedachten tuimelden door haar hoofd. Vader had gouverneur Kloritz betrappt op corruptie en fraude. Hij had ruzie gehad met kapitein Habermas. Hij had bezwaar gemaakt tegen het verwoesten van dorpen, tegen de plundering. Had Carl dan...? Maar snel verwierp ze die gedachte. Hij moest geraakt zijn door verdwaalde kogels tijdens een jachtpartij of zoiets...

'Hoe... hoe weet u dit alles?' vroeg ze haperend.

'Het is mijn plicht om op de hoogte te zijn van wat er in dit gewest voorvalt, meisje.

De verdedigers brachten bij mij rapport uit nadat ze met de soldaten hadden afgerekend.'

Elvira huiverde, veegde over haar ogen en riep plotseling, zo fel dat ze er zelf van schrok:

'Het klopt niet. Het... het kan niet!'

'Waarom zou je vader niet dood kunnen zijn?' Woede overstelpte haar.

'Ik heb boeken gelezen, Thuleense boeken. Daaruit leerde ik hoe vredelievend Thulenen zijn, dat het leven voor hen heilig is. Daarom kon ik niet geloven dat uw landgenoten de wreedheden begaan waarvan ze bij ons worden beschuldigd. En daarom durfde ik de wildernis binnen te dringen om mijn vader te zoeken. Even leek het alsof ik gelijk had: de weinige mensen die ik ontmoette waren vriendelijk en hielpen mij. En in Upernavik waren me ook vele dingen opgevallen. Ik heb er ruim een jaar gewoond. Wat mij opviel was dat het altijd mannen waren die verdwenen of verongelukten, nooit vrouwen of meisjes. En als Thuleense saboteurs èèn van

onze installaties aanvielen, midden in de nacht om die te vernielen, dan kwamen de bewakers uren later bij kennis op veilige afstand van de brand. Als er al slachtoffers vielen was dat nooit door toedoen van de Thulenen. Daarom gelòòfde ik dat de Thulenen ons niet wilden doden, alleen verjagen. Maar later komen dan soldaten terug uit de wildernis, met vreselijke verhalen hoe ze na overvallen en bewusteloos te zijn geprikt bijkwamen in onherbergzaam gebied, van alles beroofd, overgeleverd aan wolven, beren of wat voor wilde dieren daar nog meer mogen rondlopen. Dat klopt niet met de boeken die ik heb gelezen. Nu zegt u: mijn vader is dood. Doodgeschoten door zijn eigen mensen. Dat geloof ik ook niet.' Thiri keek haar rustig aan.

'De boeken die jij hebt gelezen, Elvira, werden gedrukt vòòr de Badense invasie.

Daarna hebben jouw landgenoten onze kuststeden gebombardeerd, waarbij honderden mensen zijn omgekomen. De overlevenden moesten vluchten en veiligheid zoeken achter de bergkammen, de moerassen, de ravijnen en wouden.

Daarna hebben jullie je meester gemaakt van onze steden en van alles wat we noodgedwongen hadden moeten achterlaten. Jullie hebben je er genesteld alsof dat jullie goed recht was. En nu beschuldig jij — een Badense — ons van wreedheden?'

Van Thiri's kalme gezag was niets meer over. Haar donkere ogen vlamden, ze had een hoogrode kleur gekregen, haar handen trilden. Ze sprong op, maakte een wild gebaar van: blijf zitten jullie, en rende naar de deur.

'Wacht,' riep ze over haar schouder, 'ik zal je met iemand laten kennis maken die erbij was.'

Miut trachtte Elvira te troosten door bemoedigend op haar voeten te kloppen. Hij viste een lapje uit zijn broekzak — niet al te schoon — en bood het haar aan zodat ze haar neus kon snuiten. Elvira moest zich beheersen om niet tegen zijn schouder te gaan huilen. Vader was dood! Haar integere strenge vader die zo verschrikkelijk had gefaald in zijn hoge ambt was gedood door Badense kogels. Moedwillig, bij ongeluk... hoe dan ook. Waarom zou Thiri daarover liegen? Ze moest het wel geloven, hoe vreselijk het ook was.

Het duurde een tijdje, toen ging de deur weer open en Thiri verscheen in gezelschap van een jongeman.

'Dit,' zei de gewestbestuurster en haar stem klonk plotseling zacht, bijna eerbiedig,

'is Tjalf, de Konega-zoon. Tjalf, dit is Elvira, een Badense uit Upernavik die het binnenland introk om haar vader te zoeken. Miut ken je wel.'

Miut was snel opgestaan en Elvira volgde zijn voorbeeld. Ze keek naar de jonge man, vervuld van ontzag. Een Konega-zoon! Ze herinnerde zich het boek dat ze had bestudeerd, het 'modeboek' zoals Sepp het nog steeds noemde. Konega Ferika-Dottir had twee kinderen, een zoon en een dochter. Was dit de zoon?

Vlammen van verlegenheid sloegen haar uit.

Tjalf, zeker een kop groter dan zij, keek fronsend op haar neer, ging toen zonder een woord op een van de kussens zitten. Thiri, Miut en Elvira volgden zijn voorbeeld.

Elvira durfde nauwelijks naar de jongeman te kijken, waagde het toen toch maar.

Hij had mooie donkere ogen, een krachtig gladgeschoren gezicht en hij was beter gekleed dan de meeste mensen die ze in Sisaa had gezien. Vooral de prachtig bewerkte gordel die hij droeg viel haar op.

'Elvira,' vervolgde Thiri, 'is niet slechts naar Sisaa gekomen om haar vader te zoeken maar ook om ons te beschuldigen van onduldbare wreedheid en misdaden tegen het leven.'

Tjalf keek haar aan. Harde ogen waren het, vol verwijt en beschuldiging. Hij begon te spreken en zijn stem was ook

mooi, een warme bariton. Maar wat hij zei ging Elvira door merg en been.

Toen Badense oorlogsschepen de Sundrefjord opvoeren en onze hoofdstad ontdekten openden zij zonder meer het vuur en lieten een regen van bommen en granaten op de stad neerkomen. We waren al bezig Gothab te ontruimen maar die ontruiming was nog niet voltooid. De zware granaten kwamen terecht op ons ziekenhuis, op de woning van de stadsbestuurster, op het paleis, op lanen, parken en pleinen. Honderden mannen, vrouwen en zelfs een paar kinderen verloren het leven, verbrandden in de fabrieken, stikten in de opgeworpen modder en de rookkolommen, honderden anderen raakten zwaar gewond en werden voor hun leven verminkt. Die bommen doodden ook mijn moeder en mijn grootvader.'

Dit kwam bij Elvira bijna nog harder aan dan de klap van haar vaders dood. Ze snakte naar adem.

'Nee,' fluisterde ze ontzet.

'Mijn moeder,' ging Tjalfs diepe stem verder, 'was nog geen vijfenveertig jaar oud en had nog twintig jaar kunnen regeren. Nu heeft mijn zuster de regering moeten overnemen, ofschoon ze er eigenlijk te jong voor is. Dus waarom zou Kalina-Dottir, mijn zuster die nu Konega van Thule is, de

Badeners sparen? Zij was het die bevel gaf Badeners die in onze handen vielen prijs te geven aan Moeder Aarde. En Moeder Aarde houdt nu eenmaal niet van jullie.' Hij keek heel grimmig.

Onbeweeglijk zat Elvira op haar kussen. Ze probeerde zich voor te stellen hoe het zou zijn als ze tegenover een volwassen zoon van president Horthu zou staan, kort nadat de president met geweld om het leven was gebracht en die zoon haar zou verwijten dat ze met dat drama iets te maken had. Ze zou het besterven... Maar...

maar... kon er toch niets aan doen? Zij had de Konega van Thule niet gedood. Haar diepe schaamte en verwarring waren dwaas. Om het bonken van haar hart te kalmeren drukte ze beide handen tegen de borst. Toen pas drongen Tjalfs laatste woorden echt tot haar door, alsof ze minuten lang in het vertrek waren blijven hangen:

'Moeder Aarde houdt niet van Badeners.'

Ze haalde diep adem, sloeg de ogen op en keek de jongeman recht aan. Met alle bijeengeraapte moed zei ze:

'Dat doen wij Badeners ook. Wij geven onze Hemelse Heer de schuld van alles wat ons tegenzit, of we danken Hem wanneer we gewonnen hebben. Terwijl we het zelf deden en

niemand van ons die Hemelse Heer ooit heeft gezien. U, u doet hetzelfde.

U zegt dat Moeder Aarde erop uit is ons Badeners te vernietigen, maar u doet het zelf. Moeder Aarde kun je zien, ze is een planeet, een steenklomp, maar u kunt haar geen gevoelens van wraak of woede toedichten. Zij heeft geen wil! Wat u doet is uzelf vrij pleiten, zoals wij doen wanneer we zeggen: de Heer heeft het zo gewild.'

Tjalf staarde haar aan alsof hij zijn oren niet kon geloven. Tot ieders verbazing begon Thiri zacht te lachen.

'Ik zei je toch, Tjalf, dat dit een bijzonder intelligent kind is.'

'Dat denkt u,' bromde Tjalf. 'Volgens mij begrijpt ze er niets van.'

'Natuurlijk begrijpt ze nog niet veel van ons, maar dat komt nog wel,' gaf Thiri toe.

'Ze weet zich echter behoorlijk te verdedigen. En ze kende Beda. Beda leerde haar onze taal, omdat ze van mening was dat dit kind een taak te vervullen heeft.'

'Beda is dood,' gromde hij.

Ja. De Badeners hebben haar gedood zoals ze zoveel waardevolle mensen gedood hebben. Maar dat was niet Elvira's schuld. Elvira is van mening dat Thule groot genoeg is voor Badeners en Thulenen als beide partijen bereid zijn tot samenwerking. Dan kan er vrede komen.'

Verbeten schudde Tjalf het hoofd.

'Nooit,' riep hij. 'Ze verschillen te veel van ons, die kloof is niet te overbruggen. En moord — vooral een Konega-moord — kan niet worden goedgepraat. Mijn moeder was een goede Konega en de Badeners doodden haar. Hoe kan grootmoeder Thura hun dat ooit vergeven?'

Thura! Daar was de naam van de 'grote uitzondering' in het Konega-boek. Elvira schokte overeind.

'Was uw grootvader... heette hij Christian?'

Tjalf knikte verdrietig.

'O, prins Tjalf, wilt u even naar mij luisteren? Van dit alles weten mijn landgenoten niets. Ik heb een boek gevonden met de stamboom van de Konega's en dat hield ik voor mijzelf, ik vertelde er niemand iets van. Dat was heel dom van me, ik had er over moeten praten tegen onze gouverneur maar ik deed het niet. Ik was boos op de man omdat hij mijn vader de

wildernis had ingejaagd. Ik dacht: laat hem maar tobben en fouten maken. Ik verzeker u, prins Tjalf, niemand van mijn landgenoten heeft een flauw idee van de Thuleense maatschappij, hoe die is geregeld, wie er regeren. En niemand beseft dat uw moeder en grootvader werden gedood bij dat bombardement op de hoofdstad. Geloof u mij, alstublieft.'

'Wat maakt het uit of ze het zich bewust zijn? Ze deden het, dat is wat telt.' Hij keek haar boos aan maar Elvira gaf het nog niet op. Op een of andere manier voelde ze dat ze niet alleen stond, dat Thiri haar met enige welwillendheid beschouwde, dat Miut, de woudloper, aan haar kant stond.

'U hebt gelijk als u zegt dat mijn landgenoten oorlogszuchtig zijn,' vervolgde ze.

'Het wordt ons van de wieg af ingeprent dat het eervol is andere volkeren te onderwerpen en de grenzen van het Rijk te verruimen. Ik weet niet of dat goed of slecht is. Bij ons noemen ze het goed en eervol. Bij u slecht. Maar wat u ons verwijt is, dat wij hebben gedaan wat ons werd geleerd, dat onze soldaten handelden zoals ze moesten handelen omdat het hun als goed en dapper werd voorgehouden. Eerst een vijandelijke stad bombarderen en de voornaamste gebouwen verwoesten, daarna duizenden mariniers aan land zetten om de laatste weerstand te breken, dat is de gewone strategie die

in elk militair handboek staat voorgeschreven. Wanneer dan de stad is ingenomen wordt zij beschouwd als Badens bezit. Zo gaat dat, en mijn landgenoten weten niet beter of zo hoort het ook. En dan... De Thulenen leverden geen strijd. Ze verzetten zich niet maar sloegen massaal op de vlucht. Dus denken onze generaals en ministers dat de Thulenen bang voor ons zijn. Voor mensen die geen stand houden, die niet elke meter grond met hun leven verdedigen maar bang zijn om te sterven, hebben ze minachting.'

'Wij weten hoe Badeners denken,' zei Tjalf kil.

'Maar wij Badeners weten niet hoe u... hoe Thulenen denken,' riep Elvira wanhopig.

'Waarom kunnen we geen einde maken aan al die misverstanden? Ik begrijp nu, hoe verschillend we zijn, hoe ver we van elkaar afstaan, maar toch... dit mag zo niet doorgaan. Iemand moet proberen een einde te maken aan het bloedvergieten, de vernielingen, de vete. Op de een of andere manier moeten we trachten tot overeenstemming te komen.'

'Misschien heeft ze gelijk, Tjalf,' zei Thiri zacht.

Hoe onverzoenlijk zag hij eruit, die Konega-zoon! Weer schudde hij het donkere hoofd; zijn ogen stonden hard.

'Nee. Ferika-Dottir zou nooit met Badeners onderhandeld hebben. Mijn zuster Kalina zal dat evenmin doen. En Thura zeker niet!'

Weer die naam. Thura leefde dus nog? Dan moest ze heel oud zijn. Thura, de uitzondering in het Konega-boek, Thura de bonkige, met haar schuine ogen en wilskrachtige kin, de grootmoeder van deze verbitterde jongeman.

Tegelijk was ze dankbaar dat ze het Konega-boek ooit had gevonden en bestudeerd.

Nu wist ze tenminste waarover hier werd gepraat.

'Prins Tjalf,' zei ze, 'u zegt dat uw zuster, de tegenwoordige Konega niet zal willen onderhandelen met Badeners. Is dat omdat bij ons alle belangrijke mensen mannen zijn? Zou uw zuster wel met Badense vrouwen willen praten?'

Die vraag scheen Tjalf even van zijn stuk te brengen. Thiri zei niets, ze keek gespannen van de een naar de ander. Ook Miut zweeg, uit eerbied of omdat hij de woordenstrijd spannend vond?

'Welke vrouwen?' gromde Tjalf. 'Voor zover ik weet heeft geen enkele Badense vrouw de macht om wat dan ook tot stand te brengen.' Dat was waar. Elvira zuchtte.

'Vrouwen hebben bij ons inderdaad een ondergeschikte positie,' stamelde ze, al half verslagen, 'maar dat wil niet zeggen dat ze allemaal laf, schuw en dom zijn.' Ze rechte de rug, sprak zichzelf hoop in. 'De heren die ons regeren vergissen zich.

Vrouwen durven wel iets, ze kunnen wel iets, ze...' Toen wist ze niet verder meer, denkend aan haar vader, die zich zo hoog verheven had gevoeld boven de vrouwen in zijn gezin, denkend aan de kolonistenvrouwen die zwoegden en zich moesten schikken in alle ongemakken, denkend aan Carl Habermas die vond dat hij een meisje grote eer bewees als hij zich voor haar interesseerde.

'Badense vrouwen,' zei Tjalf, 'kunnen niets uitrichten, helemaal niets. Badense mannen zijn verslaafd aan macht en willen heersen, altijd en overal. Zij vinden dat hun dat van nature toekomt. Hun heerszucht strekt zich ook uit tot Moeder Aarde, want ook Haar willen zij aan zich onderwerpen. Zij doordrenken Haar huid met vergif totdat dit vergif zich tegen hen keert. Zij scheren Moeder Aarde kaal en krijgen dan de losgespoelde grond op hun eigen hoofd. Zij maken jacht op in het wild levende dieren en zijn verontwaardigd wanneer die wilde dieren op hun beurt bloeddorstig worden. Badense mannen denken dat alles veroverd en beheerst kan worden met wapens, met staal, met bommen en granaten, met vlammenwerpers en kanonskogels

en zij gebruiken die zo kwistig dat het land dat zij ermee denken te veroveren voor generaties lang onbewoonbaar wordt en verandert in een woestijn of moeras. Heel lang geleden waren de mensen op deze wereld precies zo dom, heerszuchtig en kortzichtig: en daardoor veroorzaakten zij rampen die bijna het einde van de mensheid betekenden. Wij Thulenen hebben daarvan geleerd en de nazaten van de weinige overlevenden begonnen daarom anders te denken en anders te leven. Maar jullie Badeners vervallen nog altijd in dezelfde fouten en eens zal dat jullie ondergang worden. Thule mag niet in die ondergang worden meegesleurd. Nu niet en in de toekomst niet. Dat noodzaakt ons om de harde lijn te volgen die Thura voor ons heeft uitgestippeld. Zolang jullie een deel van Thule bezet houden zullen wij jullie geen dag rust gunnen.'

'Tjalf, je kwelt dit meisje,' liet Thiri zich horen. Hij deed of hij het niet had gehoord.

'Grootvader Christian was de liefste, zachtzinnigste Konegavader die je je kunt voorstellen. Ik vereerde hem, hij was mijn grote voorbeeld.' Plotseling veegde Tjalf een paar tranen weg, zijn stem trilde. 'Waarom zou ik dan nu moeten luisteren naar een dochter van dat gewelddadige volk, dat hem doodde? Waarom zou mijn zuster naar je moeten luisteren?'

Elvira was ineengekrompen. Het zat er diep bij haar

ingebakken: een meisje spreekt een man niet tegen. Ze was vaak in opstand geweest tegen die regel, maar deze man was niet zomaar iemand. Hij was de Konega-zoon! Stil liet ze de verwijten op haar hoofd neer regenen alsof zij verantwoordelijk was voor alle fouten van haar volk.

Even voelde ze zich alsof ze haar vader weer hoorde, die mopperde over het eten dat te laat op tafel kwam of omdat ze zich weer eens had bemoeid met zaken die haar niet aangingen. En bijna vanzelf viel ze terug op haar oude verdediging.

'Ik begrijp het niet,' zei ze zacht, zo zacht dat het bijna fluisteren was. 'Wat heeft uw grootmoeder Thura uitgestippeld? En waarvan beschuldigt u mij eigenlijk?'

'Thura,' zei Tjalf hard, 'heeft haar leven lang Thule verdedigd tegen de Badeners en doet dat nu nog. Zij zal dat tot haar laatste ademtucht blijven doen, want als er iemand is die jullie haat...'

'Maar... wij zijn er pas,' stamelde Elvira verward. 'Ik bedoel: het is nog geen drie jaar geleden dat mijn landgenoten begonnen dit land te veroveren.'

'Ze hebben het niet veroverd,' snauwde de Konega-zoon, 'ze hebben een paar van onze steden genomen en zich daar

genesteld. Maar daarmee zijn ze al een halve eeuw geleden begonnen en toen liep het ook op niets uit. Dit keer zullen ze evengoed verdreven worden, hoeveel lieve meisjes ze er ook op uitsturen om ons te vermurwen.'

'Ik werd niet gestuurd! Ik heb er zelf voor gekozen om te gaan.' Hij geloofde haar niet, besepte ze opeens.

In haar wanhoop wendde ze zich tot Thiri, een vrouw. Die zou misschien meer van haar begrijpen.

'Kunt u mij niet helpen? Geloof u mij ook niet? Ik trok erop uit om mijn vader te zoeken. U zegt dat hij dood is en ik geloof u. Ik geloof u nu! Maar waarom gelooft niemand mij? Waarom wil niemand mij helpen?'

'Helpen waarmee?' viel Tjalf uit. 'Met vrede tot stand te brengen!'

'Vrede met barbaren die ons land willen verwoesten?'

'O nee, nee, zo is het niet! Prins, geloof me toch. Badeners zijn niet zo slecht. Ze denken anders, ze leven anders, dat is waar. Maar ze zijn ook maar mensen met verdrietigheidjes, met kinderen van wie ze houden, met tegenslagen en hoopvolle verwachtingen. Ik bezweer het u, er valt met hen te

praten. De aanval op Thule was een noodsprong. De grond in ons vaderland is te dor, te onvruchtbaar geworden, ons land kan de eigen bevolking niet voldoende meer voeden, we moesten iets doen, we moesten vruchtbaar land zoeken. Niet uit heerszucht, uit noodzaak. O, wat is het moeilijk!

'Waarom heeft jouw regering ons dan niet gewoon om hulp gevraagd?' zei Thiri.

Ja, waarom niet? Omdat de Badense trots daarbij in de weg zat, dacht Elvira.

Badeners vragen niet, die nemen.

'Ik weet het niet. Wat weet ik van de beweegredenen van de president of van zijn ministers? Ik weet alleen dat de mensen in Upernavik naar vrede snakken en niets liever willen dan gewoon hun werk doen, in veiligheid.'

De tranen sprongen opnieuw in haar ogen. Hoeveel Badense soldaten in gescheurde uniformen zwierven nog rond in het woeste binnenland, waar niemand hen wilde helpen? Tien, twintig, honderd misschien? Gestraft: voor hun trouw, gestraft omdat ze geloofden in wat hun was geleerd.

'Vrede,' lispelde ze, 'er moet vrede komen, hoe dan ook. We moeten leren elkaar te verdragen, elkaar te begrijpen...' Maar

ze wist hoe hopeloos dat verlangen was.

'Ze zou eigenlijk eens met Thura moeten gaan praten,' zei Thiri onverwacht.

Meteen stoof Tjalf op. 'Wat kan zij Thura vertellen dat we nog niet weten?'

Je vergeet iets, Tjalf. Je vergeet dat Beda haar heeft uitverkoren. En Beda was een vrouw die wist wat ze deed.'

'Dat mogen we hopen.'

'Tjalf! Jouw grootvader Christian zou net als Beda onmiddellijk hebben gezien dat dit meisje iets bijzonders is. Buitengewoon intelligent, moedig en daarbij zo gevoelig als een Thuleense. Ik besef hoe groot je verdriet is over de dood van je moeder en grootvader. De haat die je koestert jegens alles wat Badens is, is begrijpelijk. Maar haten doet pijn en verergert je verdriet alleen maar.'

Dat is waar, dacht Elvira. Ze verbaasde zich over de toon die Thiri tegen de; Konega-zoon durfde aanslaan. Was een gewestbestuurster zo hoog dat ze een prins een standje kon geven?

Ja, waarom eigenlijk niet? dacht ze toen. Hier in Thule

worden alle belangrijke posten blijkbaar door vrouwen ingenomen. Zelfs het staatshoofd is een vrouw en kan niet door een zoon worden opgevolgd, alleen door een dochter... Ze haalde nog eens diep adem en keek naar Tjalf. Niet langer smekend, niet hoopvol, gewoon wachtend op zijn antwoord. Is dit, dacht ze intussen, waarvoor Beda mij heeft uitverkoren? Om met de Thuleense machthebsters te gaan praten en op vrede aan te dringen?

Tjalf stond op. Lang en breed was hij en prachtig in zijn onderdrukte woede.

'Het is goed,' sprak hij. 'Ik zal dit meisje bij Thura brengen, terwille van Beda.'

Misschien zelfs bij Kalina. Beda's wens moeten wij eerbiedigen.'

Daarmee beende hij het vertrek uit. Thiri zuchtte.

'Arme Tjalf,' zei ze, 'hij lijkt zo weinig op zijn grootvader en toch vereerde hij hem.'

Rust maar goed uit, meisje, want ik denk dat hij morgenochtend vroeg meteen wil vertrekken en het is een lange reis naar Holtak.'

Ook Miut stond nu op en Elvira volgde zijn voorbeeld.

'Ik... ik dank u, mevrouw Thiri,' zei ze zacht. Ze meende het.

Terug in het gastenhuis vroeg Elvira aan de woudloper:

'Hoe moet dat nu? Onze gastvrouw wil niets van mijn Badense geld weten en iets anders heb ik niet.'

'Geld? Waarvoor dan toch?'

'Nou, we verblijven hier twee nachten. Waarmee moet ik dat betalen?'

'Betalen voor een gastenhuis?' bromde Miut. 'Hoe kom je daarbij? Moet dat dan bij jullie?'

'Allicht. Niets voor niets.'

'Hebben Badense reizigers dan geen rechten?'

'Welke rechten?'

'Recht op voedsel, onderdak, bescherming en als het nodig is een gids. Zonder dat is reizen toch onmogelijk.'

'Niet als je voldoende geld hebt.'

'Een raar land hoor. Betalen voor nachtverblijf en een hap eten als je onderweg bent. Onze koeriersters zouden vreemd opkijken.' Ze ging naar Tirana kijken, die blij was haar te zien. De merrie zag er goed verzorgd uit, haar huid glom zijdeachtig. Miut was haar gevolgd en tilde èèn voorbeen op.

'Ze zal nieuwe hoefijzers nodig hebben,' concludeerde hij. 'Ik zal haar naar de smid brengen. Jij gaat uitrusten, meisje. Denk aan wat Thiri heeft gezegd, de reis naar Holtak is lang en moeilijk.'

'Ik wou dat jij me naar Holtak kon brengen, Miut, waar dat ook mag liggen.'

De woudloper schudde het hoofd.

'Ik moet vanmiddag een paar inkopen doen en morgen ga ik terug naar het blokhuis.'

'Ik zal je missen,' zei Elvira zacht.

Hoe had ze deze pezige man ooit kunnen wantrouwen? Hij was een en al goedheid.

Ze hield zich goed zolang hij om haar heen draaide. Maar zodra hij met Tirana aan de teugel was verdwenen liet ze zich in het gastenkamertje op het bed zakken en hilde

onhoorbaar voor zich heen. Vader was dood! Eerst had ze Beda verloren, en nu haar steile maar integere vader. Wat zou dat Elsie, die zijn oogappel was geweest, een verdriet doen.

Eén troost was er. De kogel in zijn hart moest hem onmiddellijk gedood hebben.

Hij had niet geleden, hij was niet ellendig omgekomen in de wildernis, niet verscheurd door wilde dieren, niet na veel pijn gestorven door het eten van vergiftigde bessen. Maar toch, arme vader. ..

8 Conflicten

Ze reden – op weg naar Holtak, waar dat ook mocht zijn. Voorop reed Tjalf op een mooie zwarte hengst, daarachter volgde Elvira op haar merrie Tirana en de kleine stoet werd gesloten door twee in het leer geklede woudlopers op bruine paarden, die bovendien een met bagage bepakt muilnier aan de teugel meevoerden. De woudlopers heetten Frith en Baldour.

Elvira had die ochtend de Thuleense kleren aangetrokken, die haar weliswaar te groot waren maar gemakkelijker zaten dan haar Badense rok met split. En het was mooi weer! De zon scheen, zodat de vallei oplichtte in heldere kleuren, de rivier glinsterde. Kleine witte wolken dreven langs de hemel. De natte groene wouden op de berghellingen dampten en alles om haar heen sprak van vrede, zomer, geluk.

Maar noch Tjalf, noch de beide woudlopers spraken ook maar één woord tegen Elvira. Het deed haar pijn, al liet ze daarvan niets merken. Waarom ging ze eigenlijk naar Holtak? Ze was uitgereden om te ontdekken wat er van haar vader was geworden; dat wist ze nu. Maar in plaats van haar weg terug naar Upernavik te zoeken reed ze nu met drie jongemannen door een mooi maar griezelig land, dat zò anders was dan het vaderland dat het bijna leek alsof Thule geen deel uitmaakte

van de wereld, maar een op zichzelf staand gebied was, zwevend in de lucht, een verboden paradijs.

Na de vallei kwamen ze weer in wouden, eindeloze wouden, waarin de weg steeg of daalde. Na vele vele uren kwamen ze bij een blokhuis van woudlopers waar ze afstegen voor de middagrust.

Slechts èèn woudloper bleek thuis te zijn. Hij begon onmiddellijk een maaltijd klaar te maken voor de Konegazon en zijn medereizigers. In afwachting van het maal liep Elvira naar buiten om naar Tirana te kijken. Zoals alle blokhuizen van woudlopers was ook dit gebouwd op een ruime open plek, compleet met stallen en gereedschapsschuur. Na dat ze had gecontroleerd dat haar merrie voldoende water en haver had gekregen ging ze op een blok hout zitten dat gebruikt werd voor het kloven van brandhout. De deur van het woonhuis stond wijd open, binnen klonken de stemmen van de mannen. Nu konden ze dus wel praten! Elvira voelde zich buitengesloten, geminacht, op en top vreemdelinge.

Verstrooid keek ze naar een grote tor die over de grond kroop. Zijn schilden glansden goudbruin en de harige poten bewogen zich langzaam. Net een levende edelsteen, dacht ze vaag.

Tjalf kwam naar buiten en liep in de richting van de stal. Elvira sprong op.

'Voorzichtig,' riep ze, 'straks trapt u op hem.' Tjalf bevroor en keek haar bevreemd aan. Elvira wees op de tor die onverstoorbaar voort kroop. Nog steeds staarde Tjalf haar aan alsof hij niet kon begrijpen waarvoor ze hem waarschuwde. Misschien had ze iets heel oneerbiedigs gedaan, dacht ze. Toen keek hij naar zijn voeten, waar op enkele centimeters afstand de tor over de bodem liep. Zijn gezicht brak opeens open in een stralende glimlach. Snel deed hij een pas opzij. Maar nog altijd sprak hij geen woord tegen haar en verdween in de stal.

Het was de eerste maal dat ze hem had zien lachen en het was een openbaring. Alles aan hem veranderde erdoor, alsof hij een rouwkleed had afgeworpen en ze even had mogen kijken naar de echte Tjalf: een beminnelijke man die hield van het leven en de wereld. De ganse middag bleven ze door wouden rijden en pas tegen de avond bereikten ze een breed dal met een kleine stad. Ze overnachtten in het gastenhuis.

Volgens Elvira's kompas reden ze in zuidelijke richting. Het weer hield zich goed, ver weg in het oosten zag Elvira de ene bergketen na de andere oprijzen. De tweede dag staken ze een grote laagvlakte over, waar verschillende dorpen lagen met daartussen talloze meren. Een mooi vruchtbaar gebied

was het, een droom van elke Badener. En toen, voor het eerst, kwam Tjalf naast haar rijden en begon uit zichzelf tegen haar te praten.

'Dat daar,' zei hij wijzend naar het oosten, is de Marmoritak. Het Berengebergte!

Elvira rilde even. Het woord beren joeg haar angst aan.

'Moeten we daar doorheen?' vroeg ze kleintjes. 'Nee, wij blijven naar het zuiden rijden.'

'Waar ligt Holtak eigenlijk?'

'Vijfhonderdtachtig mijl ten zuiden van Sisaa.' Even hapte Elvira naar adem.

'Thuleense mijlen? Hoeveel is een Thuleense mijl?'

'Tweeduizend armlengten.'

Ze probeerde het uit te rekenen en kwam per mijl op ongeveer 1,4 km. En dat vijfhonderdtachtig maal! Meer dan achthonderd kilometer. Ze had niet verwacht dat Holtak zò ver weg zou zijn. Waar was ze in 's hemelsnaam aan begonnen!

'Maar... daar doen we in dit tempo weken over,' stamelde ze.

Tjalf knikte. Hij scheen zoiets heel gewoon te vinden.

Het is ook zo'n ontzaglijk groot land, dacht Elvira. Hoe kunnen mijn landgenoten ooit verwacht hebben die geweldige oppervlakte geheel te bezetten?

Ze reden en reden. Frith en Baldour spraken wel met elkaar of tegen Tjalf, nooit tegen haar. Tjalf opende alleen zijn mond om Elvira op een bijzonderheid in het landschap te wijzen maar nooit vroeg hij haar of ze moe was, honger had, dorstig was. Haar welzijn scheen hem koud te laten. Uit pure trots klaagde Elvira niet, al was ze dikwijls 's avonds volslagen uitgeput en viel ze bijna in het zadel in slaap. Ze trokken over graswegen, karrensporen, wegen van steengruis of zand, door wouden, heuvelland, door valleien met stadjes of prachtige dorpen. Dan weer kwamen ze in bergland met woeste stromen, watervallen, zingende beken en meren met kristalhelder water maar met zulk ruw terrein dat ze vaak te voet moesten gaan en de paarden aan de teugel moesten meevoeren. De muilezel bleek een tent te vervoeren waarin ze overnachtten als ze te diep in de wildernis waren om een gastenhuis of dorp te kunnen bereiken. Elvira sliep in een deken gerold gewoon tussen de mannen in. Als haar moeder dat eens wist! Weliswaar raakten ze haar met geen vinger aan en wist ze dat ze volkomen veilig was, maar zoiets hoorde niet voor een Badens meisje. Ze zagen echter geen jonge vrouw in haar, maar gewoon een reisgenoot, die deelde in het comfort

of de ongemakken.

Een week na hun vertrek bereikten ze een kruispunt waar een groot eenzaam gebouw stond, een gastenhuis, met stallen en gereedschapsloodsen. Baldours paard had een hoefijzer verloren en moest beslagen worden.

'Hier blijven we een dag over om te rusten,' deelde Tjalf kortaf mede. Na zes volle dagen in het zadel was die rust Elvira zeer welkom, maar ze knikte slechts. Haar spierpijn ging de Konega-zoon niets aan. Wel verbaasde ze zich over de ligging van dit gastenhuis, midden in onafzienbare wouden. Kwamen hier ooit reizigers voorbij? Ja. Het huis bleek zelfs tamelijk vol te zijn. Ze troffen er hele gezinnen aan die op weg waren naar Noord-Thule om zich, zoals ze vertelden, in het gewest Avernaa te gaan vestigen. Een andere gast bleek een koerierster te zijn, op weg naar Sisaa. Tjalf was blij haar hier te ontmoeten want ze kon hem zaken vertellen die hij (nog) niet wist. Aan tafel, met Elvira, Frith en Baldour vertelde de koerierster aan Tjalf: 'Uit Thilthaa is bericht gekomen dat de Haari op uitbarsten staat.'

'Dat kan niet,' antwoordde Tjalf.

'Toch is het zo. De gewestbestuurster Hella is al bezig het gebied te laten ontruimen. Dat zal de Badeners misschien naar de gevarenzone lokken.'

Elvira luisterde naar het gesprek en begreep er niets van.

'Mag ik vragen waarover u praat? Wat is de Haari?' De koerierster antwoordde niet maar Tjalfs ogen bliksemde en hij zei donker:

'Daar komen jouw landgenoten vanzelf wel achter.' Elvira zweeg geschrokken. Kan hij dan nooit eens vriendelijk tegen me zijn? dacht ze verdrietig. Ik heb hem niets misdaan. Maar hij doet alsof alle ellende die de Badeners over Thule hebben gebracht mijn schuld is. Na de maaltijd liep ze naar buiten, kwaad op de hele wereld. Omdat het een warme dag was slenterde ze in de richting van het bos, hopend onder de bomen wat koelte te vinden. Maar nauwelijks had ze de woudgrens bereikt of ze hoorde grommen. Ze stond stil, keek om zich heen, zag niemand en wilde doorlopen toen een beweging onder de struiken haar aandacht trok.

Uit het struikgewas stapte een dier. Het was een reusachtige, bijna witte hond, die de lippen optrok zodat ze zijn vervaarlijke gebit kon zien. Een dreigend gegrom steeg op uit zijn keel, zijn ogen keken moordlustig. Elvira durfde zich niet meer te bewegen.

Ze had al eens horen praten over de wilde honden van Thule, die soms in horden jaagden, soms alleen rondzwierven. Kolossale beesten, afstammelingen van tamme

honden maar totaal verwilderd en gevaarlijker dan een wolf. Dit moest er een zijn, en hij stond klaar om haar naar de keel te springen.

Doodstil stond ze. Ze verloor het beest geen moment uit het oog. Maar ze herinnerde zich dat Miut haar had verteld over de wilde dieren van Thule: 'Ze ruiken de angst, de gewelddadigheid, de begeerte, dat maakt hen woedend zodat ze gaan aanvallen.' Daarom duwde ze haar paniek weg, diep naar binnen toe. Ze verroerde zich niet, bleef het dier recht aanstaren.

Terug jij, dacht ze dringend, ik ben je vijand niet. Ik ben niemands vijand. Waag het niet me aan te vallen. Terug jij, terug! Ik moet niet bang zijn, niet proberen weg te lopen, hield ze zichzelf voor. Ik moet hem laten voelen dat ik de sterkste ben, niet hij. Ik ben een mens, hij is gewoon een hond, ondergeschikt aan mensen. Ik ben de baas. Ik ben niet bang, ik kan hem bedwingen... Nog steeds keken ze elkaar aan, Elvira en de verwilderde hond, onbeweeglijk elkaars krachten metend. Ze had haar mes niet bij zich, dom natuurlijk in deze wildernis. Aan de andere kant – ze zou nooit dat scherpe keukenmes in een levend wezen kunnen steken. Daarvoor was dit ondier toch te mooi, te fier, te zeer een deel van Thule's ongerepte natuur.

'Ga terug,' riep ze eindelijk in het Thuleens en haar stem had

een gebiedende klank.

'Vort, koest, ga weg. Terug, zeg ik je!' Ze deed één pas voorwaarts en zag tot haar voldoening dat de hond een stapje terug deed.

'Vooruit, terug jij!' Het was een bevel. Haar stem trilde zelfs niet. Wilde honden hadden geen meesters, maar het bleven honden, bereid zich te onderwerpen aan de sterkste van de troep. Zelfs zo'n solitair als deze — hoopte ze. Ze mocht haar angst niet de kans geven de overhand te krijgen. Ik ben een hoger wezen, dacht ze, al haar Badense trots bijeenrapend. Hij moet mij gehoorzamen!

De witte hond deinsde nog iets verder terug en weer deed Elvira een stap naar voren. Dwingend, gebiedend. 'Vooruit, ga weg. Ga terug!' En hij ging...

Achteruitlopend, de tanden nog altijd grommend ontbloot schoof hij het struikgewas in, keerde zich om, verdween. Nu pas durfde ze diep te ademen. Ze drukte de handen tegen de borst, waarin haar hart zwaar sloeg. Ze wendde zich om, om terug te rennen naar het gastenhuis en toen zag ze Tjalf. Hij stond ongeveer op dertig pas afstand vaan haar vandaan e:en hield iets in zijn hand. Opgelucht snelde ze op hem toe. Nu, als reactie op de doorstane spanning voelde ze haar knieën knikken en haar buik beven, terwijl haar hart bleef bonken.

Op Tjalfs harde, donkere gezicht las ze niets dan verbazing.

'Was dat een wilde hond?' vroeg ze en ze hoorde hoe vreemd haar stem nu klonk: overslaand, bibberig.

Je hield hem in bedwang,' prevelde Tjalf. 'Ik dacht dat hij je zou aanvliegen, maar je hield hem in bedwang. Jij kunt werkelijk met dieren omgaan.'

Elvira had het niet meer. Ze ging pardoes zitten, gewoon op de grond.

'Lopen er hier veel van zulke beesten rond?' vroeg ze beverig.

'Sta op,' zei Tjalf, 'en probeer niet meer alleen het bos in te gaan.' Ze krabbelde overeind, nog altijd bibberend en opeens barstte ze in tranen uit. Het was geen verdriet. Nu de spanning uit haar wegebde en ze besepte aan iets verschrikkelijks te zijn ontkomen, zocht de emotie een uitweg. Bovendien was ze kwaad, ontzettend kwaad.

'Waarom deed u niets?' snikte ze. 'Waarom stond u gewoon toe te kijken om te zien of dat dier me al of niet zou verscheuren?' Hij antwoordde niet. Elvira hief de handen op.

'U was niet van plan in te grijpen, hè? U stond ook te ver weg om echt iets te kunnen ondernemen. En ik ben maar een

Badense, nietwaar. Ik kom er niet op aan!"

'Dat dier zou de kans niet hebben gekregen je iets te doen,' zei Tjalf kortaf. Hij keerde zich op zijn hielen om en liep terug naar het gastenhuis. Elvira volgde hem langzaam, nog altijd hevig ontdaan en zèèr woedend.

De ingelaste rustdag zou prettig zijn geweest als er niets was gebeurd, maar Elvira kon het de Konega-zoon niet vergeven dat hij rustig had staan toekijken terwijl zij op een haar na gedood was door een wilde hond. De ganse dag ontliep ze hem en de beide woudlopers. Ze benutte de vrije tijd om haar eigen kleren een grondige wasbeurt te geven en zodra ze droog waren, trok ze ze aan. Laten ze maar zien dat ik een Badense ben, dacht ze.

En toen braken de volgende ochtend de conflicten in volle hevigheid los. Tjalf stond erop dat hun paarden in het gastenhuis achter zouden blijven en dat zij daarvoor in de plaats andere paarden zouden berijden, die al dagenlang op stal hadden gestaan en dus goed gevoed en uitgerust waren.

'Wat!' schreeuwde Elvira, 'Tirana achterlaten? Nooit. Ze is mijn paard en ik wil geen ander.'

Tjalf deed of hij haar niet hoorde en wees een aantal paarden aan: een grijze hengst voor hemzelf, twee bruine ruinen voor

de woudlopers, een gevlekte merrie voor Elvira.

'Nee, ik ken dat dier niet,' zei Elvira koppig, 'en ik ben niet van plan Tirana achter te laten. Ze is geen wisselpaard! Ze is van mij, mijn vriendin. Ze heeft me tot hier gebracht en ze zal me naar Holtak dragen, hoe ver dat ook mag zijn.' Ze begreep niet hoe hij die prachtige zwarte hengst waarop hij zes dagen had gereden zomaar kon opgeven. De grijze zag er goed doorvoed en krachtig uit, maar hij had niet zo'n mooi hoofd en leek nogal nerveus.

Tjalf was opvallend geduldig met haar. Hij probeerde haar uit te leggen dat alle paarden aan alle Thulenen toebehoorden en dat ruilen iets heel gewoons was. Wie een vers paard nodig had kon dat overal vinden, bij elke boerderij, in elk dorp, in elke stad, in elk gastenhuis. Thulenen waren vermaarde paardenfokkers, rijden konden ze allemaal, dat leerden ze al als kind en in dit land, met zijn primitieve wegennet en vele woestenijen, was reizen te paard de gewoonste zaak van de wereld. Waarom wilde ze met alle geweld op Tirana de reis voortzetten? Het was een mooi en gewillig dier maar het had een verre rit achter de rug en het verdiende zeker een week rust. Tegen die tijd zou wel iemand anders voorbij komen die een vers paard nodig had en haar meenemen. Ze hoefde niet bang te zijn dat iemand niet goed voor het dier zou zorgen. Dierenkwellers bestonden er niet in Thule.

Enzovoort en zo maar door. Elvira hoorde hem aan met een strak gezicht en schudde vastbesloten het hoofd.

'Tirana is van mij,' hield ze vol. 'Mijn vader heeft voor haar betaald. Ze is mijn eigendom en ik wil niet dat iemand anders haar berijdt – zeker niet iemand die ik helemaal niet ken.'

'Eigendom,' zei Tjalf schamper. 'Het is typisch Badens om van eigendom te spreken.'

Alles naar je toetrekken, hè? Op alles beslag leggen en doodsbang zijn dat iemand anders er plezier van zal hebben.'

De staljongen stond de woordenwisseling met een vermaakt gezicht aan te horen.

Een Konega-zoon en een vreemdelinge met elkaar in conflict, dat vond hij interessant. Maar Elvira trok zich van de jongen niets aan en van Tjalfs spot nog minder. Ze besliste de ruzie door Tirana de stal uit te duwen, haar te zadelen en op te stijgen. Tjalf verzette zich niet langer. Zo reden ze weg, Tjalf met een strak gezicht, de zwijgende woudlopers in de achterhoede.

Elvira raakte de tel van de dagen kwijt. Meer dan een jaar geleden, op weg naar Thule en leunend tegen de verschansing van de GLORIA had ze reizen iets heerlijks

gevonden. Nu, dag in, dag uit rijdend door een wisselend landschap in steeds wisselende weersomstandigheden genoot ze weer, zij het op een andere manier.

Tirana hield zich uitstekend en toen ze weer eens een comfortabele nacht in een gastenhuis hadden doorgebracht weigerde ze opnieuw van paard te wisselen. Dit keer drong Tjalf niet meer aan. Die Badense hield er nu eenmaal vreemde denkbeelden op na over eigendomsrecht en ze was hopeloos eigenzinnig. Met kibbelen kreeg je niets van haar gedaan. Op een avond kwamen ze in een splinternieuw dorp aan een groot meer. Dit dorp was gesticht door vluchtelingen van de kust. De dorpsbestuurster, een aardige vrouw van een jaar of dertig met een kind op de arm trad hen tegemoet, vertelde dat ze aan de bouw van een gastenhuis nog niet waren toegekomen, maar dat ze zonder bezwaar bij haar konden logeren.

Ze scheen vereerd met het bezoek van een Konega-zoon, maar ze miste elke onderdanigheid. Zij en haar dorpsgenoten waren afkomstig uit Julianhab en ze hadden een tijdje rondgezworven voor ze zich in deze vallei hadden gevestigd. Nu probeerden ze te wennen aan het leven in het binnenland en er het beste van te maken.

'We missen de zee, de bruinvissen en de haven,' vertelde ze onder de maaltijd, 'maar het meer vergoedt veel. Het is voor

ons vreemd om in zoet water te zwemmen en geen dolfijnen meer te zien spelen. De meeste mensen uit Julianahab zijn niet zo ver noordwaarts getrokken als wij. Ze hopen binnenkort weer naar de stad te kunnen terugkeren. Maar ik zie dat niet zo. Ik geloof niet dat we dit keer de Badeners spoedig zullen kunnen verjagen. Het zijn er zoveel!"

'We doen ons best,' zei Tjalf. 'Ze gaan heus wel weg, misschien eerder dan u denkt.'

'Laten we het hopen. Ik begrijp niet wat ze hier zoeken. Dit is toch geen land voor barbaren.'

Dus zó zien ze ons, dacht Elvira geschrokken.

'Het is jammer,' vervolgde de vrouw, 'dat Thura niet twintig jaar jonger is. Zij wist wel raad met Badeners. Als al de verhalen die over haar verteld worden tenminste niet overdreven zijn.'

'Ze zijn waar, woord voor woord,' zei Tjalf ernstig. 'Dan is het goed. Hebben jullie al gehoord dat de Haari is beginnen te rommelen? Vorige week kwam hier een koerierster langs die het me vertelde. Er zijn al aardbevingen geweest ook, geringe schokken, maar wel duidelijk merkbaar. De omgeving van de vulkaan wordt nu ontruimd.'

'Is de Haari een vulkaan?' vroeg Elvira snel.

Zonder op haar vraag in te gaan zei Tjalf:

'De mensen in het Haari-gewest zijn veel te voorbarig. De zeventig jaren kunnen nog niet om zijn.'

De dorpsbestuurster wendde zich tot Elvira.

'Dat weet jij natuurlijk niet, maar de Haari is onze grootste vulkaan en ook de regelmatigste. Elke zeventig jaren precies komt hij tot een verwoestende uitbarsting. De laatste was achtenzestig jaren geleden, dus die kleine aardshokken kunnen nog niet veel te betekenen hebben. Maar het is gewoon dat-ie nu al rommelt.'

'Dan hebben de mensen daar toch gelijk dat ze vast wegtrekken,' meende Tjalf.

'Ligt Haari ver van Julianhab?' vroeg Elvira.

'Zo'n veertig mijl ten noorden ervan.'

'O. Dan loopt de havenstad zelf dus geen gevaar?'

'We zullen over iets anders praten,' zei Tjalf.

De boodschap was duidelijk: vrouw, houd je mond, dit alles

gaat het meisje niets aan. Daarom zweeg ook Elvira. Maar ze tobde. Wisten de Badeners in Julianhab dat op nog geen zestig kilometer van de stad een vulkaan lag die wel eens spoedig tot uitbarsting zou kunnen komen? Tot hoe ver zijn mijn landgenoten achter Julianhab het land binnengedrongen? En nu trekken de Thulenen daar weg, er komt land vrij, dat zal snel door de Badeners worden bezet. In de schaduw van een vuurspuwende berg...

En weer dacht ze: Moeder Aarde keert zich tegen ons.

Het Holtak-gewest was voor elke reiziger die er voor het eerst kwam èen grote verrassing. Omringd door bergen lag de stad als een groene oase in het dal, naast een prachtig meer en doorsneden door goed onderhouden, geplaveide wegen. Toen Elvira en haar reisgenoten de laatste pas waren overgegaan en ze plotseling de stad in de diepte zag liggen, hield ze verrukt de teugels in.

'Is dat... is dat Holtak?' vroeg ze verbijsterd. Tjalf knikte alleen maar.

De naam Holtak zou je in het Badens kunnen vertalen als Bergedelsteen, en dat was het ook. Breed uitgebouwd langs het meer en de daaruit stromende rivier lag de stad te pralen in warm zonlicht. Geen plaats in Thule kreeg jaarlijks zoveel zon als juist deze, terwijl de bergen haar beschermden tegen

de koude noordenwinden, en tegen de uit het westen komende regenwolken. Om de zomerhitte te weren was de stad vol geplant met bomen die in de loop der eeuwen kolossale afmetingen hadden bereikt. Platanen, linden, kastanjabomen, notenbomen, olmen, beuken en eiken omzoomden de lanen, wierpen hun schaduw over duizenden tuinen en talloze parken. Alle huizen waren witgekalkt, hadden dikke muren en kleine met gaas bespannen vensters. Achter de stad lagen de grote fruittuinen, waar perziken, sinaasappels, citroenen en abrikozen rijpten. Eenden, ganzen, zwanen en vele vogels die Elvira niet kende dobberden op het meer, waarover bootjes met witte en rode zeilen voeren. Tussen het groen langs de oevers lagen witte landhuizen, met terrassen, steigertjes en botenhuizen. Elvira kon zien dat het ondanks de paradijselijke ligging ook een nijvere stad was: tientallen windmolens stonden in het dal te draaien. Langs de rivier stonden op beide oevers rijen watermolens.

Verderop in het dal lagen de goudgele akkers waar de oogst in volle gang was, en ruim bemeten paarden- en ezelfokkerijen, met smaragdgroene weilanden en schaduwrijk geboomte. Over de slingerende weg daalden ze langzaam af naar het dal en hoe verder ze kwamen, hoe mooier Elvira het vond en hoe lekkerder het om haar heen begon te ruiken.

'Nu we Gothab verloren hebben is dit onze nieuwe hoofdstad,' zei Tjalf, die plotseling naast haar reed.

'O. Dus uw zuster, de Konega woont hier nu?'

'Kalina-Dottir bevindt zich aan de andere kant van Thule,' zei hij, maar verdere uitleg gaf hij niet.

'Thura is hier toch?'

'Allicht. In Holtak heeft ze haar hoofdkwartier.'

Een grootmoeder met een hoofdkwartier. Het klonk belachelijk, maar Elvira had al lang afgeleerd te grinniken om alles wat haar vreemd was.

Tjalf was nog niet uitgesproken.

'Holtak,' zei hij warm, 'is niet alleen de mooiste stad van Thule, met het beste klimaat, ze is ook de kwetsbaarste omdat zij gemakkelijk van de westkust af bereikbaar was. Die rivier daar mondt uit in de Sundrefjord, waaraan Gothab ligt.

Ook zijn er goede wegen naar Gothab. Vroeger was er altijd druk verkeer tussen de beide steden, over de rivier of over de weg, maar daar hebben we versperringen moeten opwerpen opdat jouw landgenoten Holtak niet kunnen bereiken. Je kunt je zeker wel voorstellen wat Badeners met een stad als deze zouden doen?'

'Ze zullen haar willen moderniseren,' zei Elvira.

'Verknoeien zul je bedoelen.'

'Ligt Holtak ver van Gothab af?'

'Ruim driehonderd mijlen.'

Vijfhonderd kilometer, dacht ze. Inderdaad een heel eind. Ze reden nu door het grote dal, onder een dicht bladerdak.

'Wanneer zal ik uw grootmoeder Thura te spreken krijgen?' vroeg Elvira. Tjalf haalde de schouders op.

'Wanneer zij tijd voor je kan vrijmaken.'

'Ik weet, prins Tjalf, dat Thura nooit Konega is geweest. Wat is dan eigenlijk haar functie? Hoe zal ik haar moeten aanspreken?'

'Thura was Konega-moeder.'

Ja, en nu Konega-grootmoeder. Toch begrijp ik niet helemaal wat haar zo belangrijk heeft gemaakt voor de Thulenen.' Tjalf glimlachte plotseling en dat maakte hem bijzonder aantrekkelijk. Elvira voelde haar hart een slag overslaan.

'Thura,' zei hij en zijn stem klonk opeens heel warm en teder,

'is niet alleen de grootmoeder van de Konega. Zij is Thule zelf. De taatheid, de vrijheidsdrang, de slimheid van de Thulenen worden door haar vertegenwoordigd. Zij is het symbool van ons verzet. Maar niet alleen het symbool, zij organiseert dat verzet.'

Een stokoude vrouw? dacht Elvira. Ik kan me voorstellen dat ze verbitterd is door de gewelddadige dood van haar man en dochter. Maar is dat een reden om haar tot de ziel van de Thuleense weerstand te maken?

Toen ze niets zei vervolgde Tjalf:

'Thura is de Badeners haar leven lang te slim afgeweest, al toen ze nog heel jong was... Ze is het nu nog. Mijn zuster, Konega Kalina-Dottir regelt met haar Vrouwenraad het bestuur over het land en het leven in de niet-bezette gebieden.

Maar Thura zorgt ervoor dat de Badeners niet verder kunnen komen dan ze nu zijn en ten slotte zal ze hen het land uitjagen.'

Er sprak zoveel vertrouwen uit die woorden dat Elvira de moed ontbrak er iets tegenin te brengen. Maar ze kende haar landgenoten te goed om in die voorspelling te geloven. Wat Badeners eenmaal vast hadden lieten ze niet meer los. Eén

ding was haar intussen wel duidelijk geworden: het zou heel wat moeite kosten om de machtige vrouwen van Thule te bewegen onderhandelingen met de indringers aan te knopen.

Het was al laat op de dag toen ze eindelijk de stad binnenreden. Veel verschil met het omringende land was er eigenlijk niet, zo ruim, parkachtig en groen was het overal. De huizen stonden ver uiteen, het wemelde van dieren in de tuinen en onder de bomen. Vrolijk kwispelende honden weken uit voor de ruiters, luie katten zaten te dommelen in de vensterbanken, kippen zochten de straat na op verloren graankorrels, kinderen liepen rond met tamme marmotjes in de armen. Ergens waar een deur wijd open stond zat een mooi grijs konijn zich op de drempel te zonnen. In alle bomen tierelieden vogels, toch waren de straten tamelijk schoon. Elvira zag vele straatvegers, bezig mest te scheppen die ze in wagentjes wierpen die ze achter zich aantrokken. Kunstmest kenden de Thulenen niet.

Het gastenhuis lag aan een groot plein met in het midden een fontein. Ook in de tuin van het huis klaterde een fontein. Op de stenen rand ervan zaten tientallen vogels, die dronken, zich baadden en ruzie maakten waarbij ze zich kostelijk schenen te amuseren. Elvira's kamertje keek erop uit en het schouwspel boeide haar. Rondom de fontein op de binnenplaats waren perzikboompjes geplant. Een jongen stond de vruchten te plukken. Hij was niet ouder dan een jaar of veertien, gekleed

in korte broek en dunne kiel en hij zag er innig gelukkig uit. Ook de mensen die ze op straat had gezien leken zorgeloos, onbekommerd, ondanks de dreiging van de indringers.

Hadden ze zoveel vertrouwen in de stokoude Thura, die moest zorgen dat de Badeners nooit Holtak zouden bereiken?

Tjalf had kort en heel stug afscheid van haar genomen.

'Ik logeer bij Thura,' had hij gezegd. 'Jij wacht hier, tot je geroepen wordt.' Daarna was hij met Frith en Baldour weggereden.

Alleen gelaten begon Elvira opeens weer te twijfelen aan zichzelf. Wat doe ik hier?

dacht ze. Ik wil dat er vrede komt, dat er onderhandelingen worden geopend door de twee partijen, ik wil... o, ik wil zoveel! Maar ik ben niemand. Wat kan ik dan betekenen voor een verdrietige oude vrouw die uit haar huis werd gebombardeerd, die haar man en dochter verloor door zinloos geweld en voor wie Badens gelijk staat met 'duivels'?

Ik had wijzer moeten zijn en na Sisaa moeten teruggaan naar Upernavik. Moeder zal na al die weken denken dat ik dood ben. Goudpels. ..

Ze schaamde zich, omdat ze eigenlijk meer naar Goudpels verlangde dan naar haar moeder of naar Elsie.

9 Thura

Van Elvira's plan om de volgende dag de stad Holtak te gaan bekijken kwam niets terecht want nauwelijks had ze ontbeten of Frith kwam haar halen.

'Thura wil je spreken,' zei hij stug, 'ben je klaar?' Elvira's hart begon te bonken. Nu al? Was Thura dan even nieuwsgierig naar de Badense als zij naar Thura?

Wekenlang had ze niets dan Thuleens om zich heen gehoord, Thuleens moeten spreken, in Thuleens moeten denken zelfs. De vreemde taal ging haar steeds vlotter af. Maar 'klaar' om de oude vrouw te ontmoeten die het de Badeners zo moeilijk maakte was ze eigenlijk niet. Ze zag er tegenop als tegen een berg.

'Is het ver? Kunnen we het lopen?' vroeg ze. Frith, toch al nooit spraakzaam, knikte kort en wees op een van de lanen die op het plein voor het gastenhuis uitkwam.

Zwijgend liepen ze naast elkaar voort. Ze gingen door winkelstraten waar vele mooie dingen lagen uitgestald: fraai bewerkte beeldjes, meest dierfiguren; glanzende vazen en schalen met een diepe goudglans, in gloeiende kleuren geweven tapijten, porseleinen serviesgoed, maar ook kroezen

en kruiken van grof aardewerk, desondanks mooi beschilderd. In andere winkels lagen wollen en katoenen stoffen, gaas om over vensteropeningen te spannen, geborduurde rokken en bloesjes, korte leren broeken, riemen en gordels met koperbeslag, linten van goud- en zilverdraad.

Tegen Frith zei ze: 'Ik zie nergens een meubelwinkel.'

Daar moest hij hard om lachen. 'Onze meubels maken we toch zelf,' zei hij.

Wel zag ze een zaak waar gereedschappen werden verkocht: messen, scharen, bijlen, zagen, tangen... je kon het niet opnoemen of het was er. Winkelruiten en etalages waren er niet; de opengeslagen luifels waren de uitstalkast en gingen 's avonds dicht. Ouderwets maar praktisch.

Op straat zag ze weinig kinderen, die zaten zeker op school. Net als in Upernavik liepen ook hier beken en smalle riviertjes dwars door de stad. Op steigers of met de voeten in het water stonden mannen de was te doen. In de badvijvers stoeiden opgeschoten jongens en meisjes met elkaar en ploeterden honden rond. Een man stond te foeteren omdat een kletsnatte hond over zijn schoongewassen lakens had gelopen, nu kon hij opnieuw beginnen! Even later stond hij er toch om te lachen.

Vader zou in dit geval een steen naar die hond hebben gegooid, dacht Elvira. Het idee dat haar vader de was zou hebben gedaan was echter ondenkbaar. Hij zou zich daarvoor diep geschaamd hebben! Maar moest je je schamen voor helderheid, ongeacht of je een man of een vrouw was?

Toch nog onverwacht stonden ze voor een mooie tuin waarin een groot wit huis praalde. Frith liep eromheen. Aan de achterzijde lag een stenen terras dat uitkeek over het Holtakmeer. Overal lagen kussens en er stond een beklede bank waarop een oude dame zat. Thura? Ze was inderdaad zeer oud. Haar ronde gezicht was bruin en leek gelooid, door zon en wind. Haar donkere ogen waren half dichtgeknepen als bij iemand die gewend is veel in de verte te turen. Elvira moest weer aan de bootsman van de ZEEHELD denken, die had ook zulke ogen. De vrouw stond op toen Frith met Elvira het terras betrad en ze was zelfs kleiner en gedrongener dan het meisje had verwacht. Ook Tjalf was er. Hij stond achter de bank waarop zijn grootmoeder had gezeten. Zonder enige aanleiding zei Thura:

'Dus jij bent Elvira, de Badense. Tjalf, mijn kleinzoon heeft me verzocht je te ontvangen. Hij zei: ze is goed. Ze spaart het leven van een eenvoudige tor en ze kan een wilde hond met haar ogen in bedwang houden.'

Elvira was zo verbijsterd dat ze alle beleefdheid vergat. De

stugge Konega-zoon, die haar haatte, had tegenover zijn grootmoeder haar lof gezongen? Het leek ongelooflijk. Ze herstelde zich echter snel en maakte een soortement van buiging.

'Gegroet, vrouwe Thura,' zei ze eerbiedig. 'Moge Moeder Aarde u welgezind zijn.'

Thura scheen geen eerbetuigingen te verwachten. Ze ging weer zitten en maakte een handbeweging waarmee ze Elvira uitnodigde aan haar voeten plaats te nemen.

Voorzichtig liet het meisje zich op een kussen neer.

'Waarom kom je me bezoeken, Elvira?'

Ze wist niet goed hoe ze moest beginnen, dus zei ze snel: 'Ik hoorde van uw grote verlies. Het spijt me heel erg dat uw man en dochter door toedoen van mijn landgenoten om het leven zijn gekomen. Dat heeft me zeer geschokt. Het... het had niet mogen gebeuren.'

'Niets van wat gebeurde had mògen gebeuren,' antwoordde Thura droogjes. 'Kwam je om me dat te zeggen?'

'Mijn landgenoten zijn het zich niet eens bewust...' begon ze aarzelend, maar Thura liet haar niet uitspreken.

'Badeners weten heel weinig van Thulenen, het interesseert hen ook niet. Ze vragen zich alleen maar af, hoe ze zich van alles wat wij hier hebben meester kunnen maken.'

Wat begin je tegen verbittering? Elvira bloosde, stamelde:

Toch doen enkele van mijn landgenoten hun best iets van de Thuleense samenleving te begrijpen, vrouwe. In Upernavik, waar ik vandaan kom, worden de door Thulenen achtergelaten boeken ijverig bestudeerd. Een lieve Thuleense vrouw, die naar ik later hoorde, oorspronkelijk de gewestbestuurster van Upernavik was, heeft mij uit eigen beweging uw taal geleerd. Daar was ik heel blij mee want toen kon ik de Thuleense boeken lezen. Het hoge peil van uw beschaving trof mij, gelooft u mij alstublieft. Ik ben er zeer van onder de indruk. Wat ik van deze stad gezien heb droeg daar nog toe bij. Ik...'

'Houd op met vleien en vertel me wat je wilt.'

Elvira slikte. Tact en diplomatie waren aan deze vrouw niet besteed, beseft ze.

'Ik trok erop uit om mijn vader te zoeken, die de ondergouverneur van Upernavik was en door onze gouverneur het land werd ingestuurd. Maar hij keerde niet terug.'

Ik wilde weten of hij nog in leven was. Ik verdwaalde, ik vond hem niet. Later kwam ik in de stad Sisaa waar de gewestbestuurster Thiri mij vertelde dat vader dood was. Maar intussen was mij duidelijk geworden dat er iets verschrikkelijks gaande is waaraan een einde moet komen. Dit land is zo groot, er is zoveel ruimte, er zijn nog zoveel mogelijkheden... Waarom kunnen Badeners en Thulenen hier niet samen leven? Waarom zoveel strijd en verwoesting? Waarom geen vrede?'

Ze hield even op om adem te halen. Thura keek met glinsterende ogen op haar neer.

'Omdat,' zei ze kil, 'onze opvattingen over wat goed en verkeerd is te ver uiteen lopen. Nooit zullen wij aan Badense wetten kunnen gehoorzamen, want die wetten zijn in onze ogen slecht, zelfs misdadig. Dus waarom zouden wij Badeners op ons grondgebied moeten dulden?'

Omdat wij de granaten en bommen hebben, dacht Elvira. Maar dat sprak ze niet uit.

Thura wist dat even goed als zij het wist. Daarom zei ze:

In ons vaderland heerst schaarste: aan hout, aan levensmiddelen, aan metalen. De Badeners hoopten dat hier te vinden. Hoe groot ons Rijk ook moge zijn, er is aan alles

gebrek. Gewone mensen lijden honger, alleen de rijken kennen overvloed. Ik geef toe: de Badense veroveringsdrang is wellicht niet goed te praten, maar onze regering moest wel kolonies stichten om de eigen bevolking te kunnen voeden en van werk te voorzien. Ons klimaat maakt van Europa een halve woestijn en...'

Jullie zullen van Thule eveneens een woestijn maken als we jullie je gang laten gaan.'

'Alleen als we elkaar blijven bestrijden. Niet als Thulenen en Badeners vrede sluiten en de Thulenen bereid zijn ons te helpen.' Thura schudde het hoofd.

Tjalf vertelde me dat je een intelligent meisje bent, maar waarom praat je dan zo dom? Zo onlogisch? Als in jouw land gebrek aan metalen en grondstoffen heerst, waarom laat jouw regering dan steeds meer oorlogsschepen, kanonnen en ander oorlogstuig bouwen? Waarom houdt ze een groot duur leger in stand? En waarom zouden wij moordenaars helpen?'

'Wat doet u met Thuleense moordenaars?' riep Elvira. 'Laat u die verhongeren, worden ze onthoofd of opgehangen? Nee! Ze krijgen zeven jaren straf, daarna is hun schuld uitgeboet en wordt het hun vergeven.'

Ze had dat gehoord in een van de gastenhuizen die ze

onderweg hadden aangedaan en het had indruk op haar gemaakt.

Je hebt op alles een antwoord, niet?'

Elvira zweeg. Haar keel werd dik, het scheelde weinig of ze was in huilen uitgebarsten. Ze vermeed Tjalfs onderzoekende blik.

'De logica van onze regering is niet mijn logica,' zei ze eindelijk. Haar stem beefde.

'Wij Badeners verschillen niet zoveel van de Thulenen. We worden anders opgevoed, dat is waar. Maar we zijn toch gewone mensen, die honger krijgen als er niets te eten is, die verdriet hebben als een familielid sterft, die hopen gelukkig te kunnen worden...'

'Beda uit Upernavik zag iets in haar,' zei Tjalf plotseling.

Ja, dat heb je me verteld.' Thura schudde bijna onmerkbaar het hoofd. 'Beda was een wijze vrouw. Merkwaardig dat haar lukte wat verder niemand van de afgezette gewestbestuursters is gelukt: een goede ambassadrice vinden.' Elvira zat paf.

'Maar Beda heeft dat met haar leven moeten bekopen,' vervolgde Tjalf. Elvira schokte overeind.

'Beda werd niet gedood omdat ze vriendschap met mij had gesloten,' riep ze uit. 'Ze kwam om bij... bij een aanval op onze elektriciteitscentrale. Ik had daarmee niets te maken!'

Denken ze dat ik Beda verraden heb? vroeg ze zich radeloos af. O nee, alsjeblieft!

Thura bestudeerde haar. Kon ze gedachten lezen? Het bleef lang stil op het terras.

Water klotste tegen de stenen, vogels scheerden over hun hoofden, een mooie witte poes wandelde over het terras, ging op een van de kussens liggen en gaapte.

Elvira vouwde de handen in haar schoot en keek smekend op naar de oude dame.

'Geloof u mij,' zei ze zacht, 'Beda was mijn vriendin. Ik hield veel van haar. Ik heb gerouwd om haar dood, ze was zo goed en lief voor mij. Hoe had ik haar ooit kwaad kunnen toewensen? Ze gaf mij les, ik was daar zo blij mee. Maar ik vertelde dat nooit aan iemand, nooit.'

'We geloven je,' zei Thura kortaf. Elvira slaakte een zucht van verlichting.

Thura stond op.

'Kom mee,' zei ze gebiedend. Elvira volgde haar het huis in. Daar, in een ruim vertrek zag ze in plaats van de gewone muurschildering van dieren of planten een reusachtige landkaart op de wand getekend. Heel Thule stond erop, compleet met rivieren, wegen, bergketens, steden en dorpen. En veel, heel veel groene vlekken die waarschijnlijk de oerbossen moesten weergeven.

'Dit is het tegenwoordige Badense gebied,' wees Thura. Om een aantal plekje langs de westkust en oostkust was een rode lijn getrokken. 'Dat is alles wat ze tot nu toe van ons land hebben weten in te nemen. Je ziet hoe weinig het is. Een paar steden, wat omliggende velden en heuvels.'

Elvira trad naderbij en bestudeerde de kaart. Julianhab in het uiterste zuiden zag ze, de grillige rode lijn eromheen reikte tot misschien veertig kilometer van de haven.

Zeker tweehonderd kilometer ten noordwesten daarvan weer een rode cirkel: Fredriksborg. Thura legde daar een vinger op.

'Dat was een van onze universiteitssteden. Ze is nu in handen van jouw landgenoten. De lesgebouwen hebben ze verwoest. Ze bouwen er nu hotels omdat het klimaat er zo zacht is. Ze willen er een plezierhaven van maken voor rijke Badeners, opdat die er kunnen komen jagen en vissen. En daar, nog

verder noordelijk, halverwege de Sundrefjord ligt Gothab. Toen jouw landgenoten de stad ontdekten begonnen ze die meteen te beschieten. We waren bezig Gothab te evacueren, maar desondanks vielen er nog vele slachtoffers.' Ze zei er niet bij dat haar man Christian en haar dochter Ferika-Dottir tot die slachtoffers hadden behoord. Maar Elvira kon het verdriet in haar stem horen doorklinken.

'Vervolgens,' ging de oude dame voort, 'maakten soldaten, aangevoerd met grote stalen schepen zich meester van Disko-eiland, wat niet moeilijk was omdat er geen mensen woonden. Intussen stoomden schepen verder noordwaarts, langs de kust die vrijwel onbewoond was tot aan Upernavik, dat een van onze grootste uitvoerhavens was. Daar liepen twee van jullie oorlogsbodems op de rotsen en zonken. Dat gaf de bewoners van Upernavik de tijd hun stad te verlaten. Jouw landgenoten gaven het echter niet op en begonnen met kustvaarders de westkust te verkennen en weer liep een aantal van hun schepen vast op zandbanken en rotseilandjes. Ik geef toe dat wij daarbij een handje hebben geholpen. En niet alleen wij.'

'Wie dan nog meer?'

'De Britten.'

'Wat!?!'

Thura glimlachte. Ze had net zo'n glimlach als haar kleinzoon; haar hele gezicht lichtte ervan op en ze werd bijna mooi.

'De Baffinlanders en de Kanadenen die ten westen van ons wonen schijnen van Britse afkomst te zijn - o, van heel lang geleden. De taal die zij spreken lijkt enigszins op Brits, een taal die velen van ons ook verstaan. Daarom konden de Kanadenen en de Baffinlanders en wij in het geheim een afvaardiging sturen naar het Britse Rijk, dat jullie aartsvijand is, en konden we een overeenkomst sluiten met de Britse King. Wist je dat niet?'

'Nee,' fluisterde Elvira. 'Maar ik begrijp het niet. Tussen ons en de Britten heerst al twintig jaar vrede.'

'Een gewapende vrede, ja. Maar de Britten zouden niets liever doen dan het Badense Rijk vernietigen. Wat ons betreft mogen ze hun gang gaan.'

'De Britten hielpen u Badense oorlogsbodems te vernietigen in volle vreedestijd?'

'Dat is... dat is...'

'Ik weet wat je bedoelt, kindlief. Maar ons kwam het bondgenootschap met de Britten goed uit.'

'Hoe heeft u de Britten er toe weten te brengen de Thulenen te helpen, tegen de Badeners?'

'Heel eenvoudig, met datgene wat de Britten graag hebben: goud en edelstenen.' Ze lachte weer, maar nu spottend.

'Goud! Daarvan hebben we genoeg en we geven er niet om. Je kunt er mooie sieraden van maken en soms doen we dat, maar je kunt goud niet eten, je kunt het eigenlijk nergens voor gebruiken, alleen om er mee te pronken. Zie je dat eilandje daar, dat Nussaq heet? Dat is de Britse oorlogsbasis. Geen Badens schip komt daar ongeschonden voorbij. Britse oorlogsschepen patrouilleren in wat bij ons de Baffinbocht heet. Als tegenprestatie leveren wij aan de Britten kostbare metalen, diamanten en tapijten en voorzien we de Britse basis van levensmiddelen. De Britten konden niet geheel verhinderen dat enkele van onze havensteden in West-Thule in handen vielen van de Badeners, maar voorbij Upernavik zullen jouw landgenoten nooit komen, want daar patrouilleren de Britse schepen. En kijk hier, de oostkust. Jouw landgenoten hebben zich daar meester weten te maken van één stad: Kulus. Kulus ligt aan een ruime baai, met een onbewoond schiereiland daarvoor, één grote wildernis. De Badeners hoopten van Kulus hun oorlogshaven te kunnen maken en stuurden er gepantserde schepen met mariniers heen, die in de baai voor anker gingen. Maar dat kunstje kenden we al. Bijna vijftig jaar geleden hebben Badeners dat

ook al eens geprobeerd en die expeditie liep op een geweldige mislukking uit. We hebben daar veel van geleerd, dus nauwelijks waren jullie schepen bij Kulus voor anker gegaan of we sloten de baai af. De stad was al ontruimd. Nu liggen daar acht Badense pantserschepen die niet meer weg kunnen.

En de mariniers die zich in de stad hebben genesteld kunnen geen kant meer uit.'

'Hoe konden Thulenen die baai afsluiten? Hij lijkt zo groot.' Daarop kreeg ze niet meteen antwoord. Thura, als het ware verzonken in herinneringen, staarde naar de kaart. 'Maar hoe is die baai dan afgesloten?' herhaalde Elvira. Thura's vinger gleed over het grote schiereiland.

'Meisje, Thule heeft niet alleen vele bergketens, maar er zijn ook vulkanen. Toen zo'n duizend jaar geleden de Grote Ramp plaatsvond begonnen vulkanen die al miljoenen jaren gedoofd leken te zijn opeens weer te werken. Dat was over de hele wereld zo. Moeder Aarde was zo diep gekwetst, zo verschrikkelijk mishandeld dat zij uit vele wonden begon te bloeden. En het bloed van Moeder Aarde is vuur en lava. Op dat schiereiland tegenover Kulus liggen ook vulkanen. Die werkten al honderden jaren niet meer, maar wij wisten de wonden weer aan het bloeden te brengen toen die acht schepen voor Kulus ankerden en jouw landgenoten de stad

bezetten. De Tailaq barstte opnieuw uit en de gloeiende lava sloot de baai af van de zee.'

'Wilt u beweren dat Thulenen een slapende vulkaan tot uitbarsting kunnen brengen?' stamelde Elvira. 'Hoe dan?'

'Mijn lieve kind, jullie Badeners denken dat wij dom zijn en primitief en bijgelovig en wat niet al. Maar de band tussen ons en Moeder Aarde is sterk. Wij kennen de krachten die diep in de aarde zitten opgesloten en wij kunnen die krachten benutten. De tienduizend Badeners, opgesloten in Kulus, kunnen niets meer beginnen. En de Tailaq werkt nog steeds, spuwt gloeiende as, vloeibaar gesteente en hete gassen uit. Het leven in Kulus is een hel geworden voor de bezetters.'

Elvira huiverde. 'U gaat wel erg drastisch te werk,' fluisterde ze.

'We vechten voor ons voortbestaan, meisje. Het is niet onze schuld dat de zaken uit de hand zijn gelopen. Christians moeder, de Konega Armina-Dottir, wier lichaam al vele jaren geleden in de schoot van Moeder Aarde is teruggekeerd, was de eerste heerseres die met Badeners te maken kreeg. Zij was ook de eerste Konega die geweld ter verdediging in ons leven moest inbouwen. In die tijd — ik was toen nog heel jong — trachtten we zoveel mogelijk Badense levens te sparen en de vijanden die in onze handen vielen — en dat waren er honderden — namen we op in onze gemeenschap. We

maakten er Thulenen van. Dat proberen we nog steeds te doen met Badense pioniers en soldaten die ons land te ver binnendringen. Maar ons eigenlijke doel is jullie te verjagen, want zoveel mensen met een afwijkende mentaliteit kunnen we niet opnemen en heropvoeden. Dat willen we ook niet. Dus moeten we jullie het leven in Thule onmogelijk maken. Daaraan gaan jullie kapot, òf jullie gaan terug naar het Rijk. O, ik weet het, deze worsteling kan nog jaren duren, maar op lange termijn zullen wij het zijn die winnen. Dat kan niet anders.

Moeder Aarde staat aan onze kant.'

'Moeder Aarde èn de Britten,' zei Elvira nuchter. Ze was lichtelijk verontwaardigd.

Thura lette daar niet op.

Ja. Drieëntwintig jaar geleden, toen Britten en Badeners met elkaar in oorlog waren, verscheen in de haven van Julianhab een Brits oorlogsschip met averij. Het was door een storm uit de koers geslagen en ontdekte bij toeval ons land. We namen de bemanning gevangen en nadat wij het schip hadden bezet gingen we met de officieren onderhandelen. Voor ons was het niet moeilijk om met Britten te praten, in onze kuststeden spraken vele ontwikkelde mensen Kanadeens en dat lijkt nu eenmaal veel op het Brits. We hoorden over de oorlog tussen

Britten en Badeners, over jullie eeuwenlange vete en beloofden de Britten onze hulp op voorwaarde dat zij ons te hulp zouden komen indien we ooit weer door Badeners zouden worden aangevallen. De Britten zijn anders dan jullie landgenoten, ze zijn redelijker. Ze willen bovenal hun onafhankelijkheid behouden om ongestoord handel te kunnen drijven met Yselânders en Merrikanen. Daarvoor hebben ze een vrije zee nodig. De wereldveroverende ambities van de Badeners zijn hun vreemd. Wij repareerden de Britse oorlogsbodem, gaven de bemanning de vrijheid en lieten hen terugkeren naar het Britse Eilandenrijk met aan boord een afvaardiging van negen Thuleense en Kanadeense vrouwen, die aan de Britse King het voorstel van Armina-Dottir voor wederzijdse hulp en handelsbetrekkingen overbrachten. De Britten voeren in die tijd al op het Merrikaanse vasteland; Kanada hadden zij nog niet ontdekt en het ontsluiten van Kanadeense havens voor de Britse handelaren was voor de King een mooie gelegenheid om de welvaart in zijn land te vergroten. Wij stonden de Britten een basis af op het eiland Nussaq en leverden hun metalen en edelstenen, tapijten en graan, afkomstig uit Baffinland. Toen vele jaren later de Badeners met hun nieuwe oorlogsschepen Thule besprongen, schoten de dankbare Britten ons te hulp, want een oceaan vol Badense kanonnen vonden zij te gevaarlijk. Als Thule geheel door Badeners veroverd zou worden, zouden de handelsvaarten van de Britten op het westen in gevaar kunnen komen en het Britse Rijk zou zelfs

haar duur bevochten onafhankelijkheid kunnen verliezen. Kanada en Baffinland worden geregeerd zoals bij ons, door vrouwen. De Britten hebben een King en wat zij noemen een Parlement met in hoofdzaak mannen, al heb ben er ook enkele vrouwen zitting in.

Maar zij respecteren onze levenswijze en opvattingen en doen geen moeite ons over te halen hun levenswijze te aanvaarden. De Britten zijn zo gesteld op hun onafhankelijkheid dat ze heel goed begrijpen hoezeer wij aan onze vrijheid en onafhankelijkheid hangen. Daarom: Thulenen, Britten en Kanadenen tezamen vormen een macht waartegen zelfs het Badense Rijk op den duur niet zal zijn opgewassen.'

Elvira probeerde te verwerken wat ze had gehoord. Het was bijna te veel. En had ze het allemaal wel juist verstaan?

'Weet onze: regering in Badenbug dit alles?' vroeg ze.

'Natuurlijk. De stand van zaken benauwt jullie regering genoeg.'

'Maar... onze kranten hebben nooit iets geschreven over zo'n bondgenootschap. '

'Ik kan me voorstellen,' zei Thura, zonder op Elvira's opmerking in te gaan, 'dat jullie president een aantal jaren

geleden dacht: We hebben al twintig jaar vrede met de Britten, dat bondgenootschap tussen onze oude vijand en de Thulenen zal wel verwaterd zijn, we moeten nu maar eens ernst gaan maken met de verovering van Thule. En hij koos er een goed moment voor uit want de oude King in het Britse Rijk was juist overleden en er was geharrewar over de opvolging. Het duurde maanden eer de toestand daar weer enigszins normaal werd. Van die verwarring; maakte jullie president gebruik om zijn vloot naar Thule te sturen, de kuststeden te bombarderen en er kolonies te vestigen. Maar intussen kregen de Britten de zaak in eigen land weer in de hand, en ingevolge het oude verdrag schoten zij ons te hulp.

Zij verhinderden dat de Badeners nog meer kuststeden konden bezetten. In Badenburg werd daarover gezweigen om de bevolking niet te verontrusten. Maar het is een feit dat jullie veroveringen na Upernavik en Gothab geen stap meer verder zijn gekomen. Aan openlijke vijandelijkheden willen de Britten zich trouwens niet wagen; ze hebben geen zin in wèèr een oorlog met het Badense Rijk. Ze helpen ons met de zee ten noorden van Upernavik schoon te houden, en door te zorgen dat onze handel met Kanadenen en Baffinlanders vanuit onze noordelijke havens ongestoord voortgang kan vinden.'

'Hebben de Britten dan niet aangeboden de door ons bezette kuststeden te beschieten.?' vroeg Elvira angstig.

'O nee, dat zouden we ook niet willen! Jullie moeten vrijwillig vertrekken omdat de kolonisatie van Thule duidelijk mislukt is.'

'Niet in onze ogen,' zei Elvira.

'Nog niet misschien, maar lang zal het niet meer duren of de kolonisten komen in opstand. In de door jullie bezette steden loopt immers alles verkeerd, daar zorgen mijn mensen wel voor.'

Elvira zuchtte. Waarom moeten mensen zich altijd tegen mensen keren? dacht ze verdrietig. Hoe kan er ooit een einde komen aan die waanzin?

Ze gluurde van opzij naar Thura's harde, gelooide gezicht. Leek ze nog op haar portret in het Konega-boek? Nauwelijks. De tijd had verwoestend op dat gezicht ingewerkt, het zat nu vol plooiën en de ogen gingen bijna schuil achter de laaghangende oogleden zoals je dat wel vaker zag bij oude mensen. Hoe anders was Beda geweest. 'Waarom heeft u mij dit allemaal verteld, vrouwe Thura?'

'Ik had de verdreven gewestbestuursters opdracht gegeven onder de kolonisten uit te zien naar een intelligente jonge vrouw die bereid zou zijn onze taal te leren, maar die tegelijkertijd de meeste slechte eigenschappen van de

Badeners miste. Ze mocht niet wreed of arrogant zijn, want met zo iemand kunnen wij niets beginnen.

Mijn doel was, Badense vrouwen te vinden die in de toekomst zouden kunnen bemiddelen tussen ons en jouw landgenoten. En Beda vond jou. Helaas kwam zij om eer ze kans had gehad jouw opleiding te voltooien.'

'Was dat waarom zij mij de uitverkorene noemde?'

Ja. '

'Maar hoe kon zij weten of ik wel geschikt zou zijn voor zo'n taak? Wie ben ik nou helemaal? Een gewoon Badens meisje...'

'Dat Beda jou uitkoos is voor mij een bewijs dat je geen gewoon Badens meisje bent.'

'Maar...'

Je zei het daarnet zelf al: het was je duidelijk geworden dat er iets verschrikkelijks gaande is en dat daaraan een einde moet komen.'

Jazeker. Maar dat kan ik niet doen!'

'Waarvoor ben je dan naar mij toe gekomen?'

'Omdat... omdat... Thiri zei dat ik maar eens met u moest gaan praten en uw kleinzoon bleek bereid mij bij u te brengen. Ik had geen flauw idee hoe lang en hoe ver we daarvoor zouden moeten reizen. Het... het overviel me allemaal. Ik was in de war omdat ik juist had gehoord dat mijn vader dood was. Op dat moment dacht ik: ja, ja, er moet vrede komen, hoe dan ook. Ik moet vrouwe Thura gaan vragen om alsjeblijft onderhandelaars naar onze oppergouverneur te sturen, of naar Badenburg. Om in elk geval iets te doen dat een einde kan maken aan de wederzijdse ellende. Maar ik heb geen moment gedacht dat ik... dat iemand mij...'

'Dat ligt toch voor de hand! Je spreekt Thuleens en Badens. Je bent een verstandig meisje en je begrijpt iets van ons. Ik zal zorgen dat je nog veel meer van ons gaat begrijpen.' Elvira schudde het hoofd, tamelijk radeloos.

'Vrouwe Thura, begrijp het dan toch! Stel dat ik naar Gothab ga, mij bekend maak als een door Thulenen aangewezen bemiddelaarster. De oppergouverneur zal omrollen van het lachen. Hij zal zeggen: kind, doe niet zo mal, ga trouwen, krijg zes kinderen, daarmee bewijs je het vaderland pas een dienst.'

'Zo dom kan die man toch niet zijn,' meende Thura.

'En wat zou ik hem moeten vertellen?' stamelde Elvira, nog

altijd in paniek. 'Dat mijn landgenoten de bezette gebieden moeten ontruimen omdat Thulenen niet van hen houden? Dat weet hij al lang!'

Thura legde een magere hand op haar arm.

'Rustig kind, rustig. Eerst zal ik zorgen dat je opleiding voltooid wordt. Daar waar Beda ophield gaan wij verder. Pas als je voldoende op de hoogte bent van onze gedachtegang, onze cultuur, kun je gaan.'

'Hoe weet u of ik wel bereid ben de taak uit te voeren die u mij op de schouders legt?'

'Je wilt dat er vrede komt, nietwaar?'

'Ja, ja, maar...'

Heeft ze er wel enig idee van met hoeveel veiligheidsmaatregelen, hoeveel ingewikkelde voorschriften een gouverneur van een kolonie wordt omringd, hoe moeilijk het is tot hem door te dringen?

'Ik ben bang,' riep ze uit.

'Voor wie?'

'Voor... voor... Ik ben bang dat u mij vreselijk overschat. Ik

ben te jong, pas zestien, te onnozel...'

'Lieve Elvira, jeugd heeft er niets mee te maken. Ik was niet veel ouder dan jij nu bent toen ik voor het eerst met Badeners te maken kreeg, maar ik wist ze telkens te slim af te zijn. Ik was nog steeds heel jong toen ze drie jaar later met vijf oorlogsschepen en duizend militairen voor de haven van Kulus kwamen en Konega Armina-Dottir mij de verdediging van Thule opdroeg. En weer was ik jouw landgenoten te slim af. Nu ben ik beslist niet jong meer, maar ik ben nog dezelfde Thura van achtenveertig jaar geleden, nog even hard en even slim. Nog altijd ben ik tegen welke indringer dan ook opgewassen.' Het klonk ongelooflijk uit de mond van de stokoude vrouw, mager, vermorzeld door de tijd en door wie weet welke kwalen. Maar Elvira geloofde haar. Toch bleef ze naar een uitweg zoeken.

'Is... is de Konega op de hoogte van uw plannen met mij?'

'Kalina-Dottir, mijn kleindochter, is nog heel jong. En ja, ze weet van mijn plannen en keurt ze goed. Ook haar liefste wens is zo snel mogelijk vrede te sluiten. Maar allèèn wanneer de Badeners bereid zijn ons land te verlaten. En daartoe zul jij je landgenoten moeten overhalen, meisje.' Het is hopeloos, dacht Elvira. Ze wil niet naar rede luisteren. De stem van het gezonde verstand bereikt haar niet. Ze is zó gewend aan de overheersende positie van vrouwen dat ze denkt dat de eerste

de beste Badense als bemiddelaarster kan optreden.

Ze probeerde het nog één keer:

'Toen Beda zei dat ze in mij de uitverkorene zag, begreep ik helemaal niet wat ze bedoelde. En het is ook puur toeval geweest dat ik op zoek ging naar mijn vader.

Als die niet verdwenen was, zou ik nog altijd in Upernavik zijn, gewonden verplegen en van niets weten...' Thura grinnikte.

'Mis. Jij hebt niet met zoveel ijver Thuleens geleerd om in Upernavik te blijven waar geen Thuleen zich vertoont. Je zou in elk geval een of ander voorwendsel hebben gevonden om ons op te zoeken: uit nieuwsgierigheid, uit gedrevenheid, uit verlangen naar vrede.'

'Denkt u?'

'De redding van Thule is tè belangrijk voor ons om die aan het toeval over te laten.

Geloof me, Elvira. Als jij dit jaar niet uit jezelf naar mij toe was gekomen, zou ik je volgend jaar hebben laten halen.'

'Ontvoeren?'

'Nee. Je zou zijn meegegaan als iemand van ons je dat had gevraagd.'

'M... misschien wel.'

'Goed zo. Ga nu terug naar het gastenhuis, haal je bagage op en kom bij mij terug.'

Voorlopig woon je hier. Je krijgt twee dagen tijd om de stad te bekijken, uit te rusten, te doen waarin je zin hebt. Daarna beginnen de lessen. Je spreekt al goed Thuleens, maar het kan nog beter. En je dient helemaal doorkneed te zijn in onze levensbeschouwing wil je met succes je taak kunnen vervullen.' Daarmee kon Elvira gaan. Tjalf zag ze niet meer.

DEEL II SHASITA

10 Snel rijk worden!

Arnim, Baron von Birken keek de familiekring rond en liet een bom ontploffen door te zeggen: 'Maria, kinderen van me, ik heb een belangrijke mededeling te doen. Ik ben erin geslaagd een aanstelling te verwerven als oppergouverneur van de Toegevoegde Gebieden in Thule. We vertrekken zo spoedig mogelijk.'

'Thule?' gilde Hajo, die de jongste was, en dertien jaar oud. 'Zei u Thule? Waar al die wilde dieren huizen?' Met beide vuisten trommelde ze op de tafel. 'Papa, dat is geweldig, dat is zò spannend.'

'Zou het?' vroeg Reni van zestien jaar. 'Ik dacht dat het met die kolonies daar niet zo goed gaat.'

'Het gaat bijzonder slecht,' mengde haar moeder, Maria, zich in het gesprek.

'Geeft niks,' riep Shasita, de oudste. 'Wij maken er wel iets goeds van, nietwaar papa?'

'Met jullie hulp zal het zeker wel gaan,' grijnsde de baron.

'Vertel ons eerst iets meer, Arnim, voor ik me in de zenuwen gooi,' verzocht Maria.

'Welnu. Dit wordt de kans van mijn leven om ons oude geslacht in volle glorie te herstellen en ons geslonken fortuin aan te vullen,' sprak de baron plechtig. 'We zullen in Gothab gaan wonen. Onze jongens hebben daar een paleis gebouwd en kanselarij kantoren en daarvoor hebben ze alle mooie dingen die in Gothab voorhanden waren gebruikt. Dat paleis moet het toppunt van luxe geworden zijn.'

Het klimaat is er redelijk, warm in de zomer, mild en vochtig in de winter. En de natuur moet er schitterend zijn.'

'Ik dacht dat Gothab nogal primitief was,' zei Reni.

'Wonen in een paleis, dat is toch prachtig,' gilte Hajo.

'Weet u, waaraan uw voorganger is gestorven, papa?' vroeg Shasita. 'In de krant stond alleen dat hij 'onverwacht was overleden', maar zo oud kan de man toch niet geweest zijn?'

Baron Von Birken trok even aan zijn snor. 'Er gaan geruchten dat Von Happel is verongelukt, op zee tijdens een zeiltochtje.'

'Ach... Maar waarom geruchten? Waarom geen uitvoerige verklaring?'

'Ik denk dat onze regering wil voorkomen dat de mensen gaan denken: oef, dus zelfs een oppergouverneur is niet veilig in het Nieuwe Land! Jullie weten het niet omdat jullie altijd buiten zwerven op andermans paarden, maar in de hoofdstad doen allerlei boze geruchten de ronde. Thule zou levensgevaarlijk zijn, en zeer ongezond. Ik denk dat die geruchten, zoals meestal, zwaar overdreven zijn.'

'Laten we het hopen,' zei Reni grijnzend.

Juist niet,' riep Hajo. 'Het lijkt me ènig om in een land te wonen waar van alles met je kan gebeuren. Hoe meer avonturen, hoe beter.'

'Hoe dan ook, ik ben er blij om,' zei Maria. 'Hier op de Birkenhof blijven en onze stand ophouden met steeds minder geld is ook zo'n prettig vooruitzicht niet. Zelfs mijn namaakjuwelen beginnen dof te worden en ik heb niet eens genoeg kleedgeld om nieuwe te laten maken. Over een jaar zal iedereen kunnen zien dat mijn diamanten gewoon van glas zijn. Ik hoop dat je in elk geval een dik salaris krijgt.'

'Allicht,' grijnsde de baron. 'Ik word oppergouverneur van al de koloniën daar.'

'En als we weer rijk geworden zijn?' vroeg Shasita, 'komen we dan terug naar de Birkenhof of blijven we in het Nieuwe

Land?'

'Dat weet ik nog niet. Misschien kunnen we daarginds een groot landgoed kopen.'

'Zoiets als dit?'

'Nee, veel groter en mooier.'

Joepie!

De drie dochters van baron Von Birken keken elkaar aan, knikten gelijktijdig en waren het roerend met elkaar eens. In Thule zou een eind komen aan de armoede!

De vader van de baron was tijdens de oorlogen met de Britten geruïneerd. Arnim, zijn enige zoon had een verwaarloosd, gekrompen landgoedje geërfd en bovendien het ongeluk gehad verliefd te worden op de mooie Maria, afkomstig uit het zuiden, wier enige bezit bestond uit een paar wijngaarden. Die waren echter verwoest door de druifluis. Pogingen van de baron om een goedbetaalde baan bij de regering te krijgen waren om allerlei redenen mislukt - tot hem nu dit buitenkansje te beurt viel: de post van oppergouverneur in Thule. Ondanks zijn armoede had de baron zijn drie dochters een goede opvoeding laten geven. Een huisleraar had de meisjes les gegeven in geschiedenis, in de Britse taal,

in aardrijkskunde en vele andere vakken. Dat Maria hem geen zoons had geschonken had de baron aanvankelijk wel verdriet gedaan en misschien had hij daarom zijn dochters min of meer als jongens beschouwd. Hij gunde ze veel vrijheid, hield nooit iets voor hen verborgen en hij stelde hun raadgevingen altijd op hoge prijs. Ook Maria had veel invloed op haar man. Baron Von Birken was beslist geen huistiran. Wie razend intelligente dochters had, meende hij, moest wel gek zijn om nooit naar hen te willen luisteren.

En zo vertrokken ze drie weken later al naar Gothab, in een statiehut van de GLORIA. Gothab viel inderdaad mee. Na een woelige zeereis (het was herfst) arriveerden de Von Birkens in de grote fjordhaven en al waren de bomen kaal en was de lucht bedekt, de temperatuur was inderdaad zacht te noemen. Het paleis van de eerste oppergouverneur, die op zee was omgekomen (hier was dat geen gerucht maar een feit) lag kant en klaar op hen te wachten. Het portaal was opgetrokken met zuilen van gesloopte Thuleense tempeltjes, de wanden waren afgedekt met prachtige Thuleense tapijten; uit ivoor of steen gesneden beeldjes versierden nissen en bijzettafeltjes. De deuren van gevlamd eikenhout waren versierd met goudkleurige biesjes, de deurknoppen waren van geslepen kwarts.

Het zag er allemaal heel weelderig uit, behalve dan dat er geen elektrisch licht of centrale verwarming was. In de

voornaamste vertrekken waren open haarden aangelegd, aan de plafonds hingen kaarsenkronen, mooi hekwerk sloot het hoefijzervormige paleis af van de buitenwereld. Kortom: alles wat er aan moois, kunstzinnigs en fraais in Gothab te vinden was geweest had de vorige gouverneur weten te benutten bij de bouw van 'zijn' paleis. En nu woonden de Von Birkens er!

In de stallen stonden, tot grote vreugde van de meisjes, prachtige paarden en een fraai rijtuig. En zelfs een auto! Motorbrandstof was schaars, maar om voor korte inspectieritten over een auto te kunnen beschikken was een ongekennde luxe.

Hajo, Reni en Shasita waren opgetogen.

Maar als de drie zusjes zich hadden voorgesteld met de nieuw verworven paarden lange ritten in de omgeving te kunnen maken, flirtend met jonge officieren, vergisten ze zich toch deerlijk. Nauwelijks hadden ze zich in het paleis geïnstalleerd of baron Von Birken legde zijn dochters een aantal zware plichten op.

Jullie zijn bijdehante meisjes,' sprak hij, 'en ik heb dringend behoefte aan meer informatie betreffende de Thulenen. Hoe ze het klaarspelen mag de hemel weten, maar uit de rapporten van mijn voorganger blijkt dat ze voortdurend onze koloniën binnendringen en grote schade aan kostbare

installaties toebrengen. Hoe doen ze dat? Wie leidt hen? Von Hoppel schijnt zich er niet in verdiept te hebben en dacht de saboteurs te kunnen afschrikken met strengere bewaking. Maar het blijkt dat dat niets uitrichtte. Nu liggen er in de kelders van de kanselarij honderden Thuleense boeken. Ik kan geen ambtenaren missen die zich ermee bezig kunnen houden, dus wil ik dat jullie dat gaan doen. Misschien kunnen we er dan achter komen hoe de Thulenen er telkens weer in slagen onze wachtposten uit te schakelen...'

'Hoe?' vroeg Hajo. 'Wij kennen geen Thuleens.'

'Drommels kinderen, jullie hebben alle drie een talenknobbel, niet? Ga eens neuzen in die boeken. Probeer er in elk geval iets uit te halen wat mij bij mijn werk kan helpen.'

De meisjes verwachtten er niet veel van, maar in het vaderland waren ze verwoede lezers geweest en boeken interesseerden hen. Dus togen ze naar de kelder en neusden rond. Het was Shasita die de grote ontdekking deed:

'Hé, kijk nou eens! Dat lijkt wel een woordenboek!' Ze hield een dikke band omhoog, bladerde er toen geestdriftig in. 'Het lijkt wel Brits - en toch is het anders...'

Het was een woordenboek: Thuleens – Kanadeens. En het

Kanadeens, zagen ze, was verwant aan het Brits. Nou, met Brits konden ze aardig uit de voeten. Met de hulp van dit boek zouden ze ook in staat moeten zijn een paar puur Thuleense teksten te ontcijferen. Reni zag onmiddellijk het belang van de vondst in en ging op zoek naar een Thuleense grammatica. Ze vond hem nog ook — althans, ze hoopte dat het boekje dat ze onder uit de stapels viste zoiets was. Het leek er op.

De baron bleek er zeer mee ingenomen.

'Ik wist wel dat ik zoiets aan jullie kon overlaten,' zei hij verheugd.

Jullie zullen nu elke dag vier uur moeten besteden aan de studie van de Thuleense taal.'

Om te beginnen protesteerde het drietal hevig. Wat, juist nu ze in zo'n mooi en opwindend land woonden moesten ze zich gaan begraven tussen stoffige boeken?

Maar hun protesten richtten niets uit.

Jullie krijgen tijd genoeg om de stad en de omgeving te verkennen. Maar dit is belangrijk. Ik moet meer te weten komen van die Thulenen: hoe ze leefden, wat ze wisten en kenden.'

De meisjes zuchtten diep, maar de taak die zij kregen opgedragen was belangwekkend. Dus gehoorzaamden ze.

Met behulp van het onmisbare woordenboek begonnen ze aan het karwei. Shasita stelde woordenlijsten op, Reni vergeleek illustraties met beschrijvingen, Hajo bestudeerde boeken vol met afbeeldingen van vogels, dieren en planten. Ze konden goed samenwerken en maakten snelle vorderingen. En omdat ze vrolijke meisjes waren viel de verplichte arbeid hun niet al te zwaar. Bovendien was het winter... Ze hadden voor het werk een eigen kamertje gekregen in de kanselarij.

'Nu zijn we net drie prinsessen uit een sprookje,' meende Hajo, 'door een boze vader gedwongen om werk te doen waarvoor mannen de neus ophalen. Waarom vind ik het dan eigenlijk zo leuk?'

'Ik denk,' antwoordde Shasita, 'omdat papa niet echt een boze man is, maar vriendelijk en verstandig.'

'Noem het maar slim,' lachte Reni. 'Papa heeft ons alle drie op de loonlijst gezet als "taalkundigen" en omdat we nog minderjarig zijn, steekt hij ons salaris in zijn eigen zak. En omdat we specialistenwerk doen worden we goed betaald.'

Shasita grijnsde. 'Het is nog mooier,' zei ze vrolijk, 'mama staat

ook op de loonlijst, als inspectrice. Eens in de week bezoekt ze een kolonistenschool of ze laat zich rondrijden in het havenkwartier en kijkt naar binnenlopende en uitvarende schepen. Ze maakt een praatje met de kapiteins en knijpt een oogje dicht wanneer die kapiteins Thuleense kunstvoorwerpen uit de haven proberen te smokkelen. Officieel moeten alle kunstvoorwerpen van de Thulenen worden overgedragen aan de regering in Badenbug, maar de rijke zakenlui in Loran zijn verzot op die ivoren beeldjes, de drinkbekers van koehorens, de benen kammen met dierfiguren en vooral zijn ze bereid grote sommen te betalen voor de vazen en schalen met goudglans. In het paleis hebben we er ook één. Eén maar. Met honderd van die prachtige vazen zouden we meteen rijk zijn. Hoe de Thulenen die dingen maakten is iedereen een raadsel. Onze pottenbakkers kunnen het niet.'

'Dus daarom wil papa dat we de taal leren, zodat we aan de Thulenen kunnen vragen hoe ze die vazen maken en of we er alsjeblijft een paar honderd van hen kunnen kopen?'

'Precies,' knikte Shasita. 'Papa is ervan overtuigd dat handeldrijven met Thulenen heel wat meer kapitaal zal opbrengen dan hen bestrijden, want dat kost alleen maar geld. En denk eens aan de tapijten die onze jongens hier en in de andere Toegevoegde Gebieden hebben aangetroffen, die zijn ook duizenden marken waard! Thuleens handwerk!'

Mensenkinderen, in Badenburg brengen die dingen goud op! Papa droomt ook van de pelshandel. Het wemelt in het binnenland van de pelsdieren, maar als kolonisten daar jacht op maken verdwijnen ze spoorloos, de jagers, bedoel ik. Daarom wil papa proberen een verdrag te sluiten met de Thulenen over de levering van berenhuiden, minkvelletjes, beverhuiden, ottervellen... Daarmee kun je snel rijk worden.'

'Maar zullen de Thulenen ons geld willen aannemen?' vroeg Reni. 'Onze bankbiljetten? Ik meen begrepen te hebben dat zij zelf alleen zilvergeld en kopermuntes als geld gebruikten.'

'Ja, zonde om al dat zilver voor geld te gebruiken,' viel Hajo in. 'Papiergeld is veel gemakkelijker. Van zilver kun je beter sieraden maken. Maar ik ben tegen de pelshandel. Zo zielig voor die dieren om gedood te worden ter wille van hun mooie jasjes! Ik noem dat wreed. Van schapenwol kun je ook mooie kleren maken, en schapen zijn tegen de zomer maar wat blij als ze hun dikke vacht kwijtraken.'

'Bovendien is het in het vaderland veel te warm voor bontmantels,' meende Reni.

'Dat weet ik wel,' zei Shasita, 'maar jullie weten hoe ze zijn, de rijkelui. Die willen berenvachten op hun vloer en leeuwenhuiden op hun bed. Dat vinden ze chic.'

Hajo klopte op het boek dat voor haar lag. 'Ik heb nooit een beer gezien, maar hier staat er één in. Ziet er wel vervaarlijk uit. Zouden er veel zijn in het binnenland?'

We zouden er eigenlijk eens een kijkje moeten nemen, wij drieën, om te zien of de dieren die in de boeken staan daar werkelijk zomaar vrij rondlopen.'

'Wil je opgevreten worden?' lachte Reni.

'Denk eens aan Von Happel, die verongelukte omdat orka's of dolfinen zijn bootje aanvielen,' riep Shasita. 'Papa heeft ons niet voor niets verboden met een kleine boot de fjord op te gaan!'

'Maar dat is onzin,' zei Hajo verontwaardigd. 'Die man kon niet goed zeilen, dat was het. In dit boek heb ik net een verhaaltje ontcijferd over schipbreukelingen die door dolfinen werden gered. En het schijnt dat Thuleense kinderen zonder gevaar te lopen in zee konden zwemmen. Dan kwamen dolfinen en bruinvissen zelfs met hen spelen. Dus waarom zouden ze ons dan aanvallen?'

'Omdat onze jongens jacht op die dieren maken,' zei Shasita.

'En nu nemen ze wraak? Daar geloof ik niets van,' protesteerde Reni.

'Nou, ik wel,' zei Hajo. 'Voor zover ik het heb begrepen hebben de grote zeezoogdieren een soort taal en de Thulenen konden die verstaan. Ik wou dat ik dat ook kon, zou dat niet leuk zijn? Hé, bruinvis, zullen we samen een eindje gaan zwemmen? Vang dan meteen een paar kreeften voor me, voor de lunch... Zou hij het doen, denk je?'

'Misschien, als je het vriendelijk genoeg vraagt.'

Ze grinnikten, bogen zich weer over de boeken. Drie gevangen prinsessen. Maar ook drie dikke vriendinnen die elkaar met een half woord begrepen.

De lente bracht versterking voor het vertalersgroepje. Uit Upernavik arriveerde een jonge klerk, Sepp Hohenstuuf geheten die ook al aardig wat van de Thuleense taal bleek te weten. Toen baron Von Birken dat ontdekte besloot hij de jongeman onmiddellijk aan zijn kanselarij toe te voegen en iemand anders in zijn plaats met brieven en bevelen naar Upernavik te sturen. Hij stelde Sepp voor aan zijn dochters en gebod dat ze voortaan moesten samenwerken. De meisjes hadden er niets op tegen.

En het kon niet uitblijven, de arme Sepp verloor zijn hart aan de oudste dochter van de oppergouverneur en verkeerde elke dag vier uren lang in de hemel, want dan mocht hij zich met de zwartharige Shasita over boeken buigen en kibbelen

over woorden en uitdrukkingen. Shasita was niet blind, ze voelde hoe Sepp haar vereerde en maakte daar hartelijk misbruik van door de saaiste klusjes (het opstellen van woordenlijsten) op hem af te schuiven. Natuurlijk plaagden Reni en Hajo haar met de verliefdheid van Sepp, maar dan glimlachte Shasita geheimzinnig en zei: 'Wacht maar, meiden. Van die jongen zullen we nog eens een hoop gemak hebben. Hij doet alles wat ik hem vraag.' De zomer bracht prachtig weer en Gothab lag in stralend zonlicht. Wie van de heuvels af op de stad neerkeek zou nooit kunnen vermoeden dat tussen al dat uitbundige groen, bij die fonkelende vijvers en glinsterende waterloopjes doodarme kolonisten woonden, die het moeilijk hadden en zich voortdurend belaagd voelden. Sepp Hohenstuuf verwierf snel het vertrouwen van de oppergouverneur. En al was hij maar een eenvoudige klerk, van tijd tot tijd nodigde Maria hem uit om op zondagavond het diner in het paleis te komen gebruiken, waar hij werd betrokken bij het maken van allerlei plannen. Voor zijn dochters had de baron geen geheimen, voor hun vriend Sepp al spoedig ook niet meer.

Op één van die avonden, toen de soep nog maar net was opgediend, sprak de baron: 'Hoe staat het nu met jullie kennis van het Thuleens? Schiet het al op?'

'Natuurlijk schiet het op,' riep Reni verontwaardigd. 'Wij zijn toch Von Birkens!'

Als wij iets ernstig aanpakken gaat het altijd goed, dat weet u.' Bescheidenheid was een deugd waarvan de zusjes nooit hadden gehoord.

'Mooi,' zei de baron trots. 'Zie je, ik zou vóór de herfst begint contact willen zoeken met de Thulenen. Een groep soldaten het binnenland insturen heeft geen zin. Die spreken de taal niet en het is duidelijk dat Thulenen niets van militairen moeten hebben. Die nemen ze gevangen, daarna laten ze hen in onbekend gebied los om te verkommeren in de wildernis. Weten jullie hoe ik die moeilijkheid kan oplossen, kinderen?'

'Allicht,' zei Shasita nuchter. 'U kunt ons sturen.'

Ja!' gilde Hajo.

'We gaan graag,' verzekerde Reni haar vader.

Sepp keek benauwd, maar hij durfde niets in het midden te brengen.

'Geen sprake van,' riep Maria. 'Aan zoiets gevaarlijks waag ik mijn kinderen niet.'

'O, maar wij kunnen heel goed op onszelf passen,' meende Shasita.

'Dat binnenland moet razend interessant zijn,' juichte Hajo. 'Stikvol prachtige dieren zit het daar.'

'Stikvol gevaren zal je bedoelen,' zei Maria en ze schudde vastberaden het hoofd.

'We kunnen Sepp meenemen, als beschermer,' stelde Reni voor. Nu moest Maria even lachen. Sepp Hohenstuuf als beschermer; een jongen die omdat hij een bril droeg nooit in dienst was geweest en dus niet met wapens kon omgaan!

'Jullie zeggen maar wat,' mompelde ze, 'in de hoop ons weer eens lekker ongerust te maken. Daar zijn jullie altijd goed in geweest.'

'Nee, we menen het,' zei Shasita ernstig. 'Die gevaren van het binnenland zullen wel meevallen. De Thulenen leven er toch zelf ook. En hoor eens, papa, we zijn er intussen achter gekomen waar ze die prachtige vazen maken. Holtak-vazen worden ze genoemd en ze worden gebakken in een stad die Holtak heet, van goudhoudende klei. Stel u dat eens voor, fijne klei die vol zit met stofgoud! Wie heeft daar ooit van gehoord? Maar hier, in Thule, hebben ze dat. Wij zouden naar Holtak kunnen gaan. Volgens hun boeken is dat een grote stad aan een prachtig meer. Misschien weven ze daar die tapijten ook wel.'

'Nee,' wist Reni te vertellen, 'die tapijten komen uit een stad ver in het noorden, net als de ivoeren beeldjes en benen kunstvoorwerpen. Aan alle Thuleense slachthuizen zijn kunstenaars verbonden die de botten verwerken. Grappig, hè?'

Bij ons is nog niemand op het idee gekomen om met beenderen van geslachte dieren iets te doen, behalve er soep van te trekken. Maar de Thulenen gebruiken alles van de karkassen. Ze maken er gebruiksvoorwerpen en kunstwerken van, en lijm en schuurpoeder en zeep en hondenkaakjes en zelfs medicijnen. Ze zijn heel knap en vindingrijk, die inboorlingen.'

Maria, die geen Thuleens had bestudeerd, geen Thuleense boeken had gelezen en haar informatie alleen uit krantenverslagen had, trok een twijfelend gezicht.

'Onzin. Thulenen zijn primitief en wreed.'

'Wreed?' schreeuwde Hajo, 'juist niet! Ze zijn dol op dieren, net als wij. Ze beschermen vogels en wilde beesten en hebben de jacht verboden. Dat zou u ook moeten doen, papa. Zoals onze soldaten jacht maken op de watervogels... dat is een regelrecht schandaal. Op zo'n manier willen de Thulenen nooit iets met ons te maken hebben. Al bent u nog zo aardig, papa, als u mannen met geweren de wouden instuurt worden

de Thulenen daar ontzettend kwaad over. En gelijk hebben ze! Die arme dieren...'

'Ik dacht dat je nogal van gebraden patrijs hield,' meende Maria nuchter. Daar wist Hajo zo gauw niets op te zeggen, maar Shasita wel.

'Doden om te eten is iets, wat Thulenen kunnen begrijpen. Ze doen het zelf ook.

Het is de wet van de wildernis: eten of gegeten worden. Alleen de slimste overleven en worden oud. Maar doden voor je plezier, dat vind ik misselijk. Onze jagers doen dat alleen om er achteraf over te kunnen bluffen. Hajo heeft gelijk.

Een beer in het wild moet een heel wat mooier gezicht zijn dan een berehuid als haardkleedje.'

'Juist,' viel Reni in, 'en als wij naar de Thulenen gaan om voor te stellen dat ze ons pelzen leveren, nou, dan zullen we weinig bereiken. Maar als we gouden vazen en schalen willen hebben er hun en iets voor kunnen aanbieden wat zij nodig hebben, dan zal er heus wel met hen te praten zijn.'

'Hoor eens,' zei Maria ongeduldig, 'zet het nu maar uit jullie hoofd, kinderen.

Jullie gaan niet onbeschermd het binnenland in. Het idee...'

'Natuurlijk niet,' bromde de baron. 'Het is te zot om over te praten. Gebruik jullie verstand, meisjes, jullie hebben er genoeg van.'

Juist,' zei Sepp, die even zijn verlegenheid tegenover de adellijke familie vergat,

'uw vader heeft gelijk, Shasita. Hier in Gothab zijn jullie veilig. Daarbuiten is het levensgevaarlijk.' Reni deed alsof ze hem niet had gehoord.

'We zouden een motorbootje kunnen nemen om stroomopwaarts de rivier te volgen. Dan komen we vanzelf in Holtak. Het is maar ongeveer vijfhonderd kilometer landinwaarts: een reis van misschien anderhalve week. We kunnen voedsel meenemen en wat gereedschap en...'

'Is het nu afgelopen?' briepte Maria. 'Ik wil er niets meer over horen.'

'De rivier opvaren is onmogelijk,' zei de baron. 'Mijn voorganger, Von Happel, heeft tot drie keer toe een bemande en bewapende boot stroomopwaarts gestuurd en geen ervan is ooit teruggekomen. Ik weet niet wat voor wapens de Thulenen hebben, maar...'

'Thulenen hebben geen wapens, geen leger, geen kanonnen, helemaal niks,' viel Shasita in.

'O nee? Waarmee weten ze dan steeds onze wachtposten uit te schakelen?'

'Die worden niet gedood!'

'Nee, maar wel voor uren buiten gevecht gesteld. Met gas of met gif of zoiets. En terwijl die arme kerels bewusteloos zijn, gaan de terroristen hun gang en blazen de boel op. Ze moeten ook over behoorlijk zware explosieven beschikken. Nou, als ze die hebben, kunnen ze ook kanonnen maken om onze boten de grond in te boren.'

'Nu zit ik al acht maanden op hun boeken te studeren,' zei Shasita, 'maar over wapentuig heb ik nog nooit iets gevonden. En Sepp ook niet.'

'Poeh, hoevèl Thuleense boeken hebben jullie tot nu toe doorgewerkt?' vroeg Maria.

'Zes,' antwoordde Reni trots. 'En denkt u maar niet dat dat zo gemakkelijk was. In het begin moesten we bijna elk woord opzoeken en vergelijken. Shasita heeft er al drie doorgeworsteld en ik twee en Hajo één, maar dat was een heel dikke over vogels en dieren. Een boek dat ik heb

gelezen ging over het werk van woudlopers en dat was razend interessant. Woudlopers zijn mannen die in de wildernis wonen en over de natuur waken. Het andere boek was gewoon een verhalenbundel, maar erg spannend. En...'

'Zes boeken,' zei Maria hoofdschuddend. 'En nu verbeelden jullie je, dat jullie alles over de Thulenen weten. Jullie kunnen de taal nu een beetje lezen, maar dat is iets anders dan een taal spreken en verstaan! Wat weten jullie van de uitspraak, waar je de klemtoon moet leggen, hoe de beleefdheidstermen zijn? Daar weten jullie allemaal niets van.' Dat was waar.

'We kunnen voor onszelf aanbevelingsbrieven schrijven,' zei Shasita, 'waarin we de nadruk leggen op onze goede bedoelingen en waarin we de Thulenen vragen om wat geduld als we hun woorden verkeerd uitspreken.'

'Die uitspraak pikken we snel genoeg op als we eenmaal midden tussen de Thulenen zitten,' meende Reni.

'Midden tussen de Thulenen zitten!' riep de baron boos. 'Kinderen, jullie weten niet waarover je het hebt. Dat zijn dulle meisjesdromen. Houd er toch over op.'

Maar dat nam Shasita niet.

'Dolle meisjesdromen,' barstte ze los. 'En hoe zien dolle mannendromen er dan uit? Mannen dromen alleen maar van geld en macht en gebiedsuitbreiding en vechten en gewillige vrouwtjes. Maar daar zegt nooit iemand iets van, dat wordt van harte toegejuicht want dat is normaal. Nou, ik heb ook mijn dromen en die zien er toevallig anders uit. Ik droom van vreedzaam handeldrijven en vriendschap sluiten met mensen die zulke mooie dingen maken en die van dieren houden. Is dat soms niet normaal? Waarom zouden alleen mannen gevaarlijke klusjes mogen opknappen en vrouwen nooit? Zulke tere wezens zijn we niet. Ik kan beter paardrijden dan een officier, ik spreek vlot een paar vreemde talen en ik heb in mijn grote teen meer verstand dan die duffe generaal die vorig jaar met me wilde trouwen in zijn hele lijf heeft.'

'Shasita toch,' suste Maria, 'je draaft weer door. Zo mag je toch niet over een generaal spreken.'

Shasita zweeg mokkend, maar Reni zei: 'Als we ooit weer echt rijk willen worden, zullen we het toch op de een of andere manier met de Thulenen op een akkoordje moeten gooien. Bent u het daarmee eens, papa?'

'Ach...' Hij keek een andere kant op. Reni, Hajo en Shasita wisselden een blik en gingen over op een ander onderwerp.

De volgende dag, toen ze met zijn vieren in het kamertje over

de boeken gebogen zaten, kwam een klerk Sepp wegroepen. De oppergouverneur had hem nodig.

Nauwelijks was hij de deur uit of Shasita zei: 'Natuurlijk gaan we, zusjes.'

Reni en Hajo knikten. Ze hadden niet anders verwacht.

'Maar hoe?' vroeg Hajo.

'Zoals jij al voorstelde, met een motorboot. Ik vorder er gewoon een, met niet te veel diepgang. Ik zal Sepp vragen ons wat kanselarijpapier te bezorgen. Papa's handtekening namaken is zo moeilijk niet. We zullen heel vroeg in de ochtend moeten uitvaren, als iedereen nog slaapt. Jullie moeten deze week de nodige levensmiddelen en gereedschappen verzamelen. We zullen een kompas, een bijl, messen, een vishengel nodig hebben en...'

'Maar als papa het merkt,' begon Hajo.

'Als papa merkt waarmee we bezig zijn zal hij zijn mond houden en net doen of hij doof en blind is,' lachte Shasita. 'Papa wil toch niets liever dan dat we ongehoorzaam zijn! Daar rekent hij gewoon op. Hij zal het geweldig vinden als wij erin slagen verbindingen te leggen met de Thulenen en in zijn naam onderhandelen over handelsmogelijkheden.'

Je vergeet mama,' zei Reni.

'Mama zal pas merken dat we verdwenen zijn als we al een heel eind weg zijn.'

Reni schudde het hoofd.

'Ze zal een horde soldaten achter ons aansturen om ons terug te halen,' voorspelde ze.

'Nee, dat kan alleen papa doen. En daarmee zal hij zo lang wachten tot het geen zin meer heeft. Geloof me toch, papa vertrouwt ons ten volle. Hij kent ons, hij weet waartoe we in staat zijn.'

'Het is wel een avontuur,' zei Hajo likkebaardend.

'En Sepp?' vroeg Reni.

'Ik zal hem zeggen dat hij ons moet vergezellen. Die jongen is zo gloeiend verliefd op me, dat hij zonder morren alles doet wat ik hem opdraag. We moeten hem al ons zakgeld van deze maand geven, dan kan hij de dingen kopen die we nodig hebben. En vooral eten moeten we verzamelen. Hajo, Reni, jullie gaan op roof uit in de keuken. Doe of je honger hebt en vraag de kokkin om harde koeken.

Meisjes op jullie leeftijd zijn in de groei en hebben altijd trek. En als de kokkin niet kijkt moeten jullie je zakken volproppen met gedroogde bonen, met noten en alles wat eetbaar is maar niet bederft. Breng de buit naar mijn kamer. Die is pas schoongemaakt dus voorlopig komt daar niemand. En kleren moeten we bijeenzoeken: regenkleding en iets warmes. Want het is wel volop zomer maar wie weet wat voor weer we in het binnenland aantreffen. En op het water is het altijd fris.'

'Maar hoe komen we aan een motorboot? De havenmeester...'

'Daar zorg ik voor. Met een paar bevelschriften in mijn zak, zogenaamd van papa en voorzien van zijn handtekening zal niemand me iets in de weg durven leggen.

Dat is het voordeel als je een machtige vader hebt.'

'Volgens het boek dat jij las ligt Holtak zo'n vijfhonderd kilometer stroomopwaarts,' mijmerde Reni. 'Dat is me nogal een afstand. We zullen behoorlijk wat brandstof nodig hebben voor een motorboot. Hoe komen we daaraan?'

'Die vorderen we ook van de havenmeester met een bevelschrift van papa en we leggen er de nadruk op dat de boot is bestemd voor een geheime missie zodat hij erover dient te zwijgen. De havenmeester zal niet twijfelen. Hier is

papa's woord wet.'

'Weet je zeker dat dit is wat hij eigenlijk van ons verwacht?'

vroeg Reni.

'Reken maar!' lachte Shasita. 'Ik heb gisteren op zijn gezicht gelet toen we erover spraken. Hij zat me voortdurend zo hoopvol aan te kijken alsof hij wilde zeggen: doe het maar, Shasita, maar laat je moeder erbuiten. Al die protesten van hem waren alleen maar bedoelt om mama gerust te stellen.'

'En we vertrekken 's nachts?'

'Ja, vóór het aanbreken van de dag. Eer iemand ons mist zijn we al uren en kilometers ver.'

'Je hebt het al helemaal uitgedacht,' mompelde Hajo vol bewondering.

Shasita grinnikte. 'Ja, ik heb er de hele nacht over liggen denken. Ik kon toch niet slapen.'

'Wanneer gaan we?'

vroeg Reni.

'Vandaag over een week. Binnen zeven dagen kunnen we toch zeker alles wel bij elkaar krijgen?'

'En is het waar wat je vorige week zei, dat vrouwen bij de

Thulenen een streepje voor hebben?'

'Absoluut.'

'Leuk,' vond Hajo. 'En dan zal ik eindelijk ook al die prachtige dieren in het wild te zien krijgen.'

Ze lachten tegen elkaar en keken grijnzend op toen Sepp even later weer binnenkwam. Poeslief vroeg Shasita hem: 'Zeg Sepp, het is zulk heerlijk weer.

Heb je zin vanavond een poosje met me te gaan wandelen?'

Hij bloosde verrast. 'O ja... ja

natuurlijk,' stamelde hij. 'Kom me dan

om acht uur halen.'

'Ik... ik zal er zijn.'

Hajo en Reni probeerden het niet uit te proesten. Wat Shasita hem te vertellen had tijdens die intieme wandeling zou hem nog verrassen!

11 Verdwijningen

Het regende zacht toen drie meisjes, gehuld in donkere mantels en elk met een zwaar pak op de rug zich in het donkerste uurtje van de nacht in de richting van de fjordhaven spoedden. De stad was doodstil. De pas gebouwde elektriciteitscentrale werkte nog maar op halve kracht en om stroom te sparen mochten er 's nachts geen lampen branden. Gothab was tot nu toe de enige bezette stad die over enige stroomtoevoer kon beschikken, al moesten de woonhuizen het voorlopig nog zonder doen.

Daarom lag ook de haven er donker en stil bij. De wachtposten bij het hoge hek lieten de meisjes zonder veel commentaar door, nadat Shasita de vervalste papieren van de oppergouverneur had getoond. De motorboot die zij in naam van papa had 'gevorderd' was een militair vaartuig, maar Shasita had het op het dek geschroefde machinegeweer laten verwijderen. Ze brachten hun baggage aan boord, Shasita inspecteerde bij het licht van een zaklantaarn de in de kajuit gestouwde voorraden gereedschappen en levensmiddelen. Ze telde de vaten brandstof en bevond alles in orde. De op de kade staande wachtpost keek nieuwsgierig toe, niet goed begrijpend wat de drie meisjes met de boot van plan waren. Maar ook hij had het bevelschrift van de gouverneur gezien en durfde dat niet in twijfel trekken.

'Waar blijft Sepp?' vroeg Hajo ongeduldig. Ze meende de lucht in het oosten al enigszins lichter te zien worden. 'Hij had er al lang moeten zijn. Hij zal toch niet terugkrabbelen?'

'Misschien heeft hij zich verslapen,' siste Reni.

'Nee, daar is hij.'

Ook Sepp Hohenstuuf torste een pak op zijn rug.

'Nu kunnen we gaan,' fluisterde Shasita, zodra hij aan boord was. De wachtpost, gerustgesteld omdat er ook een man in de boot was geklommen, wuifde even en liep door naar de volgende steiger. Sepp startte de motor en even later tuften ze op halve kracht de haven uit, de fjord op.

'Dat ging gesmeerd,' mompelde Shasita tevreden.

'Toch blijf ik erbij, dat dit gekkenwerk is,' mopperde Sepp.

'Het is niet aardig van je, Sepp, om ons voor gek te verklaren,' antwoordde Reni kattig. 'Wij zijn juist de knapste en verstandigste meisjes van heel de Toegevoegde Gebieden. Dat weet je toch!'

'Ik zal jullie vader nooit meer onder ogen durven komen,' zuchtte hij.

'Onzin. Als we over een paar weken terugkomen met Thuleense handelsverdragen in onze zak, zal papa je een medaille opspelden.'

'Mijn verdwijning zal als desertie worden uitgelegd.'

'Sepp, lieve jongen, maak je geen zorgen. Met onze voorspraak kan jou niets gebeuren,' sprak Shasita troostend. 'Papa is zo'n schat en hij laat zich heel gemakkelijk om onze pink winden. Als wij hem vertellen dat we jou gedwongen hebben om mee te gaan, zal hij dat onmiddellijk geloven. Hij kent ons toch.'

Dat 'lieve jongen' deed het hem natuurlijk. Hoofdschuddend gaf Sepp zijn verzet op.

Het begon al enigszins licht te worden toen ze de plaats bereikten waar de Katmandjar uitstroomde in de fjord. Twee rivieren kwamen hier op de Sundrefjord uit. Shasita wist dat zij de meest noordelijke moesten kiezen.

Ze voeren over breed, rustig water. De gele olielamp aan de boeg en de rode lamp aan de achtersteven vertelden de wachtposten langs de hoge oevers dat dit een Badense boot was, die op een geheime missie stroomopwaarts tufte. Sepp zat aan het roer, Hajo en Reni waren de kajuit ingedoken. Shasita leunde vertrouwelijk tegen Sepps schouder en keek

naar de langzaam oplichtende oevers, waar de wachthuisjes van de militairen stonden. Het was intussen opgehouden met regenen en de temperatuur was aangenaam. Shasita trok haar vochtige trui uit en zei zacht: 'Wat een mooi land is Thule toch.' Ze passeerden het laatste wachthuis van de Badeners. Hier liep de grens tussen Badens en Thuleens gebied. De reden daarvan was duidelijk. Bijna loodrecht resen aan beide zijden de oevers op, tientallen meters hoog. Een barrière die geen rupsvoertuig zou kunnen nemen. De rivier maakte een wijde bocht, maar de beide oevers bleven hoog en niets roerde zich daar.

'Ergens voorbij de laatste militaire wachtpost moeten de boten van de soldaten vorig jaar verdwenen zijn,' zei Shasita, 'maar niemand weet waar. Ik ben benieuwd.'

'Ben je niet bang?' vroeg Sepp, weinig op zijn gemak.

'Natuurlijk ben ik bang,' antwoordde Shasita vinnig. 'We hebben immers geen flauw idee wat ons te wachten staat! Maar met bibberend van angst thuiszitten is nog nooit iemand rijk geworden. En Thulenen hebben geen vuurwapens. Ze kunnen ons hoogstens gevangen nemen. Nou en? Dan hebben we contact gemaakt en gaan we met hen praten. We komen niet om iets van hen te verwoesten, we komen onderhandelen.'

Sepp zuchtte maar eens.

'Die vrouwenlogica van jullie, daar kan geen mens tegenop.'
Shasita lachte vrolijk en nam het roer een tijdje van hem over.
Hajo en Reni kwamen ook weer aan dek en keken naar de
voorbijglidende rotswanden.

'Daar kan niemand tegen opklimmen,' meende Reni. 'Deze
rivier lijkt zelf wel een fjord. Hoe kon die zich zo diep in de
heuvels insnijden?'

'Dat heeft de rivier niet gedaan, dat deden de gletsjers die hier
miljoenen jaren lang doorheen schoven op weg naar de zee,'
antwoordde Sepp.

'Dus dit water was vroeger ijs?'

'Alles was hier ijs. Zie je die lange, horizontale krassen in de
rotsen? Daaraan kun je zien dat dit dal werd uitgeschuurd
door oerhard ijs met stenen.'

Geleidelijk werden de rots oevers wat lager en minder steil. In
gaten en spleten groeiden kleine bomen of stekelig
struikgewas en overal bloeiden bloemen.

'Geen wonder dat de Thulenen van hun land houden,'
mompelde Hajo, 'het is het mooiste land ter wereld.'

'Ik ben echt blij dat we naar Thule zijn gegaan,' zei Reni. 'Hier zie je nog eens wat en je beleeft iets. Thuis leken alle dagen op elkaar en onze huisleraar was zo'n saaie man. Dit is veel leuker: stiekem er midden in de nacht vandoor gaan, onbekende verten tegemoet met alle kans dat we straks vergiftigd worden door de Thulenen eer we kans hebben gehad ons bekend te maken, hun onze brieven te laten lezen en hen van onze goede bedoelingen te overtuigen. Ik houd wel van een beetje gevaar. Jij niet, Hajo?'

'Het gevaar kan me niet schelen,' lachte deze, 'maar ik zou graag iets anders zien dan vogels en nog eens vogels. Beren, wolven, elanden...'

'Ach jij met je beesten! Ik heb op dit ogenblik alleen maar honger.'

'Dan gaan we eten,' besliste Shasita.

Vóór ze die nacht het paleis uit slopen had Reni nog een bezoek gebracht aan de keuken en snel een paar grote broden en worsten weggegrist. Ze haalde ze nu uit de kajuit en een tijdlang deden ze niets dan kauwen. Met volle mond praten was niet welopgevoed, dus zeiden ze niets.

Intussen werden de oevers langs de rivier nog lager en breder. Hajo sprong opeens op en wees met volgepropte

wangen naar de kant. Ze zagen het. Een groot hert met een reusachtig gewei stond bij het water, achter hem kwam een zestal hinden uit de bosrand, gevolgd door een aantal kalfjes. Hajo stikte bijna in haar haast om haar mond leeg te eten. Eindelijk riep ze uit:

'Dus het is waar. Die dieren leven hier echt in het wild.' Het geplof van de motorboot joeg de herten echter terug het bos in.

'Jammer,' vond Hajo. Maar haar ogen schitterden en haar wangen waren rood. 'O,'

zuchtte ze verrukt, 'de boeken hebben niet gelogen. Het barst hier werkelijk van het wild.'

Reni wilde een tijdje sturen en nam het roer over. Hajo liet geen oog meer van de beboste oevers af, hopend nog meer dieren te zien.

'Snap je dat nou?' zei Reni. 'Zo'n prachtig land, een mooie brede rivier — en geen mens. Zouden de Thulenen zich zo ver van Gothab hebben teruggetrokken?'

'We weten niet hoe ver onze soldaten vorig jaar met hun boten zijn gekomen,'

antwoordde Shasita.

Tegen de avond kreeg ze daarop antwoord. De rivier maakte opnieuw een bocht, maar daarachter vernauwde ze zich plotseling en resen opnieuw aan beide zijden steile rotswanden op. Het water perste zich er met veel kracht doorheen, zodat de motor moest zwoegen om er tegenop te kunnen komen. Toen weer een bocht en bijna sloegen ze om toen ze in een woeste stroomversnelling belandden.

'Naar de kant,' schreeuwde Sepp en hij sprong op Reni toe om het roer van haar over te nemen. Hajo gilde toen de boot begon te tollen. De motor sloeg af. Ze hadden geluk dat de wild geworden stroom hen naar de rotsen op de linkeroever dreef. Shasita wierp de lus van het meertouw om een uitstekende rotspunt en zo konden ze de boot uit de gevarenzone trekken. Higgend keken ze naar het snelstromende water.

'Daar kunnen we niet tegenin varen,' meende Sepp. Het kwam niet alleen doordat de oevers elkaar hier dichters genaderd waren dan de rivier zo tekeer ging. Uit de bedding staken reusachtige rotsblokken omhoog, die een barrière vormden waar het water zich met veel geweld doorheen perste. Shasita keek omhoog.

'Zien jullie dat,' riep ze boven het geruis van het water uit, 'die

rotsblokken moeten van boven af in de rivier zijn getuimeld. En niet zomaar vanzelf. Dat is vast en zeker met explosieven gedaan.'

'De Thulenen?'

'Dat zou me niets verbazen. Je kunt hier zelfs niet op de oever klimmen.'

'Er zit niets anders op dan een eindje terug te varen en aan land te gaan waar de oevers lager zijn,' meende Sepp.

'En dan? Hoe ver zijn we nu van Gothab af?' riep Reni. 'Hooguit zestig kilometer!'

En naar Holtak is het vijfhonderd. We kunnen dat hele eind niet gaan lopen.'

'Als deze barrière kunstmatig is opgeworpen door de Thulenen,' zei Shasita, 'dan zullen ze in de buurt ervan zeker wachtposten hebben neergezet om te zien of er toch geen Badeners met boten doorheen komen.'

'O fijn,' riep Hajo. 'Dan krijgen we behalve vogels en dieren eindelijk ook eens mensen te zien.'

Sepp startte de motor. Shasita gooide het touw los en

worstelend met de verraderlijke stroming probeerden ze de boot te keren en een eind terug te varen.

De stroom sleurde hen mee, tot ze opnieuw in rustig vaarwater kwamen en gewoon onder de bomen konden aanleggen.

'Oef, dat was op het nippertje,' zuchtte Shasita. 'Ik dacht even dat het met ons gedaan was toen we opeens in die stroomversnelling zaten. Wat slim van de Thulenen om hun versperring op juist die plek aan te brengen. Je rekent er niet op en plotseling wordt je boot onbestuurbaar en loop je kans op de rotsen te pletter te slaan.'

'Thulenen zijn slim,' meende Reni.

'Ja, maar dan hadden we toch wrakken van motorboten moeten zien, als de soldaten die vorig jaar de rivier opvoeren hier zijn verongelukt.'

'Hoor eens,' zei Shasita ongeduldig, 'we zijn niet op zoek naar verdwenen militairen of omgeslagen boten, maar naar de stad Holtak. Ik vraag me af of de rivier achter die steenbarrière weer wèl bevaarbaar is.'

'En al is dat zo, dan hebben we er nog niets aan,' zei Reni.

'O jawel. Ik stel voor dat we hier ons kamp opslaan voor de nacht. Morgenochtend gaan Sepp en ik op verkenning uit en proberen we een kijkje te nemen achter die barrière. Als de rivier daar rustig en bevaarbaar is moeten we onze boot erheen slepen.'

'Die zware motorboot, dwars door het bos en over de heuvels?' vroeg Hajo ongelovig. 'Dat lukt ons nooit.'

Jawel. We kunnen een stuk of wat bomen vellen en de stammen gebruiken om de boot te verrollen.'

Jij wilt ons slavenarbeid laten verrichten,' grinnikte Reni.

Fel keek Shasita haar aan.

'Wat wil jij dan? Terugvaren naar Gothab?'

Ja,' riep Sepp.

'Beslist niet,' zei Reni.

'O nee,' gilde Hajo. Sepp zei al niets meer.

Ze trokken de boot zo hoog mogelijk tegen de oever op en legden hem goed vast.

Sepp had, met vooruitziende blik, van zijn laatste salaris een

kleine tent gekocht.

Die zette hij nu op onder de bomen.

'De meisjes kunnen in de kajuit slapen,' zei hij, 'dan trek ik me wel terug in het tentje.'

'En als er dan vannacht een beer aan je komt snuffelen?'

vroeg Hajo. Sepp verbleekte maar hield zich flink.

'Dan roep ik heel hard boe.'

'Nee,' zei Sahsita, 'jij moet ook in de kajuit overnachten. Zo'n slappe tent in deze wildernis biedt geen enkele bescherming. We weten niet wat voor dieren in dit bos rondstruinen. Er kunnen wel wolven of boskatten of weet-ik-wat zijn.'

'Poema's,' riep Hajo hoopvol.

'Wat zijn dat?'

'Een soort bergleeuwen die in Thule veel schijnen voor te komen,' antwoordde Shasita. 'Hajo droomt er al wekenlang van om eens een poema te zien. Ze kent het dier alleen van plaatjes en we hebben geen idee hoe groot het precies is; zo klein als een rat of zo hoog als een paard. Ik denk iets ertussenin, het is tenslotte een kat.'

'Ik slaap niet in de kajuit,' zei Sepp ferm. 'De hele wereld zou er schande van spreken als bekend werd dat we de nacht in dezelfde ruimte hebben doorgebracht.'

Ook al zou ik jullie met geen vinger aanraken. Je vader zou me laten doodschieten als hij dacht dat ik zijn dochters had onteerd.'

Shasita moest daar hartelijk om lachen.

'Lieve Sepp, wat ben je toch ouderwets. En zo plichtsgetrouw! Maar er komt niets van in. Als jij in de tent slaapt, doen wij dat ook.'

'Nee.'

'Wil je ruzie maken?'

'Ja, desnoods. Jullie slapen in de kajuit en ik in de tent. En dat is mijn laatste woord.'

Shasita opende haar mond al om haar hart te luchten, toen Reni zich naar haar overboog en iets influisterde. Sepp verstond het niet en was stomverbaasd dat Shasita plotseling toegaf.

'Goed dan. Jij in de tent en wij in de kajuit. Maar als er iets

gevaarlijks opdoemt vannacht moet je ons roepen. Beloof me dat.'

'Ik beloof het.'

Hajo begreep het niet. Liet Shasita nu een jongeman de baas over haar spelen?

Ze maakten een vuurtje, weekten en kookten een pan vol bonen en aten met smaak. Daarna verdween Sepp in zijn tentje en knoopte de toegang stevig dicht.

De meisjes klommen weer in de boot en daalden af naar de kajuit. Reni trok met een zucht van verlichting snel haar kleren uit. In haar broekje zaten bloedvlekken.

'O, dus daarom wilde je Sepp niet op de boot hebben,' zei Hajo die het plotseling begreep.

'Ja. Ik kan het ook niet helpen. Het is de tijd van de maand,' zuchtte Reni.

'Had je geen buikpijn?' vroeg Shasita.

'De hele dag al. Maar ik wou er niet over zeuren.'

'Wat zijn we toch een stoere meiden,' vond Hajo. Ze wasten zich met rivierwater, deelden nog een koek (het was waar,

Reni en Hajo, volop in de groei, hadden altijd honger) en rolden zich op de kajuitbanken in hun dekens. Geen van drieën had moeite om in slaap te komen. De hele dag op de rivier in de frisse Thuleense buitenlucht was een uitmuntend slaapmiddel.

Reni was de volgende ochtend het eerste wakker. Stijf gleed ze van de bank en rekte zich uit, maar de kajuit was zo laag dat ze haar hoofd stootte. Shasita en Hajo sliepen nog. Zacht kleepte Reni zich aan en kroop het trapje op. Toen ze het kajuitdeurtje openstootte en de frisse lucht de bedompte ruimte binnenstroomde haalde ze diep adem – en verstijfde.

Niet ver van de boot stond op de oever een reusachtige eland, met een breed gewei. Een elandstier, zag Reni. Hij staarde nieuwsgierig naar het vreemde voorwerp dat aan twee dikke touwen lag afgemeerd en waaruit opeens een donker meisjeshoofd kwam opduiken. Sepp! schoot het door haar heen. Als dat beest de tent maar niet ontdekt!

Ze dook terug in de kajuit en schudde Hajo wakker. 'Kom gauw kijken,' siste ze.

'Een eland, zo groot als een huis.' Hajo was meteen wakker en stormde nog in haar ondergoed het trapje op, om meteen oog in oog te staan met het kolossale dier dat barstend van nieuwsgierigheid dichterbij de boot was gekomen.

'Zullen we hem aan het schrikken maken en weggagen?' vroeg Reni zacht. Ze rekte zich iets uit en wendde haar hoofd in de richting van Sepp's tentje. Dat was groen en nauwelijks te zien tussen de bomen. De eland scheen het ook nog niet te hebben opgemerkt.

'Nee,' fluisterde Hajo. 'Eerst moet Shasita hem zien. Ze zal het prachtig vinden.'

Ga haar wekken.'

Een ogenblik later stonden de drie meisjes op het dek van de motorboot en staarden de eland aan, die verbaasd terugkeek.

'Hij is vast geen mensen gewend,' meende Hajo. 'Hij is helemaal niet schuw.'

'Jammer dat Sepp nog slaapt,' zei Shasita. 'Ik wed dat hij, net als wij, nooit eerder een eland in levenden lijve heeft gezien. Wat is hij groot, hè?'

'En mooi,' prevelde Hajo verrukt.

Ja, hiervoor hadden ze zich in dit onberaden avontuur gestort, om zulke zeldzame dieren als herten en elanden in het wild te kunnen bewonderen. Wat waren de Thulenen gelukkige mensen dat ze in een land woonden waarin het wemelde van

dergelijke wonderen! Plotseling scheen de eland van iets te schrikken. Hij hief de machtige kop op, zijn gewei ving de eerste zonnestralen. Hij draaide zich om en draafde weg, het woud in. Shasita zuchtte diep.

'Dat was dat,' zei ze. 'Ik ga me aankleden en Sepp wakker maken. Het is jammer dat hij dat beest heeft gemist, maar we zullen er nog wel meer te zien krijgen.'

'Sepp is al lang op,' zei Reni. 'De flap van zijn tent is los.' Ze sprong op de oever en liep naar Sepp's slaappleats. De tent was leeg, op zijn dekens na. Even later voegden Shasita en Hajo zich bij haar.

'Waar zou hij zijn? Hij zal toch niet helemaal alleen dat woud zijn ingegaan?'

'Misschien is hij hout gaan sprokkelen of op zoek gegaan naar eetbare paddenstoelen,' meende Reni.

Ze wachtten een uur, twee uur — Sepp verscheen niet. Bedrukt aten ze hun ontbijt. Hajo tuurde gespannen naar de overzijde van de rivier, hopen dat daar grote dieren zouden komen drinken. Shasita liep onrustig heen en weer. Waar was Sepp?

'We zouden vanochtend samen op verkenning uitgaan,' zei

ze, 'dat hadden we afgesproken. Hij zal toch niet alleen zijn gegaan, zonder ons iets te zeggen?'

'Laten we hem gaan zoeken,' stelde Reni voor. 'Elk van ons in een andere richting.'

'En dan ook nog elkaar kwijtraken?' riep Hajo, half in paniek. Onzeker keken ze elkaar aan.

'Weet je wat ik denk,' riep Reni opeens, 'dat de Thulenen onze Sepp hebben ontvoerd.'

'Onzin,' riep Shasita boos, 'dat zouden we gemerkt hebben. Maar ik ga hem zoeken. Als jullie mee willen, mij best. Ik ga in elk geval.' Gedrieën trokken ze het beboste heuvelland in, waarbij ze de bijl en elk een mes meenamen, want je kon niet weten. De zon stond al hoog aan de hemel, het werd flink warm en het bos liep tegen de helling op, zodat ze al spoedig om het hardst begonnen te zweten. Gelukkig liepen ze in de schaduw van de bomen. Op de top van de heuvel aangekomen probeerden ze rond te kijken, maar hoge bomen belemmerden elk uitzicht. De rivier kon je hier alleen maar horen, niet zien.

'Dat bruisen moet van de stroomversnelling zijn,' zei Reni. 'We moeten er niet ver van afzijn.'

'Doorlopen dan,' commandeerde Shasita, 'of heb je te veel buikpijn?'

'Och, dat gaat wel.' Maar Reni zag er bleek uit. Shasita aarzelde. Haar bezorgdheid over Sepp was groot, maar haar zuster was vandaag niet in staat een grote inspanning te leveren. 'We gaan terug naar beneden,' besliste ze.

Reni knikte opgelucht, Hajo durfde niet tegenspreken. Dat Shasita de leiding nam sprak vanzelf.

Toen ze het bos uitkwamen en voor de glinsterende rivier stonden wachtte hun een tweede verrassing. De boot was weg.

'Dat kan niet, dat kan niet,' riep Hajo terwijl ze radeloos langs de oever liep. 'We zijn op de verkeerde plek uit het bos gekomen. Niemand kan onze boot gestolen hebben.'

Shasita wees op het natte touw waaraan de boot had vastgelegen. 'Jawel. Iemand moet hem hebben losgemaakt en hem stroomafwaarts hebben laten wegdrijven.'

Het touw is doorgesneden.'

'De tent,' gilte Reni.

Maar het tentje stond er nog, verscholen onder de bomen,

met erin de doorwoelde dekens en Sepp's lege plunjezak. Het leek onaangeraakt, behalve dan dat Sepp er niet was.

'Al onze voorraden weg,' jammerde Hajo, 'zelfs de vishengel...' Verslagen keken ze elkaar aan.

'Sepp moet het gedaan hebben,' zei Hajo weer, 'ik weet het zeker. Hij kwam terug, vond ons niet en is teruggevaren naar Gothab.'

'Zoiets zou hij nooit doen, ons hulpeloos in de wildernis achterlaten,' stoof Shasita op.

'Nee,' zei Reni, tamelijk kalm. 'Als hij al zoiets in zijn hoofd had gehaald, wat ik me niet kan voorstellen, zou hij het meertouw gewoon hebben losgeknoopt. Hij zou het niet hebben doorgesneden. Onze boot is gepikt door iemand die veel haast had of die met jouw knopen geen raad wist. Een Thuleen. Wedden?'

'Wat heeft een Thuleen aan een motorboot? Hij weet niet eens hoe hij het ding moet starten,' zei Hajo.

Sepp verdwenen, de boot verdwenen, al hun levensmiddelen verdwenen; het leek een uitzichtloze toestand. Misschien konden ze, zoveel mogelijk de rivier volgend, te voet terugkeren naar Gothab. Maar in dit ongelijke terrein zou hun

dat dagen kosten.

'Hebben we eigenlijk nog lucifers?' vroeg Hajo plotseling geschrokken.

Ja,' zei Shasita, 'ik heb juist vanochtend een doosje bij me gestoken in mijn roszak. We kunnen dus wel een vuurtje maken, maar iets te eten hebben we niet meer.'

'Wat eten elanden?' vroeg Reni.

'Gras, bladeren...' antwoordde Hajo, 'voor ons onverteerbaar. Wij zijn geen herkauwers.'

'Paddenstoelen, wortels, knollen,' riep Shasita. 'Er moet in dat bos toch wel iets te vinden zijn?'

Ze gingen zoeken. Verbeten groeven ze met hun messen allerlei planten uit en bekeken de wortels. Ze proefden voorzichtig van het frisse groen, tot Hajo iets vond dat haar een wilde kreet ontlokte. 'Kom hier eens kijken.'

Het was een lage, onaanzienlijke plant die zij ontworteld had en die aan de bosrand groeide. Onder het fijn vertakte groen hingen dikke bruine knollen.

'Die heb ik in het boek ook afgebeeld gezien,' zei Hajo. 'Ze

zijn eetbaar.'

'En als ze niet eetbaar zijn?'

'Nou, dan krijgen we alle drie buikpijn,' meende Shasita luchtig. 'Laten we het er maar op wagen.'

'Laten we eerst proberen er nog meer te vinden.'

'Goed idee.'

Een uurtje later schudden ze hun rokken leeg voor de tent van Sepp. Het hoopje bruine knollen zag er veelbelovend uit.

'We hebben niets om in te koken,' zei Hajo.

'Hoeft ook niet,' antwoordde Shasita. 'Ga jij maar hout sprokkelen, mooi droog hout. Ik maak die knollen schoon, snij ze in plakken en dan prikken we ze aan een takje en roosteren ze boven het vuur.' Terwijl ze de knollen roosterden, met diep in hun hart nog de hoop dat Sepp Hohenstuuf plotseling zou komen opdagen, mijmerde Reni hardop: 'Waarom zijn we niet volslagen wanhopig? We zitten toch behoorlijk in moeilijkheden zou ik denken.'

'En wat schieten we op met wanhoop?' wilde Shasita weten. 'We kunnen hier nu wel gaan zitten janken en de Hemelse

Heer bidden om redding, maar het lijkt me verstandiger als we met overleg te werk gaan. We zijn niet helemaal hulpeloos.

We hebben een tent, een paar dekens, we hebben drie messen en een bijl — o ja, en lucifers. Daarmee kunnen we een heel eind komen.'

'Waar komen?'

'Thuis, of in Holtak.'

Ze deden zich tegoed aan de knollen en die smaakten niet eens slecht.

'Eerst waren we drie prinsessen die door een boze vader werden opgesloten en gedwongen werden zich met een moeilijk karwei bezig te houden,' zei Hajo. 'Nu zijn we drie prinsessen die door een boze tovenaer zijn achtergelaten in de wildernis en die moeten wachten tot een betoverde prins hen komt redden.

Shasita, Reni, we zijn ècht meisjes uit een verhaal.' Reni glimlachte bleekjes.

'Als het dan maar een verhaal is dat goed afloopt. Ik heb niets tegen avonturen en ontberingen, maar er moet wel een

gelukkig einde aan het verhaal zitten, anders vind ik het niet leuk meer.'

Die nacht kropen ze dicht tegen elkaar aan in het tentje, dekten zich toe met Sepps dekens en probeerden te slapen. Uit het woud klonken vreemde geluiden: het naargeestige geroep van uilen, geritsel van nachtdiertjes die rond de tent scharrelden, het geruis van de rivier en het angstige gepiep van veldmuizen die door prooijagers werden gegrepen.

Ze werden gewekt door de ochtendregen die op het tentzeil boven hun hoofden tikte. Rillend gingen ze rechtop zitten (veel ruimte hadden ze niet) en trokken de dekens op tot tegen hun kin.

'Weer regen,' zuchtte Reni ontmoedigd.

'Straks komt de zon wel door,' meende Hajo, eeuwig optimistisch.

'We kunnen twee dingen doen,' zei Shasita. 'Hier blijven kamperen, leven van wat het bos opbrengt, intussen wat bomen omhakken en proberen een vlot te bouwen.

Daarmee kunnen we ons de rivier laten afzakken tot aan Gothab toe. Het tweede is: de tent afbreken en verder gaan in oostelijke richting en net zo lang doorlopen tot we Thulenen

ontmoeten die ons kunnen vertellen hoe we in Holtak moeten komen.' Reni keek nadenkend, maar Hajo riep:

'Laten we verder gaan. Dan krijg ik misschien een beer te zien, en wolven en wie weet wat nog meer. Elanden! Ik vond die ene eland zo schitterend.'

'Ik heb geen behoefte aan een ontmoeting met beren en wolven,' zei Reni. 'Maar we zijn op weg gegaan om de stad Holtak te vinden waar ze zulke mooie vazen en schalen maken – en om goede vrienden te worden met de Thulenen. Dus vind ik dat we gewoon door moeten gaan.'

Shasita knikte. 'Ik wil ook wel, maar jullie moeten één ding niet vergeten: met onze boot zijn ook de in het Thuleens geschreven aanbevelingsbrieven verdwenen. En al kennen we een beetje Thuleens, er is alle kans dat echte Thulenen van ons gebrabbel niets verstaan, we weten niet eens hoe we de woorden moeten uitspreken. En... eh... we zullen voorlopig moeten leven van bessen en knollen.'

'Dat heb ik er wel voor over,' riep Hajo.

'Terug naar Gothab en de boeken, zonder dat we ook maar iets hebben bereikt?'

zei Reni. 'Alsjeblieft niet. Ik heb geen buikpijn meer.'

'Wat zijn we het toch altijd roerend eens,' grinnikte Shasita. 'Niemand zou geloven dat we zusters zijn!'

Een uurtje later werd het droog. Shasita verzorgde een ontbijt van slecht geroosterde knollen, want het vochtige hout was moeilijk aan het branden te krijgen. Reni brak het tentje af en spreidde het uit op de grond in de hoop dat het zou drogen. Hajo rolde de dekens op en propte ze in Sepp's plunjezak. Een natte tent was zo erg niet, maar de dekens moesten droog blijven!

Toen gingen ze op weg. Shasita droeg de tent op haar rug en hield de bijl in de hand. Reni en Hajo droegen om beurten de plunjezak en hielden elk hun mes in de hand. Ze beklommen de heuvel, daalden die aan de andere zijde af en hoopten dat de zon zou doorkomen. Maar toen die werkelijk doorkwam kregen ze het verschrikkelijk warm. Het woud was stil, alleen de wind bewoog de boomtoppen.

Ze zagen geen herten, geen elanden, alleen wat kleinere dieren die snel voor hen wegschoten en in het onderhout verdwenen. Ze beseften dat ze om de hoge rotsmuren waardoorheen de rivier zich wrong moesten trekken en ervoor moesten zorgen daarbij niet te veel te verdwalen. Het heuvelland en de wouden leken eindeloos. Toen ze vele uren hadden gelopen zonder echter de rivier terug te vinden liet Hajo zich op een omgevallen boom zakken.

'Even rusten, hoor.'

Reni en Shasita lieten zich naast haar neer. Met een zucht liet Shasita het opgerolde tentje van haar rug glijden.

'Dat ding is nog steeds nat en dat maakt het zo zwaar,' kreunde ze, 'en die ellendige stokken stoten steeds tussen mijn ribben.'

'Ik heb honger,' mompelde Reni. 'Hajo, zie jij hier ergens die knol-planten groeien?'

'Stil,' siste Hajo. Ze wees. Op enige afstand van waar ze zaten, daar waar de bomen iets verder uiteen stonden scharrelde een loopvogel rond: een dik beest met mooie veren en bengelende rode lellen aan kop en hals.

'Wat is dat?' vroeg Reni zacht.

'Een wilde kalkoen,' Hajo's ogen glinsterden. 'Houd je stil, jullie. Ik ga hem vangen.'

Met haar mes in de hand begon ze de vogel te besluipen. Reni en Shasita hielden de adem in. Plotseling schoot Hajo vooruit, wierp zich op de vogel, greep de rode hals en trachtte hem de kop af te snijden. Maar de kalkoen, hevig geschrokken, verzette zich fel, de veren vlogen in het rond. Nu sprong ook Shasita toe en samen kregen ze het dier tegen

de grond. Hajo's mes flitste.

Hijgend keken ze elkaar aan boven het dode beest.

'Nu hebben we gezondigd tegen alle wetten van de Thulenen,' zei Hajo. 'Die hebben de jacht op in het wild levende dieren streng verboden.'

'Ja hoor,' zei Shasita en veegde het haar uit de ogen. Haar handen zaten vol bloed.

'Die Thulenen kunnen me wat. Moeten we dan verhongeren? Je sprak vorige week nog zo mooi over de wildernis: eten of gegeten worden. Nou, ik wil eten.'

Ze sleurden de zware buit naar hun boomstam waar Reni al begonnen was een vuurtje op te bouwen. Shasita belastte zich met het plukken en schoonmaken van de vogel. Hajo verzamelde de veren en propte die in de plunjezak.

'Vanochtend,' sprak ze onder het werk, 'was ik helemaal stijf en alles deed me pijn van het slapen op die harde bosgrond. Vanavond zullen we tenminste op wat veren kunnen liggen.'

Reni fabriceerde van takken een braadspit en toen ze het vuur goed gaande had gekregen reeg ze de vogel eraan en begon hem te braden.

'Ruikt niet slecht,' zei Shasita blij.

'Ik heb het best naar mijn zin zo,' zei Hajo, diep de geuren van het woud en het braadstuk opsnuivend. 'We mogen dan misschien verdwaald zijn en door boze mannen zijn achtergelaten in het woeste woud, ik vind dat we ons er aardig doorheen slaan. Alleen kleven mijn handen van het bloed en ik heb dorst. Is hier nergens water?' Terwijl Shasita het braadspit draaide ging Reni op zoek naar bessen. Ze kwam met haar zakken vol terug.

Zout hadden ze niet, maar ook zo smaakten de kalkoenbouten opperbest.

'Hij is te groot om met zijn drieën ineens op te eten,' zei Shasita, 'we zullen de rest meenemen voor vanavond. Dan hebben we veren om op te slapen en koude kalkoen om te eten. Als we nu Sepp nog konden vinden zou ik volmaakt gelukkig zijn.' Het klaarmaken van de maaltijd had hun uren tijd gekost. Snel pakten ze hun bagage op en marcheerden verder.

'Gaan we eigenlijk wel in de goede richting?' vroeg Reni. 'Wat een ellende dat we zelfs ons kompas niet meer hebben.'

'Verdwenen met de boot. Ik vraag me nog steeds af wie onze boot heeft gestolen maar de tent heeft laten staan. Thulenen?'

We lopen al de hele dag en hebben er nog niet één gezien. Badeners? Hoe zouden Badeners zo ver van Gothab kunnen komen? Sepp? Lijkt me erg onwaarschijnlijk, zo is hij niet.'

'Stil, ik hoor iets,' riep Hajo. 'Nog meer kalkoenen?'

'Nee, stil nou. Het klinkt als stromend water.' Water!

Ze begonnen alle drie meteen te rennen en even later stonden ze voor een beekje dat vrolijk over een stenige bedding klaterde. Blij dronken ze van het kristalheldere water, ze wasten het bloed van hun armen en handen. Opgefrist keken ze elkaar aan. 'Zou dit beekje naar de rivier stromen?'

'Laten we het volgen,' stelde Shasita voor. 'We hebben geen veldfles of zoiets om water in te vervoeren en over een uur krijgen we natuurlijk weer dorst.' Ze gingen verder en het was Reni die op het volgende goede idee kwam.

'Wat wij moeten doen om in dit land te overleven is ons van wapens voorzien.

Waarom maken we van taaie twijgen geen boog? Pijlen kunnen we snijden van rechte takken.' Hajo keek woedend om.

'Nee,' riep ze, 'we gaan geen onschuldige dieren doden. Ik

vind ze veel te mooi.'

'En de kalkoen dan?' vroeg Shasita lachend.

Ja, die gelegenheid was te mooi om voorbij te laten gaan, we moesten wel. Maar als het niet nodig is...'

'Het zal nodig worden,' betoogde Reni kalm.

'Vergeet ook de wilde en verscheurende dieren niet, Hajo,' zei Shasita ernstig.

De beek die zij volgden kwam niet uit bij de rivier maar bij een klein stil meer, met drassige oevers en al half vol gegroeid met riet en waterplanten. Het stikte er van de insecten, vooral muggen.

'Het zit ons niet mee,' zuchtte Shasita. 'We zullen er omheen moeten trekken. Au, die muggen steken! Kamperen kunnen we hier in geen geval, dan zijn we morgen één en al bult.'

Ze gingen een eindje terug en maakten een wijde, omtrekkende beweging waardoor ze meer dan ooit uit de goede richting raakten.

'Verdwalen schijnt de nationale sport van Badeners te worden,' gromde Shasita.

'Zusjes, zo komen we nooit in Holtak.'

Jawel. Als we de rivier maar kunnen terugvinden,' zei Hajo. Ze zuchtte. Ze voelde haar kuit en zelfs haar enkels begonnen pijn te doen van het lopen op ongelijk terrein. 'Snappen jullie nou waarom we geen mens tegenkomen? Sepp verdwijnt, onze boot verdwijnt, dat wijst toch op menselijk ingrijpen, maar zien jullie iemand? Ongebaande wildernis, dat is alles wat we tegenkomen.'

Ze kwamen het bos uit en stonden opeens voor vlak land waarin merkwaardig gevormde heuveltjes lagen, rond van boven, begroeid met gras.

Je zou toch holen en gaten verwachten in die bobbels,' meende Hajo. 'Geen konijntje kan toch zulke heuveltjes weerstaan. Maar ze lijken volkomen massief.

Wat zou er onder het gras zitten? Zand of rots?' Met haar mes peuterde ze een poosje in zo'n ronde heuvel, gaf toen een kreet van verrassing.

'Kom eens kijken! Reni, Shasita, die heuvels zijn van ijs!'

Ze stak haar hand in het gat dat ze had gemaakt. Ja, het is werkelijk ijs. Hoe kan dat aan het eind van de zomer?'

'Waarom zou het niet kunnen,' mompelde Shasita, 'vroeger zat dit hele land onder het ijs. Dit zullen de overblijfselen ervan zijn.'

'Maar het is zo warm. Waarom smelten die ijsbobbels dan niet?'

'Omdat er een laag aarde over gevallen is en er gras en struiken op gingen groeien.

Die sloten de ijsbobbels af van de arme buitenlucht. Natuurlijk zullen ze op de lange duur toch wegsmelten en dan ontstaat er een soort put. Ik denk dat het meertje dat we een paar uur geleden vonden ook zo is ontstaan. En kijk daar verderop eens: putten met water erin. Net vijvers, maar ik wed dat het niet eens zo lang geleden ook ijsbobbels waren.'

'Wat een gek land is Thule toch,' zei Hajo uit de grond van haar hart.

De ronde stilstaande waterputten trokken natuurlijk dieren aan, vooral vogels en insecten. Om te ontkomen aan de muggenplaag moesten de meisjes blijven doorlopen, al begon het veel op strompelen te lijken. Aan de horizon doemde opnieuw een woud op, daar zou de grond vaster zijn en konden ze hun kamp voor de nacht opslaan. Toen ze er eindelijk kwamen waren ze volslagen uitgeput. Reni liet zich

tussen de varens neervallen.

'De grond is hier in elk geval zacht. O, mijn benen! Die doen pijn van boven tot onder.'

'We zijn ook niks gewend,' prevelde Hajo. 'We hadden meer aan andere sport moeten doen in plaats van altijd bezig te zijn met paardrijden.'

'Had ik hier maar een paard...'

Shasita had de tent van haar schouders laten glijden en wreef over pijnlijke plekken.

'We waren gek, stapelgek om aan dit avontuur te beginnen,' grinnikte ze. 'Maar toch, ik geniet ervan!'

Ze bleven een half uurtje uitrusten eer ze de energie bijeen konden rapen om de tent op te zetten, hout te sprokkelen, een vuurtje te maken. Het werd intussen donker. Hajo verzamelde varens, spreidde ze uit, strooide de veren erover. Zo hadden ze een tamelijk zachte slaapplek. In elkaars armen sliepen ze in.

Niemand bood aan de wacht te houden. Alle drie hadden ze maar één wens: slapen, uitrusten, krachten opdoen voor de volgende zware dag.

12 Verdwaald!

De volgende dag begon met de gebruikelijke ochtendregen waardoor het tentje weer nat en zwaar werd. Daarom besloten de zusjes hun vertrek nog even uit te stellen. Reni deed wat ze de vorige dag al van plan was geweest: van buigzame takken, rechte stokken en taai gras fabriceerde ze met enige moeite een hanteerbare boog en ze sneed korte rechte pijlen waarvan ze de punten hardde in het kampvuurtje. Hajo protesteerde niet meer. Shasita probeerde van gras en dunne twijgjes een soort mand te vlechten, maar ze was niet gewend aan handenarbeid en ze kreeg het niet voor elkaar. Jaloers keek ze naar Reni's boog.

'Ik vertik het om in dit land van honger om te komen,' zei Reni. 'De Thulenen mogen de jacht dan verboden hebben, maar daar heb ik, als Badense, niets mee te maken. En als het ze niet aanstaat, moeten ze maar te voorschijn komen en me gevangen nemen. Dan kan ik hun meteen vertellen dat het hoog tijd wordt dat ze een beetje beschaafder worden en voor een goed weggennet moeten zorgen. Hoe die lui zich in zo'n onherbergzaam land in leven weten te houden, is mij een raadsel.'

'Omdat het hier zo onleefbaar is, zie je ook niemand,' merkte Shasita op.

'En waar zijn die dappere woudlopers over wie ik in dat boek heb gelezen?'

klaagde Reni. 'Die beheren toch de wildernissen van Thule? Waarom zien we ze dan niet?'

Het was al ver in de ochtend toen de tent eindelijk droog was en ze konden inpakken.

'Morgenochtend,' beloofde Reni zichzelf, 'maak ik nog meer pijlen en een vishengel. Voor als we de rivier terugvinden.'

'Ik denk,' zei Shasita, 'dat de rivier achter de versperring waar we de boot kwijtraakten weer een bocht maakte, naar het zuiden toe, waardoor we haar nu niet kunnen terugvinden. Rivieren slingeren nu eenmaal. Hoe dan ook, we moeten uit dit vlakke land zien te komen. Holtak ligt in een groot dal tussen twee bergketens in, tenminste volgens het boek dat ik heb gelezen.'

Even later wachtte hun een verrassing. Ze stuitten op een weg. Een echte verkeersweg: breed, verhard met steenslag die kaarsrecht door het bos in wat ze vermoedden oostelijke richting liep.

'Die gaat ergens heen,' juichte Hajo. 'Nu zijn we gered.' Vol hoop volgden ze de weg, tot Reni een uitroep slaakte.

'Kijk eens wat hier ligt!'

Ze bukte zich. Uit het gras van de berm haalde ze een pannetje. Een geëmailleerd pannetje, gedeukt en geblutst. Waar het email eraf gesprongen was bleek het al flink doorgeroest.

'Het is lek, maar we kunnen het gebruiken voor bessen en wortels die we onderweg vinden,' zei Shasita. 'En... hé, ik geloof warempel dat het een Badense pan is.'

Ze veegde het zo goed mogelijk schoon met haar mouw en bekeek het aan alle kanten.

'Dat kan niet,' meende Reni. 'Onze jongens kunnen nooit zo ver oostelijk van Gothab zijn gekomen.'

'Wie weet...'

'Wie had ooit kunnen denken dat we nog eens blij zouden zijn met een vies, doorgeroest pannetje?' lachte Hajo. 'We zijn wel diep gezonken, lieve zusters.'

Een eindje verder stuitten ze opnieuw op een weggegooid uitrustingsstuk: een kapotte leren riem met ruimte voor geweerpatronen.

'En dat is zeer beslist een Baden's stuk leer,' zei Reni, de beschimmelde reep in de handen houdend.

'Tjee, zou hier dan lang geleden toch een Badense patrouille voorbij gekomen zijn?'

'Best mogelijk. Zullen we het meenemen?'

'Gooi maar weg. Wat hebben we eraan? Ik heb geen behoefte aan extra bagage.'

Ze liepen verder. Een roedel herten stak een eind voor hen uit de weg over, maar eer Reni de boog van haar schouder had gehaald en een pijl had opgelegd verdwenen de dieren in het bos.

'Maar goed ook,' zuchtte ze, 'ik geloof nooit dat ik het over mijn hart had kunnen verkrijgen op die dieren te schieten. Wat zijn ze mooi, hè? Zag je die kalfjes? Zo rank en speels... dan maar geen vlees vanavond.'

Je hebt met opzet getalmd,' meende Shasita.

'Het was ook zo'n prachtig gezicht, die fiere dieren... Laten we liever uitkijken naar een haas of een konijntje of naar zo'n malle kalkoen.'

'We zijn een mooi stel jagers,' grinnikte Hajo. 'Als de Thulenen ons zagen tobben zouden ze dubbel slaan van het lachen.'

'Wat zou er gebeurd zijn met de patrouille die hier blijkbaar lang geleden langs is gekomen?' vroeg Reni zich hardop af.

'In een hinderlaag gevallen natuurlijk,' zei Shasita. 'Heb jij ooit gehoord van een patrouille die ongeschonden terugkeerde? Papa houdt zijn soldaten niet voor niets allemaal in het kustgebied. Militairen het binnenland insturen betekent hen onherroepelijk verliezen.'

'Kijk eens, daar voor ons uit wordt het bos lichter,' riep Hajo en ze begon te rennen, verlangend het woud achter zich te laten, hopen dat daar de rivier zou zijn. De beide anderen volgden haar op een drafje. Ze kwamen het woud uit en stonden stil. Voor hen hield plotseling de weg op, aan de rand van een breed en diep ravijn, met loodrechte wanden. In de diepte klaterde een beek. Geen brug te zien, zelfs geen overblijfselen van een vernielde. Aan de overzijde van de kloof was niets dan wildernis: rotsen, grillige boomgroei, stekelig struikgewas.

'Een weg die nergens heengaat en zomaar ophoudt?' mompelde Shasita. Hajo gluurde voorzichtig over de rand.

'Daar, daar,' gilde ze, 'zien jullie dat? Een rupsvoertuig! Een Badens rupsvoertuig.'

Het lag op zijn kant in het water, verroest, kapot. Zo te zien lag het voertuig er al een poos. Shasita, Reni en Hajo schoven angstig terug en keken elkaar aan.

'Hij moet over de rand getuimeld zijn,' prevelde Hajo. Ze keken om, naar de mooie brede weg. Ze herinnerden zich hoe ze haast hadden gemaakt bij de aanblik van de woudzoom en de lichte ruimte daarachter. Dat moesten ook de soldaten hebben gedaan die het rupsvoertuig bestuurden. Ze gaven gas, menend een dal te hebben bereikt, werden verrast door de kloof en stortten over de rand eer ze begrepen wat hun overkwam. Arme jongens!

'Waarom zouden de Thulenen een stuk weg hebben aangelegd die eindigt in het niets?' vroeg Hajo. Shasita rilde, ofschoon ze het warm had.

'Om onze patrouilles op een dwaalspoor te brengen, denk ik. Je denkt: ha, dit gaat ergens heen - maar je komt nergens.'

'Ik kan er niets aan doen,' klaagde Reni, 'maar ik begin langzamerhand een hekel aan Thulenen te krijgen. Ze gebruiken wel hèèl gemene foefjes om hun land te verdedigen. Op een eerlijke manier oorlog voeren hebben ze

blijkbaar nooit geprobeerd.'

'Ik ben bang,' bekende Hajo, 'echt bang. Ik hoef geen beer of poema meer te zien.

Ik wou dat ik thuis was, in Gothab.'

De kloof strekte zich naar beide zijden uit, het eind was er niet van te zien. Het was een diepe scheur in het land, met op de bodem snelstromend water.

IJzingwekkend.

'We gaan rechtsaf, het bos door,' besliste Shasita.

'Waarom?'

'Omdat het water daar beneden van rechts naar links stroomt. Ik ga stroomopwaarts.'

'Waarom?'

'Omdat... omdat mijn instinct me zegt dat dat het beste is.'

'En als we linksaf gaan? Of... of terug?' vroeg Hajo.

'Terug komen we weer bij het moerasgebied en de ijsheuvels. Die krijg je van me cadeau. Linksaf langs de kloof brengt ons

misschien ook weer bij een laagvlakte.

Holtak ligt tussen de bergen.'

'En rechtsaf stijgt de grond,' zei Reni.

Ze besloten Shasita's advies op te volgen. Ze werkten zich door het dichte onderhout van het loofbos heen, groeven eetbare knollen op, verzamelden bessen in het oude pannetje en kampeerden tegen de avond op een open plek. Terwijl Shasita de tent opzette en Hajo hout sprokkelde ging Reni 'op jacht'. Ze kwam zowaar met een dood konijntje terug.

'Het ging me aan het hart,' zei ze droevig, 'maar als we dit willen volhouden moeten we vlees eten. Op alleen knollen en een handvol bessen redden we het niet.'

'Het kan toch niet waar zijn dat er tussen Gothab en Holtak op vijfhonderd kilometer geen mens woont?' zei Shasita. 'Het kan nu niet lang meer duren eer we iemand tegenkomen.' Ze vergiste zich.

Na ongeveer een week waren ze hopeloos de tel van de dagen kwijt. Hajo klaagde dat ze zich vies en haveloos voelde, hoewel de meisjes zo vaak als maar mogelijk was in beekjes of meertjes hadden gebaad. Tweemaal ontdekten ze in een dal een Thuleense nederzetting, maar hun pogingen om een

gesprek aan te knopen met de bewoners liepen op niets uit. De mensen die zij aanklampten keken over hen heen, deden of ze er niet waren, gaven geen antwoord, ofschoon ze toch alle drie hun uiterste best deden zich in het Thuleens verstaanbaar te maken. Eenmaal schoof een boerenvrouw hun zwijgend een groot bruin brood toe, wendde zich daarna snel af. De meisjes dankten haar uitbundig, maar verder scheen niemand in het dorp hun aanwezigheid te willen opmerken. Hoofden werden weggedraaid, monden toegeknepen — ze bestonden niet.

'Snap jij er iets van?' vroeg Shasita, gretig in het brood happend. Ze volgden nu weer een smalle beek die zich door het heuvelland slingerde, dat allengs hoger en woester werd.

'Als Thulenen een hekel aan jagers hebben, moet Reni met haar pijlen en boog wel op hun zenuwen werken,' meende Hajo.

Jawel, maar het is ons toch aan te zien dat we verdwaald zijn, dat we zomaar wat rondtrekken zonder te weten waar we zijn,' riep Shasita uit. 'En dat die vrouw ons brood gaf, duidt toch op medelijden.'

'Ja, maar tegelijk schaamde ze zich ervoor,' zei Reni. 'Hè, wat is dat brood lekker.'

Steeds maar gebakken knollen, bessen en een enkele keer een mager konijntje gaan ook vervelen. Ik snakke naar brood, wil je dat geloven?'

'Ik heb nog zò beleefd in het Thuleens naar de weg gevraagd,' mopperde Hajo,

'maar ze deden alsof ik Magiaars sprak. Geen enkel blijk van begrip.'

'Ik denk,' zei Shasita, 'dat het de Thulenen gewoon verboden werd zich met Badeners in te laten, of die nu Thuleens spreken of niet. Zeg, zijn mijn kleren nu zo uitgerekt of ben ik zo mager geworden?'

'Onzin, je ziet er betoverend uit,' plaagde Reni, 'als een echte verdwaalde prinses.'

Even buiten het dorp vonden ze een riviertje dat door het dal stroomde. Omdat ze in vorige dagen dikwijls dorst hadden geleden besloten ze dat maar te blijven volgen. Misschien mondde het uit in weer een groot meer. Of in de verloren rivier.

Op de hellingen graasden kudde schapen, geiten en dikke bruine runderen met vervaarlijke horens. Shasita keek er verlangend naar.

'Ik heb zo'n trek in een dikke, sappige biefstuk...'

'Shasita, schei uit,' kreunde Reni. 'Nog één woord en ik probeer een kalf te schieten, waarvoor de Thulenen me ongetwijfeld zullen vermoorden.'

Ze sjokten verder, door een verbijsterend mooi landschap, waarin ze zich door alles en iedereen verlaten voelden.

Die avond slaagde Hajo erin, in de buurt van hun kampement een mooie forel te vangen. Van gras had ze een koord gevlochten, van een lange dunne tak een hengel gemaakt, als aas gebruikte ze een dikke kever en zowaar: de forel hapte, werd razendsnel op de kant geworpen waarna Reni zich op de spartelende vis wierp en met een steen zijn kop verbrijzelde. Toen aten ze brood met geroosterde forel en frambozen als dessert. Het was een godenmaal.

'Onze verwende jeugd en gebrek aan ervaring in aanmerking genomen doen we het zo slecht nog niet,' zei Reni voldaan. Shasita moest daarom lachen.

'Wat nou, gebrek aan ervaring. We zijn opgegroeid op een landgoed dat steeds meer op een wildernis begon te lijken omdat papa geen geld had voor een behoorlijk onderhoud.'

Wie nergens meer op rekt kan door wonderen verrast

worden. Voor de drie dochters van baron Von Birken gebeurde het wonder drie dagen later. Het had achtenveertig uur onafgebroken geregend, ze waren doornat, hout wilde nauwelijks branden als ze probeerden een vuurtje te stoken, de tent droogde niet meer op en lekte bovendien. Twee dagen lang hadden ze niets anders gegeten dan taaie knollen en door insecten aangevreten vruchten. Het was Shasita's tijd van de maand om buikpijn te hebben en zich ellendig te voelen, maar nu hadden ze alle drie buikpijn en voelden ze zich alle drie ellendig. Reni was verkouden geworden, ze snoof en snotterde. Hajo's schoenen begonnen door het vocht uit elkaar te vallen en de zolen vastbinden met taaie grassen hielp nauwelijks. Ze struikelde om de haverklap. Nog altijd volgden ze het riviertje tussen de heuvels door, heuvels die steeds hoger en woester werden. En toen, juist toen niet meer te zien was of het water dat over hun gezichten stroomde regen of tranen waren, stuitten ze op een pad dat aan de sporen te zien veel bereden werd. Niet lang daarna opende zich voor hun ogen een breed dal waardoorheen een grote rustige rivier stroomde: de Katmandjar! Langs de oever lagen wijd verspreid boerenhoeven. In de weilanden graasden paarden en ezels, in andere weilanden graasden bruine runderen. Op de rivier voeren zeilschepen en in de verte lag een stadje, met draaiende molens.

'Dit is niet echt,' stamelde Reni. 'Ik droom...'

'We kunnen niet alle drie hetzelfde dromen,' meende Hajo.

Over het pad kwamen vier in leer geklede ruiters die hen zwijgend voorbij reden.

'Ze zien ons natuurlijk weer niet, maar ik zal maken dat ze ons opmerken,' gromde Shasita woest. Ze begon in de richting van de dichtstbijzijnde hoeve te rennen.

Reni, snakkend naar adem, kwam achter haar aan.

'Hé niet zo snel, ik kom bijna niet vooruit,' riep Hajo. Ze bukte zich, trok haar kapotte schoenen uit en ging blootsvoets verder. Ze had een paar flinke blaren onder haar hielen en ze strompelde meer dan ze liep.

De deur van het hoofdgebouw stond wijd open. Shasita liep brutaalweg naar binnen en zei in wat ze hoopte dat Thuleens was:

'Goedemiddag. Wij komen in vrede. Wij zijn goede meisjes. Help ons, alsjeblieft.' Toen liet ze zich op de vloer zakken en barstte in tranen uit. Reni struikelde binnen, viel over haar zus heen, knelde haar in de armen en keek smekend op.

'Ik ben ziek,' snufte ze. En daar was eindelijk ook Hajo, drijfnat, op blote voeten, snikkend van ellende. Ze knielde bij

haar zusters maar kon geen woord uitbrengen. Al haar Thuleens scheen weggespoeld door het hemelwater. Met hun drieën vormden ze een deerniswekkend groepje. Water droop uit hun kleren, hun haren. Water droop uit het pak dat Shasita van haar schouders liet glijden. Water vormde een plasje rondom hen. De mensen in het vertrek: twee vrouwen, twee mannen en een kind, starden hen stomverbaasd aan. Toen sprong een van de vrouwen op en riep iets. Onmiddellijk kwamen de anderen ook in beweging.

De meisjes kregen droge kleren, hete melk, kruidenthee, vers brood, hete soep met vele stukken vlees, sappige appels. Daarna werden ze zonder meer in bed gestopt terwijl een uurtje later een vrouw zich over Reni boog, een hand op haar koortsige gezicht legde, haar iets ingoot en weer toedekte. Daarna verbond ze Hajo's kapotte voeten en smeerde zalf op Shasita's schrijnende schouders. De meisjes lieten het zich doen en slapen, slapen, eindelijk weer eens verzadigd en vertroeteld - ze slapen veertien uur achtereen.

13 De onverbiddelijke grootmoeder

'Geen twijfel aan,' zei Shasita. 'Thule is een verrukkelijk land als je er eenmaal in bent geslaagd het vertrouwen van de Thulenen te winnen. Kijk die oevers toch eens waar we nu langs varen. Is het geen plaatje?' Reni, die lui tegen de reling van de rivierboot leunde, knikte. Hajo slaakte telkens opgewonden kreetjes als ze weer een zilverwitte reiger uit het oeverriet zag opvliegen, als ze vissen zag opspringen, de sierlijke zeiljachten zag passeren of op een vlakte half wilde paarden zag galopperen.

Het was twee weken na hun aankomst bij de Katmandjar en hun ontvangst door de boerenfamilie. Eenmaal bijgekomen van de doorstane ontberingen had Shasita de dorpsbestuurster zo goed en zo kwaad als het ging duidelijk gemaakt met welk doel ze op weg waren gegaan naar Holtak, hoe ze verdwaald waren geraakt en hoe lang ze hadden rondgezworven. De dorpsbestuurster had begrijpend geknikt.

'Zulke moedige meisjes verdienen het geholpen te worden. Ik zal jullie per boot naar Holtak laten brengen zodra de wind gunstig is. Ga daar dan met Thura praten.'

'Thura? Ik zal de naam onthouden,' zei Shasita. 'Wie is hij? De minister van Handel of zoiets?'

De vrouw lachte zich tranen. 'Je zult het wel zien,' hikte ze. Weer op krachten gekomen werden de drie meisjes ingescheept op een zeilschip dat stroomopwaarts laveerde. De rivier was hier, een heel eind achter de versperring en de kunstmatige stroomversnelling, gewoon zichzelf, breed, traag stromend, met prachtige groene oevers. De reis ging langzaam maar gestaag, 's Nachts werd er niet gevaren, dan lag het schip stil langs de kant en als je aan dek bleef zoals Hajo maar al te graag deed, en als de hemel helder was, kon je de maan zich zien spiegelen in het rustige water, de uilen horen roepen, de roerdomp horen klagen en vleermuizen in grote troepen zien overtrekken. Ook 's nachts trilde Thule van leven.

'Met een motorboot,' zei Reni, 'zou je over dit water binnen enkele dagen Holtak kunnen bereiken. Ik vraag me af waarom de Thulenen daar niet aan willen.

Zouden ze allemaal zo verschrikkelijk oud worden dat ze nooit haast hebben?'

'Motorboten maken golven,' antwoordde Shasita. 'Dus zouden ze dan de oevers moeten versterken om afkalven tegen te gaan. Ik denk dat ze dat niet willen. Ze willen de rivier niet

bedwingen, alleen gebruiken.' Nergens werd de stroomsnelheid zo hoog dat er niet meer tegenop te zeilen viel. Van de kapitein (ook weer een vrouw) hoorden de meisjes dat de stroomversnelling waar ze met hun bootje bijna waren gekapseisd inderdaad kunstmatig was aangebracht om Badeners te verhinderen over de waterweg dieper het land binnen te dringen. Ook de twee grote verkeerswegen tussen Holtak en Gothab — want die bestonden! —

waren op een bepaald punt onbruikbaar gemaakt en versperd met kolossale rotsblokken, juist daar waar afwijken van de weg onherroepelijk tot verdwalen in de wildernis moest leiden. Thura, hoorden de meisjes, had dat alles uitgedacht en laten uitvoeren. Holtak moest ten koste van wat ook vrij blijven van indringers.

'Waarom mogen wij dan wèl naar Holtak gaan?' vroeg Shasita logisch. De vrouw haalde de schouders op.

'Ach, jullie zijn meisjes, geen soldaten. De dorpsbestuurster dacht dat Thura jullie wel zou willen ontvangen.'

'Wie is die Thura dan?'

'Zij verdedigt Thule.'

Toen wist Shasita nog niets, maar ze besloot haar

nieuwsgierigheid te bedwingen tot het moment waarop ze tegenover die befaamde Thura zou komen te staan.

De Katmandjar was zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts goed bevaarbaar voor zeilschepen omdat de heersende windrichting meestal zuidwest was in dit deel van Thule. Wie naar Holtak wilde had de wind achter, wie naar het westen voer had de stroom mee. Een gesprek voeren met de Thuleense kapitein bleek minder moeilijk dan de meisjes hadden gevreesd. Het was waar dat ze de uit boekjes geleerde woorden en zinnen dikwijls onbeholpen uitspraken, klemtonen verkeerd legden, er Badense woorden doorheen vlochten als ze niet verder meer wisten, maar de kapitein verbeterde hen met veel geduld. En wie de hele dag gedwongen is een aangeleerde taal te spreken raakt al spoedig met de klanken vertrouwd. Het schip waarop ze waren ondergebracht vervoerde graanproducten naar Holtak. Hutten voor passagiers waren er niet; de meisjes sliepen gewoon in het ruim, tussen de balen, maar na alles wat ze hadden doorgemaakt verlangden ze geen zachte bedden of weelde meer. Het was al een verrukking niet meer te hoeven lopen, lopen, lopen, je niet meer door stekelig struikgewas te hoeven wringen, geen rotsige heuvels te hoeven beklimmen of moerassige vlakten te moeten oversteken. Als het regende konden ze schuilen in de stuurhut van de kapitein, die tegelijk kombuis was en waar smakelijke soep en warme kruidenthee altijd tot hun beschikking stonden. Behalve de kapitein waren

er twee mannen aan boord die matrozenwerk deden, de lading in het oog hielden, de zeilen reefden of hesen, maar die geen woord met de meisjes wisselden. Op de ra's voeren altijd vogels mee, tot grote vreugde van Hajo. Geleidelijk veranderde het landschap. Het brede dal met akkers en weilanden werd smaller, woester en de oevers werden hoger. Soms voeren ze tussen steile rotsen die loodrecht uit het water oprezen. Het was duidelijk dat ze een gebergte naderden. Hajo raakte er helemaal opgewonden van.

'Zal ik toch nog beren en poema's te zien krijgen, en steenbokken en gemzen en al die andere prachtige dieren die in hun boeken staan afgebeeld?'

Reni was van een ander soort hoop vervuld.

'Zou die Thura — wie dat ook mag zijn — iets voelen voor een handelscontract met papa? Misschien moeten we daarvoor het Thuleense staatshoofd aanspreken.

Zou die ook in Holtak wonen?'

'Volgens de kapitein is Holtak tegenwoordig de hoofdstad van Thule, en het staatshoofd wordt Konega genoemd. Ze heeft een mooie naam: Kalina-Dottir.

Maar ze reist veel rond en of ze nu in Holtak is wist de

kapitein niet,' zei Shasita.

Eindelijk voeren ze het Holtak-meer op, een reusachtige waterplas waarover grotere en kleinere zeilboten scheerden, waar vissers netten uitwierpen en waar de prachtige groene oevers er veelbelovend uitzagen. En daar lag ook de stad, in een breed dal, langs de oevers van het meer. Het was een paradijselijke aanblik.

'Ik dacht dat Gothab mooi was, maar dit slaat alles,' prevelde Hajo.

'En dat noemen ze nou een land van wilden,' zei Reni. Heel voorzichtig voeren ze een haventje binnen. Die voorzichtigheid was nodig, want er werd druk gekanood en gezwommen langs de kanten; kleine plezierbootjes voeren rond, kinderen ploeterden in ondiep water om de steigers. Kortom: de havens waren van iedereen, evenals het meer. De kapitein trad op de meisjes toe toen ze aangemeerd lagen.

'Hort,' zei ze, wijzend op een van haar beide matrozen, 'zal jullie naar een gastenhuis brengen en daarna Thura berichten over jullie aankomst. Wanneer Thura tijd heeft om jullie te ontvangen zal ze jullie wel laten halen.' Shasita had een kleur gekregen.

'Mevrouw,' zei ze zo beleefd mogelijk, 'ik wilde dat ik u op een

of andere manier behalve hartelijk bedanken, ook kon betalen. Maar noch ik, noch mijn zusters beschikken over Thuleens geld.' Lachend schudde de vrouw het hoofd.

'Ik neem wel eens meer reizigers mee. Dat is hier heel gewoon.'

'Maar dat gastenhuis waarvan u sprak. Kunnen we daar zomaar' onze intrek nemen?'

Jazeker.'

'Zonder geld?'

'Dat spreekt vanzelf. Gastenhuisen behoren toe aan de Konega e:n zijn gebouwd ten behoeve van reizigers. Een tijdelijk verblijf daar kost dus niets.'

'Wat aardig van de Konega,' riep Reni uit.

Blijkbaar had ze iets geeks gezegd want de kapitein schaterde.

'Ga nu maar gauw,' zei ze na-hikkend, 'want Hort verlangt naar huis.'

De matroos stond al op hen te wachten, terwijl havenarbeiders over het dek uitzwermden om het schip te gaan lossen. De meisjes pakten hun boeltje bijeen, namen

hartelijk afscheid van de kapitein en betraden de kade. Het was er druk; een gezellige drukte zonder gejaht en geschreeuw. Heel anders dan de haven van Loran, waar altijd voorlieden de bootwerkers stonden uit te vloeken en op te jagen. Hort nam zwijgend de tent en de dekens van de meisjes over en ging hun voor door de brede lanen.

'Hoe lang hebben we erover gedaan om in dat befaamde Holtak te komen?' vroeg Reni. 'Vier weken, vijf weken? Ik ben de tel kwijtgeraakt.'

'In elk geval heel lang,' antwoordde Shasita, 'maar we zijn er. Hoera voor de Von Birkens, die geven nooit iets op.'

'Opzij mensen, hier komen drie Badense meisjes, barstend van verwaandheid en eigendunk,' lachte Hajo. 'Weet je, als we er niet zo haveloos uitzagen zou ik trots op ons kunnen worden. Maar als mama ons zo zag, in die vuile gescheurde kleren en op blote voeten zou ze flauwvallen van ontzetting.'

De meisjes vingen heel wat nieuwsgierige blikken op van voorbijgangers, die luchtig maar goed gekleed waren.

'Laten we ophouden met Badens te kwekken en Thuleens praten,' stelde Shasita voor, 'anders komt er straks een politieagent op ons af om ons te arresteren. We bevinden ons in vijandelijk gebied, weet je nog wel?'

'Onzin. We lopen door de heerlijkste stad van de wereld,' antwoordde Reni, maar ze zei het in het Thuleens, want Shasita had gelijk: ze moesten niet te veel opvallen.

Hort hield stil voor een groot laag gebouw, helemaal witgepleisterd en omgeven door een mooie tuin. Knorrig wees hij op de ingang en hij liet de bagage op de grond glijden. Daarna draaide hij zich om en liep weg. Shasita riep hem nog na om hem te bedanken, maar hij keek niet op of om.

'Weer iemand die Badeners niet kan uitstaan,' mompelde ze. 'Kom mee, meiden, we gaan naar binnen. Wat er ook mag gebeuren, we zijn in Holtak!'

Ze werden ontvangen door een aardige gastvrouw die hun een kamer wees, groot genoeg voor drie personen. Daarna kwam de vrouw hun alle drie schone Thuleense kleren brengen en ook touwsandalen, van binnen met schapenwol gevoerd. Een weldaad voor stukgelopen voeten. Ze wilde natuurlijk wel weten wat drie Badense meisjes in Holtak kwamen doen en hoe ze zo ver hadden kunnen komen. Shasita vertelde het haar zo goed en zo kwaad als het ging. Het feit dat dit in haar eigen taal gebeurde maakte indruk op de gastvrouw.

'Thura zal jullie zeker willen ontvangen,' zei ze. 'Ze ziet dat

graag: meisjes die zich door niets en niemand laten weerhouden.'

Het was heerlijk die avond weer eens in een echt bed te kunnen slapen, onder schone dekens.

'Wie noemde dit ook weer een land van wilden?' mompelde Hajo slaperig.

'De kranten,' antwoordde Reni, 'maar die liegen dat ze zwart zien.'

'Komt door de inkt,' zei Shasita.

Daarna zeiden ze niets meer. De bedden waren tè heerlijk.

De volgende ochtend werden ze vroeg gewekt. Een jongen kwam een grote bak ijskoud water bij hen neerzetten en verdween weer zonder een woord. Ze wasten zich, trokken de gekleurde bloesjes en korte Thuleense broeken aan en gingen naar de eetzaal voor hun ontbijt dat bestond uit roggenpap, gezoet met honing.

Toen kwam de koude douche.

Elk van de meisjes kreeg een emmer water, een soort ragebol en een dweil in handen gedrukt en ze kregen opdracht hun

kamer schoon te maken, en daarna de eetzaal. Andere gasten gingen eveneens aan het werk, wasten borden en schalen af, maakten groenten schoon, sneden taai vlees aan brokken voor de soep, boenden de keukenvloer. Daarbij werd geen enkel verschil gemaakt tussen mannelijke of vrouwelijke gasten.

'Je mag hier gratis wonen maar je moet er wel voor werken,' zei Hajo. Ze moest er hartelijk om lachen. 'Zijn we daar mooi ingelopen!'

Ze hadden geen enkele ervaring met schoonmaken en flodderden er maar een beetje op los.

'Als ik dat had geweten had ik mijn eigen kapotte kleren aangehouden,' zei Reni en ze keek droevig neer op haar Thuleense broek die al flink was vol gespat.

Hun onhandigheid was een bron van vermaak voor de andere gasten die het corvee heel gewoon bleken te vinden en zich er snel doorheen sloegen. Zelfs de waardin stond hun geknoei grinnikend aan te kijken. Maar ze gaf de jongen bevel de meisjes te helpen. Toen ze eindelijk klaar waren gingen ze zich in de zon buiten drogen. In de tuin was een andere jongen bezig gevallen bladeren bij elkaar te harken. Hij was niet ouder dan een jaar of vijftien en hij had een prettig gezicht. Hajo ging een praatje met hem maken.

'Werk je hier? Of moeten Thuleense gastenhuisen gratis onderhouden worden?'

vroeg ze nieuwsgierig.

De jongen scheen eerst niet goed te begrijpen wat ze bedoelde, toen lichte zijn gezicht plotseling op.

'De gastvrouw is mijn moeder,' verklaarde hij.

Hajo maakte een wijds gebaar.

'Wie betaalt dit allemaal — en wie betaalt jouw moeder?'

'De Konega natuurlijk.'

'Zijn er veel gastenhuisen in Thule?'

'O, honderden. Misschien wel duizend.'

'En mag iedereen daar zomaar komen slapen en eten?'

'Iedere reiziger,' knikte de jongen.

'Reizen Thulenen veel?'

'Alleen als ze op weg zijn naar een andere plaats.'

'Dat is wat je noemt Thuleense logica,' schaterde Reni. Hajo haalde haar schouders op.

Zeker de helft van de gasten vertrok in de loop van de ochtend. Anderen gingen de stad in om wie weet welke zaken af te handelen. Shasita zat op een bankje tussen de bloemen.

'Ik snap het niet. Toen we nog rondzwierven werden we telkens door regenbuien overvallen en 's nachts kon het behoorlijk koud zijn. Hier is het verrukkelijk. De zon schijnt, geen regenwolk te zien.' Ze wees om zich heen. 'Kijk eens naar die boompjes. Daar groeien perziken aan. En daar: sinaasappelen. Wat een gezegende landstreek! Reni, Hajo, ik wil hier nooit meer weg.'

'Laten we de stad gaan bekijken,' stelde Reni voor, 'ik ben nu weer droog.'

Genietend liepen ze door brede lanen, langs de kaden en keken naar het laden en lossen van de rivierschepen. Ze dwaalden langs de meer oevers en kwamen bij een marmeren gebouwtje dat uit niets dan pilaren bestond, die een rond stenen dak droegen. Daarbinnen ontwaarden ze een grote rechthoekige steen, mooi glad gepolijst. Op de steen stond een goudkleurige vaas gevuld met een prachtig boeket.

'Een Holtak-vaas!' riep Shasita blij.

Ze gingen er naar binnen, bekeken de steen, zoekend naar een inscriptie die er niet was. Shasita had vooral oog voor de vaas.

'Wie zou die hier hebben neergezet? Wat is dit eigenlijk? Een monument, een tempel, een graf?'

Rondom het gebouwtje stonden stenen banken. Ze gingen zitten, keken uit over het meer, genoten van het uitzicht.

'Hè, je komt hier helemaal tot rust,' zuchtte Reni. Shasita hief haar gezicht op naar de zon en sloot de ogen. Sepp, dacht ze, waar ben je? Waarom heb je ons in de steek gelaten? Lieve almachtige Heer in de hemel, geef ons Sepp terug!

Ze opende haar ogen en keek naar Hajo die zich van de bank had laten glijden en in het gras zat. Ze voelde een golf van tederheid door zich heen slaan. En o, almachtige Heer, bad ze verder, laten wij drieën nooit van elkaar gescheiden worden...

Twee dagen later kwam een jongen hen halen. Na een wandeling van zeker een half uur bracht hij hen bij een zeer groot huis midden in een park. Mensen - meest vrouwen - liepen er in en uit, maar de tuinman was weer een jongen.

Hun gids gaf hen over aan een vrouw met een lange bruine

vlecht, net als de meisjes gekleed in een korte broek en een dunne bloes.

Jullie zijn de meisjes uit Gothab?' vroeg ze.

Ja mevrouw. Ik ben Shasita von Birken, dit is mijn zus Reni en dat kleintje is mijn zus Hajo.'

'Kleintje?' gilde Hajo verontwaardigd.

De vrouw grinnikte en zei: 'Kom maar mee, Thura verwacht jullie.' Ze ging de meisjes voor door een gang tot ze uitkwamen op een zonnig terras met uitzicht op het meer. Daar zat op een bank, gesteund door kussens, een zeer oude vrouw.

Was dat Thura? Shasita kon niet geloven dat een besje van in de zeventig Thule's opperbevelhebster kon zijn. Met open mond staarde ze de oude dame aan.

'Gegroet,' zei het oudje. 'Ik ben Thura.'

Haperend, nog steeds verbaasd, stelde Shasita zichzelf en haar zussen voor. Thura knikte.

'Welkom in Holtak. Bevalt de stad jullie? Ga zitten.' Ze wees naar de kussens die her en der over het terras verspreid lagen.

Maar Shasita bleef staan en maakte een soort buiging.

In haar gebroken Thuleens zei ze: 'Mevrouw Thura, wij komen namens onze vader, baron Von Birken, de oppergouverneur van het door Badeners bezette gedeelte van Thule. Wij hadden aanbevelingsbrieven in het Thuleens bij ons, waarin papa zijn bedoelingen uiteenzet, maar die brieven zijn helaas verloren gegaan. De boot waarmee wij naar Holtak wilden varen werd ons ontstolen en de papieren erbij. Toch besloten wij door te gaan, want het is dringend noodzakelijk dat Badeners en Thulenen met elkaar praten. Papa is een vreedzaam mens en hij wenst geen oorlog en geen vijandelijkheden.'

'Ik ben blij dat te horen,' antwoordde Thura nuchter. 'Na het verlies van onze boot,' vervolgde Shasita, 'hebben we lang rondgezworven in de wildernis. Goede mensen hielpen ons en brachten ons naar deze wondermooie stad. Daarvoor zijn we zeer dankbaar.' Weer knikte Thura.

Ja, ze was oud, stokoud, in Shasita's ogen. Maar haar donkere ogen stonden helder en twinkelden.

'Men heeft mij over jullie verteld. Maar ga toch zitten, meisje, ik wil niet voortdurend omhoog kijken als ik met iemand praat. Dan doet mijn nek pijn. Van wie hebben jullie Thuleens geleerd?'

'Dat... dat leerden we onszelf, met behulp van een woordenboek in het Kanadeens,' antwoordde Reni terwijl Shasita het zich gemakkelijk maakte op de kussens. 'We zullen het wel niet helemaal foutloos spreken, vrees ik.' Thura scheen verwonderd.

'Er is niemand van ons naar jullie toegekomen om jullie aan te bieden onze taal te leren?'

'Nee mevrouw. Papa stond erop dat we het zouden proberen. Het leek hem noodzakelijk.'

'Zo te horen,' zei Thura, 'is jullie vader een verstandig man.'

'O ja, dat is hij zeker!'

'En wat wil jullie vader van ons?'

'Handel drijven,' antwoordde Shasita prompt. 'Papa heeft grote belangstelling voor de kunstzinnige voortbrengselen van uw landgenoten. En we dachten, dat volkeren die door handelsbelangen aan elkaar gebonden zijn geen ruzie met elkaar zullen maken. Misschien kunnen we zelfs vrede met elkaar sluiten. Papa is niet uit op de ondergang van het Thuleense volk. Hij verlangt naar vriendschap en samenwerking.'

Thura grijnsde. 'Ja, het gaat niet zo goed met de Badeners in Thule.'

'Och,' zei Shasita, 'wij handhaven ons.'

'Nauwelijks.'

Verroest, dacht Shasita, dat ouwe mens is goed op de hoogte van onze moeilijkheden.

'Geloof u ons, mevrouw,' zei ze snel. 'Papa meent het goed met dit land. Hij is oprecht van mening dat Thulenen en Badeners er verstandig aan zouden doen om op vriendschappelijke manier met elkaar om te gaan en...'

'Nooit!'

Het klonk als een zweepslag. Shasita verbleekte. 'Maar mevrouw Thura...' De donkere ogen flitsten.

'Eerst doden jullie mijn dochter en mijn geliefde echtgenoot en nu komen jullie met een voorstel tot onderhandelen!'

'Dat... dat wist ik niet,' stamelde Shasita geschrokken.

'Nee, nee,' riep Reni, 'daar wisten we echt niets van. Wat erg!'

'Dat wist papa ook niet,' zei Hajo, al net zo geschrokken als

haar zusters.

'Nee, want Badeners doden in het wilde weg,' zei Thura bitter. 'Zij smijten bommen op steden en dorpen en wie erdoor wordt gedood doet er niet toe.'

Wanhopig keken de meisjes elkaar aan. Is onze hele reis dan tevergeefs geweest?

dacht Shasita.

Op dat moment kwam iemand anders het terras op: een jongeman met een knap gezicht en harde, donkere ogen.

'Grootmoeder...' begon hij en toen stakte hij. Thura wees naar de drie meisjes.

'Dit, mijn beste Tjalf, zijn Badense kinderen die de moeite hebben genomen onze taal te leren en die mij komen vragen onderhandelingen aan te knopen met de Badense machthebbers.'

De kleinzoon van Thura moest ook wel iets hoogs zijn, bedacht Shasita en ze maakte aanstalten weer overeind te komen.

'Blijf zitten,' zei Thura fel en verward liet ze zich terugvallen

op de kussens.

'Is dit het drietal dat u verwachtte?' vroeg Tjalf. Hij liet zijn ogen onderzoekend over de bezoeksters glijden.

Ja. Ze komen namens hun vader, die zich oppergouverneur van Thule noemt.'

Tjalf snoof.

'Thule is van de Thulenen,' zei hij hard.

Dit is erger dan verdwalen in de wildernis, dacht Shasita vertwijfeld.

Daar hadden we de keus tussen links en rechts, tussen teruggaan of verder trekken. Hier botsen we op een muur van verbittering en onwil en kunnen we geen kant uit. Ze hief het hoofd op en keek Thura recht aan.

'Mevrouw,' zei ze helder, 'ik moet eerlijk toegeven dat wat mijn zusters en ik tot nu toe van de Thuleense beschaving hebben gezien diepe indruk op ons heeft gemaakt. U hebt een prachtig land, en waar het bewoond is wordt het ook goed beheerd. Welnu, als de Thulenen beschaafde mensen zijn, moeten we met elkaar kunnen praten. Met vijandelijkheden komen we niet verder. Praten is altijd beter dan vechten.'

Eer Thura kon antwoorden vroeg Tjalf: 'Is jullie vader bereid de bezette kuststeden te ontruimen?'

'De kuststeden ontruimen?' riep Shasita. 'Dat... daarover kan papa niet beslissen!'

Hij werd benoemd om de Toegevoegde Gebieden te reorganiseren en tot bloei te brengen. Maar zolang Badeners en Thulenen elkaar alleen als vijanden kunnen zien en het elkaar moeilijk blijven maken, kan daarvan niets terecht komen.

Daarom ben ik hier: om te onderzoeken of het niet mogelijk is tot een soort... een soort overeenstemming te komen. Papa is bereid aan de Thulenen allerlei nuttige zaken te leveren die zij goed kunnen gebruiken, in ruil voor Holtak- vazen en

-schalen, in ruil voor tapijten, beeldjes, ivoor en wat u verder nog voor mooie en kostbare zaken wilt uitvoeren.' Thura lachte enigszins schamper.

'Hoor je dat, Tjalf? Kostbaarheden willen ze hebben. Met geweld kunnen ze het niet krijgen, nu proberen ze het langs die weg. Handel! Handeldrijven met barbaren die zich schuldig maakten aan Konega-moord!'

Wat we ècht nodig hebben, dacht Shasita intussen, zijn

levensmiddelen en ertsen, want daar is de hele kolonisatie van Thule om begonnen. Maar als ik dat toegeef onthul ik meteen onze zwakte. Maar Hajo, te jong om zo'n gedachtegang te kunnen volgen en van nature spontaner riep:

Ja mevrouw. En wat we ook dringend nodig hebben is hout. U hebt hier zoveel in zulke reusachtige wouden. En ijzererts, en tin en lood en zink en edele metalen, maar vooral graan. Schepen vol met graan.'

Shasita kromp ineen maar Thura zei droogjes:

'Dat alles weten we.'

'We willen vooral vrede!' riep Shasita uit, wanhopig.

'Mijn lieve kind,' zei Thura, plotseling veel milder, 'ik geloof onmiddellijk dat jullie drieën het goed met ons menen. Jullie zijn meisjes en meisjes deinzen van nature terug voor vernielingen, bloedvergieten en geweld. Maar jouw voorstel om handel te drijven met Badeners hebben we al een halve eeuw geleden te horen gekregen en ook toen hebben we het afgewezen.'

'Waarom?' vroeg Shasita. Ze wilde, ze kòn het nog niet opgeven. 'Uit handel kan vriendschap ontstaan. Vriendschap kan maken dat we in vrede met elkaar leven in dit mooie land,

dat we van elkaar leren, elkaar respecteren.'

Een halve eeuw geleden? dacht ze. Waar heeft die oude dame het over?

Tjalf en Thura, hand in hand op de bank gezeten, keken elkaar aan. 'Ze heeft dezelfde ideeën als Elvira,' zei Tjalf.

'Niet helemaal. Elvira heeft niets over handel gezegd, die wil alleen vrede.'

Ja, en samenleven op dit eiland. Maar dat kan niet.' Shasita knipperde met de ogen. Ze begreep niets van wat die twee tegen elkaar zeiden, al had ze toch elk woord duidelijk verstaan. Thura zag haar verwarring en glimlachte.

'Shasita,' zei ze, niet onvriendelijk, 'jij en je zusters zijn niet de enigen die menen dat er een eind moet komen aan de strijd van Badeners tegen Thulenen. Een aantal weken geleden kwam er uit Upernavik een meisje van ongeveer jouw leeftijd dat hetzelfde idee had. Niet dat idee van handeldrijven, maar net als jullie wil zij vrede. Daarom trok ze het binnenland in om met ons te komen praten, want ook zij had onze taal geleerd, maar dan als uitverkorene.'

'Uitverkoren? Door wie?'

'Door ons natuurlijk. Aan mij is de verdediging van elke voet Thuleens grondgebied toevertrouwd en als de kolonisten het in de bezette gebieden moeilijk hebben is dat mijn werk. Maar ik ben niet zo dom om niet in te zien dat onze methoden een lange en bittere strijd betekenen. Daarom liet ik door een van de verdreven gewestbestuursters een Badens meisje uitzoeken dat geschikt gemaakt kon worden om als bemiddelaarster op te treden. Een Thuleense vrouw naar Gothab zenden, zelfs al zou ze jullie taal kennen, heeft geen zin. Naar een Thuleense zou niet worden geluisterd. Het moet een Badense zijn, die zich door niets en niemand laat weerhouden en die genoeg intelligentie en overredingskracht bezit om de Badense machthebbers duidelijk te maken dat ze in dit land, met al hun geweld, nooit iets zullen bereiken.'

We hebben anders al heel wat bereikt, dacht Shasita. De belangrijkste kuststeden zijn in onze handen, duizenden kolonisten hebben zich er gevestigd, zwaar bewapende militairen bewaken de grensstroken. Denkt die oude dame dat alles te niet te kunnen doen met wat speldenprikken, diefstal van materialen en andere pesterijen? Dan begrijpt ze niets van ons. Maar dat zei ze niet hardop. Toch was ze nu wel erg nieuwsgierig geworden naar die Elvira uit Upervik.

'We zouden dat meisje graag ontmoeten,' zei ze. Thura knikte, klapte in haar handen en even later verscheen een huisjongen op het terras.

'Vraag Elvira of ze bij ons komt,' zei Thura. De jongen verdween.

Shasita kon het niet laten, ze stond wéér op toen een meisje, gekleed als een Thuleense, met lang bruin haar, een aardig rond gezichtje en heldere ogen het terras betrad. Haar beide zussen volgden haar voorbeeld. Op de een of andere manier kregen ze alle drie de indruk dat dit meisje, ofschoon ook gewoon gekleed in korte broek en fleurig bloesje, met touwsandalen aan haar voeten, het waard was om voor op te staan. Thura's warme glimlach en het oplichten van Tjalfs gezicht lieten er ook geen twijfel over bestaan of deze Elvira, wie zij ook mocht zijn, had zich in de harten van de Thulenen weten te nestelen.

'Dit is Elvira, uit Upernavik,' zei Thura en nu was alle bitterheid uit haar stem verdwenen. 'Elvira, dit zijn Shasita, Reni en Hajo uit Gothab, hierheen gekomen om ons te vertellen dat er met Badense machthebbers te onderhandelen valt, mits wij bereid zijn handel met hen te gaan drijven. Zij zien dat als een opening naar vrede.'

Ja,' zei Shasita, 'mijn zussen en ik vinden dat beide partijen eens moeten ophouden elkaar het leven zuur te maken, we moeten het gezonde verstand inschakelen.' Elvira straalde.

'Maar dat is schitterend,' riep ze, 'vier kinderen uit het

Badense Rijk zijn erop uitgetrokken om het Badense en het Thuleense Rijk van de ondergang te redden.

Is het niet ongelooflijk? In onze boeken zijn het altijd jongens en mannen geweest die de heldenrol vervullen, die de moeilijkheden weten op te lossen, die redding brengen en vijanden verslaan! Wat zou het prachtig zijn als wij konden slagen waar onze officieren en hoge ambtenaren hopeloos falen. Vrede in dit land! Maar meteen zonk haar uitgelatenheid weer weg. Ze schudde het hoofd. 'Nee, ze zullen het niet nemen, die verwaande mannen, ze zullen het niet kunnen verdragen om voor schut te worden gezet. Ze zullen onze onderneming naar zich toe trekken, zich op de borst kloppen omdat zij voor alle problemen een oplossing hebben bedacht. Zo zijn ze nu eenmaal.'

'Geen sprake van,' zei Shasita verhit. 'Ik en mijn zussen laten zich door niemand opzij dringen. Het was ons idee om hier te komen en onderhandelingen te beginnen.' Thura hief beide handen op.

'Zitten jullie,' gebod zij. 'Eén ding moeten jullie, als Badeners, nooit vergeten. In dit land is geen plaats voor beide volkeren. De Badense en Thuleense beschaving verschillen te veel van elkaar, in godsdienst, in levenswijze, in alles. Ik wil niet beweren dat onze manier van leven de enig juiste is, ook al zijn we er gelukkig mee. Maar juist omdat we er zo gelukkig

mee zijn dulden we geen vreemden op ons grondgebied.'

'Maar bent u bereid met **Badeners** te praten?' vroeg Elvira. 'Of zelfs om handel met hen te gaan drijven als dat de vrede dichterbij kan brengen?'

'Als Beda, die jou heeft uitverkoren om tot bemiddelaarster te worden opgeleid, niet had geweten dat ik zèker tot praten bereid ben — en met mij de **Konega** —

dan zou ze nooit naar je zijn toegekomen, Elvira,' zei Thura ernstig.

'Maar wij,' zei Shasita, niet minder ernstig, 'zouden zèker naar **Holtak** zijn gekomen. Al schijnt het dat niemand ons daartoe heeft uitverkoren...'

'Mijn kleindochter, de **Konega Kalina-Dottir**, zal over een paar dagen in **Holtak** aankomen,' zei Thura. 'Ik heb jullie drieën aangehoord om haar van advies te kunnen dienen, want over zulke verstrekkende zaken als handelsbetrekkingen aanknopen en vrede sluiten kan ik niet beslissen.' Ze stond op en hield zich vast aan Tjalfs arm. 'Jullie kunnen zolang in het gastenhuis blijven,' zei ze tegen Shasita, 'en jij,' wendde ze zich tot Elvira, 'moet daar ook je intrek maar weer nemen. **Kalina-Dottir** zal jullie laten roepen als ze jullie wil spreken.' Ze knikte de vier meisjes toe en verliet leunend op Tjalf het

terras.

'Daar zitten we nou, in afwachting van een nog hoger personage,' zei Shasita.

'Gaan jullie mee, terug naar het gastenhuis? Misschien zijn we nog juist op tijd voor de middagmaaltijd.' Ze keek even naar Elvira. 'En onderweg kun jij ons alles vertellen over jouw zending.' Shasita had, alsof het vanzelf sprak, de leiding genomen. Elvira protesteerde niet en even later liepen ze gevierend door de lanen, parken, langs de havens. Ze hadden elkaar heel wat te vertellen. Op een bepaald moment bleef Shasita plotseling staan.

'Beseffen jullie wel, dat we ons door die Thura helemaal hebben laten inpakken?'

Toen we op reis gingen naar Holtak was ik helemaal niet van plan vredesonderhandelingen te openen. Ik wilde voor papa mogelijkheden zoeken om handel met de Thulenen te drijven. Meer niet.'

'Mij verging het net zo,' lachte Elvira. 'Ik trok erop uit om er achter te komen wat er met mijn vader was gebeurd, die spoorloos verdwenen was in de wildernis.'

Maar toen ik had gehoord dat hij niet meer leefde, ging ik niet

terug naar Upernavik om het mijn moeder te vertellen, nee, ik had plotseling nog maar één doel: vrede stichten tussen Thulenen en Badeners.'

'O? Ik meende begrepen te hebben dat de Thulenen jou om de een of andere reden uitverkoren hadden, als een soort bemiddelaarster.'

'Dat hadden ze ook, dat wil zeggen: één van hen. Maar dat wist ik niet, dat hoorde ik pas toen ik in Holtak aankwam en Thura het me vertelde.'

Al pratend waren ze bij het marmeren tempeltje gekomen dat glansde in het zonlicht. Shasita wees naar de vaas met bloemen op de granieten steen.

'Daar ging het ons vooral om: Holtak-vazen. Rijke Badeners hebben er een fortuin voor over. Bij ons in Gothab hebben we er één, maar die wil mama niet kwijt. Als papa daarvan een paar honderd kon kopen van de Thulenen en naar het Badense Rijk uitvoeren was hij in de kortste keren schatrijk. Weet jij, Elvira, hoe ze die dingen maken?'

'Nee, ik weet alleen dat de Holtak-pottenbakkerij eigendom is van de Konega, die de dingen niet verkoopt maar schenkt aan Thulenen die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor hun land. Thura heeft er een, allicht.'

'Wat gebeurt er als zo iemand sterft?'

'Dan geeft de familie de vaas terug aan de Konega of schenkt hem aan een tempeltje zoals dit. De tempeltjes zijn opgericht ter ere van Moeder Aarde.'

'En de Konega is hun staatshoofd?' vroeg Reni, 'of een priesteres?'

'Aan priesters of priesteressen doen de Thulenen niet. Het zijn natuurlijk heidenen. Maar hun verering van Moeder Aarde is geen echte godsdienst. Zij is gewoon de wereld waarop en waarvan we allemaal leven. Zij is alles tegelijk: deze rondwentelende steenmassa, met oceanen, eilanden, polen, het klimaat, tegelijk is ze de moeder die ons voedt, ze geeft ons materialen om huizen te bouwen, gereedschappen te maken, oogsten te laten groeien. De Thulenen zien onze planeet als een levend wezen dat je niet ongestraft kunt beledigen, beschadigen of uitbuiten. Maar als je zorgvuldig en verstandig met Haar en Haar kinderen omgaat zal ze je van Haar overvloed schenken opdat je plezierig kunt leven. Dat is het grote verschil met ons. Onze godsdienst is erop gericht de verantwoordelijkheid voor de wereld af te schuiven op een Hemelse Vader, in theorie althans. De Thulenen hebben zichzelf verantwoordelijk gemaakt voor het welzijn van Moeder Aarde. Ze bidden niet, ze doen.'

'Zijn die tempeltjes dan niet voor erediensten?' vroeg Hajo.

'Zij zijn een uiting van dankbaarheid omdat Moeder Aarde hun zo goed gezind is, hun zo'n mooi land heeft gegeven en zulke rijke oogsten toestaat. Je kunt er onverschillig voorbij lopen of er een poosje gaan zitten om bij te komen en je één te voelen met onze planeet. Misschien staan ze er ook om de Thulenen eraan te herinneren wat ze aan Moeder Aarde verschuldigd zijn: hun leven.' Ze keken naar de glanzende vaas. Reni zuchtte.

'Deze is nog mooier dan die bij ons in het paleis staat. Ik schat de waarde ervan op zeker negenduizend mark. En dat staat hier zomaar voor iedereen te kijk. Worden die dingen nooit gestolen?' Elvira keek geschokt.

'Welke Thuleense zou het in haar hoofd halen zich een Holtak-vaas toe te eigenen zonder hem verdiend te hebben? Dat is zoiets als Moeder Aarde zèlf bestelen!' Ze liepen langzaam verder.

'Ik vond wel,' zei Shasita peinzend, 'dat die Thura zichzelf herhaaldelijk tegensprak. Er wordt een Badens meisje uitgekozen om te bemiddelen tussen ons en hen; Thura beweert dat er met haar Konega te praten valt, tegelijk liet ze duidelijk merken dat wij uit Thule moeten vertrekken als ongewenste vreemdelingen.'

'Thura is verbitterd,' antwoordde Elvira. 'Ze verloor haar man en haar enige dochter tijdens het bombardement op Gothab. Die dochter was de Konega, vergeet dat niet. Ze was bovendien Tjalfs moeder, dus helpt Tjalf zijn grootmoeder met alles wat hij heeft om de Badeners — om ons — te verdrijven.

Dat maakt hen zo onverbiddelijk. Onze enige hoop is de Konega, Tjalfs zuster.'

'Maar Thura kan toch niet verwachten dat wij haar helpen om onszelf uit Thule weg te jagen,' riep Reni.

'Nee,' Hajo gilte bijna. 'Ik wil hier nooit meer weg.'

'Eerlijk gezegd, ik ook niet,' bekende Elvira. 'Maar toch... Vrede is belangrijker dan de vraag of ik me al of niet gelukkig voel.'

Jij bent een idealiste,' constateerde Shasita.

Jij dan niet?'

'Nauwelijks. Natuurlijk is het van het grootste belang dat er vrede komt tussen Badeners en Thulenen. Vechten is dom. Oorlog brengt alleen maar ellende voor beide partijen, verdriet en armoede...'

Juist,' viel Elvira in.

'Ja maar... O, goeie genade, ik zou het vreselijk vinden terug te moeten naar het Rijk, terug naar dat armoedige landgoedje van ons en geen eigen paard meer te hebben! Wat voor toekomst hebben we daar?'

Reni zei troostend: 'Onze landgenoten gaan nooit meer weg uit dat deel van Thule dat ze in handen hebben.'

'Daar zou ik maar niet zo zeker van zijn,' mompelde Elvira. 'Thura mag dan oud zijn, ze is heel goed in staat zoveel onaangenaamheden voor de kolonisten te verzinnen dat die in wanhoop hun zaakjes bij elkaar pakken en teruggaan naar Europa. Geen mens houdt het vol om dag in dag uit, jaar na jaar getreiterd te worden en het werk van zijn handen vernield te zien worden.'

14 De Konega van Thule

Drie zonnige dagen verstreken waarin Elvira de zusjes Von Birken de stad liet zien en zij vriendschap sloten. Het kostte Shasita en Elvira nog geen uur om elkaars verstandelijke vermogens te ontdekken en te leren waarderen. Elvira was blij, ze had het gevoel niet langer alleen te staan in haar streven naar een oplossing voor het conflict tussen Thulenen en Badeners, ze had medestanders gekregen.

Al was Shasita's uitgangspunt een ander dan het hare, feit bleef dat de drie zusjes, net als zij, de moed hadden gehad zich in het binnenland te wagen om te bereiken wat geen officier of gouverneur tot nu toe gelukt was: contact te leggen met 'de vijand' op de voet van gelijkheid. Op de vierde ochtend was er in de stad iets veranderd, er heerste een soort onderdrukte opwinding en het werd de meisjes al snel duidelijk waarom. De Konega was gearriveerd. Plotseling zag je bloemslingers aan de boomtakken hangen, er werd nog meer muziek gemaakt en gezongen dan anders. Schoolkinderen dansten door de straten; het leek wel feest.

De Holtakkers waren duidelijk blij omdat hun Konega door de lanen reed op een prachtig wit paard en omdat iedereen haar kon zien, haar kon begroeten en aanspreken. Ook Elvira en de zusjes kwamen haar tegen in een van de vele parken.

Omdat Kalina-Dottir hoog te paard zat, voor iedereen zichtbaar, hoefden ze niet eens naar voren te dringen om een eerste blik op Thule's staatshoofd te kunnen werpen.

Wat ze zagen was een zeer jonge vrouw, niet veel ouder dan Shasita.

Kalina-Dottir had lang, golvend zwart haar dat doorvlochten was met zilveren linten en dat tot ver over haar rug hing. Ze droeg een groen ruiterkostuum en een zilverkleurige gordel. Haar gezicht stond kalm, maar hoe aardig en vriendelijk ze de mensen die haar omstuwden ook toelachte, iets in dat gezicht deed Shasita onmiddellijk aan Thura denken: de hoge jukbeenderen, de wilskrachtige kin.

'Wat is ze nog jong,' fluisterde Reni. 'Een kind-vorstinnetje.'

'Waar is haar lijfwacht?' vroeg Hajo zich verwonderd af.

'Weet jij waar ze is geweest?' vroeg Shasita aan Elvira. 'Waar komt ze vandaan?'

'Waar woont ze gewoonlijk?' Elvira haalde de schouders op.

'Geen idee. Dat heeft Thura me nooit verteld. Ik denk dat ze op rondreis was.'

'Als je over zo'n groot land regeert zul je je wel overal moeten laten zien,' meende Reni.

Ze keken haar na toen ze het park uitreed en een van de brede lanen insloeg.

Shasita zag er opeens heel opgewekt uit.

'Die Kalina-Dottir zou een zusje van ons kunnen zijn,' zei ze glimlachend. 'Het moet voor ons vieren toch niet moeilijk zijn haar over te halen om op te houden met kolonisten pesten?'

'Ik weet het niet,' antwoordde Elvira twijfelend. 'Ze mag dan piepjong zijn en een aardig gezicht hebben, vergeet niet dat ze een afstammeling is van een lange rij Konega's die al eeuwenlang met veel succes over dit immense land hebben geregeerd. Ze zal tijdens haar opvoeding wel tot haar nek toe volgegoten zijn met tradities, trots en zelfvertrouwen. Een kleindochter van Thura zal beslist niet over zich laten lopen.'

'Poeh, wat dacht je van ons?' zei Reni. 'Wij zijn ook niet de eerste de besten! Zelfs papa kan niet tegen ons op.'

Elvira grinnikte maar wat. 'We zullen wel zien.'

Ze keerden terug naar het gastenhuis, hopen dat de Konega hen spoedig zou laten roepen.

'Erg hè, dat wachten,' zuchtte Shasita. 'Ik kan daar niet tegen. Niets te doen, niets om handen, een stad bekijken die prachtig is maar waar ik niets kan kopen, nergens iets kan gaan drinken omdat we geen Thuleens geld hebben...'

Maar het weer was nog steeds mooi en ze bleven maar wat rondhangen in de tuin rondom het gastenhuis. Op de daklijst zat een vogel te zingen. Een poes zat op een laag muurtje te zonnen. De geluiden uit de stad klonken gedempt tot hen door: geklop van paardenhoeven, het piepen en knarsen van karren, geklapper van molenwieken, heldere kinderstemmen, een vrouw die lachte. Flarden muziek dreven door de lanen. Reni hief de armen op naar de blauwe hemel en de witte drijvende wolkjes.

'Moeten wij hier vrede komen brengen?' lachte ze. 'Tjee, als er ergens vrede heerst is het wel in Holtak. Dit is de heerlijkste stad ter wereld. Zou het niet verrukkelijk zijn als papa hier een handelshuis kon openen en we hier altijd konden blijven?'

Dan kan Hajo een woudloper trouwen en ik zoek een aardige Thuleen over wie ik de baas mag spelen en Shasita koopt een mosterdmolen om het leven een pittig smaakje te kunnen geven.'

'Ik houd meer van gember,' zei Shasita. 'Zeg Elvira, denk je

dat het lang duurt tot de Konega ons roept? En hoe moeten we ons dan gedragen?'

'Gewoon jezelf zijn,' antwoordde Elvira.

'O, daar zijn we goed in! Weten jullie nog hoe papa in het Badense Rijk werd behandeld toen hij zich na de laatste verkiezingen bij president Horthu aanmeldde? Hij moest zes formulieren in vijfvoud invullen, aanbevelingsbrieven tonen, na drie weken was hij eindelijk aan de beurt. Hij werd van boven tot onder gefouilleerd, moest zijn laarzen uittrekken want meneer de president houdt niet van het geluid van voetstappen. Papa mocht alleen antwoorden op wat hem werd gevraagd en bovendien moest hij honderd mark storten ten behoeve van de winterzorg voor de armen en daarna pas kreeg hij president Horthu te spreken.

Maar zijn verzoek om directeur van de rijsschool te mogen worden werd koudweg afgewezen toen bleek dat zijn benen drie centimeter te kort waren. Ik geloof niet dat de Thulenen zich met zoveel flauwekul bezig houden.'

'Beslist niet,' lachte Elvira.

'Ja maar, papa heeft tenslotte toch die post van oppergouverneur gekregen,' zei Hajo. 'En dat was iets waarop hij al helemaal niet meer had gerekend, vooral omdat hij

alleen dochters heeft en niet één zoon.'

'Daarom juist,' meende Elvira. 'Een officier in Upernavik heeft me dat een keer uitgelegd. In de Toegevoegde Gebieden heerst groot gebrek aan jonge vrouwen.'

Shasita's geduld werd niet lang op de proef gesteld. Reeds de volgende dag verscheen de boodschappenjongen van Thura's paleis om hen te halen.

'Of de Konega ook nieuwsgierig is naar ons,' lachte Shasita. 'Elvira, ben je niet zenuwachtig?'

Elvira schudde lachend het hoofd. De enige mens ter wereld die in staat is mij zenuwachtig te maken is Tjalf, dacht ze. Maar dat hield ze wijselijk voor zich. In Thura's huis werden ze meteen naar een ruime kamer gebracht, op Thuleense wijze behangen met kleurige wandkleden. In het midden stond een ronde tafel met wat stoelen er omheen. Kalina-Dottir was daar, in gezelschap van haar broer Tjalf. Ze stond op toen de vier meisjes binnenkwamen.

'Welkom,' zei ze. Haar stem was zacht en melodieuus. 'Ga zitten, maak het je gemakkelijk en tast toe.' Ze wees op het tafelblad. Daar stonden een paar goudkleurige schalen met kleine hapjes. Ook waren er kruiken met licht Thuleens bier.

De meisjes gingen zitten, keken naar de schalen, aarzelden. Hajo, die altijd honger had, prevelde tegen zichzelf:

'Gewoon jezelf zijn' en strekte haar hand uit.

'Vereerde Konega,' begon Shasita, 'sta toe dat wij onszelf aan u voorstellen. Dit is mijn vriendin Elvira Kamgut, uit Upernavik. Ik ben Shasita Von Birken, dat is mijn zuster Reni en dat snoepkind daar is Hajo.'

Hajo slikte snel in wat ze in haar mond had en kon alleen maar fluisteren:

'Het is heerlijk.'

'Thura heeft me over jullie verteld,' sprak de Konega. 'De oppergouverneur, zoals jullie vader zich noemt, heeft de wens te kennen gegeven om handelsbetrekkingen aan te knopen met ons, waarbij zijn belangstelling vooral uit gaat naar vazen, schalen, tapijten, ertsen uit het gebergte en stofgoud. Neem gerust een hapje, Shasita, ik heb die lekkernijen speciaal voor jullie laten neerzetten.'

En dan vallen we straks alle vier bewusteloos neer en ontwaken ergens in de wildernis zelfs zonder ons mes, dacht Shasita. Maar Reni kauwde al met een verrukt gezicht en opeens schaamde Shasita zich voor haar wantrouwen en tastte

toe. Het was heerlijk.

Intussen vervolgde de Konega:

'Ik begrijp iets niet, Shasita. Waarom wil een land, dat niet eens in staat is de eigen bevolking voldoende te voeden uitsluitend dergelijke luxe goederen verwerven?' Au! De dame wist wel meteen de pijnlijke plek te raken! Shasita slikte en antwoordde (het klonk al als een uit het hoofd geleerd lesje):

'Volkeren die met elkaar handel drijven tot wederzijds voordeel zullen niet snel ruzie met elkaar maken. Wanneer tussen Badeners en Thulenen onderhandeld kan worden over handelsverdragen, dan kunnen daar gemakkelijk vredesvoorstellen uit voortkomen.' Kalina-Dottir knikte vrolijk.

'Daar heb je je aardig uit gered.' Nu wendde ze zich tot Elvira. Jij,' zei ze, 'hebt bij Thura gepleit voor het staken van de vijandelijkheden en voor het openstellen van mijn land voor Badense immigranten. Je deed daarbij een beroep op ons traditionele medelijden met ongelukkige mensen.'

'Inderdaad,' antwoordde Elvira. 'De wederzijdse vijandelijkheden maken niet alleen de kolonisten ongelukkig maar ongetwijfeld ook de Thulenen.'

'Daarin heb je volkomen gelijk, Elvira. Wij vinden het niet plezierig om andere mensen het leven moeilijk — zo niet onmogelijk — te maken. Die houding is ons echter opgedrongen door jouw landgenoten. En ook dat is iets wat wij verafschuwen: iets opgedrongen krijgen dat wij niet willen doen.'

'Zodra wij, nu bijna een jaar geleden, in Thule kwamen waar mijn vader tot oppergouverneur was benoemd, gaf hij ons, zijn dochters opdracht uw taal te leren. Want papa is een vredelievend en verstandig man en hij beseftte onmiddellijk dat het noodzakelijk zou zijn met de Thulenen in gesprek te komen,'

zei Shasita.

Tjalf zat er zwijgend bij en schudde alleen het hoofd. Wat hinderde hem?

Kalina-Dottir keek haar bezoeksters een voor een aan.

'Handel,' zei ze langzaam en als het ware hardop denkend, 'is altijd mogelijk. Wij drijven handel met de Kanadenen, de Baffin-eilanders, de Britten. Ruilhandel uiteraard, goederen voor goederen. Maar van handel met de Badeners kan geen sprake zijn zolang Badense troepen en kolonisten een gedeelte van mijn land bezet houden.' Nu zat Tjalf heftig te

knikken al zei hij nog steeds niets.

O jee, dacht Shasita, daar heb je het weer: de harde opstelling. Eerst vertrekken, dan praten. Ze haalde diep adem en ging het gevecht aan.

'Ik vrees, vereerde Konega, dat mijn landgenoten niets willen horen over ontruiming van de veroverde gebieden in Thule. Datgene wat zij hier hebben bereikt zullen ze niet opgeven.'

'En wat hebben jouw landgenoten dan bereikt, Shasita?'

'Om te beginnen de bezetting van uw belangrijkste kuststeden en van uw hoofdstad. We hebben aardolie aangeboord, uw handelsvloot uit de havens verjaagd, delen van de Toegevoegde Gebieden in cultuur gebracht, huizen gebouwd, fabrieken gesticht, in Gothab een waterleiding en een rioolstelsel aangelegd, kortom: we hebben die steden gemoderniseerd. Dat kostte veel geld en mankracht, dat geven mijn landgenoten nu niet zomaar weg.' De Konega bleef vriendelijk.

'De mensen die in de kuststeden woonden, Shasita, waren heel gelukkig en welvarend. Zij hadden er hun werk, hun plezier. Dat alles werd hun met geweld door jouw landgenoten ontnomen. Dus is het logisch dat ik eis dat die indringers vertrekken, opdat de Thulenen naar hun eigen

steden kunnen terugkeren.'

'Precies,' baste Tjalf. 'En dan mogen ze hun prikkeldraad meenemen.'

Elvira hief de hand op en kreeg onmiddellijk gehoor.

'Maar uw land is zo groot,' zei ze, 'in oppervlakte zelfs vele malen groter dan het Badense Rijk en bovendien is het dun bevolkt. Er is hier ruimte genoeg voor Badeners en Thulenen. We zouden in vrede kunnen samenleven, samenwerken.'

'Neen,' antwoordde de Konega en haar stem kreeg plotseling iets dwingends.

'Thule behoort toe aan de Thulenen, aan de Kinderen van Moeder Aarde. Ik kan hooguit toestemmen in de vestiging hier en daar van een handjevol zakenmensen met hun gezinnen om de voorgestelde handelsbetrekkingen op gang te brengen.

De soldaten met hun vuurwapens en de kolonisten die dieren ombrengen en willekeurig wouden kappen zullen terstond moeten vertrekken.' Ze zag hoe Shasita stil het hoofd schudde en glimlachte. Jullie vierden, jullie hebben je op eigen initiatief in het binnenland gewaagd en dat was moedig want Thule is

een gevaarlijk land voor niet-Thulenen. Jullie moed en jullie verlangen naar vrede kan ik waarderen. Een volk dat zulke jonge mensen kan voortbrengen is nog niet verloren. En alleen daarom ben ik bereid met jullie regering te onderhandelen over een handelsverdrag. Maar toch pas nadat jullie troepen en kolonisten zijn vertrokken. Niet eerder.'

'En als de Badeners weigeren te gaan?' vroeg Reni. 'Dan zullen wij onze pogingen om jullie het leven ondraaglijk te maken moeten verviervoudigen. Tot nu toe heb ik geduld gehad en slechts wespensteken toegebracht. Wij zijn een vreedzaam volk, geweld stuit ons tegen de borst, het kwellen van mensen haten wij. Maar wanneer de kolonisten niet vrijwillig vertrekken zullen wij hen met geweld verdrijven.'

'Hoe?' vroeg Hajo nieuwsgierig.

'Ja, hoe?' riep Shasita uit. 'U hebt geen wapens zoals wij. En de Badeners zijn hier al een paar jaar. Als u zo machtig en sterk bent, waarom hebt u ons dan niet al lang verdreven?' Kalina-Dottir bleef onverstoorbaar.

'Omdat, mijn lieve kind, het nu eenmaal tijd kost bij mijn landgenoten een andere mentaliteit aan te kweken. Zelfs degenen die van huis en alles wat hun lief was verdreven werden, vinden in dit grote land gemakkelijk een andere plaats waar zij gelukkig kunnen zijn. Thulenen nemen het

leven gemakkelijk op. Het aantal saboteurs dat wordt opgeleid om de indringers grote schade te berokkenen groeit echter gestaag, net als de verbetering van die mensen.' Ze hief even de handen op, in een weemoedig gebaar. 'Nog altijd,' vervolgde ze, 'kost het ons zelfoverwinning om te doen wat we doen: graanoogsten vernietigen, gebouwen en installaties verwoesten waaraan mensen met zoveel moeite en zweet hebben gewerkt. Mijn grootmoeder Thura is sterk, zij kan zich tot die hardheid dwingen.

Ik heb ingezien dat ik net zo hard moet zijn.'

Shasita beseft plotseling dat ze tegenover een zeer jonge vrouw zat die de bekommernis van haar hart uitstortte tegenover andere jonge vrouwen, alsof ze geen tegenstanders maar vriendinnen waren. Dat maakte dat ze de Konega opeens heel sympathiek begon te vinden. Het zal je toch gebeuren, dacht ze, dat je zò jong nog de verantwoordelijkheid op je schouders krijgt voor een heel land, met miljoenen inwoners! Tjalf legde zijn hand op Kalina-Dottirs arm.

Jij bent ook sterk, zusje,' zei hij warm. Wat kan hij teder zijn, dacht Shasita verrast.

Om tijd te winnen strekte ze haar hand uit naar een van de schalen en nam iets dat leek op een marsepeinbonbon, maar

ze at zonder iets te proeven. Hajo, Reni en Elvira keken haar vol verwachting aan. De Konega wachtte geduldig tot ze haar mond leeg had.

Verdrietig zei ze: 'Dus dit is de boodschap die u mij voor mijn vader meegeeft: de Thulenen zijn bereid handel met ons te drijven op voorwaarde dat al mijn landgenoten uit Thule verdwijnen?'

Ja,' zei Kalina-Dottir.

Ja,' zei Tjalf.

'En met die boodschap moet mijn vader zich tot de Badense regering wenden?' Ze zuchtte diep. 'Edele Konega, dat is hopeloos. De voorwaarde die u stelt is onmogelijk na te komen. U begrijpt ons niet. Badeners laten niet los wat ze eenmaal veroverd hebben. Het Badense volk zou het niet begrijpen en tegen de eigen regering in opstand komen, want het zou lijken op een nederlaag.'

'Waarom?' vroeg Kalina-Dottir verwonderd. 'Jullie horen hier niet. Dat in te zien en weg te gaan is de meest logische stap.'

'Niet in Badense ogen.'

'In dat geval,' antwoorde Kalina-Dottir triest, 'zal het hard tegen

hard moeten gaan.'

'U kunt ons niet wegjagen,' fluisterde Shasita.

'O jawel. Vroeger namen we indringers in ons land op en vormden ze om tot Thulenen. Dat kan nu niet omdat het er te veel zijn. Dus zullen we ze verjagen, of vernietigen, hoeveel pijn ons dat ook moge doen.'

'Mij doet dat geen pijn,' zei Tjalf. 'Ik zal er met plezier aan meewerken. Ze hebben mijn moeder vermoord.'

'Daar gaat het nu niet om, Tjalf,' zei Kalina-Dottir scherp. 'Ik ben niet uit op wraak. Ik wil alleen dat de indringers vertrekken.'

'Ik begrijp er niets meer van,' riep Reni opeens uit. 'Mijn zusters en ik hebben Thuleense boeken gelezen. We hebben op weg naar Holtak gesprekken gevoerd met Thuleense vrouwen. Toen begrepen we dat Thule inderdaad wordt bewoond door het vreedzaamste volk ter wereld. En nu dreigt u ons met algehele vernietiging door geweld. Dat klopt niet.'

'Zodra mensen zich tegen mensen keren klopt er niets meer, meisje. Dat is het ellendige ervan. Geweld baart geweld, dat is een natuurwet. Maar ons onderwerpen aan jouw landgenoten zou betekenen dat we dit prachtige land prijsgeven aan

vernietiging, beschadiging, vergiftiging. Wij moeten ons wel verzetten tegen indringers die geen enkele eerbied hebben voor de wilde natuur, voor de schoonheid van onze landschappen of voor andere levende wezens. Deze ongerepte tuin van Moeder Aarde moet zo ongerept mogelijk blijven en de mensen die er wonen moeten zich veilig kunnen voelen.'

'In een land vol wilde dieren voelen ze zich veilig?' vroeg Hajo.

Jazeker.'

'U bent zo zeker van uw zaak,' zei Elvira nu, 'maar beseft u niet dat als wij naar Gothab gaan en onze regering in kennis stellen van uw voorwaarde om tot handelsovereenkomsten te komen, namelijk onmiddellijke ontruiming van de Toegevoegde Gebieden, dat we dan hartelijk zullen worden uitgelachen?'

'Het is een logische eis.'

'In uw ogen wel, vrouwe Konega, maar in Badense ogen is die eis absurd.'

'Als ik alleen mijzelf maar naga,' riep Hajo, 'ik ben dol op dit land, ik wil er nooit meer weg. Het is zo mooi, zo

avontuurlijk, zo vol verrassingen! Als ik terug moest naar ons eigen land zou ik van pure heimwee wegwijnen.' Kalina-Dottir schudde het hoofd.

'Ben je werkelijk zo gelukkig achter die prikkeldraadversperringen die jouw landgenoten rondom hun gebied hebben aangebracht? Dat kan ik me niet voorstellen.'

Daar raakte ze een teer punt. Shasita bedacht dat juist die versperringen haar en haar zusters ertoe hadden gebracht op zoek te gaan naar de stad Holtak. Het was in feite een uitbraakpoging geweest. Dat drong nu pas goed tot haar door. Hajo had een kleur gekregen, een bewijs dat de opmerking van de Konega doel had getroffen. Hulpzoekend keek ze naar Shasita, maar die wist het ook niet meer.

Elvira wel.

'Uw saboteurs hebben met ons prikkeldraad weinig moeite, vrouwe,' zei ze, bijna grinnikend. Ze moest er opeens aan denken hoeveel moeite het haar had gekost op Tirana de kolonie Upernavik te verlaten en hoe ze dankbaar gebruik had gemaakt van een groot gat in het prikkeldraad dat de saboteurs hadden achtergelaten.

'Prikkeldraad,' zei de Konega en ze gebruikte er het Badense

woord voor, want in het Thuleens bestond die term niet, 'is één van jullie afschuwelijkste uitvindingen. Het is bedoeld om mensen van mensen te scheiden. Om dieren op te sluiten. Het is lelijk, vijandig en onnatuurlijk. Niets tekent beter de mentaliteit van de Badeners dan hun prikkeldraad.'

Het klonk als een terechtwijzing en Shasita kwam onmiddellijk in opstand.

'Ik kan me voorstellen dat u een hekel hebt aan ons, Badeners. Maar toch zijn wij ook maar gewone mensen die het vaak moeilijk hebben, die verdriet kunnen hebben, die honger lijden als ze niets te eten hebben en het koud krijgen als de temperatuur daalt. Wij zijn niet beter of slechter dan alle andere volkeren. We zijn met vele miljoenen en natuurlijk bevinden zich daar mispunten onder, en corrupte politici en misdadigers, maar ook zijn er talloze goede mensen, die van hun kinderen houden, die stil en zonder klagen hun werk doen, die dromen van liefde, van geluk, van een beetje welvaart. Het is niet zo dat wij allemaal een karakter van prikkeldraad hebben en elk doel uitsluitend met geweld nastreven.'

Juist,' viel Reni in, opgelucht omdat haar zus eindelijk goed op gang scheen te komen. 'En het is vooral ons klimaat dat de kolonisten naar Thule heeft gebracht.

Als ons land niet zo dor en droog en onvruchtbaar was geworden zouden we er niet over gedacht hebben gebiedsuitbreiding te verlangen. We moesten wel, ten koste van vele offers.'

'Jullie klimaat zou ongetwijfeld verbeteren als jullie bossen planten in plaats van bossen te vernietigen,' merkte Tjalf op. Kalina-Dottir maakte een wegwerpend gebaar.

'Ik ben niet verantwoordelijk voor het klimaat in het Badense Rijk,' zei ze. 'En nogmaals, ik begrijp niet, Shasita, waarom jij als het over handelsbetrekkingen gaat uitsluitend praat over luxe goederen.' Omdat daar het meest aan te verdienen valt, dacht het meisje. Papa zou er snel rijk mee kunnen worden. Maar als ik haar dat vertel val ik zeker in ongenade. Daarom zei ze zacht:

'Dat... dat is maar een begin. Ik bedoel...'

'Ik weet,' viel Kalina-Dottir haar koudweg in de rede, 'dat in het Badense Rijk grote verschillen heersen. Er is een dunne maar schatrijke bovenlaag, en het merendeel van de bevolking is arm en bezit weinig macht. Bij ons is niemand arm of machteloos. En niemand van ons is wat jij noemt: rijk. Wij delen alles. Zo hoort het ook.' Smekend hief Elvira de handen op.

'Edele Konega,' zei ze, 'is er werkelijk geen compromis mogelijk? Kunnen Badeners en Thulenen op geen enkele wijze vriendschap sluiten?'

'Neen,' zei Tjalf hard. Kalina-Dottir schudde het hoofd, bijna droevig.

'We kunnen vrede sluiten, Elvira, maar geen vriendschap. We verschillen te veel.

Misschien eens, in de verre toekomst, wanneer Badeners geleerd hebben van hun fouten en niet langer denken dat Moeder Aarde iets is dat onderworpen en dienstbaar moet worden gemaakt aan domme maatregelen, misschien dat we dan vriendschap kunnen sluiten. Maar zo ver zijn jullie nog lang niet. Jullie denken dat elk probleem, elke moeilijkheid in het leven met techniek kan worden opgelost. Dat is niet zo. Bovendien - en vergeet dat nooit - staat Moeder Aarde met al haar sluimerende en vernietigende krachten aan onze kant en tegen Moeder Aarde is geen mensenmacht opgewassen.' Kalina-Dottir stond plotseling op ten teken dat het gesprek was afgelopen. 'Morgen,' zei ze, 'kunnen jullie teruggaan naar Gothab. Tjalf zal jullie een eind begeleiden alvorens hij naar Sisaa terugkeert. Elvira, jij brengt aan de oppergouverneur mijn eisen over. Vergeet niet dat jij bent uitverkoren als tussenpersoon.'

Ze knikte de meisjes vriendelijk toe en liep weg, met ruisende japon. Tjalf keek even naar Elvira, beet op zijn onderlip en volgde haar zwijgend. Een beetje verloren bleven Elvira en de zusjes achter in het vertrek dat opeens hol en leeg leek. De manier waarop Thuleense vrouwen abrupt een einde konden maken aan een gesprek verbijsterde hen nog steeds. Stil zaten ze bijeen. Eindelijk zei Shasita, terwijl ze verstrooid nog een marsepeinbonbon nam:

'Ze is taaier dan ik had gedacht. Zou ze werkelijk van plan zijn alle kolonisten met geweld te verdrijven?'

'Volgens mij,' zei Elvira zacht, 'is ze daar al een hele tijd mee bezig. Toen ik anderhalf jaar geleden in Thule arriveerde, werden er nog scheepsladingen kolonisten aangebracht. Maar de laatste tijd lijkt het wel of er meer mensen vertrekken dan bijkomen. In Upernavik kwamen alleen nog soldaten uit het Rijk, maar nieuwe kolonisten ho maar.'

Ja,' knikte Shasita, 'Thura voert een soort ontmoedigingstactiek met haar legertje saboteurs. Toch geloof ik niet dat onze mensen zich daardoor laten weggagen.'

'Wie weet,' zuchtte Elvira, 'op de lange duur, als onze landgenoten beginnen in te zien dat er in Thule geen toekomst voor hen is. Als jullie het mij vragen sturen de Konega en Thura het daarop aan.'

'Laten we dan maar gaan en onze terugreis voorbereiden,' stelde Reni voor. 'Maar hoe gaan we naar Gothab? Dat zei ze niet eens. Weer per schip, tot aan de versperring? En dan verder?' De anderen wisten het ook niet.

Even later liep het viertal weer door de zonnige lanen.

'We zullen wel flink op onze kop krijgen als we thuiskomen,' zei Reni. 'Vooral mama zal woedend zijn. En Sepp zijn we ook al kwijtgeraakt.'

'Ja, die arme Sepp,' zuchtte Shasita. 'Ik had zo gehoopt hem hier in Holtak te vinden, maar niemand weet hier iets over hem. Ik vraag me steeds maar af wat er met hem gebeurd kan zijn.'

'Ik bedenk opeens,' zei Reni, 'dat de Thulenen ons wel een geschenk voor papa hadden mogen meegeven. Een Holtak-vaas of zo.'

'Hè ja, zo een als in het tempeltje staat, zomaar voor het grijpen,' knikte Hajo.

Elvira begon opeens te grinniken.

'Kom mee, dan zal ik jullie nog iets anders laten zien. Maar daarover moeten jullie thuis niets vertellen, want als onze

mannen daar iets over horen worden ze helemaal gek.'

'Wat dan?'

'Kom maar mee.'

Ze leidde de zusjes naar een ander gedeelte van de stad, langs de oevers van het Holtak-meer. Het was een lange wandeling.

'Ik heb honger,' klaagde Hajo.

'Straks. Als jullie gezien hebben wat ik bedoel vergeten jullie je eetlust wel,'

lachte Elvira.

Eindelijk kwamen ze bij een brede laan waar slechts enkele huizen stonden.

Daarachter lag een vijver waarin een beekje uitmondde.

'Hier is het,' zei Elvira. 'Dit water komt uit de bergen en brengt stofgoud mee. Nu leggen de Thulenen daar waar de beek in de vijver stroomt en plotseling haar vaart verliest schapenvachten op de bodem. Het water komt daar bijna tot stilstand en het zware goud bezinkt en hecht zich vast aan de vette schapenvachten. Wat krijg je dan? Het duurt lang, maar als ze op een bepaald moment de vachten opvissen zijn die

heel zwaar geworden en glinsteren ze van het goud. De Kanadenen zijn verzot op die gouden schapenvachten en ruilen ze wat graag voor scheepsladingen eerste klas graan.'

'Het Gulden Vlies!' riep Shasita.

Ze stonden aan de oever van de rustige vijver en tuurden in het heldere water. Op de bodem zagen ze inderdaad iets glinsteren.

'Wat bedoel je met het Gulden Vlies?' vroeg Elvira.

'O, daarover heb ik eens iets gehoord van onze huisonderwijzer. Heel, heel lang geleden, lang vóór de Grote Ramp, schijnt een stel zeevaarders een ontdekkingsreis gemaakt te hebben om ergens op de wereld het Gulden Vlies oftewel een gouden schapenvacht te zoeken. Of ze hem gevonden hebben weet ik niet meer, het zal wel. Het was het kostbaarste voorwerp ter wereld. Ik dacht altijd dat het een soort legende was. En hier... hier in Holtak waar ze goudgekleurde vazen bakken, fabriceren ze ook gouden schapenvachten! Het is ongelooflijk.

Wat doen de Kanadenen ermee?'

'Dat weet ik niet. Hun huizen versieren, denk ik. Voor kleding is zo'n gouden vacht te zwaar, lijkt me.'

Ja,' zei Hajo, onder de indruk, 'als we dit aan papa zouden vertellen werd ie helemaal dol.'

Jullie moeten me beloven het aan niemand in Gothab te vertellen,' zei Elvira angstig. 'Ik ken de gouddorst van onze mannen. En Holtak moet Holtak blijven, en niet overstroomd worden met Badense goudzoekers die alles wat hier mooi is zouden vernielen!'

'Elvira heeft gelijk,' zei Shasita beslist. 'Holtak moet van de Thulenen blijven.'

'Beloofd?' vroeg Elvira nog eens.

'Beloofd!' riepen de zusjes als uit een mond.

'Mooi. Dan zal ik jullie er een laten zien.'

Ze wenkte en liep vooruit, om de vijver heen en stopte voor een laag wit huis. Ze klopte aan en even later ging de voordeur open. Elvira vroeg verlof haar vriendinnen de 'voorraad' gouden vachten te laten zien en de vrouw die in de deuropening stond knikte en deed een pas opzij. Nu zagen Shasita, Reni en Hajo dat het huis een soort loods was waarin voorraden werden bewaard. Nieuwe, nog vette schapehuiden lagen over een stellage. Over een andere stellage hing een gouden vacht te drogen. In het door de

ramen binnenvallende licht glinsterde hij verblindend.

De zusjes stonden het met open mond aan te zien. De vrouw die hen had binnengelaten, lachte erom.

'Dit is de enige en gemakkelijkste manier om het stofgoud dat de beek aanvoert op te vangen,' zei ze. 'Vroeger probeerden we het met zeven, maar het goud is te fijn en verdween in het meer. Toen hebben we die vijver aangelegd en nu leiden we het beekwater erdoorheen en vangen het goud op met de vachten. De natuur doet dan verder het werk voor ons. Het gaat wel langzaam, hoor. Meer dan een of twee vachten in een jaar krijgen we niet op die manier. Maar dat was vroeger al ruim voldoende om het hele kustgebied van Kanadeens graan te voorzien. De vachten zijn heel, heel kostbaar...'

'Dat wil ik geloven,' riep Hajo uit. 'Maar de haren zullen toch ook wel andere dingen vasthouden dan alleen stofgoud?'

Jazeker, fijne steentjes en deeltjes, die na het drogen verwijderd moeten worden.

Een heel werk.'

'Zijn de gouden vachten alleen bedoeld voor uitvoer?' vroeg Shasita. In gedachten probeerde ze uit te rekenen wat zo'n Gulden Vlies in het Badense Rijk zou kunnen opbrengen.

Een half miljoen? Misschien wel meer...

'O nee. Soms houden we er zelf één, die wordt dan in dunne repen gesneden en die repen worden gebruikt om onze mooiste kleren mee af te zetten. Onze Konega heeft er een gordel van maar die draagt ze alleen bij heel bijzondere gelegenheden. Bijvoorbeeld als zij een dochter heeft gekregen en zich daarna voor het eerst weer aan het volk vertoont. Dan weet meteen iedereen: de Konega heeft een opvolgster!"

'En bent u de enige die voor die vachten zorgt?' vroeg Reni.

Ja, ik woon hier achter en verzorg ze. Ik maak ze schoon als ze uit het water zijn gekomen en verwijder alles wat er niet in hoort. En ik zoek mooie nieuwe schapenvachten uit om te laten vergulden. Het mooiste resultaat krijg ik als ik een geheel zwarte schapenvacht te pakken krijg en die dan acht maanden op de bodem van de vijver laat liggen. Als die daarna wordt opgevist zit het goud tussen de zwarte wol en is de vacht nog niet te zwaar geworden om te verwerken. Helaas zijn zwarte schapen heel zeldzaam bij ons.'

'Als je eraan schudt, valt het goud er dan niet uit?' vroeg Hajo.

'Nee. De vacht moet natuurlijk eerst gelooïd worden vòòr hij het water ingaat, maar de wol ervan wordt niet ontvet. Het

zware goud dringt geleidelijk in de wolvezels en wordt daar vastgehouden. Het hele proces neemt zo'n twee tot drie jaar in beslag, soms zelfs langer.'

'Maar verteert de wol dan niet in het water?'

'Niet in dit water. We hebben wel eens geprobeerd om hetzelfde proces op gang te brengen op andere plaatsen in Thule, want er zijn meer beken en rivieren die goud bevatten, maar daar lukte het nooit zo goed als hier. Waarom nu juist het water uit deze beek de vachten zo goed conserveert weet ik niet. Waarschijnlijk bevat het bepaalde stoffen die het bederf van de wol tegengaan.'

'Waarom hechten de Thulenen zelf niet veel waarde aan die gouden vachten?'

vroeg Shasita. 'Het is toch eeuwig jammer om die prachtige dingen naar Kanada te verscheppen?' De vrouw haalde de schouders op.

'Wat moeten we er anders mee doen? Kleren kun je er niet van maken, hooguit wat versieringen. En onze woeste kusten zijn niet zo geschikt voor landbouw.

Daarom ruilen we de vachten voor graan, vèèl graan. De Kanadenen hebben een geweldig graanoverschot. Maar ik zei

al: we ruilen ze niet allemaal. Soms stuur ik er een paar naar Thulestad in het noorden, naar de grote tapijtweverijen waar ze een methode hebben ontwikkeld om de gouden wol tot draden te verwerken.'

'Dus dan krijg je gouden tapijten?' riep Reni.

'Nou nee, dat zou alleen maar lelijk zijn. Een paar gouddraden in het patroon doen het echter heel goed.'

'Nu moeten we toch echt gaan,' meende Elvira. 'We zijn al te laat voor het middagmaal, denk ik.'

'Ik heb wel wat koeken voor jullie,' zei de vrouw goedgehartig. Ze verdween even naar het achterhuis en kwam terug met zes honingkoeken en een kruik vruchtensap.

'Mijn man,' vertelde ze verder terwijl de meisjes hongerig op de versnaperingen aanvielen, 'heeft de zorg voor de vijver. Hij houdt het water vrij van algen en allerlei waterplanten.'

'Worden de vachten die u hier heeft niet bewaakt? Stel je voor dat ze gestolen worden,' zei Hajo.

Ook daar moest de vrouw om lachen.

'Probeer er maar eens een op te tillen, dat lukt je niet. Een

dief zou er niet ver mee komen, vrees ik. Trouwens, wat moet hij ermee doen? De vacht naar Kanada brengen? En dan? Dan krijgt-ie er tien volle schepen graan voor terug! Wat moet hij daarmee beginnen?'

'Waarom hij?' mompelde Elvira. 'Zouden vrouwen nooit in de verleiding kunnen komen?'

'Och, wie weet. Bij mijn weten is er nooit een vacht gestolen. Eenmaal is een schip van ons vergaan dat drie vachten aan boord had. Gelukkig kon de bemanning worden gered.'

'En de Gulden Vliezen liggen op de bodem van de oceaan,' zei Reni. De vrouw knikte.

Kort daarop namen de meisjes afscheid en bedankten de vrouw voor de uitleg. Op weg naar het gastenhuis zei Hajo:

'Dit is het gekste land ter wereld. En het mooiste. En het merkwaardigste. O, ik wil hier nooit meer weg! Hoe kunnen we de Konega zo gek krijgen dat wij mogen blijven?'

'Heel gemakkelijk,' meende Reni. 'We verkleeden ons als soldaten, wapenen ons met geweren en trekken het binnenland in. Dan worden we gevangen genomen en voor de keus gesteld: Thuleen worden of aan de wildernis worden prijsgegeven.'

Nou, dan worden we Thuleen.'

'Ja hoor, maar dan worden we wèl naar Noord-Thule gestuurd en daar schijnt het aardig koud te zijn 's winters,' antwoordde Hajo. 'Nee, ik wil hier wonen, in Holtak.'

Die avond, toen ze in de eetzaal zaten, kwam Tjalf binnen en liep regelrecht naar hun tafeltje. Zijn gezicht stond donker en hij verspilde geen tijd.

'Morgenochtend vroeg vertrekken we,' zei hij. 'Kunnen jullie paardrijden?'

'Of wij kunnen rijden?' lachte Reni. 'Prins Tjalf, we zijn op een paarderug opgegroeid!'

'Goed. Zorg dan dat jullie bij het aanbreken van de dag klaarstaan.' Reni keek vriendelijk naar hem op.

'Prins Tjalf,' zei ze, 'ik heb zojuist iets bedacht. We zouden voor papa een geschenk moeten meebrengen uit Holtak, ten bewijze dat we hier echt zijn geweest en werkelijk met uw zuster hebben gesproken. Een vaas of een schaal...'

'Holtak-vazen worden gegeven aan mensen die zich buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor Thule,' antwoordde hij stug.

'Wilt u zeggen dat wij ons niet verdienstelijk hebben gemaakt? We hebben ons leven gewaagd, ontberingen doorstaan, allemaal ter wille van de vrede. Noem dat maar niets.' Tjalf bleef onverbiddelijk

'Zorg dat jullie klaar zijn morgenochtend,' bromde hij en vertrok. Elvira sprong op.

'Dan ga ik eerst eens kijken hoe het met mijn paard is. En ik wil afscheid nemen van Thura. Ze liep weg. Over de tafel heen keken de zusjes elkaar aan.

'Denken jullie wat ik denk?' vroeg Reni.

'Nee, wat denk je dan?'

'In het tempeltje staat een Holtak-vaas, zó voor het grijpen.'

'Je wilt dat ding stelen?' mompelde Shasita ontzet. 'O nee, daar doe ik niet aan mee.'

'Alleen maar om papa gelukkig te maken,' hield Reni vol.

'Kan niet,' zei Hajo. 'Tjalf rijdt een eind met ons mee. Hoe zouden we het ding moeten vervoeren zonder dat hij er iets van merkt?'

'We kunnen hem in een deken rollen.'

'Nee,' siste Shasita, 'en ik wil er niets meer over horen. Dat kunnen we niet doen.'

'Vanavond laat, als het donker is en iedereen slaapt...' zei Reni zacht.

'Kinderen toch, de Von Birkens stelen niet,' kreunde Shasita, net zo zacht. Maar haar zusters hoorden de trilling in haar stem en knikten elkaar toe.

15 De weg terug

Het was duidelijk dat de zomer voorbij was. De ochtendmist hing laag boven het dal en de rivier toen de meisjes de volgende dag vertrokken uit Holtak.

De drie zusjes reden op mooie bruine paarden die goed doorvoed waren en stevig in hun vlees zaten. Elvira reed op Tirana. De kleine stoet werd gesloten door Frith en Baldour, terwijl Tjalf voorop reed, op een vurige zwarte hengst.

Ze volgden een weg die in zuidwestelijke richting voerde en spoedig bevonden ze zich in de bergen.

Reni voelde achter zich naar de opgerolde deken waarin ze de Holtak-vaas had verborgen. Elvira kwam naast haar rijden.

'Heerlijk hè, al die bomen,' zei ze, wijzend naar de beboste hellingen, 'kun je je voorstellen dat de Thulenen dit prachtige land voor zichzelf willen houden?'

'Ja,' mompelde Reni. 'Wie zijn die twee kerels die de achterhoede vormen?'

Lijfwachten? Ze zeggen niks tegen ons.'

'Het zijn gidsen, woudlopers, ja, een soort lijfwacht.' Deze bergen werden bewoond. Ze trokken door lieflijke dorpen, langs blauwe meren, langs paardenfokkerijen, over bergweiden vol grazend vee. Dan weer door diepe ravijnen met klaterende beken en smalle watervallen. In een volgend dal was de appel- en perenoogst in volle gang. Later stegen ze af bij een gastenhuys om te eten en te rusten. Volgens Tjalf hadden ze intussen ruim twintig mijlen afgelegd.

'Ook niet veel,' mopperde Shasita. 'Dat is nog geen dertig kilometer. Vanmiddag nog eens dertig — zo duurt het langer dan een week eer we in de buurt van Gothab komen.' Elvira begon te lachen.

'Tjalf is een Thuleen, die heeft nooit haast. Paarden afjakkeren zal hij zeker niet doen.'

Overigens vonden de meisjes de reis zeer plezierig. De weg was goed begaanbaar, werd druk bereden door karren, ruiters, ezelwagens. De nachten brachten ze door in gastenhuisen. Maar na vijf mooie zonnige dagen begon het plotseling hard te regenen. De weg veranderde in een gladde modderbaan, mensen en dieren kregen het moeilijk. De beide gidsen waren voorop gaan rijden en keken niet één keer om. Tjalf reed achteraan om te kunnen ingrijpen als een van de meisjes in moeilijkheden kwam. Laat in de middag bereikten ze een stadje, gelegen op een hoogvlakte en stegen

af bij het gastenhuis. Maar van rust was nog geen sprake. Eerst moesten de paarden worden drooggewreven, gevoerd en gedrenkt, pas daarna konden de reizigers het huis betreden om hun natte plunje af te leggen en hete soep te eten. Hajo kroop rillend dicht bij het haardvuur waarvoor hun drijfnatte Thuleense kleren te drogen hingen. Reni nieste.

'Jullie dekens zijn ook natgeregend,' zei Tjalf, 'die kun je beter uithangen. Eer jullie in Gothab zijn zullen jullie ze nog nodig hebben.' Reni verbleekte en schudde het hoofd.

'Nee,' fluisterde ze schor. Tjalf keek somber op haar neer.

'Die Holtak-vaas kun je er morgen toch weer inrollen als de deken droog is,' zei hij kil.

Verwonderd keek Elvira op. De drie zusjes zaten als versteend.

'Kijk niet zo ontsteld,' zei Tjalf minachtend, 'natuurlijk wist ik welke streek jullie hebben uitgehaald.' Reni kromp ineen.

'Het was alleen maar omdat we papa hadden beloofd...' begon ze maar Tjalf vroeg niet naar uitleg. Hij zei alleen:

'Jullie zijn Badeners, die doen zulke dingen.' Daarna wendde hij zich af en ging bij Baldour en Frith aan een tafeltje zitten.

'Een Holtak-vaas?' vroeg Elvira verbluft.

Zacht vertelde Shasita haar over hun nachtelijke rooftocht naar het tempeltje in Holtak. 'We wilden papa wijsmaken dat de Konega hem die vaas zond als vriendschapsgeschenk. We hoopten dat dat hem ertoe zou brengen om Kalina-Dottirs eis ernstig te nemen. We... we bedoelden het goed.'

Jullie hebben een vaas weggehaald uit een tempeltje van Moeder Aarde?' vroeg Elvira weer. Ze was verbijsterd. 'Goeie genade, hoe durfden jullie! Moeder Aarde beroven! Geen wonder dat Tjalf woedend is.'

'Maar hoe kon hij het weten?' fluisterde Reni.

'We zijn Badeners. Zolang we op Thuleens grondgebied zijn worden we nauwlettend in het oog gehouden,' zei Elvira.

'Dat snap ik niet,' riep Hajo, veel te luid. 'Toen wij een paar nachten geleden die vaas gingen stelen hadden de Thulenen dat dan toch kunnen verhinderen?'

'Misschien wilden ze weten wat jullie met het ding van plan waren.'

'Ik schaam me echt,' zei Reni zacht. 'Wat moet Tjalf nu wel niet van ons denken?'

'Dat heb je gehoord. Jullie zijn Badeners en hij beschouwt alle Badeners als dieven.'

'Het was stom van ons,' zei Shasita. Hajo's mond viel open. Shasita, die zichzelf stom noemde! Dat was nog nooit voorgekomen. Shasita schoof met een ruk haar stoel naar achteren, liep dwars door de eetzaal naar de tafel waar Tjalf met Frith en Baldour zat. 'Tjalf,' zei ze dapper, 'het spijt ons. We hadden dit niet mogen doen. We dachten... we dachten als we voor papa een Holtak-vaas meebrengen, ten bewijze dat we werkelijk in Holtak zijn geweest en met de Konega hebben gesproken dat hij dan met veel belangstelling zou luisteren naar wat uw zuster tegen ons heeft gezegd. Al zijn we maar meisjes, hij zou ons niet hebben uitgelachen. Ook andere hoge ambtenaren zouden ons met eerbied hebben aangehoord. We moesten iets meebrengen, een bewijs van... van...' Ze stikte er bijna in. 'Een bewijs dat de Konega van Thule ons voor vol heeft aangezien, begrijpt u? Toe, vergeef het ons, Tjalf. Het was heel dom van ons om zo te denken en die vaas weg te nemen. We hadden wijzer moeten zijn.' Er liepen tranen over haar wangen. 'Tjalf... toe...' smeekte ze.

'Wist Elvira hiervan?' was het enige wat hij zei.

'O nee. Elvira is woedend op ons.'

'Goed.'

'Kunt u het ons vergeven? We zullen u de vaas teruggeven.'

'De vaas behoort mij niet toe, hij is van Moeder Aarde,' zei hij stug. De beide woudlopers zeiden niets, ze staarden neer op hun bord, maar Shasita kon hun afkeuring en minachting voelen. Tegelijk dacht ze: waarom heeft Tjalf vijf dagen gewacht eer hij liet merken dat hij van onze diefstal op de hoogte was? Maar ze zei:

'Dan... dan geef ik de vaas terug aan Moeder Aarde. Vertel me hoe ik dat moet doen.' Tjalf knikte.

'Morgenochtend.'

Shasita keerde verslagen terug naar haar eigen tafel. De eetlust was haar vergaan.

'We hebben het helemaal verknoeid,' zuchtte ze. Vergeefs probeerden Hajo en Reni haar te troosten.

Het regende niet meer toen Tjalf de volgende ochtend tegen Shasita zei:

'Zadel je paard en neem de vaas mee. De anderen kunnen hier op ons wachten.' Ze reden een tijd in zuidelijke richting, misschien een uurlang. Toen zag Shasita, op een lage heuvel vanwaar je over de hele hoogvlakte en een mooi meer kon

uitzien, een wit marmeren gebouwtje, bestaande uit ronde zuilen en een gewelfd stenen dak. Onder dat dak stond een rechthoekige, gepolijste steen van zwart graniet. Op de steen troonde een vaas van blauw porselein, vol bloemen die al half verwelkt waren.

Ze stegen af en Tjalf wees naar het bouwsel.

'In dit tempeltje, dat hier al bijna honderd jaar staat, heeft de steen nooit een Holtak-vaas gedragen. Zet de jouwe er nu neer, Shasita en vul hem met water en bloemen. Toon Moeder Aarde hoe dankbaar je Haar bent voor Haar bescherming.'

Bescherming? dacht Shasita. Wij hebben onszelf beschermd toen we in de wildernis verdwaald waren! En later, toen we eindelijk de rivier terugvonden waren het mensen die ons verder hielpen, niet een of andere natuurkracht. Die Thulenen zijn mal met hun Moeder Aarde. Maar goed, Tjalf wil het zo en hij zal zijn zin krijgen. Onze godsdienst zit ook vol tegenstrijdigheden en onzinnige rituelen. Waarom zouden Thulenen in dat opzicht verstandiger zijn?

Bloemen groeiden er genoeg langs de meer oevers, in talloze kleuren. Na de regen van de vorige dag zagen ze er fleurig en fris uit. Aan de overzijde van het meer zag ze een stadje liggen, een paar bootjes dobberden op het water. Wat een

rustige, gezegende plek is dit eigenlijk, dacht ze terwijl ze een mooi boeket samenstelde. Ze vulde de Holtak-vaas met water, schikte de bloemen erin en zette hem op de granieten steen. Nu ze toch bezig was, kon ze wel even doorgaan en ook de bloemen in de blauwe vaas verversen. Eindelijk was ze klaar en deed een stap terug om het effect op zich te laten inwerken. Met een diep gouden glans stond de Holtak-vaas te pronken. In het oosten brak de lucht, de zon kwam door en zond haar stralen naar de steen, zodat de vaas nog warmer oplichtte.

'Moeder Aarde aanvaardt je geschenk,' zei Tjalf.

'Vader zon zult u bedoelen,' mompelde Shasita, die het niet laten kon.

Tot haar opluchting moest Tjalf daar hartelijk om lachen.

'Je blijft een echte Badense,' zei hij, 'maar toch mag ik je wel.'

Rondom het tempeltje stonden banken. Hij was op één ervan gaan zitten. Shasita liet zich naast hem neervallen.

'Heb ik het goed gedaan?'

Ja. Stil.'

Tjalf zat roerloos, keek uit over het meer, naar de bloemenpracht, naar de wouden en de bergen in de verte waar ze de vorige dagen doorheen getrokken waren.

Even voelde Shasita zich onrustig worden. Wat moesten ze hier nog langer talmen? De wolken schoven verder uiteen, de zon klom hoger en overgoot het landschap met een helder licht. Vele bomen begonnen reeds te verkleuren.

Tussen twee marmeren pilaren van het tempeltje weefde een grote spin haar web.

Tjalf leek diep in gedachten maar op zijn gezicht was niets te lezen. Waar piekert hij nu over? dacht Shasita.

Toch... langzamerhand raakte ook zij onder de bekoring van de rust en stilte van deze plek. Wilde bijen zoemden om de bloemen, de spin werkte verder aan haar net, met eindeloos geduld. Hoog in de lucht trok een troep wilde ganzen over, op weg naar het zuiden. In het gras sprongen krekels. Ja, het was een wondermooi plekje, rustgevend. .. Hier was je één met Moeder Aarde, die alles liet groeien en leven.

Plotseling begon Tjalf te spreken.

'Een Konega wordt na haar dood teruggegeven aan Moeder Aarde. Nooit aan de zee, maar aan het land dat zij zoveel

jaren heeft bestuurd. En omdat zij Konega was wordt zij altijd begraven onder één van deze tempeljes. Mijn moeder ligt hier.'

Even hapte Shasita naar adem.

'Zo... zo ver van Gothab?'

Tjalf knikte triest.

'Het bombardement dat aan grootvader Christian het leven kostte verwondde mijn moeder, zeer ernstig. Ze mocht echter niet in handen van de Badeners vallen en daarom trachtten we haar te vervoeren naar Holtak. Onderweg bezweek ze aan haar verwondingen en toen hebben we haar hier begraven.'

Shasita voelde haar keel dik worden. En opeens besepte ze dat ze nooit meer het portaal van het gouvernementspaleis zou kunnen passeren zonder te moeten denken aan hele rijen gestorven Konega's die eens over Thule hadden geregeerd, er een woest paradijs van hadden gemaakt, met miljoenen gelukkige mensen.

Voorzichtig legde ze een hand op Tjalfs arm.

'Ik begrijp het,' fluisterde ze, 'ik begrijp opeens heel veel. En ik beloof u dat ik alles zal doen wat in mijn macht ligt om te

zorgen dat uw zuster de kuststeden terugkrijgt.'

Dat is verraad aan het vaderland, dacht ze meteen. Maar wat doet dat ertoe? Tjalf heeft gelijk: wij horen hier niet. Wij? Maar ik wel, ik wil nooit meer weg!

'Waarom zijn jullie zo lang weggebleven?' vroeg Reni, toen Tjalf en Shasita tegen het middaguur terugkeerden in het gastenhuis. 'Hajo en ik begonnen ons al ongerust te maken. Elvira zei dat we ons geen zorgen hoefden te maken, maar dat kind heeft geen zenuwen en is het gewend zich overal alleen doorheen te slaan.'

'Het was zo'n prachtige morgen,' antwoordde Shasita dromerig, 'en het tempeltje stond op zo'n lieflijke plek, daarom zijn we er een poosje gebleven. Voor Tjalf was het een soort bedevaart. Zijn moeder ligt er begraven.'

'O.' Reni knikte begrijpend. Vroeg toen: 'Wat kunnen we doen, zus, om te zorgen dat de Konega haar zin krijgt, maar dat wij toch in Thule kunnen blijven?'

'Dus jij bent ook verliefd geworden op dit land? Ik zal je vertellen wat we moeten doen. Van papa een handelsattaché maken in plaats van een gouverneur.'

Ja,' zuchtte Reni. 'Weet je, ik wou dat die Tjalf niet altijd zo

afwerend tegen ons deed.'

'Hij moet nog wennen aan de omgang met Badense meisjes,' meende Shasita.

'Geleidelijk zal hij wel ontdooien. Tegen Elvira is hij al bijna vriendelijk geworden.'

'Weet Elvira hoe we in de omgeving van Gothab kunnen komen?' vroeg Hajo. 'Zij vertelde mij dat de Thulenen overal geweldige barrières hebben opgericht om te verhinderen dat onze jongens dieper het land in kunnen trekken. Maar die versperringen zullen wel naar twee kanten werken. Hoe komen wij er dan door?'

Ze haalden Elvira erbij.

'Natuurlijk hebben de Thulenen openingen naar de bezette gebieden,' zei deze.

'Hoe zouden hun saboteurs onze kolonies anders kunnen bereiken? Ze moeten bepaalde doorgangen hebben die onze soldaten nog niet hebben ontdekt.'

'Maar als ze ons daar doorheen sturen kennen we die opening. En die zouden we dan kunnen verraden. Je kunt mij niet wijsmaken dat de Thulenen ons blindelings vertrouwen.'

'Nee, daarvoor zie ik hen niet aan,' lachte Elvira. 'We zullen wel merken hoe ze dit oplossen.'

Twaalf dagen later stegen ze kort voor de duisternis inviel af bij een gastenhuis in een groot gezellig dorp. Tijdens de maaltijd kondigde Tjalf aan:

'Straks moeten jullie je Badense kleren aantrekken.'

'Waarom?' vroeg Hajo, 'die zijn helemaal aan flarden. Ik zou ze het liefst weggoien.' Sombor keek Tjalf haar aan.

'Wil je dan in Thuleense kleren Badens gebied binnentrekken? Dat overleven jullie niet.'

'O, zijn we er al zo dicht bij?' vroeg Reni opgewonden.

'Tjalf heeft gelijk,' riep Shasita, 'als we als Thulenen gekleed Badens grondgebied betreden worden we aangezien voor terroristen en zonder pardon neergeschoten.'

'Maar waarom juist nu? Waarom niet morgenochtend?' vroeg Reni.

'Omdat jullie vannacht de grens overgaan.' Dat was een opwindend vooruitzicht.

'En u?' vroeg Reni.

'Ik ga van hier terug naar mijn hoofdkwartier, in Sisaa.'

'O. Jammer.'

Elvira zei niets, ze keek bleekjes neer op haar handen.

'Frith zal jullie de weg wijzen naar de andere kant,' vervolgde Tjalf. 'Jullie kunnen je dekens meenemen, maar verder moeten jullie alles achterlaten. Kleren, paarden, alles.'

'De paarden ook?' vroeg Elvira geschrokken.

Ja. Vannacht gaan jullie te voet.'

'Ik laat Tirana niet onbeheerd achter. Ik wil haar niet verliezen na alles wat zij en ik samen hebben doorgemaakt. Ze is... mijn vriendin.'

'Het spijt me voor je, Elvira, maar het kan niet anders. Voor je merrie zal goed gezorgd worden, dat beloof ik je.'

Hoe fel Elvira ook tegenstribbelde, dit keer bleek de Konegazon onvermurwbaar. Om haar te troosten zei Shasita:

'Je krijgt van papa wel een ander paard. Wij hebben er genoeg in de stallen staan.'

'We moeten iets over hebben voor de vrede,' meende Reni.

Elvira vloog op en liep huilend de eetzaal uit, naar de stallen om afscheid te nemen van Tirana.

'En nu geen gezeur meer, verkleed,' zei Tjalf en zijn stem klonk zo gebiedend dat de meisjes snel gehoorzaamden.

De kleren waarmee zij uit Gothab en Upernavik waren vertrokken zagen er inderdaad ontoonbaar uit. Ofschoon ze waren gewassen eer ze Holtak verlieten hadden de rokken en truien dagenlang opgepropt in een zadeltas gezeten: ze waren gekreukt, verschoten, gescheurd. Bovendien waren ze minder praktisch dan de eenvoudige Thuleense kleren die erop waren berekend in woeste gebieden gedragen te worden. En ofschoon het opnieuw was gaan motregen moesten ze tot hun spijt ook de waterdichte Thuleense capes achterlaten. Hoofdschuddend bekeken ze elkaar in hun haveloze plunje. Maar het vooruitzicht spoedig 'thuis' te zullen zijn maakte dat de zusjes zich over hun uiterlijk niet al te druk konden maken.

Frith stond op hen te wachten toen ze half beschaamd weer te voorschijn kwamen.

Hij keek niet naar hun armoedige verschijning maar reikte elk van hen een kurken helm en gebod hun die op te zetten. Ook gaf hij alle vier een tweetal dikke lappen. 'Bind die om je knieën.'

'Moeten we dan kruipen.?' vroeg Hajo verwonderd.

Frith, die nooit een extra woord aan Badeners zou verspillen, zweeg. Tjalf stond het allemaal met een strak gezicht aan te zien.

'Tot ziens,' mompelde hij toen ze klaar waren.

'Tjalf, we moeten u nog bedanken voor...' begon Elvira, maar hij verdween met lange passen in het gastenhuis. Blijkbaar had hij een hekel aan afscheid nemen.

Elvira slaakte een zucht die uit haar tenen scheen te komen. Frith wenkte ongeduldig en zonder verder commentaar volgde het viertal hem. De fijne regen sloeg hun in het gezicht, het begon heel donker te worden. Frith droeg een soort stormlantaarn en ging hen voor, een bospad op. Urenlang liepen ze door.

Niemand sprak. Frith zei toch al nooit veel, Elvira treurde over het verlies van haar merrie, en Hajo, die nacht-blind was, struikelde voortdurend over wortels en losliggende takken. Reni vroeg zich in stilte af of ze de knappe Konega-zoon nog ooit zou terugzien.

Eindelijk zei Frith scherp: 'Halt,' en de meisjes verstijfden. Waar waren ze? Nog steeds tussen de bomen. Het was

roetdonker om hen heen, de stilte was diep, geheimzinnig, zelfs angstaanjagend. De kurkhelmen drukten op hun oren; ze leken voor dikkere schedels gemaakt.

'Allemaal op de knieën en voorzichtig voorwaarts kruipen,' gebod Frith. Hij had er duidelijk plezier in de meisjes bevelen te geven. 'Zorg dat je het contact met wie voor je kruipt niet verliest. Blijf dicht achter elkaar, de doorgang is nauw en laag. Houdt de hals gebogen en het hoofd zo laag mogelijk.'

'Een tunnel,' mompelde Shasita.

Het was een tunnel, verborgen achter dicht struikgewas. Frith verdween erin, met lantaarn en al. De meisjes, elk met een deken op de rug gebonden, volgden hem, worstelend met takken en stekels in natte kleren die nog verder openritsten.

Kruipend door de nauwe gang voelden ze boven zich de vele tonnen rotsblokken van een ondoordringbare barrière. Shasita tastte met haar handen om zich heen, ze voelde alleen koude, ruwe steen.

De tunnel ging met een flauwe helling omlaag. Shasita kreeg het gevoel dat ze bezig was naar het middelpunt van de aarde te kruipen. Voor zich uit hoorde ze Reni en Elvira bewegen, achter haar kwam kreunend en steunend Hajo. Eén van de

kniebeschermers raakte los, ze verloor hem en kon hem niet terugvinden. Maar ze was blij met de helm want om de haverklap stootte ze haar hoofd, vooral als de tunnel een bocht maakte en het licht van Friths lantaarn even verdween. Soms riep Frith iets achterom: 'Hoofden laag! Pas op, een richel.' Shasita's onbeschermd knie begon gemeen pijn te doen, evenals haar handen. Maar al was de tunnel laag en ongemakkelijk, ademen ging goed. Blijkbaar waren er luchtgaten, misschien ook lichtgaten al konden ze die nu niet zien. Op het laagste punt nam de vochtigheid toe, de stenen bodem waarover ze kropen voelde glibberig aan. Soms kletste een druppel in hun nek.

'Ik wil wat zien!' schreeuwde Hajo plotseling, 'dit maakt me gek!'

'We zijn er zo,' klonk ver vooraan Friths stem.

Weer een flauwe bocht, toen nog een en plotseling was er licht! De tunnel kwam uit in een hoge onderaardse ruimte waar toortsen aan de stenen wanden brandden en waar ze een stuk of zes mensen zagen, mannen en vrouwen. Met een zucht gingen de meisjes staan. Ze moesten zich in het hart van de heuvel bevinden. Het licht deed pijn aan hun ogen en ze knipperden. Vermoeid gingen ze in een kring zitten, wrijvend over hun knieën. Shasita bleek niet de enige te zijn die een beschermklap had verloren. Ook Reni's linkerknie bloedde en

Hajo bleek zelfs beide lappen te zijn kwijtgeraakt. En alle vier hadden ze opengehaalde handpalmen.

Shasita zette even haar helm af en merkte dat die er flink gekrast uitzag. In deze ruime grot kwamen verschillende tunnels bij elkaar. Uit welke waren zij gekomen? Welke zouden ze straks ingaan? Ze was alle gevoel voor richting kwijtgeraakt. Een van de aanwezige mannen reikte haar een kruik licht Thuleens bier en ze dronk dankbaar. Frith praatte zacht met de twee vrouwen, waarbij hij op de meisjes wees. De oudste vrouw knikte en glimlachte. Zij was kennelijk de leidster van de terroristen die hier hun schuilplaats hadden. Uit een van de tunnels kwamen nog meer mensen gekropen, eveneens met helmen op die zij snel afzetten zodra ze de onderaardse zaal hadden bereikt. Nog meer saboteurs, terugkerend van een missie? Shasita keek spiedend rond maar nergens zag ze gereedschappen of kisten met explosieven. Die werden blijkbaar ergens anders bewaard. Maar goed ook, dacht ze, die brandende toortsen vlak bij ontplofbaar spul zou ik niet erg geruststellend hebben gevonden. Hajo keek met afgrijzen naar haar kapotte rok en bloedende knieën.

'Wedden dat het lelijke littekens worden?' klaagde ze. Shasita hief haar ontvelde handen.

'Waarom kregen we alleen een paar knielappen en geen

handschoenen?' zei ze boos. 'Is dat nu die Thuleense zorgvuldigheid?'

Frith keek zowaar beschaamd, maar de vrouw lachte.

'Wat een leuke meisjes,' zei ze. 'Weet je zeker, Frith, dat ze Badens zijn?' Ze rommelde even in een zak die achter haar lag. 'Ik heb hier nog een aantal kniebeschermers, bind die maar om,' zei ze goedig. Frith meende dat ze nu lang genoeg hadden gerust en verder moesten gaan. Opnieuw kropen ze achter zijn lantaarn aan een gang in. Achteraf zouden de meisjes niet kunnen zeggen hoe lang het duurde. Het leek een eindeloze tocht. Toen belandden ze toch nog onverwacht in wilde struiken. Frith werkte zich erdoorheen, gevolgd door de kermende, piepende meisjes. De gids doofde onmiddellijk zijn lantaarn en dompelde hen in onpeilbare duisternis.

'Au, die doorns prikken,' gilte Hajo gedempt.

'Stil,' siste de woudloper.

Nog altijd was de lucht bewolkt zodat geen maan of sterren te zien waren. De zusjes zochten elkaars hand en haalden diep de koele nachtlucht in. Shasita beseftte dat ze geen flauw idee hadden waar ze zich bevonden. Ergens in het beboste heuvelland ten zuiden van Gothab. Maar hoe ver van

Gothab?

'Geef mij de helmen,' zei Frith. Hij nam ze in ontvangst en gromde: 'Wacht hier.'

Hij verdween in de struiken en Hajo foeterde:

'Nou, we zullen heus niet weglopen. We zien geen hand voor ogen.' Ze hoorden hoe Frith zich verwijderde, de takken kraakten, dor loof ritselde.

'Hij gaat die helmen verstoppen bij de ingang van de tunnel,' meende Shasita, 'dan kunnen terugkerende saboteurs ze gemakkelijk vinden.'

'Hij zal toch niet de tunnel in zijn gegaan en ons hier zomaar hebben achtergelaten?' piepte Reni.

'Welnee. Zo gemeen kan hij niet zijn,' suste Elvira. 'Dat zeg hij. Die Frith haat ons. Hij haat alles wat Badens is.'

'Hier ben ik weer,' siste Frith. 'Houd elkaar goed vast en kom mee.' Het terrein waarover ze gingen was ruw, ongelijk en ze bleven maar struikelen. Reni en Shasita hadden Hajo tussen zich in genomen, want Hajo's kapotte schoenen maakten het lopen extra moeilijk. Elvira klampte zich vast aan Friths donkere cape. Plotseling merkten ze dat ze op een soort

karrespoor waren gekomen, dat liep meteen gemakkelijker in die blinde duisternis. De regen hield op, het werd zelfs iets lichter alsof er maanlicht door de wolkenlierten drong. Dicht bijeen schoven ze voort. Een uur, twee uur?

Toen week Frith weer af van de weg. Moeizaam werkten ze zich tussen de zwarte stammen van de bomen door. Ze moesten een ijskoud beekje doorwaden en eindelijk zagen ze voor zich uit weer een lichtere weg schemeren. Frith stond stil en wees ernaar.

'Volg die weg naar rechts. Hij zal jullie regelrecht naar de wachtposten brengen.'

'Is het nog ver?' vroeg Hajo uitgeput.

'Hooguit drie mijlen.'

'Dus we hoeven alleen maar dat pad te volgen?' vroeg Shasita. 'En jij, Frith, ga je nog verder mee naar...' vroeg Reni en keek om. 'Hé, waar is-ie nou?'

Shasita was al in de richting van het aangewezen pad gelopen, gevolgd door Elvira.

'Wacht,' riep Reni. 'Wacht nou even. Waar is Frith?'

De anderen stonden stil en keken om.

'Hij zei dat we die weg maar hoefden te volgen.'

Jawel en drie mijl verder stuiten we dan op het eerste wachthuis. Maar waar is Frith?'

'Teruggegaan naar de tunnel, denk ik.'

'Zomaar zonder een woord verdwenen? Wat een lomperd!'

'Ik heb het gevoel of mijn kleren me zo van het lijf zullen vallen,' zei Reni, niet in staat zich nog langer dapperder voor te doen dan ze was.

'Kom nou mee,' riep Elvira ongeduldig.

'Jullie zijn gek,' protesteerde Reni. 'Als wij in het donker in onze gescheurde kleren bij de wachtpost komen, zal niemand ons herkennen maar zullen ze meteen op ons schieten. Laten we wachten tot de dag aanbreekt.'

'Hier?' vroeg Hajo ontsteld. 'Er kunnen wel wolven in dit bos zitten.'

'Of beren en... en... Wat zijn er nog meer voor wilde dieren die er 's nachts op uit gaan, Hajo?'

'Lynxen, dassen, vossen...'

'Wilde honden,' zei Elvira, 'die zijn het gevaarlijkst.'

'Wat een mispunt is die Frith om ons hier zonder een woord achter te laten, midden in de nacht,' foeterde Shasita. 'We hebben niets om vuur te maken of om ons te verdedigen.'

'Nou, ik blijf hier niet,' zei Hajo en ze begon het pad af te lopen. Tot hun vreugde brak de lucht, de maan kierde door een gat in de wolken, een paar sterren werden zichtbaar. Nu konden ze in elk geval zien waar ze liepen en dat gaf moed. Na ruim een uur — de maan scheen nu echt en gaf vrij veel licht — doemde voor hen het stenen wachthuis op, omgeven door palissaden en prikkeldraad. Er brandde licht.

Achter het wachthuis was het woud gerooid en daar lag een troosteloos landschap vol putten, boomstronken en stukken steen. In het maanlicht zag het er sinister uit.

'Hola, wij zijn Badeners!' schreeuwde Reni, die de luidste stem had. 'Hola, goed volk. Niet schieten!'

Desondanks kraakte onmiddellijk een schot, gevolgd door een tweede, een derde, een vierde. De meisjes wierpen zich plat op de grond. Hajo stootte zich aan een boomwortel en gilde 'au'.

'Ben je geraakt?' vroeg Shasita angstig.

'Nee, ik stootte me,' kreunde Hajo, 'precies op mijn kapotte knie. Waarom schieten ze nou op ons? We zijn toch goed volk.'

'Goed volk komt niet midden in de nacht uit het niemandsland opduiken,'

antwoordde Elvira. 'De soldaten zijn zenuwachtig. Misschien zijn ze al eens eerder overvallen.' Shasita kroop naar een dikke boomstam en richtte zich op, waarbij ze ervoor zorgde dat de stam tussen haar en het wachthuis bleef.

'Heedaar,' schreeuwde ze, 'zijn jullie gek geworden? Wij zijn Badeners. Hou op met schieten.' Als enig antwoord volgde een nieuw salvo. 'Verroest, ik sprak toch Badens,' klaagde Shasita. De anderen hadden eveneens dekking gezocht achter de bomen en schreeuwden naar het wachthuis, maar het schieten bleef aanhouden, weliswaar in het wilde weg maar het zou zelfmoord betekenen om dichterbij te komen.

'Hoeveel soldaten telt zo'n. post?' riep Elvira naar Shasita.

'Twaalf, waaronder één sergeant. Maar zolang die idioten in het wilde weg hun munitie verspillen horen ze ons niet roepen,' schreeuwde ze terug. 'Zenuwlijders zijn het, allemaal.'

'En als de dood voor Thulenen,' grinnikte Reni. 'Nu zullen we toch moeten wachten tot het licht wordt. Kan nooit meer zo lang duren.' Onder de bomen, voornamelijk eiken, lagen een dikke laag humus, gevallen bladeren en reeds verdorde varens. Gedekt door de dikke stammen strekte Reni zich erop uit en rolde zich in haar deken. Ze had het koud, haar handen en knieën deden pijn, ze was nat maar ook doodmoe. Daarom riep ze kwaad:

'Meiden, ik ben moe. Ik ga slapen!' Ze kreeg geen antwoord meer. Shasita had zich al als een egeltje opgerold aan de voet van een kolossale boom, niet ver van haar vandaan hadden Hajo en Elvira hetzelfde gedaan. Pijn, koude en ongemak kunnen een mens lang wakker houden, maar uitputting is uitputting en daartegen is niets bestand. Enkele minuten later sliepen ze. Het schieten vanuit het wachthuis was opgehouden.

16 Dienstkloppers

'Almachtige Heer in de Hemel!' riep een harde stem, 'het zijn meisjes die we vannacht hebben neergeschoten!'

Shasita opende haar ogen en keek recht in het ontstelde gezicht van een jonge soldaat. Hij knielde bij haar neer. 'God zij dank, je leeft nog. Waar ben je geraakt?'

Kreunend en stijf ging ze zitten en keek om zich heen. Het was een heldere ochtend. Andere soldaten stonden gebogen over Elvira en haar zusjes, zonder hen aan te raken.

'Ik ben gekwetst in mijn trots en in mijn vaderlandsliefde,' snauwde Shasita, nu goed wakker. 'Wat bezielde jullie om op de dochters van de oppergouverneur te schieten? Hoorden jullie ons niet roepen?' Ze krabbelde pijnlijk overeind.

'Stomme idioten, suffice dienstkloppers,' schold ze. 'Zenuwachtig, hè? Nou, ik zal zorgen dat jullie reden hebben om zenuwachtig te zijn.' Het deed haar goed haar hart te luchten. Haar hele lichaam deed pijn en de drie anderen zouden er niet veel beter aan toe zijn, dacht ze. Bovendien was ze koud, rillerig, de klamme kleren kleefden aan haar lijf.

De soldaat deed een halfslachtige poging haar te

ondersteunen maar ze schudde ongeduldig zijn hand af. Daarna strompelde ze naar Reni en Hajo, die ook flink stonden te mopperen. Elvira kroop naar hen toe.

'Help me eens overeind komen, ik lijk wel van hout,' kermde ze. Even later stonden ze alle vier rechtop, elkaar vast te houden en de soldaten met verwijten te overladen.

'Is dat nu jullie opdracht, mikken op alles wat beweegt en geluid geeft? En als het nou eens een officier was geweest die jullie wachtpost kwam inspecteren, hadden jullie dan ook op hem geschoten?' De uitgeoeterde soldaten keken schaapachtig en mompelden iets over: 'Een wachtwoord.'

'Wie... wie zijn jullie eigenlijk?' vroeg toen een van hen.

'Dat heb ik toch al gezegd: wij zijn de dochters van Baron Von Bir-ken.'

'Dat kan niet,' zei een ander, 'die zijn dood.'

'Niks dood, springlevend zijn we,' gilde Reni. 'Au...'

'Ze spreken wel Badens,' mompelde de derde soldaat.

'Allicht spreken we onze vadertaal.' Shasita begon in de richting van het prikkeldraad te strompelen. Eén van de

soldaten liep haar haastig voorbij en opende de poortdeur. Toen schoot hij weer vooruit, snelde over de ruimte die de palissaden van het eigenlijke wachthuis scheidde, wierp ook daar de deur open en meldde zelfbewust:

'Vier gevangenen gemaakt, sergeant.' De meisjes drongen achter elkaar binnen.

'Gevangenen?' brieste Shasita. 'Man, gebruik je ogen. Wij zijn Badense meisjes.'

Ze wendde zich tot de sergeant. 'Was u dat, die vannacht bevel gaf op ons te schieten? Dan zult u daarvan spijt krijgen, dat belooft ik u.'

De sergeant, een grote magere kerel, liet zijn mond openhangen. Dat de kinderen in Badense kleren gekleed gingen kon hij wel zien, maar dat die vier verwilderde wezens met hun vuile gezichten en geschaafde handpalmen de dochters van de baron zouden zijn geloofde hij niet. Die meisjes hadden bekend gestaan om hun elegantie. Reni snauwde hem nogmaals toe dat hun vader de oppergouverneur van de Toegevoegde Gebieden was en toen liep de gal hem helemaal over.

'Kunnen de dames misschien bewijzen dat ze zijn wie ze beweren te zijn?'

Elvira barstte in lachen uit, Shasita stampvoette.

Jawel, idioot, dat kunnen we bewijzen. Neen, niet met een paspoort, natuurlijk niet. Maar breng ons naar het paleis van de gouverneur en je zult het zien. Ja, ik weet dat we er verschrikkelijk uitzien, maar hoe zou u erbij lopen als u na vele weken uit een Thuleense wildernis kwam opduiken, hè?'

Geen Badens meisje zou het wagen zo'n toon aan te slaan tegen een onderofficier, tenzij ze van hoge geboorte was. De sergeant aarzelde, twijfelde...

'Ik ruik koffie,' zei Reni hunkerend.

'En ik sta te blaffen van de honger,' riep Hajo. 'Jullie hebben hier toch zeker wel iets?'

De sergeant wist nog steeds niet wat hij ervan denken moest. Net als zijn landgenoten was hij gewend op de schijn af te gaan en dit kwartet zag er wel zeer haveloos uit. Hij schraapte de keel en zei bars:

'Vertelt u mij dan eens hoe u erin bent geslaagd aan uw Thuleense ontvoerders te ontkomen.'

'Dat gaat u niets aan,' zei Shasita vinnig. 'Dat vertellen we mijn vader wel. Geef ons iets te drinken, te eten en zorg voor

vervoer naar de stad. En snel een beetje, want we snakten alle vier naar een warm bad en schone kleren.'

Zonder een bevel af te wachten kwamen twee soldaten aanlopen met een schaal brood en een dampende koffiekkan. Shasita viel er meteen op aan, de anderen volgden haar voorbeeld, woest en uitgehongerd. Een van de soldaten fluisterde zijn sergeant iets in. Die dacht na en knikte. Hij wendde zich tot de bezoeksters.

'Ik zal iemand naar het paleis sturen om jullie komst te rapporteren. Wee jullie als blijkt dat jullie hebben geprobeerd mij iets wijs te maken. Trouwens, de gouverneur heeft drie dochters, geen vier.'

'Elvira is een vriendin van ons,' zei Reni met volle mond.

'Dat kan iedereen wel beweren.'

'Zien jullie het,' zei Shasita woedend tegen haar zusters, 'al die lui hier aan de rand van het Gothab-gebied zijn één knoedel zenuwen. Doodsbang voor Thulenen.'

Geen wonder dat het zo'n zootje is in de Toegevoegde Gebieden als onze beschermers zulke ezels zijn.' Ze schonk zich nog een beker koffie in en slurpte genietend. 'Hè, dat heb ik gemist. Thulenen kunnen lekker koken en hun

drankjes smaken best, maar er gaat toch niets boven een kom hete moutkoffie als je door het onverstand van een stel militairen genoodzaakt bent geweest de hele koude nacht in het natte bos door te brengen. Reni, haal je neus op. Ach Here, kind, je bent wéér verkouden.'

'Allicht,' tierde Reni, 'en daar stel ik u verantwoordelijk voor, sergeant. Hoe is uw naam?'

'Hij heet Joachim Warzel,' zei een van de soldaten, verstolen grinnikend.

Blijkbaar vond hij de situatie grappig en bovendien was Warzel kennelijk niet populair bij zijn ondergeschikten.

Elvira had zich op een bankje laten vallen en liet het aan Shasita over de sergeant de mantel uit te vegen. Ze bekeek haar handpalmen.

'Is hier geen verbandtrommel aanwezig?' vroeg ze zacht.

'Natuurlijk is die er, maar deze dwazen kunnen ons alleen maar stom aangapen en weten niet wat ze moeten doen zodra ze met iets onverwachts worden geconfronteerd,' ketste Shasita. Ze genoot. Haar leven lang had ze zich geërgerd aan de eerbiedige wijze waarop iedereen in het Badense Rijk alles wat een uniform droeg bejegende. Alsof zo'n pakje van elke

hufter meteen een hoger mens maakte. De grinnikende soldaat kwam met een verbandtrommel aan. Snel begonnen de meisjes hun gemartelde ledematen met zalf in te smeren en er wit gaas omheen te wikkelen. Ze hielpen elkaar, de hulpvaardige soldaten van zich af duwend. Elvira bleek heel handig in verbinden. Intussen beende de sergeant naar buiten en gaf de mannen achter de palissaden bevel extra goed op te letten. Hij geloofde nog steeds niet dat het viertal iets met de gouverneur te maken kon hebben. Ze konden wel vermomde Thuleense saboteurs zijn. In het wachthuis waren nog maar twee soldaten achtergebleven.

'Die sergeant van ons is gek, hoor,' zei de een. 'Een dienstklopper van heb ik jou daar. Als jullie werkelijk de dochters van de gouverneur zijn, zorg dan maar dat-ie gauw wordt overgeplaatst. Dan zijn wij van die schreeuwlelijk af.'

'Het leger wemelt van zulke uitslovers,' zuchtte de ander. 'Twee nachten geleden werd er ook al groot alarm gegeven. We vershoten zeker vijftig patronen en wat bleek het de volgende ochtend te zijn? Een hertje, niet groter dan een flinke hond.'

Het arme dier was letterlijk doorzeefd. Zodra die sufferd iets ziet of hoort bewegen in het Niemandsland raakt hij al in paniek.'

'Als we dit geweten hadden,' zei Reni, 'hadden we beter onze Thuleense kleren kunnen houden. Oef, wat heb ik vannacht die warme capes gemist.'

'Thuleense kleren?' vroeg de soldaat, plotseling een en al wantrouwen.

'Allicht. We komen uit Thuleens gebied, weet je nog wel? Maar de Thulenen behandelden ons tenminste goed.'

'Ik begrijp er niets meer van,' mompelde de man.

'Hoeft ook niet. Zeg, moeten wij hier nog de hele ochtend rondhangen? Ik wil naar huis.'

'De sergeant heeft een boodschapper naar het paleis gestuurd.'

'Die kan wel urenlang wegblijven.'

'En straks komt de aflossing.'

De sergeant kwam weer binnen en de beide soldaten gingen snel in de houding staan. Warzel wierp een donkere blik in de richting van het viertal, zette zich aan een tafeltje en begon te schrijven. Shasita verloor haar laatste restje geduld. Het brood en de koffie hadden haar goed gedaan, haar

verbonden handen en knieën deden minder pijn. Woedend rukte ze het papier waarop de sergeant zat te schrijven onder zijn handen vandaan.

'En nou heb ik er genoeg van,' brieste ze. 'Ik eis dat u ons onmiddellijk naar Gothab brengt om ons veilig af te leveren bij het paleis van mijn vader.'

'Het is ons verboden onze post te verlaten, juffrouw,' zei Warzel stijfjes. 'Straks komt de aflossing en dan kunt u ons vergezellen naar de stad.'

'Lopend zeker, terwijl wij viereen nauwelijks meer op onze benen kunnen staan.'

Juffrouw, geef mij dat rapport terug, ik moet het klaar hebben eer de aflossing komt.'

'Laten we maar op eigen houtje gaan,' stelde Reni voor.

'Hajo, kun jij lopen?'

Hajo keek twijfelend naar haar kapotte schoenen met de loshangende zool.

'Geen sprake van,' besliste Shasita, 'het is nog tien kilometer naar de stad en wij zijn moe en gewond. We hebben een

rijtuig nodig.' De sergeant schreef en zei niets meer. Elvira keek naar de geeuwende soldaten die de hele nacht op wacht hadden gestaan en nu wachtten tot een andere groep hun werk kwam overnemen.

Ze stond op en liep naar de achterdeur.

'Hier blijven, juffrouw,' riep de sergeant.

Elvira negeerde hem. Ze opende de deur en stapte naar buiten. Over de palissaden en het prikkeldraad heen keek ze naar het kaalgekapte stuk bos achter het wachthuis. Bij daglicht zag het er nog troostelozer uit dan in de afgelopen nacht.

Moest dit een akker worden? De omgehakte bomen lagen terzijde te verdorren, de bladeren zwart geworden. Zo te zien lagen ze er al weken. Ze had verwacht bosarbeiders te zien, maar er was niemand. Iemand tikte haar op de schouder.

'U mag de wachtpost niet verlaten, juffrouw.'

'Waarom werkt er niemand?' De soldaat zuchtte.

'De bosarbeiders staken al drie weken, juffrouw. Ze eisen hoger loon en hogere rantsoenen.'

'Rantsoenen?'

Ja. Hoe lang bent u weggeweest uit de beschaving, juffrouw?
Twee maanden geleden moesten alle levensmiddelen in de
kolonie gerantsoeneerd worden nadat de oogst voor een deel
verloren ging.'

'Door slecht weer?'

'Door de terroristen, juffrouw. Komt u niet uit Gothab?'

'Ik kom uit Upernavik. Mijn vader is... was... daar
ondergouverneur.'

De soldaat salueerde bijna. 'Neem me
niet kwalijk, juffrouw.'

'Hoe zit dat nu met die stakingen?'

'Bossen rooien is zwaar werk. De mannen eisen extra brood
en knollen. Maar nu er pas weer drie graanpakhuizen in
vlammen zijn opgegaan en een rupsenplaag de appeloogst
heeft vernietigd en heel Gothab is vergeven van de ratten en
muizen, schijnt het met de levensmiddelenvoorziening slecht
gesteld te zijn.'

'Ratten?'

'Kolossale beesten, juffrouw, die plotseling in de stad

verschenen en die zich razend snel voortplanten. Gif strooien heeft weinig uitgericht, die beesten vreten geen vergiftigd graan, alsof ze het ruiken.'

'Waar zijn die ratten vandaan gekomen?'

'Geen mens die het weet. Ze waren er opeens, met honderden tegelijk en er komen er steeds meer. Ze knagen zich door alle houten wanden heen, zitten in alle huizen en als het geen ratten zijn, dan zijn het muizen.'

'Wat vreemd in een stad met zoveel honden en katten,' mompelde Elvira. Met pijn in het hart dacht ze aan Goudpels. De soldaat ging op zijn andere been staan.

'Zoveel honden zijn er niet meer in Gothab. De vorige gouverneur had bevel gegeven die haveloze beesten zoveel mogelijk af te schieten. Als waakhond waren ze waardeloos. En huisdieren moeten ook eten, nietwaar? Dat hebben we toch al te weinig.'

'Verbaas je dan niet over een ratten- en muizenplaag,' vond Elvira. De soldaat knikte met een zorgelijk gezicht.

'En dan nog die havenstaking erbovenop...'

Eer Elvira daarover kon doorvragen kwam over het

kaalgeslagen stuk land een peloton soldaten aangemarcheerd, voorafgegaan door een sergeant.

'Ha, daar is de aflossing,' zei de soldaat verheugd. Joachim Warzel verscheen met zijn elf man in de open ruimte tussen wachthuis en palissade. Ze stelden zich op, presenteerden het geweer, terwijl de verse troep binnenmarcheerde. Het overdragen van de wacht geschiedde met enige plechtigheid, met geschreeuwde bevelen, veel hakkengeklap en gesalueer. Toen kon de nachtploeg eindelijk inrukken. Ze namen de vier meisjes tussen zich in en zetten er flink de pas in, richting stad.

'Hé zeg, dat is ons tempo niet,' riep Shasita verontwaardigd. 'Willen jullie wel een beetje onze kapotte benen ontzien?'

Warzel wist zich geen raad. Afgeloste wachtposten dienden in straf tempo met rechte rug en opgeheven hoofd naar hun kwartieren te marcheren, dat was voorschrift. Tot vanavond elf uur zouden ze de tijd krijgen om te rusten. Maar nu werden ze gehinderd door de aanwezigheid van vier eigenzinnige meisjes die er niet over dachten stram en met opgeheven hoofd te marcheren. De sergeant vervloekte het moment waarop dit viertal hem onder ogen was gekomen. Op dat ogenblik kwam over de kale vlakte een open wagen aanrijden, met grommende motor en bestuurd door een korporaal. Joachim Warzel verstijfde. Het was de gouverneurswagen! De auto stopte, het portier vloog open en

daar rolden de oppergouverneur met zijn vrouw Maria eruit. Ze vlogen op de haveloze meisjes af.

'Shasita, Hajo, o Reni... goddank dat jullie nog leven. Kinderen, wat hebben we in angst gezeten.' Huilend sloot Maria haar jongste in de armen, probeerde tegelijk haar beide andere dochters aan te kijken die om de nek van de gouverneur hingen.

Elvira stond er verloren bij. 'Kinderen, wat zien jullie er verschrikkelijk uit. En jullie zijn gewond!' Met afschuw keek Maria naar de verbonden handen en knieën. 'Wie heeft jullie zo toegetakeld?'

'Papa, mama, we zullen u alles vertellen maar eerst hebben we een bad nodig,' zei Shasita, 'goed heet en met veel zeep.'

'Ja, ja... natuurlijk.'

'Papa, dit is Elvira, ze komt uit Upernavik. We ontmoetten haar in Holtak en...'

'Holtak? Zijn jullie werkelijk in Holtak geweest? En wat...?'

'Straks papa. Eerst een bad.'

De gouverneur wendde zich tot Joachim Warzel die keurig in

de houding de hereniging stond aan te zien.

'Bedankt sergeant, dat u zich over mijn schatten hebt ontfermd,' zei de baron warm.

'Het was mij een eer en een genoegen uw dochters uit handen van de Thulenen te redden, excellentie,' antwoordde de sergeant. Hij schaamde zich zelfs niet.

'Hij?' Shasita barstte in lachen uit. 'Papa, dat is de mop van het jaar.'

'Vlug naar huis kinderen,' besliste Maria. 'Later kunnen jullie ons alles vertellen.'

Bedankt sergeant, wij zullen dit niet vergeten.' Het was de eerste keer in haar leven dat Elvira in een heuse auto reed. De wagen bonkte over het ongelijke pad, en de ruimte in de wagen was eigenlijk te klein voor zes mensen en een chauffeur.

Daarom viel de rit haar nogal tegen. Ze had altijd gedacht dat rijden in een auto —

het toppunt van luxe! — iets verrukkelijks zou zijn. Dit leek echter meer op een schud- en rammeltent van de kermis. Maar naarmate ze de stad naderden werd de weg beter en het

was grappig om te zien hoe Hajo met al haar veertien jaar op haar moeders schoot in slaap was gevallen eer ze het gouvernementele paleis hadden bereikt.

De levensmiddelen mochten dan schaars zijn geworden in Gothab, in het paleis van de oppergouverneur was daarvan niet veel te merken. Nadat de meisjes onder leiding van Maria alle vier een heet bad hadden genomen en voorzien waren van schone kleren, konden ze hun hart ophalen aan vers brood, kalfsnietjes, vruchtenmoes en liters warme sterke koffie.

'Hè, eindelijk eens vlees dat niet taai is,' zuchtte Hajo. Helemaal verzadigd verhuisden ze naar de salon, waar de baron en zijn vrouw het verhaal over hun zwerftocht te horen kregen en over wat ze daarna bij de 'vijand' hadden beleefd.

Toen Shasita vertelde over de verdwenen motorboot en de eveneens verdwenen Sepp Hohenstuuf maakte Maria een beweging alsof ze haar dochter in de rede wilde vallen, maar na een waarschuwende blik van haar man hield ze zich in.

Shasita lette er niet op, de woorden stroomden over haar lippen. Als ze even buiten adem ophield, vielen Reni en Hajo in.

Ook Elvira moest vertellen hoe zij van Upernavik helemaal in

Holtak terecht was gekomen.

'De terugreis was opwindend,' zei Shasita, 'dwars door de mooiste landschappen die je je kunt voorstellen en Hajo kreeg een poema te zien. Heel in de verte, maar toch...' Hajo hief luisterend het hoofd op.

'Wat is toch steeds dat geknal in de stad?' vroeg ze. 'Het klinkt als geweervuur. Is er iets aan de hand, oproer of zo?'

De baron schoof ongemakkelijk in zijn stoel heen en weer. 'Ach, het stelt niets voor...'

Maar Hajo kende haar vader. 'Papa, u draait eromheen. Wat is het? Wie schieten er?'

'De soldaten zullen oefenen.'

'Door zomaar een beetje in het wilde weg te knallen? Ik geloof er niets van.'

'Ze jagen op watervogels in de fjord,' zei Maria. Woedend sprong Hajo op.

'Maar dat had u toch verboden? Papa!'

De oppergouverneur haalde de schouders op. 'De mensen zijn hongerig, kindje.'

'Ik hoorde dat er stakingen waren bij de bosarbeiders,' zei Elvira. 'Eh... ja... dat is te zeggen...'

'Het zijn niet alleen de bosarbeiders die staken,' zei Maria kalm. 'Bijna overal in de stad ligt het werk stil. In de bouw, in de haven...' Elvira keek van de een naar de ander. Waarom wilde de baron niet toegeven dat de toestand in Gothab netelig was? Ze vond de man aardig. Hij was dik en vriendelijk, hij behandelde zijn dochters met eerbied en niet als een stel onmondige kinderen, hij was voorkomend tegen zijn vrouw. Nu echter zuchtte hij, schudde het hoofd en keek uit het raam, als iemand die liever niet oog in oog met de werkelijkheid komt te staan.

'Kan het leger die stakingen niet breken?' vroeg Reni.

'Ach...' Meer niet. Ach. Kennelijk wist de goede man niet goed raad met de situatie. Opnieuw nam Maria het woord.

'We zijn zo blij, kinderen dat jullie heelhuids - nou ja, een beetje geschaafd - weer in onze salon zitten. Weet je, we waren ervan overtuigd dat jullie in de barre wildernis van Thule ellendig waren omgekomen. Toen die twee soldaten met jullie motorboot de haven invoeren...'

'Soldaten? Met ónze boot?' riep Shasita.

Ja. Een paar dagen nadat jullie ervandoor waren gegaan. Ze behoorden tot een patrouille die in het begin van de zomer van Fredrikborg uit op verkenning was gegaan en waarvan sedertdien niets meer was vernomen. Ze waren in een hinderlaag van de Thulenen gereden en toen volgde wat er altijd volgde: ze werden gevangen genomen en degenen die weigerden Thuleen te worden werden een heel eind het binnenland in getransporteerd en in kleine groepjes van vijf hulpeloos achtergelaten. Van dit groepje kwamen drie man om toen ze probeerden hun weg terug naar de kust te vinden. Twee slaagden erin zich met wilde wortels, bessen en bladeren in leven te houden. Ze zwierven heel lang rond en leden vreselijke ontberingen tot ze bij een brede rivier kwamen en daar een verlaten Badense motorboot zagen liggen. Die boot zat vol levensmiddelen en ze voeren er de rivier mee af. Zo kwamen ze vanzelf in Gothab. Maar...' ze zweeg en keek hulpzoekend naar haar man.

'Ga door,' zei die en keek weer uit het raam, weinig op zijn gemak.

'Dus onze boot was door Badense soldaten gestolen!' riep Shasita.

Ja, dat wil zeggen: zo luidde hun verhaal. Maar een week later kwam Sepp Hohenstuuf en die vertelde het heel anders.'

'Sepp,' gilde Shasita, 'is Sepp hier? Is-ie teruggekomen? En dat vertelt u me nu pas. Waar is hij? Weet hij al dat ik, dat wij...?'

'Rustig kindje, rustig,' zei de baron haastig.

'Sepp is niet meer in Gothab,' zei Maria. 'Hij is teruggestuurd naar Upernavik.'

'Waarom?'

'Hij dacht, net als wij, dat jullie... dat jullie...'

'Dat we dood waren?'

Ja.'

'Maar wat vertelde hij?'

'Sepp vertelde ons dat hij in de nacht, toen hij in het tentje sliep en jullie in de boot, eensklaps iets hoorde: stemmen die Badens spraken. Hij kroop te voorschijn en zag twee broodmagere mannen in verschoten Badense uniformen. Het liep tegen de ochtend, het was al een beetje licht en natuurlijk vroeg hij waar ze vandaan kwamen. Ze riepen verbaasd:

'Ben jij een Badener?' en toen Sepp knikte vroegen ze:

'Hoe komen we van hier bij de kust?'

Sepp legde hen uit dat ze alleen maar de rivier stroomafwaarts hoefden te volgen en dan vanzelf in Gothab zouden komen, maar toen kregen ze de boot in het oog.

'Is die van jou?' vroegen ze. Sepp zei dat de dochters van de oppergouverneur er sliepen en dat ze moesten wachten tot jullie wakker werden, dan zouden ze iets te eten krijgen en jullie zouden hen gereedschap geven om een vlot te bouwen, waarmee ze zich dan de Katmandjar konden laten afzakken. Maar in plaats daarvan sprongen ze Sepp opeens op de rug en smeten hem op de grond. Ze bonden hem aan handen en voeten, propten iets in zijn mond en sleepten hem weg, een heel eind. Ze sleurden hem naar de steenbarrière en lieten hem daar in een van de openingen tussen de rotsen vallen. Hij kwam ongelukkig terecht en verloor het bewustzijn.

Toen hij veel later weer bijkwam was het opnieuw donker. De beide kerels hadden hem gebonden met koorden van taai gras en omdat het begon te regenen werden die nat en knelden verschrikkelijk. Zo raakte Sepp opnieuw bewusteloos en toen hij voor de tweede keer bijkwam was het heldere dag en hoorde hij stemmen, maar die spraken Thuleens. Hij probeerde te roepen en lawaai te maken en kennelijk hoorden de Thulenen iets want ze klommen over de rotsen en zagen hem liggen. Ze haalden hem met veel moeite uit het

hol en sneden zijn boeien door, maar Sepp was er slecht aan toe en kon nauwelijks een woord uitbrengen.

De Thulenen verzorgden hem. Ze waren helemaal in leer gekleed en Sepp zei dat het woudlopers geweest moesten zijn, die blijkbaar kwamen kijken hoe het er met hun barrière voorstond. Ze keken er wel van op toen bleek dat Sepp ook Thuleens kon spreken. Ze begonnen hem uit te horen en Sepp vertelde wat hem was overkomen. Toen hij een beetje was opgeknapt gingen ze gedrieën naar de boot kijken, want Sepp was dodelijk ongerust over jullie. Maar de boot was weg, het meertouw was doorgesneden. Zijn tentje en de dekens waren ook verdwenen en van jullie was geen spoor meer te bekennen. Samen met de Thulenen zocht hij de oever af. Hij verwachtte half en half dat hij jullie lijken zou vinden want die twee Badeners, die zo lang hadden rondgezworven moesten gek van ellende zijn geworden. En zo goed als ze zich van Sepp hadden ontdaan hadden ze ook jullie wel kunnen vermoorden om de boot in handen te krijgen. Het enige wat ze vonden waren de resten van een kampvuurtje, dicht bij de plek waar de tent had gestaan.

De Thulenen zagen in Sepp blijkbaar geen vijand, want het bleek dat ze een eindje verder in het bos paarden hadden staan. Eén van hen zette Sepp voor zich op het zadel en zo brachten ze hem een eind in de richting van Gothab. Het laatste stuk, een kilometer of vijftien, moest hij zelf lopen. Zo

kwam hij terug. Dodelijk bedroefd omdat hij dacht dat hij jullie voorgoed verloren had.'

Ja,' viel de baron nu in, 'ik heb onmiddellijk die twee soldaten laten komen om hen te verhoren, maar die ontkenden in alle toonaarden dat ze jullie ook maar een haar hadden uitgetrokken. Ze hadden jullie niet eens gezien, beweerden ze. Ze gaven toe dat ze zich van Sepp hadden willen ontdoen, maar dat kwam doordat ze hem voor een Thuleense spion aanzagen - zeiden ze. En de boot was door iedereen verlaten, zeiden ze ook nog.'

'Geloofde u hen?' vroeg Shasita.

'Ik... ik wist niet wie ik moest geloven, Sepp of die twee dienstplichtigen. Dat Sepp was gevonden en verzorgd door Thulenen leek me erg onwaarschijnlijk, als je bedenkt wat ze met onze jongens uithalen wanneer die in hun handen vallen.'

'Sepp is geen soldaat, hij was ongewapend en spreekt bovendien Thuleens. Dat is het verschil,' zei Shasita.

'Jij zegt het...'

'O, maar nu is wel duidelijk wat er gebeurd is,' riep Reni. 'Die twee kerels hadden Sepp tussen de rotsen van de barrière gesmeten en hielden zich daarna schuil tot wij wakker waren

geworden. Toen wij ontdekten dat Sepp was verdwenen gingen we hem zoeken in het bos. Zodra wij uit het gezicht verdwenen waren, maakten ze zich meester van de boot, sneden hem los en voeren de rivier af. Bij het zoeken naar Sepp zijn we niet naar de barrière gegaan. En pas de volgende dag, toen wij besloten hadden dan maar te voet naar Holtak te gaan en de tent hadden meegenomen vonden de Thulenen Sepp, maar toen waren wij al weg... Wat een misverstanden!

'Tja,' mompelde de baron, 'dan hebben ze dus geen van drieën gelogen — niet zo erg tenminste. Hoe het ook zij, ik wist niet goed wat ik van Sepp's verhaal moest denken en daarom stuurde ik hem terug naar Upernavik. Het kon hem weinig schelen, geloof ik. Hij dacht dat jij, Shasita, dood was en verder liet hem alles onverschillig.'

'Arme Sepp.'

Ja, hoor eens, kindje, ik was woedend op de jongen. Hij wist van jullie dwaze plannen af en in plaats van mij in te lichten deed hij met jullie mee! Hij liet zich overvallen terwijl hij verantwoordelijk was voor jullie veiligheid daar in de wildernis en daarom wilde ik hem niet meer om mij heen hebben.' Shasita schudde droevig het hoofd.

'Het was allemaal mijn schuld. Ik wist dat die arme Sepp me nooit iets kon weigeren. Hij deed mee, maar niet van harte.'

Toe papa, schrijf een brief aan Von Kloritz dat deze hem terug moet sturen. Sepp verdient het niet in die uithoek begraven te zijn.' Daar had je dat woord weer: uithoek.

'Je vergeet,' zei Maria, 'dat er op het ogenblik geen enkele verbinding is met Upernavik. Zo lang die havenstaking duurt vaart er geen schip uit. We zijn helemaal geïsoleerd.' Reni geeuwde lang en diep.

'O, wat ben ik moe,' zei ze. 'Ik ga een dutje doen. Wat ik vannacht in dat natte bos deed kun je geen slapen noemen. Dat was bibberen tussen twee nachtmerries in.'

Maria stond snel op.

'Jullie moeten allemaal een paar uur gaan rusten. Elvira, jij blijft hier toch logeren?'

'Graag,' zei Elvira.

'Welterusten dan.'

DEEL III ELVIRA

17 Oproer

Elvira Kamgut had zich heel wat voorgesteld van een verblijf in de hoofdstad Gothab. Heel goed herinnerde zij zich nog hoe ze vanaf het dek van de GLORIA de stad had bewonderd en ernaar had verlangd daar een poosje te mogen blijven. Nu ging die wens in vervulling – maar eigenlijk te laat. Het Gothab waar zij nu in gezelschap van de drie zusjes doorheen liep, leek in niets meer op de prachtige stad die zij bij haar aankomst in Thule anderhalf jaar eerder had gezien. Het puin van verwoeste gebouwen was geruimd en in plaats daarvan werden hoge panden neergezet. Maar nu de bouwvakkers staakten stonden de lege geraamten donker en stil afgetekend tegen de bewolkte lucht. De uitgebrande graanpakhuizen aan de haven waren pas half gesloopt. In de brede lanen waren al honderden bomen gekapt om de rijweg voor Badense wagens vrij te maken, maar aan asfalteren waren de kolonisten nog niet toegekomen en de omwoelde straten veranderden in de herfstregens in spekgladde modderbanen. Voor een paar winkels stonden rijen mensen. Alle levensmiddelen bleken te zijn gerantsoeneerd, melk was alleen beschikbaar voor kinderen, bier werd gereserveerd voor soldaten en mannelijke arbeiders. In wat er nog van de parken over was graasden schapen, bewaakt door soldaten. Wie in zijn tuintje knollen en rapen kweekte was er nooit zeker van dat die niet op een nacht werden geroofd door

hongerige kolonisten of hun kinderen.

Diefstal van voedsel werd streng bestraft, maar de zwarte handel in alles wat eetbaar was tierde welig. In de fjord zag je nog maar weinig watervogels. Die waren in de voorgaande weken verjaagd door het onophoudelijke knallen van de geweren. Zou Upernavik tijdens haar afwezigheid ook zo verloederd zijn? Ze had een lange brief geschreven aan haar moeder, maar zolang de havenstaking duurde vertrokken er geen kustvaarders uit Gothab en kon haar brief niet verzonden worden.

'Het ziet er allemaal zo troosteloos uit,' klaagde ze tegen Shasita.

'Ja,' zuchtte deze. 'Toen wij er van de zomer met de motorboot vandoor gingen was de toestand nog niet zo slecht als nu. De saboteurs moeten goed tekeer zijn gegaan tijdens onze afwezigheid.'

'Aan de maaltijden in het paleis te zien dacht ik, dat het met de schaarste aan voedsel wel meeviel,' meende Elvira. Hajo moest erom grinniken.

'Je kunt het rustig aan papa overlaten om te zorgen dat zijn gezin niets te kort komt. Hij is tenslotte de machtigste man hier,' zei ze.

'Een magere gouverneur zou geen gezicht zijn,' lachte Reni. 'Het is toch ook zijn plicht om de moed er bij de kolonisten in te houden.' Elvira zag dat in bijna alle voortuintjes rattevalen stonden opgesteld.

'Worden er veel van die beesten gevangen?' vroeg ze.

'Nee, volgens mama zijn de ratten veel te slim,' antwoordde Hajo. 'En papa heeft het strooien van vergif moeten verbieden nadat er drie kinderen door gestorven zijn.'

1 6 9

Elvira dacht aan Goudpels, haar hond in Upernavik. Die zou de ratten wel van haar moeders broodkist vandaan houden.

'Hoe vind jij onze papa eigenlijk?' wilde Hajo weten. 'Hij is aardig, hè?'

'Heel aardig,' gaf Elvira toe, 'en hij lijkt helemaal niet op de gouverneur van Upernavik. Die Kloritz is zo verwaand, dat kun je je nauwelijks voorstellen.

Corrupt is hij ook. Mijn vader kreeg al gauw door dat Kloritz bezig was zich te verrijken ten koste van de kolonisten. En mijn vader was zo'n integere man. Hij protesteerde tegen die corruptie en hij probeerde een geheim rapport over Kloritz

en alle misstanden naar Badenburger te smokkelen. Maar Kloritz schijnt dat ontdekt te hebben en stuurde mijn vader voor straf het binnenland in waar hij omkwam.'

Ze zuchtte. 'Arme vader. Hij was streng en onbuigzaam, een echte Badense ambtenaar, maar zo'n lot had hij niet verdiend.'

'Als het ons lukt om van de Konega voor papa toestemming te krijgen een groot handelshuis te openen, hier in Gothab of nog liever in Holtak,' zei Reni argeloos,

'dan worden wij ook weer rijk. Dat zou leuk zijn. Dan ga ik misschien terug naar het Badense Rijk, koop een enorm landgoed en een stoeterij en speel ik de rest van mijn leven de rol van rijke, excentrieke barones.' Ze moest er zelf om lachen. 'Net een droom, niet? Maar eigenlijk wil ik hier helemaal niet weg. In Thule kan ik ook lekker paardrijden. Later trouw ik dan een knappe Thuleense man, zoiets als Tjalf en ga de baas over hem spelen.'

'Ik neem een woudloper,' fantaseerde Hajo. 'Zo'n grote zwijgende man die altijd in het leer is gekleed en bij wie de wolven en poema's uit de hand eten. En dan ga ik in de rotsen naar saffieren en robijnen zoeken. En ik eet elke dag hertenvlees, met bosbessen.'

'Gekke meiden zijn jullie toch,' lachte Shasita. 'Jullie praten

alsof alles al in orde is gekomen. Terwijl we nog moeten beginnen met vrede stichten. Jullie hebben gehoord wat papa zei over de eis van de Konega. Hij vond haar niet onredelijk, maar wat zij wil kan nooit werkelijkheid worden. Zo gemakkelijk krijgen de Thulenen ons niet meer weg.'

'Waarom staken de arbeiders eigenlijk?' vroeg Elvira.

'Ze staken om hogere lonen en ruimere rantsoenen af te dwingen.'

Jawel, maar kan jullie vader die geven? Hij kan geen levensmiddelen uit de wolken plukken.'

'Ze staken vooral uit teleurstelling, denk ik,' meende Shasita, 'en om te laten zien dat ze niet naar de Toegevoegde Gebieden zijn gekomen om met een laag loontje en honger te worden afgescheept. Gouden bergen waren hun beloofd. Maar wat gebeurt er? Nauwelijks hebben ze iets opgebouwd of 's nachts komen de Thulenen en maken alles weer kapot. En wat de saboteurs niet vernielen dat doen de ratten wel. Kijk, daar gaat er weer eentje. Ze lopen warempel op klaarlichte dag over straat. Ik vind het enge beesten met die kale staarten.'

'Ik niet,' zei Hajo. 'Ratten zijn erg intelligent en moedig. En ze zorgen heel goed voor hun jongen.'

'Let maar niet op Hajo, hoor,' zei Reni. 'Zij houdt zelfs van spinnen en van regenwormen en kwallen.'

'Nou, en wat dan nog?' stoof Hajo op, 'die zijn óók mooi.' Ze hielden stil voor een gebouw dat was omgeven door rollen prikkeldraad waarachter soldaten patrouilleerden. Het leek een kazerne.

'Papa wil het leger opdracht geven de schepen te laden en te lossen om zodoende de staking van de havenarbeiders te breken,' zei Shasita. 'Maar de generaal is ertegen. Hij vindt zoiets beneden de waardigheid van soldaten. Alsof dat geen gewone mannen zijn met armen aan hun lijf en kracht in hun spieren.'

'Ik geloof,' antwoordde Elvira ernstig, 'dat de Badeners bij deze invasie twee grote misrekeningen hebben gemaakt. Ze rekenden erop dat ze de Thulenen voor zich konden laten werken, maar die trokken zich terug en lieten zich niet als arbeiders

gebruiken. Daarom moesten er mensen uit het Rijk komen die met beloften gepaaid moesten worden en wie een glanzende toekomst in het vooruitzicht werd gesteld. Maar dat valt bitter tegen. De tweede misrekening moet zijn geweest dat onze gouverneurs dachten dat de Thuleense machthebbers konden worden omgekocht om met de bezetters te gaan

samenwerken. Maar wij hebben het gezien: Thulenen kun je niet kopen. Niet met beloften, niet met geld, niet met technische verworvenheden of met luxe goederen, met helemaal niks!

Ze liepen weer door, langs nog meer prikkeldraad waarmee een wapenopslagplaats werd afgeschermd.

'Zelfs papa geloofde in een mooie toekomst toen zijn benoeming tot oppergouverneur afkwam,' zei Shasita. 'Hij zei dat hij Gothab wel eens even zou gaan moderniseren en tot grote bloei brengen. Nu zijn we hier nog geen jaar en papa is helemaal gedesillusioneerd. Jij hebt hem alleen nog maar in een stralend humeur gezien, Elvira, omdat hij zo gelukkig is dat zijn dochters levend en wel zijn teruggekomen, maar ik weet zeker dat hij omkomt in de zorgen.'

'Hij is te goedhartig,' meende Reni. 'Een oppergouverneur in een land als Thule moet keihard zijn, elke overtreder meteen ter dood veroordelen, elke staking met geweld beëindigen, kortom met ijzeren hand regeren. Zien jullie papa dat doen?'

In geen honderd jaar! Hij zou nog geen gevangen rat kunnen doden en als het beest maar luid genoeg piepte zou hij het zó weer vrijlaten. Zijn benoeming dankte hij aan zijn adellijke naam, niet aan zijn geschiktheid.'

Juist een man als jullie vader, zo aardig, zo goedhartig zou met de Thulenen moeten kunnen opschieten,' zei Elvira.

Ja, dat weten wij. Maar weten ze dat ook in Badenburg? Daar, ver van Thule, willen de ministers resultaten zien. Daar willen ze dat de Toegevoegde Gebieden geld opbrengen in plaats van smakken geld te kòsten!"

'Vreemd,' mijmerde Elvira hardop, 'dat het altijd zo'n moeite kost om een beetje vrede te maken. Je zou zeggen: als iedereen vrede wil, dan is-ie er toch!'

'Soms ben je wel erg naïef,' vond Shasita. 'Wie zegt dat iederèen vrede wil? Voor een aantal hoge heren is een oorlogstoestand veel winstgevender — en reken erop dat die zich tegen vrede zullen verzetten!'

'Onzin,' meende Elvira. 'Zo'n oorlogstoestand verslindt schatten. Geld dat de toch al arme bevolking moet opbrengen. Waarom kwamen de Badeners naar Thule?'

Vanwege de bodemschatten en het vruchtbare land. Welnu, die bodemschatten kunnen ze via handel ook krijgen, als ze er iets tegenover stellen wat òòk geld kost, maar minder duur is dan vijandelijkheden. Wie een bèetje gezond verstand bezit en een beetje kan rekenen zal toch inzien...'

'Wat is dat?' riep Hajo en ze greep Elvira bij de arm. Ze bevonden zich juist op een groot plein toen uit een van de kaalgekapte lanen een stoet mannen en vrouwen aankwam. Ze droegen spandoeken mee. Ze keken grimmig en zongen vaderlandse liederen. De meisjes stonden stil.

'Een betoging,' mompelde Reni.

Behalve gezang steeg uit de optocht gemor op, de voeten schuifelden, wierpen een stofwolk op. Het einde van de stoet was nauwelijks te zien en er ging van het geheel iets dreigends uit.

'Die zijn op weg naar papa's paleis!' siste Shasita geschrokken. Haastig schoven de meisjes opzij. Op de spandoeken stonden met zwarte verf woeste leuzen te lezen:

**BROOD VOOR ONZE KINDEREN! WIJ WILLEN
BETERE BESCHERMING HOGERE LONEN,
KORTERE WERKTIJDEN DOOD AAN DE
THULENEN WAAR ZIJN DE VERMISTEN?**

'Zouden die werkelijk optrekken naar het paleis?' vroeg Hajo ongerust. 'Loopt papa dan geen gevaar?'

'Welnee, het is gewoon een demonstratie,' zei Reni.

'Laten we naar huis gaan, snel,' zei Shasita. Ze begonnen te rennen. Elvira keek om. De betogende kolonisten zagen er vervaarlijk uit, al droegen ze geen wapens.

Het grimmigst keken de vrouwen die de spandoeken torsten met de kreten om brood en veiligheid. Het zijn ook altijd de vrouwen die de zwaarste last van de problemen dragen, dacht ze.

Het gouvernementele paleis was in hoefijzervorm gebouwd. Het binnenplein was afgesloten door een hoog ijzeren hek met een poort. Voor die ingang stonden altijd een paar wachtposten die regelmatig werden afgelost en meer voor de sier dienden dan ter bescherming. Maar toen de meisjes in de brede straat kwamen waaraan het paleis lag zagen ze dat de baron al gewaarschuwd moest zijn voor de op handen zijnde betoging, want langs de volle lengte van het hek stond een cordon soldaten opgesteld, aangevoerd door een jonge kapitein in wie Elvira tot haar verrassing Carl Habermas herkende. Blijkbaar was die kort geleden overgeplaatst van Upernavik naar de hoofdstad.

De meisje renden naar de poort maar werden prompt tegengehouden.

'Halt,' zei de kapitein streng.

'Man, ga opzij, ik woon hier,' snauwde Shasita.

'Ik mag niemand toelaten in het paleis,' sprak de kapitein afgemeten. 'Ga naar huis, kinderen.'

'Dit is ons huis,' riep Reni. Een van de soldaten trad naar voren, salueerde en vroeg verlof om te spreken.

'Wat is er?'

'Ik ken deze meisjes, kapitein. Ze zijn inderdaad de drie dochters van de gouverneur,' zei de soldaat eerbiedig.

'O. '

Habermas bekeek fronsend het viertal en opeens herkende hij Elvira. Hij wees op haar.

'Dat kan nooit een dochter van baron Von Birken zijn.'

'Nee kapitein, maar de andere drie wel.'

'Elvira is een vriendin van ons. Ze logeert in het paleis,' riep Hajo.

'Niets mee te maken,' gromde de kapitein. 'Ik mag niemand

doorlaten tenzij hij een pas kan tonen.'

'Een pas om mijn eigen huis binnen te gaan!' ontplofte Shasita. 'Kerel, ga opzij.'

Achter hen nam het lawaai van de demonstranten, die intussen ook de paleisstraat hadden bereikt, toe. De spandoeken zwaaiden dreigend. De voor het paleis opgestelde soldaten werden zenuwachtig. Spreekkoren dreunden door de lucht.

'Wij willen brood. Wij willen brood!'

Het poorthek werd op een kier geopend en de soldaten duwden Shasita, Reni en Hajo er snel door. Vlak voor Elvira's neus werd het hek met een klap gesloten.

'Ik moet ook naar binnen,' riep ze. Carl Habermas grijnsde.

'Ik heb strikte orders gekregen geen demonstranten op het voorplein toe te laten.'

'Verroest, ik ben geen demonstrant. Ik logeer hier.'

'Kun je dat bewijzen, juffie?'

'U hoorde toch wat de meisjes zeiden.'

'Veel te veel herrie hier. Ik heb niets gehoord.'

Met open mond staarde Elvira de kapitein aan. Waarom wilde hij haar niet doorlaten? Eens had ze deze jonge blaaskaak verplèègd. Hij had haar zelfs een tijdje het hof gemaakt. Misschien herinnerde hij zich hoe ze hem in Upernavik de rug had toegedraaid?

De demonstranten stokten toen ze de rijen soldaten ontwaarden.

'Vooruit, verdwijn, juffrouw,' zei Carl Habermas.

'U kent me toch, laat me door,' pleitte Elvira. 'Met die betoging heb ik niets te maken. Ik hoor bij de meisjes Von Birken.'

Jij hoort in het ziekenhuis van Upernavik je plicht te doen,' snauwde de kapitein.

172

'Mannen, verwijder haar.'

Ze werd bij beide armen beetgepakt, omgedraaid en kreeg een harde duw in haar rug, zodat ze de straat opvloog, struikelde en op haar knieën terecht kwam voor de voeten

van de voorste demonstranten. Haastig krabbelde ze overeind.

De spandoeken zwaaiden. Een stevige arbeider met een eikenhouten kop trad naar voren.

'Wij wensen de gouverneur te spreken,' baste hij.

'Ga terug jullie. Voor deze demonstratie is geen toestemming gegeven,' snauwde de kapitein terug. 'Wie de gouverneur te spreken wil krijgen moet een verzoek indienen bij de kanselarij en wachten op een oproep.'

'Tegen die tijd zijn we allemaal verhongerd,' riep de arbeider. 'Wij willen hem nu zien. Hij moet ons maar eens uitleggen waarom we niet genoeg te eten krijgen.'

Waarom de lonen zo laag zijn. Waarom hij niets onderneemt tegen die vervloekte terroristen.'

'De gouverneur praat niet met stakers en met mensen die te lui zijn om te werken,'

antwoordde Carl laatdunkend.

De arbeider aarzelde. In de ogen van eenvoudige Badeners waren officieren met al die goudglanzende sterren op hun

kraag en hun hoge pet een soort halfgoden, mensen van een aparte klasse voor wie je slechts eerbied moest voelen. Wanneer een officier je toesnauwde 'Ga opzij!' dan ging je.

Maar achter de voorste betogers — allemaal mannen — drongen de vrouwen op.

'Onze kinderen lijden honger,' schreeuwden ze. Ze porden de mannen in de rug die daardoor naar voren werden gedrukt. De soldaten langs het hek grepen hun geweren steviger vast.

'Terug jullie!' donderde kapitein Habermas.

'De gouverneur!' schreeuwde de menigte. 'Wij willen de gouverneur zien.'

Elvira Kamgut raakte steeds meer verloren in het gedrang. Ze porde met haar ellebogen om zich heen, ze schopte naar achteren, hoorde een kreet en een vloek, werd toen weer naar voren geperst. Intussen kwamen steeds meer mensen aanlopen uit de lanen. De soldaten die voor het paleis stonden begonnen het benauwd te krijgen. Straks zouden ze nog worden platgedrukt tegen de spijlen.

Kapitein Habermas krijste een bevel en de soldaten begonnen in de lucht te schieten. Daarvan schrokken de

voorste betogers en ze wilden terugwijken, maar de achterste duwden hen verder naar voren. Zo ontstond er wel een golfbeweging maar bleef iedereen op zijn plaats. Elvira, ingeklemd tussen naar achteren en naar voren duwende mensen, worstelde om ruimte. Waarom verscheen de baron nu niet om het volk kalmerend toe te spreken, om de mensen te paaien met beloften?

Maar de enige die verscheen achter het toegangshek was Wilhelm Wunder, de ondergouverneur.

Door een paar bedienden werd hij opgetild zodat hij boven het poorthek uitkwam en van die verheven positie de mensen kon toespreken.

'Mensen toch, mensen toch,' riep hij zo luid hij kon, 'ga toch rustig naar huis. Ga weer aan het werk. De gouverneur kan jullie op het ogenblik niet te woord staan, hij heeft het te druk. Ik beloof jullie dat aan al jullie problemen aandacht wordt geschonken.'

'We willen geen aandacht,' gilte een stoere bootwerker, 'we willen meer geld en eten!'

'Ja, ja,' tierde de menigte achter hem. 'Laat de gouverneur zelf komen. Hij moet weten hoe we eraan toe zijn.'

'Waarom zien we de baron nooit in de stad?' riep de eerste man weer. 'Weet hij hoe beroerd we het hebben? Nee, dat weet hij niet. Hij zit zich veilig in zijn mooie huis vet te mesten, terwijl wij het werk onder onze handen zien afbrokkelen. Wat is hij van plan te doen tegen de terroristen, die 's nachts opblazen wat wij overdag 1 7 3

hebben opgebouwd?'

'Met de terroristen zal worden afgerekend, beste man,' riep de ondergouverneur.

'En wat doen jullie tegen de rattenplaag?' gilde een vrouw. 'Die ellendige beesten vreten onze laatste knollen weg. De hele stad is er van vergeven. Ze zwemmen zelfs in de waterputten, ze bevuilden de vijvers, ze knagen aan het hout van onze woningen.'

'Ze bijten onze kinderen,' krijste een andere vrouw. Het gedrang naar voren begon weer. Er waren nog slechts enkele meters tussen de betogers en de soldaten.

Kapitein Habermas schreeuwde een paar bevelen die Elvira, ingeklemd tussen duwende lijven, niet kon verstaan. Ze had moeite om op de been te blijven te midden van de razende menigte. Opnieuw kraakten schoten en plotseling begonnen er mensen te gillen. Elvira klampte zich vast aan ze wist niet

wie, terwijl de menigte om haar heen stampte, golfde, vooruit en achteruit duwde en het schieten, gillen en schreeuwen doorging. Nu, plotseling, kwam er ruimte. De man aan wie ze zich had vastgeklampt gaf een rauwe kreet. Elvira voelde iets warm en kleverigs over haar handen vloeien. Het lichaam van de man begon dubbel te vouwen. Eer ze wist wat er gebeurde zakte hij ineen en viel zij half over hem heen.

Onder de betogers was paniek uitgebroken. De mensen keerden zich om, holden weg, naar lanen en zijstraten: gillend, schreeuwend, krijsend. Weer een salvo.

Elvira keek op en zag nog iemand neervallen. Toen drong de vreselijke waarheid pas goed tot haar door. Dit waren geen schoten in de lucht meer. Carl Habermas liet gericht op de demonstranten schieten! Ze probeerde zich, steunend op haar handen, op te richten, merkte toen dat ze bovenop een man lag wiens bloed uit zijn borst gutste.

'Nee!' gilde ze. 'O nee!'

Vol afgrijzen rolde ze van hem af.

'Nee, nee... Shasitaaaa!'

Een soldaat rukte haar overeind.

'Maak dat je wegkomt, kwaaië meid,' siste hij. Het schieten was opgehouden en de straat stroomde leeg. Tientallen doden en gewonden bleven achter. Wankelend stond Elvira op haar benen. Ze hoorde een vrouw die hartverscheurend snikte.

Toen, niet bij machte de volle omvang van het drama dat zich zojuist had voltrokken te verwerken, viel ze flauw.

Ze kwam bij op de sofa in de salon. Maria von Birken stond over haar heen gebogen met een natte doek in haar handen. Elvira keek op in dat mooie gezicht, staarde verwezen in een paar bezorgde ogen.

'O gelukkig, ze leeft nog,' hoorde ze Maria zeggen. Nu herkende ze meer gezichten, van Hajo en haar zusters. Met moeite richtte ze zich op. Haar hele lichaam deed pijn, maar ze scheen niets gebroken te hebben. Vlug keek ze neer op haar handen maar die waren schoon.

'Gebeurde het echt of heb ik een nachtmerrie gehad?' stamelde ze. 'Hebben Badense soldaten werkelijk op Badense arbeiders geschoten? Er was een man...

ik moest me aan hem vasthouden om niet onder de voet te worden gelopen.

Opeens viel hij, toen was er bloed...'

Je moet rust houden,' zei Maria.

Maar Elvira, nu voldoende bij bewustzijn om weer te kunnen denken liet zich van de sofa glijden, strompelde naar de hoge ramen die uitkeken op het voorplein, op het ijzeren hek en de brede straat. De demonstranten waren weg. Ze zag wel soldaten, daartussen liepen mensen met brancards die doden en gewonden afvoerden.

'Het is waar,' fluisterde ze vol weerzin, 'het is waar...' Met een ruk draaide ze zich om en schreeuwde Maria toe: 'Heeft uw man bevel gegeven op de demonstranten te schieten? Op zijn eigen mensen?'

174

'Natuurlijk niet,' zei Maria haastig, 'het was een ongelukkig misverstand.'

'Wie dan? Wie gaf dat bevel?'

'Het was kapitein Habermas,' zei Shasita. Haar stem klonk vol bitterheid.

'Hij moest wel,' klonk het achter Elvira. Ze merkte opeens dat ook de gouverneur in de salon aanwezig was — ze had hem nog niet eerder opgemerkt. Het was een compleet

volksoproer. Die menigte wilde het paleis bestormen.'

Elvira geloofde daar niets van. Het was een demonstratie geweest die uit de hand dreigde te lopen toen de gouverneur zich niet vertoonde om de mensen te woord te staan. De baron had zijn ondergouverneur gestuurd, een man zonder persoonlijkheid of overwicht.

Hardop zei zij: 'Kapitein Habermas wordt hiervoor toch zeker streng gestraft?'

De baron zat op zijn stoel te schuiven.

'Een officier voor de krijgsraad dagen kan alleen generaal Dronning doen. En dan moet de verantwoordelijkheid voor het verkeerde bevel wel vaststaan.'

Elvira viel terug op haar oude tactiek. 'Ik begrijp het niet. Was de generaal dan ook aanwezig?'

'Generaal Dronning zond kapitein Habermas hierheen om de demonstratie te...

om de demonstranten te verspreiden.'

'Door met scherp te schieten?'

'Lieve kind, dat zijn militaire zaken en daar kun je je beter niet

in mengen.'

'Maar u bent de oppergouverneur! U bent machtiger dan welke generaal ook in de Toegevoegde Gebieden. U kunt kapitein Habermas aanklagen en eisen dat hij wordt gestraft.'

De baron schudde het hoofd. Shasita zei: 'Ik begrijp het maar al te goed. De kolonisten worden oproerig en u, papa, wil het leger te vriend houden. Als dat ook opstandig zou worden, wordt onze positie hier onhoudbaar. Is het niet zo?'

Daarom praat u Habermas' handelwijze goed, zoals u ook die idioot sergeant Warzel de hand boven het hoofd hebt gehouden.'

Een standje krijgen van zijn oudste dochter bracht baron Von Birken allang niet meer van zijn stuk. Hij stond op uit zijn stoel.

'Kinderen,' zei hij sussend, 'ik heb nooit aan jullie intelligentie getwijfeld maar van militaire zaken hebben jullie geen benul. Als blijkt dat kapitein Habermas in strijd met zijn orders heeft gehandeld zal hij daarover zeker door zijn meerderen worden ondervraagd. Laten we blij zijn dat Elvira er met een paar blauwe plekken is afgekomen.'

'U wilt dus niets tegen die moordenaar ondernemen?' vroeg

Shasita scherp.

De oppergouverneur zuchtte diep.

'Lieve meid, je verwacht de zaken. Soldaten die op bevel op mensen schieten zijn geen moordenaars, die doen alleen hun plicht. Kapitein Habermas zag het ongetwijfeld als zijn dure plicht om mij en mijn familie te beschermen tegen een uitzinnige menigte. En vergeet niet, kinderen, dat kapitein Habermas in de ogen van de kolonisten een held is. Hij werd door de Thulenen gevangen genomen, in de wildernis achtergelaten maar hij wist er niettemin het leven af te brengen. Toen enkele weken geleden die grote aanval op onze graanpakhuizen plaats vond heeft hij eigenhandig twee van de terroristen gedood. Daarbij raakte hij zelf licht gewond. De man is dag en nacht in touw om de bewaking van de elektriciteitscentrale zo afdoend mogelijk te regelen. Zo'n man voor de krijgsraad brengen zou het vertrouwen dat wij en de kolonisten in het leger stellen, veel schade doen. Beloont men in de Toegevoegde Gebieden zò de dappere kerels die de Thulenen bestrijden? Ik kan de krantenkoppen al voor me zien.' Elvira wilde iets zeggen, maar de baron liep naar de deur.

'Het spijt me kinderen, ik heb verder geen tijd om naar jullie onverantwoordelijke praatjes te luisteren. Ik heb te veel te doen.' Snel verliet hij de salon. Maria staarde enigszins

beschaamd op haar handen. Elvira keek naar Shasita, die echter haar 1 7 5

blik ontweek. Ook Reni en Hajo wendden de ogen af. Nee, dacht ze, de dochters van de baron durven in de huiselijke kring hun vader wel ter verantwoording roepen, maar nooit zullen ze hem tegenover anderen afvallen. En ik, dacht ze verward, wat wordt er nu van mij verwacht, wat kan ik doen? Weken geleden, in het nazomerse Holtak, had ze nog het gevoel gehad dat de vrede nabij was gekomen. Haar taak als bemiddelaarster had ze helder voor zich gezien en de wetenschap dat de drie dochters van de oppergouverneur haar vriendinnen waren geworden had haar optimisme nog hoger doen oplaaien. Maar vandaag had ze de verbeterde gezichten van de kolonisten gezien, de twijfels van de baron opgemerkt, prikkeldraad, overal prikkeldraad ontwaard en opeens leek de droom van de vrede niets anders dan een droom — iets vaags en onbereikbaars. Badeners — hoe had ze dat ook maar een ogenblik kunnen vergeten? — gaven niet prijs wat zij eenmaal beet hadden.

1 7 6

18 Moeilijke beslissingen

Tot haar niet geringe verrassing ontdekte Elvira dat zij in de ogen van de oppergouverneur een persoontje van gewicht was. Wellicht kwam dat doordat de dochters van de baron zo hoog opgaven over haar verstand, of omdat de Thulenen, voor wie Von Birken langzamerhand diep respect had gekregen, haar hadden uitverkoren als bemiddelaarster. In elk geval luisterde hij met belangstelling naar alles wat ze hem over de Thuleense beschaving en Thuleense opvattingen kon vertellen. Enkele dagen na het bloedbad voor het paleis kondigde de gouverneur aan dat hij een vergadering wilde beleggen waaraan ook Elvira en zijn dochters moesten deelnemen, omdat zij vieren de 'deskundigen' waren met betrekking tot de Thulenen. Verder waren er generaal Dronning, opperbevelhebber van de strijdkrachten in de Toegevoegde Gebieden en ondergouverneur Wilhelm Wunder. De vergadering vond plaats in de werkkamer van de oppergouverneur.

Drie hooggeplaatste mannen, vier jonge meisjes. Dan zijn wij in de meerderheid, dacht Elvira vermaakt. In stilte bestudeerde ze de mannen. De baron kende ze zo langzamerhand goed. Ze vond hem aardig en hij miste de verwaandheid van Kloritz. Hij was gewoon een gezellige dikke man die vele zorgen op zijn brede rug torste en die duidelijk

van lekker eten hield. Maar of hij ook een krachtige persoonlijkheid was, betwijfelde ze. Generaal Dronning was uit heel ander hout gesneden. Hij was een echte militair, mager, stram, streng en vol eigendunk.

Ondergouverneur Wilhelm Wunder leek in niets op Elvira's vader. Ze vond hem een beetje een kruiperige man, een geboren boekhouder, bereid elk bevel uit te voeren maar niet in staat zelf iets te verzinnen.

De baron opende de vergadering door de mannen in het kort te vertellen wat Elvira en zijn dochters in Thuleens gebied was overkomen en hoe ze door Konega Kalina-Dottir waren benoemd tot onderhandelaarsters. Elvira Kamgut was daartoe zelfs speciaal opgeleid. Elvira zag de trek van ongeloof en verbijstering op de gezichten van de generaal en de ondergouverneur verschijnen en ze verborg haar glimlach. Ze zag dat de generaal meteen het woord wilde nemen en was hem juist voor.

'Dit alles is waar. De Konega van Thule verzocht speciaal mij, haar eis tot ontruiming van de kuststeden over te brengen. Zij zal ons dan genadiglijk toestaan dat in elke stad enkele gezinnen achterblijven om een handelshuis te stichten, want na ons vertrek is zij bereid met het Badense Rijk, op ruilbasis een overeenkomst te sluiten over de levering van graan, kunstvoorwerpen, hout en ertsen.'

'In ruil voor wat?' snoof de generaal.

'Voor hoogwaardige industrieproducten die de Thulenen goed kunnen gebruiken.

Ploegijzers, staalkabels, wagenassen, gereedschappen.'

'Absurd,' gromde Dronning.

'U vindt het onbegrijpelijk dat de Konega haar eigen steden teruggeeft, generaal?'

vroeg Shasita liefjes.

'Het is absurd te verlangen dat we hier zonder meer vertrekken, terwijl we zoveel in de Toegevoegde Gebieden hebben geïnvesteerd. Miljoenen!'

1 7 7

'De Thulenen hebben daarom niet gevraagd, generaal,' vond Elvira.

'Nee, maar wij hebben dit deel van Thule veroverd en dus behoort het nu 'ons toe.'

'De Konega vindt dat haar eis volstrekt logisch is, generaal,' zei Elvira, niet van plan zich door de mooie uniform en

glanzende medailles te laten imponeren. 'Ze is zelfs van mening dat ze met haar bereidheid om te onderhandelen heel ver gaat.' Fronsend keek Dronning het meisje aan.

'Juffrouw,' sneerde hij, 'ik neem onmiddellijk aan dat u jong genoeg bent om onder de indruk te raken van een mooi aangeklede dame met vorstelijke allure, maar zelfs u zult kunnen inzien dat wij met zo'n belachelijke eis niet bij de regering in Badenburger kunnen aankomen. Het is werkelijk te gek om over te praten. Wat vindt u ervan, baron?'

'Ik heb juffrouw Kamgut er al op gewezen dat de eis van de Konega onmogelijk is uit te voeren. Maar we moeten niet vergeten dat mensen die bereid zijn te onderhandelen altijd beginnen met te overvragen. Dan kunnen zij daarna enigszins terugkrabbelen en concessies doen. Volgens mij is dat ook de tactiek van de Konega.'

'Dat is het niet,' viel Elvira in. 'Kalina-Dottir eist doodeenvoudig ons vertrek.'

Niets meer, niets minder. Thule is voor de Thulenen, zegt ze. En als wij niet vrijwillig de ingenomen steden ontruimen zal ze ons er met geweld toe dwingen.'

'Daartoe heeft die dame de wapens niet,' gromde de generaal.

'O jawel. Haar opperbevelhebster Thura kan het ons bijzonder moeilijk maken.

Ze doet dat trouwens al.'

'Van bedreigingen trek ik me niets aan,' zei Dronning luid. 'Ik heb langs de hele grens kanonnen laten opstellen. Ik heb de wachtposten verdubbeld en van machinegeweren voorzien. Geen Thuleen die daar nog langs komt. De ingang van de fjord wordt streng bewaakt zodat ook een aanval over water voortaan is uitgesloten. Bezitten de Thulenen kanonnen, machinegeweren, granaten, vlammenwerpers? Ze hebben alleen een soort gif waarmee ze van tijd tot tijd een paar soldaten bewusteloos doen neervallen. Maar onze artsen zoeken ijverig naar een tegengif.'

Dit had ik kunnen verwachten, dacht Elvira zuchtend. Ongeloof, minachting, geen enkel begrip.

Shasita zei: 'Kalina-Dottir bedoelde met haar dreigement iets anders dan bruut geweld, generaal. Ze zei letterlijk: "Moeder Aarde met al haar sluimerende en vernietigende krachten staat aan de kant van de Thulenen en tegen Moeder Aarde is geen mensenmacht opgewassen."'

'Nog meer kletskoek! Kan die Konega dan een cycloon oproepen, de aarde laten beven, bergen over ons heen

keilen, een vloedgolf oproepen, de bliksem uit de hemel lokken? Neen? Nu, dan hoeven we ons daar niet ongerust over te maken.'

'U weet toch wat er in Kulus is gebeurd?'

Ja, een vulkaanuitbarsting die de baai afsloot. Daarvan ben ik uiteraard op de hoogte en die uitbarsting kwam ongelegen genoeg want nu kunnen onze oorlogsschepen daar niet meer weggkomen. Maar verder is er in Kulus weinig aan de hand. Ook voor die afgesloten baai kunnen onze schepen ankeren en voorraden aan land brengen voor de in Kulus gelegeerde manschappen, wat trouwens regelmatig gebeurt.'

Ja, maar wat hebben we nu aan die kolonie?' boorde Elvira verder. 'Er liggen een paar duizend soldaten, min of meer opgesloten want rondom Kulus zijn ondoordringbare versperringen opgericht en daar houden de Thulenen de wacht.

Kulus wordt in feite belegerd, kost het Rijk veel geld maar er komt niets vandaan.

De vulkaan op het schiereiland rommelt nog steeds, de baai is veranderd in een groot maar waardeloos binnenmeer en van het plan om van Kulus een oorlogshaven te maken kan daardoor niets terecht komen. Kulus zou zonder

prestigeverlies ontruimd kunnen worden.'

178

De generaal keek haar vuil aan en Elvira wist dat ze gelijk had. 'Wilt u beweren, juffrouw,' bracht Wilhelm Wunder timide in het midden, 'dat de Thulenen de uitbarsting van die vulkaan op hun geweten hebben?'

'Volgens Thura wel.'

'En dat gelooft u?' vroeg de generaal verbijsterd.

Jazeker. En dan is er nog iets,' vervolgde Elvira. 'Ook Julianhab wordt bedreigd door een vulkaan. Ik heb de Thulenen daarover horen praten. Die uitbarsting hoeven ze niet zelf op te wekken, want de berg Haari komt elke zeventig jaar een keer tot leven en de zeventig jaren zijn bijna om.'

Ja, ja, nog zo'n mooi verhaal.'

'En het klopt niet,' zei de baron plotseling. 'Elvira, ik dacht dat jij een intelligent meisje was, maar je hebt je toch blijkbaar door praatjes van de wijs laten brengen.'

Als de Thulenen zo slim zijn als jij beweert, zouden ze dan een stad hebben gebouwd op een plek waarvan zij weten dat

die om de zeventig jaar verwoest zal worden?'

'Niet de stad zelf loopt gevaar,' zei Elvira geduldig. 'De Haari ligt ongeveer zestig kilometer noordwestelijk van Julianhab. Maar in dat gebied wonen nog Thulenen, want de laatste voorpost van onze mensen ligt een kilometer of veertig achter Julianhab. Op dit moment worden de Thulenen uit het Haari-gewest geëvacueerd, ze trekken weg in noordelijke richting. Daarbij laten ze hun akkers, boomgaarden, weidegronden en molens in de steek. Dat is voor hen geen ramp.

Zodra de Haari is uitgewoed kunnen ze terugkeren, de grond is dan weer zeer vruchtbaar geworden en kan zeventig jaren lang opnieuw worden bebouwd. Zo gebeurde het in alle eeuwen vòòr onze inval. Maar nu? Plotseling komen de kolonisten van Julianhab tot de ontdekking dat er een groot vruchtbaar gebied is vrijgekomen en dat zullen ze dan snel in beslag nemen en bevolken, niet vermoedend welk onheil hun daar wacht.'

'Zodra de havenstaking voorbij is,' zei de baron snel, 'zal ik bericht sturen naar Julianhab om de mensen daar te waarschuwen.'

'Geloof u haar dan?' vroeg de generaal verbluft.

'Elvira,' zei Reni, 'heeft maanden onder de Thulenen verkeerd en ze weet meer van dat volk dan iemand van ons. Waarom twijfelt u steeds aan haar woorden? Ze vertelt heus geen onzin. Mijn zussen en ik hebben ook een tijdje met hen te maken gehad en ik kan u verzekeren: wij mogen hen niet onderschatten. Ze denken en leven heel anders dan wij, maar dom zijn ze niet. Ze hebben een soort wetenschap die helemaal op de natuur is gericht en niet op de techniek, zoals bij ons.

Daardoor zijn ze heel handig geworden in het hanteren van natuurkrachten. Als zij kans zien een zogenaamd slapende vulkaan tot leven te brengen, dan kunnen ze nog veel meer.'

'Als we maar wisten met welk gif de Thulenen steeds maar onze wachtposten uitschakelen,' zuchtte de ondergouverneur. Elvira schudde het hoofd.

'De samenstelling ken ik niet. De Thulenen bezitten instrumentjes die op pistolen lijken; ze werken met een sterke veer en soms met kruit. Daarmee schieten ze vergiftigde pijltjes of doornen af. Het gif doodt niemand maar het werkt razendsnel en schakelt de getroffene voor vele uren uit. De Konega-zoon Tjalf stond met zo'n dingetje in zijn handen toen een wilde hond me dreigde aan te vallen. Ik dacht eerst dat hij gewoon stond toe te kijken, benieuwd of dat beest me naar de keel zou springen. Later begreep ik dat hij op het

punt had gestaan het dier uit te schakelen op precies dezelfde manier waarop de saboteurs onze wachtposten aanvallen: op enige afstand maar heel doeltreffend.'

'Onze kogels reiken heel wat verder, meisje. Daarom heb ik de jongens opdracht gegeven op elke verdachte beweging te schieten, vooral 's nachts,' baste generaal 1 7 9

Dronning.

Ja, dat hebben we gemerkt,' zei Hajo boos. 'Ze schoten zelfs op ons.'

Ze wees verontwaardigd naar de ramen.

'Hooft u wel? De hele dag hoor je geknal. Geen vogel is meer veilig in Gothab.

Geen wonder dat de Thulenen ons beschuldigen van moordlust.'

'Ze schieten vooral op de ratten,' zei de baron troostend. 'Zoveel watervogels zijn er niet meer in de fjord.'

'De mensen hebben honger,' mompelde Wilhelm Wunder.

'Heeft niemand van u zich afgevraagd waar al die ratten vandaan komen?' vroeg Elvira. Generaal Dronning keek haar

dreigend aan.

'U wilt zeker beweren dat die ook al door de Thulenen zijn gestuurd?'

'Waarom niet?'

'Ratten zijn ongedierte. Die laten zich niet sturen!' Hij moet me tegenspreken, dacht Elvira. Dat mensen en dieren kunnen samenwerken is iets wat hij nooit zal kunnen geloven.

'Als je ratten bij honderden verzamelt en loslaat in de omgeving van een stad, wat denkt u dan dat die beesten doen, generaal? Die zoeken de warmte en het voedsel op, dat wil zeggen, ze trekken de stad binnen. Ik hoorde vertellen dat ook onze fruitoogst grotendeels is mislukt door een rupsenplaag. Rupsen ontstaan niet vanzelf, die komen uit eitjes door vlinders gelegd. Ik wed dat er afgelopen zomer opvallend veel vlinders in Gothab waren.'

'Zeker losgelaten door de Thulenen?' hoonde Dronning.

'Ze zijn ertoe in staat. Thulenen hebben al eeuwen geleden geleerd met alles in de natuur samen te werken. Schadelijk gedierte bestrijden ze met de natuurlijke vijanden van dat gedierte, niet met gif zoals wij dat doen. Waarom zouden ze datzelfde schadelijke gedierte dan niet kunnen aanwenden

om het ons moeilijk te maken? Het is een wijze van oorlog voeren waarvan u nog nooit hebt gehoord en die u volkomen vreemd is.'

'In mijn hele leven heb ik nog niet zoveel onzin bij elkaar gehoord,' brieste de militair, maar dat werd de baron toch te gortig. Hij schoot uit zijn slof.

'U vergeet, generaal, dat Elvira Kamgut mijn gast is. Ik kan niet dulden dat zij in mijn huis wordt beledigd.'

'Maar wat zij zegt...' begon Dronning.

Toen viel Shasita in: 'Ik heb het zelf ervaren, generaal. Wanneer je een poosje met Thulenen omgaat pakken ze je helemaal in. Je begint anders tegen de wereld aan te kijken dan je gewend was. Je verliest iets van... van je menselijke trots, van je arrogantie, maar je krijgt er iets anders voor terug: een zekere waardigheid, het besef dat je deel uitmaakt van een groot geheel: deze wereld. Je bent niet langer de koning van de schepping, een wezen dat zich hoog verheven voelt boven alle andere levende wezens. Je wordt één met de natuur en de dieren. Niet beter, niet slechter, hooguit een beetje slimmer. Elvira heeft dat eerder begrepen dan ik of mijn zusters. Ons werd het pas goed duidelijk op de reis van Holtak naar Gothab, toen we door de prachtigste landschappen reden, overal in de dalen warme gastvrijheid

genoten en zagen hoe de Thulenen met de grond, de bomen, de dieren en met elkaar omgaan.'

Juist,' riep Hajo, 'en daarom zijn die mensen ook niet bang in de wildernis en weten ze altijd water en iets eetbaars te vinden. Nou ja, daar waren wij ook goed in en daarom vonden die Thulenen ons zo aardig. Verdwalen in Thule is niet altijd even leuk, maar wel heel avontuurlijk.'

Wilhelm Wunder zei niets, al trok hij een sceptisch gezicht. De generaal mompelde:

'Van die paar teruggekeerde militairen die lange tijd in de wildernis rondzwierven kreeg ik niet de indruk dat ze ervan hadden genoten.' Shasita keek hem boos aan.

'U ziet het verschil over het hoofd tussen militairen in uniform, die door de 180

Thulenen gehaat worden en ons. Wij waren meisjes en ons hielpen de Thulenen wèl.'

'We zijn nog steeds meisjes, vandaar dat generaal Dronning weigert ons voor vol aan te zien,' grinnikte Reni.

'De Konega, en met haar de verdedigster Thura,' zei Elvira, 'hebben de Thuleense natuur gemobiliseerd om ons te

verjagen. Let wel, verjagen! Niet uitroeien. En u zult moeten toegeven, heren, dat hun tactiek, nu al jaren volgehouden, resultaten begint af te werpen. Niet alleen staat onze verovering al meer dan twee jaar stil en komen we geen stap verder meer, maar binnenkort zullen we steeds meer terrein moeten prijsgeven omdat we ons niet kunnen handhaven. We kunnen schieten, ja en een hoop kabaal maken. We kunnen nog meer soldaten uit het Rijk laten overkomen om ze de woestenij in te sturen waar ze dan doodlopen op rotsbarrières, ravijnen en moerassen, of worden begraven onder lawines, kokende lava en aardverschuivingen. Met alles wat een Badens uniform draagt hebben de Thulenen geen medelijden meer. Het recht op mededogen hebben wij verspeeld toen we Thuleense steden bombardeerden en Thule's regerende Konega doodden.

En wie aan een Konega komt, komt aan Moeder Aarde zelf. Met onze hebzucht, hoogmoed en gewelddadigheid hebben we de sympathie van het sympathiekste volk ter wereld verspeeld.'

Juffrouw, u praat alsof u onvoorwaardelijk achter onze vijanden staat,'

constateerde de generaal verontwaardigd. 'Thulenen zijn niet sympathiek, ze zijn dom, achterbaks en laf.'

'Ja, zo staat het in de krant,' siste Elvira fel, 'maar de kranten liegen, dat weet u ook wel.'

Juffrouw Kamgut,' donderde de generaal, 'u moge dan de gast zijn van baron Von Birken maar zulke woorden uit de mond van een jong Badens meisje wens ik niet te horen. Ik moet u verzoeken...'

'Wilt u Elvira de mond snoeren, terwijl ze alleen de waarheid spreekt en meer dan u van de Thuleense beschaving afweet?' brieste Shasita. 'Natuurlijk neemt ze het op voor wat u als onze vijanden ziet. Dat doe ik ook. En mijn zussen ook, nietwaar?'

'Ja,' riep Hajo, 'Thulenen zijn heel aardig en ze zijn dol op dieren, net als ik. Ze zijn er goed voor! Nou, dat kun je van ons lang niet altijd zeggen.'

'En laf zijn ze zeker niet,' viel Reni in.

'Bovendien,' vervolgde Shasita heftig, 'zullen wij het Thuleense volk nooit kunnen onderwerpen, hoeveel mankracht en vuurkracht u er ook tegenaan wilt werpen. Alleen met praten kunnen we iets bereiken. En als er nog iets van onze onderneming moet worden gered is Elvira Kamgut de enige die dat kan. De Thulenen hebben haar daartoe zelf uitgeverkozen. U vindt dat dwaas, maar zo denken die mensen

nu eenmaal. Gewichtige zaken moet je aan vrouwen toevertrouwen, niet aan mannen, zeggen ze. En daarom hebben ze, in een laatste wanhopige poging om ons Badeners enig gezond verstand in te gieten, Elvira uitgekozen om hun spreekbuis te worden. Want zij is verstandig, zonder vooroordelen en in staat om snel en juist te beslissen. En wat meer is: zij heeft een hart dat groot genoeg is om twee wereldrijken te kunnen omvatten!"

'Ach kom...' mompelde de generaal, toch enigszins uit het veld geslagen.

Baron Von Birken riep: 'Dat was een mooie redevoering, Shasita, maar denk je dat wij de regering in Badenburger met zulke argumenten van iets kunnen overtuigen? President Horthu en zijn ministers zouden in hoongelach uitbarsten.'

'Ik pleit er niet voor onze koloniën zomaar op te geven,' antwoordde Shasita vurig, 'maar om te proberen met de Thulenen tot een soort verstandhouding te komen, namens de Badense regering. Weten ze in Badenburger eigenlijk wel hoe slecht de zaken hier ervoor staan? Dat er langzamerhand aan alles gebrek begint 1 8 1

te komen, de kolonisten oproerig worden en eisen stellen waaraan u onmogelijk kunt voldoen?'

'President Horthu en zijn ministers zijn zich er zeer goed van bewust dat het met de kolonisatie in de Toegevoegde Gebieden niet zo vlot gaat als zou moeten,'

moest de generaal toegeven. 'Maar dat is slechts tijdelijk.'

'Hoe tijdelijk?' vroeg Elvira schamper. 'Het is pas herfst, de winter moet nog beginnen. En nu al is er gebrek aan voedsel, aan kleding, aan van alles. De winter in Gothab zal wel mild zijn, maar wat dacht u van Upernavik, waar het in de koudste maanden stevig kan vriezen? En vanwege de vele zandbanken voor de kust is Upernavik alleen bereikbaar met kustvaarders. Onze grote zeeschepen kunnen er niet eens komen.'

'U wilt ons in elk geval weg hebben, nietwaar juffrouw Kamgut?' vroeg de generaal boos.

'O nee, teruggaan naar het Rijk zou ik vreselijk vinden,' riep Elvira, wat haar op een nog bozere blik kwam te staan. 'Ik vind Thule een verrukkelijk land. Maar denken de kolonisten er ook zo over? Zijn die gelukkig en tevreden? Geen sprake van. Ze zijn bang, ze zijn opstandig en teleurgesteld. Ik wed dat de helft van hen heimwee heeft naar de hete vlakten van het Badense Rijk.'

'Ik zou een rapport voor onze regering kunnen opstellen,' zei de baron, 'waarin ik duidelijk gewag maak van onze

moeilijkheden en van de ervaringen die mijn dochters in het binnenland hebben opgedaan. Daarbij zal ik zeker de nadruk leggen op de bereidheid van het Thuleense staatshoofd om te onderhandelen over handelsbetrekkingen. Ik kan het zelfs zo voorstellen alsof dit een grote overwinning van onze kant betekent, omdat het tot op dit ogenblik volstrekt onmogelijk was met de Thulenen tot een soort gesprek te komen. Ook zou ik willen voorstellen de koloniën Kulus en Upernavik op te geven, om de Konega halverwege in haar eis tegemoet te komen en omdat die beide koloniën tot nu toe te veel geld hebben gekost terwijl de mogelijkheid dat ze ooit winst zullen opleveren uitgesloten moet worden geacht. Wat vindt u daarvan, generaal?'

Die dacht diep na. Eindelijk zei hij:

'Neen. Kulus prijsgeven, daar kan ik achter staan. Maar Upernavik zal in de nabije toekomst zichzelf moeten kunnen bedruipen. Volgens gouverneur Kloritz zijn daar alle mogelijkheden nog lang niet uitgeput. Ik geef toe, het is een soort uithoek, maar de grond is er vruchtbaar en er wordt goud gewonnen aan de monding van de Ilk.'

'Goud,' zei Shasita minachtend, 'daarvan hebben de Thulenen meer dan genoeg.'

Ze hebben prachtige methoden ontdekt om goud te winnen

en...! Ze zweeg plotseling toen ze Elvira's waarschuwende blik opving. 'Nu ja, misschien kunnen we Kulus en Upervavik ruilen voor een flinke hoeveelheid goud.'

Elvira keek verdrietig neer op haar handen, terwijl de baron en de generaal met de ondergouverneur de mogelijkheden van zo'n rapport en zo'n advies grondig bespraken.

Upervavik opgeven? De plaats waar ze meer dan een jaar zo gelukkig was geweest? Waar haar familie nog altijd woonde die haar waarschijnlijk dood waande... Ze zuchtte. De prijs voor de vrede, beseftte ze nu, was door Konega Kalina-Dottir wel hoog gesteld! '

.. .en laten we vooral niet vergeten, heren,' hoorde ze Shasita zeggen, 'dat de Konega van Thule alleen met vrouwen — dat wil zeggen met ons — wil praten.'

'Als ik dat in mijn rapport zet wordt het onmiddellijk ongeloofwaardig,'

antwoordde de oppergouverneur.

'Dan moet u voorstellen dat Elvira Kamgut namens de Badense regering wordt aangesteld om de onderhandelingen te gaan voeren.'

'Geen sprake van,' viel de generaal haar in de rede. 'Ze is veel te jong en te onervaren.'

182

'Maar voor de Thulenen is Elvira de enige die aanvaardbaar is,' riep Reni.

'Onzin.'

'Generaal,' zei Shasita met veel nadruk, 'vergeet nu alstublieft eens even uw eigen vooroordelen. Elvira is de uitverkorene van de Thulenen. Naar u of papa of welke man dan ook zal de Konega niet willen luisteren. Ik kan het ook niet helpen, zo liggen de zaken! En we willen toch vrede, nietwaar, en handelsovereenkomsten en goud en tapijten en wat niet al?'

De generaal gromde, maar de baron beloofde: 'Ik zal de regering verzoeken het aan mij over te laten een bemiddelaar aan te stellen zonder daarbij te vermelden wie ik op het oog heb. Wanneer de president daarmee instemt kan ik Elvira Kamgut benoemen. Bent u het daarmee eens, generaal? En u, meneer Wunder?'

Wilhelm Wunder was het altijd met de oppergouverneur eens, maar nu aarzelde hij want hij wilde de generaal niet tegen zich innemen.

'Ik blijf het absurd vinden,' bromde Dronning, 'maar als dit de enige manier is om uit de moeilijkheden te komen, vooruit dan maar. Veel verwacht ik er niet van.'

Toen keek hij fel op en sloeg met een harde vuist op de tafel.

'Maar eerst zal ik mijn troepen bevel geven die vervloekte stakingen te breken.

Het is toch te gek dat er geen schip gelost of geladen wordt!
Zo gaat de verbinding met het vaderland en de overige koloniën verloren.'

Elvira keek op. Hebben we hem dan toch bang gemaakt?
dacht ze.

19 De diplomaat

In de eerstvolgende dagen werd de orde in de stad Gothab enigszins hersteld. De stakingen begonnen af te lopen. Gedwongen door honger en geldgebrek gingen de kolonisten en havenarbeiders weer aan het werk. De schepen die wekenlang werkloos in de haven of de fjord hadden gedobberd konden weer uitvaren. Baron Von Birken verzond zijn brief aan de Badense regering met een schip dat ook Julianhab zou aandoen, dus verstuurde hij voor de gouverneur aldaar meteen een waarschuwing voor de op handen zijnde uitbarsting van de Haari, een vulkaan gelegen in een onlangs door Thulenen ontruimd gebied. Helaas kwam de waarschuwing te laat, hoorden ze later in Gothab. Zodra de Badeners van Julianhab hadden ontdekt dat de Thulenen honderden vierkante kilometers grondgebied hadden verlaten, drongen de kolonisten daar binnen en begonnen snel bossen te kappen, akkers aan te leggen, nederzettingen te bouwen. Twee dagen vóór het schip met de waarschuwing van de baron de haven van Julianhab binnenliep trilde de grond, scheurde de Haari open en overstroomde de kokende lava het pas veroverde gebied. Honderdtwintig kolonisten, waaronder een aantal vrouwen en kinderen, kwamen om het leven. De met de uitbarsting gepaard gaande aardbeving deed een aantal gebouwen in de stad zelf instorten. Geen Thuleense gebouwen — die waren

erop berekend — maar het in aanbouw zijnde grote hotel, de nieuwe kanselarij en drie grote loodsen voor katoenverwerking.

De kabels van de pas in gebruik genomen elektriciteitscentrale knapten en veroorzaakten branden, terwijl de omvallende masten op daken van huizen terecht kwamen en eveneens veel schade aanrichtten. De bijna voltooide raffinaderij werd zwaar beschadigd, de nieuwe pakhuizen langs de kade vertoonden grote scheuren. Kortom: Julianhab werd tot rampgebied verklaard en vroeg dringend om hulp aan oppergouverneur baron Von Birken. In afwachting van het antwoord van de centrale regering in Badenburg kreeg Elvira werk in de kanselarij van Gothab. Samen met Shasita probeerde ze een woordenboek Badens-Thuleens samen te stellen — een heidens karwei! Ze kon eindelijk ook de brief aan haar moeder versturen, waarin ze verslag deed van haar avonturen in het laatste half jaar en zij de dood van haar vader vermeldde, 'gedood door verdwaalde kogels'. Ze besloot haar brief met troostwoorden en de belofte dat ze zodra haar werk het toeliet naar Upernavik zou komen om haar familie te bezoeken.

Het schrijven van die brief had haar moeite gekost. Ze voelde zich een huichelaar, want diep in haar hart geloofde ze niet dat haar vader was omgekomen door

'verdwaalde kogels'. Ze had geprobeerd kapitein Carl Habermas te spreken te krijgen om hem te vragen wat hij wist van Henrik Kamguts dood, maar de kapitein was na de schietpartij 'voor straf' opnieuw overgeplaatst naar Upernavik.

Zoals Shasita al had voorspeld liet het antwoord van president Horthu op de vredesvoorstellen van de Konega lang op zich wachten. Intussen ging de herfst over in de winter, die hier in het zuiden zacht en vochtig was. Toen vloog op een diepdonkere nacht met donderend geweld het rotseilandje dat midden in de 184

Sundrefjord lag, de lucht in. De Gothabers vielen gillend uit hun bed, denkend dat ook hun stad door een vulkaanuitbarsting werd getroffen. De echo van de ontploffingen rolde door de fjord, werd honderdmaal weerkaatst door de rotswanden en het lawaai was onbeschrijflijk. Werk van Thuleense terroristen?

Pas later werd bekend dat de militairen het eilandje hadden gebruikt als munitie-opslagplaats. Wisten de Thulenen dat? Of was de explosie aan een ongeluk te wijten? Van de twintig soldaten die de opslagplaats hadden bewaakt werd niets teruggevonden dan enkele zwaar verminkte lijken. Voor Elvira een bewijs dat niet de Thulenen dit op hun geweten hadden. Die zouden de bewakers eerst bewusteloos hebben geschoten en in veiligheid hebben gebracht eer zij de loodsen

opbliezen, meende zij. Of werd de bedreiging van de Konega waargemaakt en ontzag zij niets en niemand meer?

'We hebben ook altijd pech,' klaagde de baron. De meeste Gothabers gaven de

'terroristen' de schuld. Dat was in elk geval gemakkelijker dan de ramp op rekening schrijven van de onachtzaamheid van de bewakers.

Tegelijkertijd hield de rattenplaag aan. Jagen in de omringende wouden werd onmogelijk. Het wild was daar bijna geheel verdwenen maar er waren meer wolven dan ooit, die zich zelfs tot in de buitenwijken van Gothab waagden om hun winterhonger te stillen met alles wat hun voor de muil kwam. Kippen, vee, geiten en schapen moesten 's nachts worden binnengehouden achter met grendels versterkte deuren of in met prikkeldraad omgeven stallen. Dat hield de wolven buiten, maar niet de ratten. Die knaagden zich door alles heen of groeven zich ondergronds een weg naar binnen en stalen het voedsel van het vee. Op hun beurt werden de ratten vaak een prooi van de wolven. Hartje winter kwam er eindelijk antwoord op het rapport van baron Von Birken in de vorm van een man, die door de Badense regering was aangesteld om namens president Horthu te onderzoeken in hoeverre handel met de Thulenen mogelijk was. Zijn titel was: regeringscommissaris, en zijn naam was Fridolin von

Tabor. Als een echte diplomaat stapte hij in een keurig pak en dikke winterjas van de boot, met een tas vol paperassen en officiële stempels, met nog niet ingevulde contracten waarin sprake was van 'overboekingskredieten', 'douanebepalingen', 'banktransacties' en andere zaken waarvan de Thulenen waarschijnlijk nog nooit gehoord hadden, waarvan zij niets zouden begrijpen en waarmee ze ook niets te maken zouden willen hebben. Zodra de meisjes over zijn komst hoorden barstten ze in lachen uit, ofschoon ze ook zeer teleurgesteld waren.

'Een man!' snoof Shasita, 'natuurlijk weer een man. Kalina-Dottir zal hem niet eens willen ontvangen, laat staan met hem onderhandelen.'

'En natuurlijk spreekt hij geen woord Thuleens,' foeterde Elvira. 'Hoe denkt hij dan iets te kunnen bereiken?'

De diplomaat nam vergezeld van twee bedienden zijn intrek in een leegstaand huis. Maria nodigde hem terstond uit de avondmaaltijd op het paleis te komen gebruiken, een uitnodiging die hij stijfjes aannam.

Baron Von Birken riep zijn dochters en Elvira bij zich.

'Vanavond aan het diner kunnen jullie kennismaken met de regeringscommissaris,' zei hij, 'maar wat ik jullie bidden mag,

meisjes, gedraag je een beetje vriendelijk. Ga hem alsjeblieft niet zitten jennen. Hij is zo hoog geplaatst dat hij mijn carrière kan maken of breken.'

'Maar heeft hij helemaal geen volmachten voor ons bij zich?' vroeg Shasita ontdaan. 'U hebt toch toestemming gevraagd om zelf de onderhandelaars te kiezen?'

'Dat heb ik. Maar de regering stuurt nu eenmaal deze man en daarbij moeten we ons neerleggen.'

'Hij komt nog te laat ook,' mompelde Elvira. 'Hartje winter zijn de passen in het binnenland dichtgesneeuwd. Hij zal tot het voorjaar moeten wachten eer hij naar 1 8 5

Holtak kan gaan.'

'In elk geval,' zei de baron opgewekt, 'zal de kolonie Kulus, net zoals ik had geadviseerd, in de loop van de komende zomer worden ontruimd.'

'Kalina-Dottir wil al haar kustgebieden terug,' zei Elvira.

'Dat weet ik, kindje, maar zo ver zijn we nog lang niet. President Horthu vindt dat hij met de ontruiming van Kulus al een geweldig offer brengt en verlangt er dan ook meteen iets voor terug. Een handelscontract. Of een vruchtbaar

Thuleens gebied.' Verslagen schudde Elvira het hoofd.

'Het begon zo goed,' klaagde ze, 'en nu komt zo'n verwaande diplomaat alles bederven. Bij de Konega krijgt zo'n man geen voet aan de grond, en bij Thura al helemaal niet.'

Juist,' riep Shasita. 'De Thulenen zullen niet gauw met iemand anders genoeg nemen dan met ons.'

Ook Maria, die haar oudste dochter graag een prominente rol had willen zien spelen, was teleurgesteld. Daarom had ze de kokkin opdracht gegeven niets dan zoete knollen, wat verlepte groente, een taai stuk ezelvlees en een waterpudding op te dienen.

'Hij moet maar meteen merken dat de situatie in de Toegevoegde Gebieden netelig is,' vond zij. Maar om te benadrukken dat het oneetbare diner niet haar schuld was, verscheen ze in haar mooiste japon aan tafel.

In Gothab werd over het algemeen laat gegeten en daar Fridolin vroeg in de middag van boord was gegaan en urenlang met baron Von Birken had zitten praten, had hij flink trek gekregen. Fridolin von Tabor was een man van achtendertig jaar, weduwnaar en een onopvallende verschijning. Hij had weinig kin, fletse grijze ogen, hij droeg een brilletje op een lange neus en hij had een babymondje.

Reni vond hem al meteen niet om aan te zien, maar Elvira stoorde zich weinig aan het uiterlijk van mensen; dat zei niets over hun innerlijk, meende zij. Diep in haar hart hoopte zij dat de diplomaat een verstandige man zou zijn, met wie redelijk te praten viel.

Om kwart voor negen luidde de etensbel en spoedden de meisjes zich naar de ruime eetkamer waar ze werden voorgesteld aan de nieuwkomer.

'Dit, excellentie,' zei Maria liefjes, 'is mijn oudste dochter Shasita. Zij is een verwoed paardrijdster en zij spreekt drie talen. Dit is haar zuster Reni. Ook zij heeft een talenknobbel en zij kan bijzonder geestig uit de hoek komen. Ten slotte hebben we hier onze jongste en oogappel: Hajo. Zij doet niets liever dan vogels en dieren in het wild bestuderen. Ze houdt ook bijzonder veel van lezen.'

'U kunt trots zijn op uw dochters, mevrouw,' zei de diplomaat vormelijk. 'Zijn dit al uw kinderen?' Hij bedoelde: geen zoons? Maria kreeg een kleur. De baron schoot zijn vrouw te hulp.

'Ik verzeker u, excellentie, dat mijn vrouw aan de drie meisjes haar handen vol heeft.'

'O, daar twijfel ik niet aan.' Het interesseerde de man duidelijk

niet. 'En dit is Elvira Kamgut. Zij is de dochter van de vroegere ondergouverneur van Upernavik, die helaas vorig jaar om het leven kwam. Ze is een goede vriendin van mijn dochters en een tijdelijke huisgenote.'

'Aangenaam kennis te maken,' prevelde de jonker. Hij wierp een verlangende blik op de mooi gedekte tafel. Je kon zijn lege maag horen knorren.

Shasita kwam naast hem te zitten, Elvira recht tegenover hem. Toen de eerste gang werd opgediend: gebakken knolletjes met wat koolbladeren omringd, verspilde de man niet veel tijd met complimentjes maar viel er hoopvol op aan.

Na drie hapen kauwde hij al minder geestdriftig.

'Hebt u een goede overtocht gehad, excellentie?' vroeg Maria beleefd.

'De zee was zeer woelig.'

1 8 6

'Ach, wat spijt me dat!'

Nou, ons niet, vertelden de gezichten van de meisjes. Maar ze zeiden niets en aten rustig door.

'Heeft uw schip ook nog Julianhab aangedaan?' vroeg Maria verder. 'Hoe is de toestand daar nu? We krijgen hier nogal alarmerende berichten te horen.'

'Ik ben er niet van boord gegaan.'

'O, en waarom dan niet?' liet Shasita zich ontvallen.

'Julianhab,' sprak de jonker afgemeten, 'maakte op mij van dek af gezien een desolate indruk. De aardbeving heeft nogal wat schade aangericht aan de gebouwen.'

'Is het waar,' vroeg Hajo, 'dat u bent gekomen om te onderhandelen met de Thulenen?'

'Inderdaad. Uit het rapport dat uw geëerde vader naar president Horthu zond kon worden opgemaakt dat de in het nauw gedreven Thulenen bereid zijn hun vijandigheid op te geven.'

'Dan heeft de president gelezen wat hij wilde lezen, niet wat er in papa's rapport stond,' merkte Shasita venijnig op. Maria kuchte waarschuwend.

'Ik geloof niet,' zei de baron voorzichtig, 'dat de Thulenen werkelijk tot veel toegeeflijkheid bereid zijn. Uit wat ik heb vernomen...'

'Natuurlijk zijn ze dat,' zei de diplomaat. 'Ze zullen wel moeten!'

'Wie zal wat moeten?'' vroeg Reni. Fridolin schoof zijn nog half volle bord van zich af.

'Hun staatshoofd kan zich niet veroorloven ons nog langer te negeren.'

'Akkoord,' zei Elvira, 'maar veel inschikkelijkheid hoeft u van de Konega niet te verwachten. Ze staat erop dat de bezettingsmacht eerst uit haar steden verdwijnt eer ze verder met ons wil praten.' De diplomaat keek verstoord.

'U spreekt hierover, juffrouw, alsof u volkomen op de hoogte bent.'

'Maar dat ben ik ook!'

De man schonk verder geen aandacht aan haar en keek verlangend naar de deur.

Misschien zou de volgende schotel beter smaken. De kokkin kwam de borden weghalen.

'Breng het vlees maar binnen, Hilda,' zei Maria vriendelijk. Het gezicht van de jonker lichtte op.

'Wat ik vragen wou,' zei Shasita, 'spreekt u Thuleens?'

De man vond het duidelijk vervelend dat de meisjes hem zo zaten uit te horen. Hij snoof laatdunkend.

'Natuurlijk niet. Dat is toch ook niet nodig.'

'Maar de Konega van Thule spreekt geen Badens.'

'Dan zal ik gebruik maken van een tolk.'

'En waar,' vroeg Shasita, 'wilt u in Gothab een tolk vandaan halen?'

'Ongetwijfeld zijn hier mensen die lang genoeg in het Nieuwe Land wonen om Thuleens te hebben geleerd,' antwoordde de man onverschillig. Zijn neusgaten verwijdden zich toen Hilda binnenkwam met een grote dampende schaal. Het vleesgerecht!

'Wat bedoelt u met mensen?' vroeg Reni. 'Mannen?' De diplomaat knikte terwijl zijn ogen de vleesschaal niet loslieten. De geur die ervan opsteeg moest hem echter voor raadsels zetten. Maria legde een groot stuk op zijn bord en hij lachte haar dankbaar toe.

'U zult wel een goede eetlust hebben,' zei de gastvrouw. Hij

knikte en viel met mes en vork gretig op het vlees aan. Zijn mes schoot meteen uit.

'Ziet u,' zei Maria met een stem die niets van haar werkelijke gevoelens verried,

'gezien de schaarste die op het ogenblik in Gothab heerst kunnen we ons niet veroorloven ook maar een stukje voedsel af te keuren. Dit vlees komt van een 1 8 7

ezel. Het arme dier is van ouderdom gestorven.'

De baron keek zijn vrouw waarschuwend aan. Wat bezielde haar?

'De Thulenen,' doceerde Elvira op een belerend toontje, 'eten nooit iets anders dan vlees van oude dieren. Ze vinden dat alle dieren recht hebben op een lang, plezierig leven. Aardig, hè?'

De diplomaat kauwde verwoed op het leerachtige vlees en probeerde na veel slikken iets beleefds te zeggen.

'Het smaakt mij uitstekend, mevrouw.'

'We hebben een goede kokkin. Hilda is een juweel,' zei Maria stralend.

Prietpraat, dacht Elvira. Ze nam brutaalweg de draad van het gesprek weer op.

'Excellentie, ik moet u teleurstellen. In heel Gothab zult u geen man vinden die Thuleens spreekt. Dat doen alleen de meisjes.' Daar keek de man toch van op.

'En dan nog slechts enkele jonge meisjes,' verduidelijkte Reni zonder een spier van haar gezicht te vertrekken. Ze sneed haar vlees heel klein, bovendien was haar gebit in betere conditie dan dat van Von Tabor.

Ja,' zei Shasita. 'Hoe denkt u eigenlijk in contact te komen met de Thuleense machthebsters, excellentie?'

'Uit het rapport van uw vader meen ik begrepen te hebben dat dat niet zo moeilijk is.'

'Dat is waar. Maar dan zult u zich wel als burger en ongewapend in het binnenland moeten wagen. Wat natuurlijk niet voor ons vieren geldt.'

'Wat bedoelt u?'

'Wij hebben vrije toegang tot Thuleens gebied.'

'De Konega is dol op ons,' verklaarde Hajo. Fridolin begreep

er kennelijk niets meer van.

'Ziet u,' legde Reni uit, 'wij zijn meisjes, we dragen geen uniform en we durven ongewapend de wildernis in. Tussen hier en Holtak, waar de Thulenen hun hoofdkwartier hebben gevestigd, liggen ruim vijfhonderd kilometers wouden, bergen en woestenijen, vol met wilde dieren zoals wolven, beren, vossen, poema's...'

'Poema's?'

'Dat zijn grote gele katten, een soort bergleeuwen. Zulke klauwen.' Ze wees op haar bord.

'En dat soort... ondieren leeft nog in Thule?'

'Met bosjes,' zei Hajo opgewekt.

'Ze worden beschermd door woudlopers,' vulde Reni aan.

'Ja, en weet u wat je hier ook veel vindt? Roofvogels. En gifslangen natuurlijk.'

De jonker kreeg al geen hap meer door zijn keel.

'En omdat het terrein zo ruw is, kun je alleen te paard reizen. Kunt u rijden, excellentie?'

'Eh... ja...' Hij kuchte en stapte snel over op een ander onderwerp. 'Als ik het goed begrijp, beschikt u dus alle vier over een Thuleens paspoort?'

'Natuurlijk niet,' riep Hajo. 'De Thulenen kennen ons, dat is genoeg.'

'Zo is de situatie nu eenmaal,' mengde de baron zich in het gesprek, half trots, half beschaamd. 'Wanneer u zich tot het Thuleense staatshoofd wilt wenden zult u dat onder leiding van Elvira en mijn dochters moeten doen.'

Hij versprak zich met dat: onder leiding van, en scheen er achteraf zelf van te schrikken. De diplomaat keek onthutst.

Elvira amuseerde zich kostelijk. Ze kauwde wild op het taaie vlees, terwijl de jonker de worsteling met de ezel al had opgegeven.

'Ziet u,' zei Shasita, 'in Thule zijn vrouwen nu eenmaal belangrijker dan mannen.'

Ik geef toe dat het de omgekeerde wereld is, maar het vreemde is dat die Thuleense vrouwen bijzonder goed kunnen organiseren en besturen. Ik vind het wel leuk.'

'Nog een stukje vlees, excellentie?'' vroeg Maria gastvrij.

'Eh... nee, dank u. Het was heerlijk maar ik heb genoeg.'

'De Thulenen eten beter,' zei Reni met een effen gezicht, 'maar dat is geen wonder, want die kennen overvloed. Het zijn geweldige veefokkers en landbouwers en ze kweken verrukkelijk sappig fruit.'

'En kunstzinnig dat ze zijn!' juichte Shasita. 'In Holtak bakken ze vazen van goudhoudende klei — zó mooi. En in het noorden, vertelden ze ons, waar veel schapen worden gefokt worden de mooiste tapijten ter wereld geweven. Jammer genoeg kun je al dat moois niet eten.'

'Muzikaal zijn ze ook,' viel Elvira in. 'Ze zingen de hele dag, onder het werk of bij de wandeling en ze maken muziek in hun vrije tijd, erg opgewekte muziek.'

'Ja, en Holtak is een prachtige stad met een verrukkelijk klimaat. U zult niet weten wat u ziet als u daar komt, excellentie. Vooropgesteld natuurlijk dat de Thulenen u daar toelaten. Als man...' En Shasita keek twijfelend.

Fridolin rechte de rug en keek haar streng aan.

'Ik kom als officiële vertegenwoordiger van de Badense

regering, met onbeperkte volmacht van president Horthu,' sprak hij plechtig. 'Ik ben bevoegd onderhandelingen te openen omtrent handelsvoorwaarden en over de positie van de kolonisten hier in Thule. Het vijandelijke staatshoofd zal mij moeten ontvangen!'

'En wij zullen u moeten vergezellen als tolk,' knikte Shasita. Ze grinnikte om zijn verbaasde gezicht. Hilda bracht nu het dessert binnen: een smakeloze drilpudding met gedroogde schijfjes appel op de top.

'Dank je, Hilda. Het heeft ons tot nu toe uitstekend gesmaakt,' zei Maria warm.

Hilda straalde en maakte een soort buiging.

'Wanneer denkt u het binnenland in te trekken, excellentie?' informeerde de baron.

'Zo spoedig mogelijk,' antwoordde de diplomaat stijfjes. 'Maar eerst zal ik mij grondig op de hoogte stellen van de toestand in de Toegevoegde Gebieden en...'

'O, u gaat ook naar Upernavik, en naar Fredriksborg en naar Julianhab?' riep Reni uit. 'Dat is heel dapper van u – zo midden in de winter.'

'Aan de kust is het klimaat wel zacht,' vulde Elvira aan, 'maar ik vrees dat in het binnenland nu een dik pak sneeuw ligt. Vooral in het hooggebergte. Daar is geen doorkomen aan.'

'Natuurlijk,' zei de baron haastig, 'krijgt u van mij alle medewerking die u maar wenst, excellentie. Paarden, pakezels, sleden, tenten... wat u maar nodig hebt zal ik ter beschikking stellen.' Nou durft-ie helemaal niet meer, dacht Elvira.

'Ja, ja,' mompelde Fridolin. Hij at gretig van de drilpudding en hoopte zichtbaar dat Maria hem een tweede portie zou aanbieden, maar dat deed ze niet. Het laatste stuk schoof ze Hajo toe, haar oogappel. Het kind zag er overigens niet uit alsof ze veel tekort kwam. Plechtig vouwde jonker Fridolin zijn servet op en legde het naast zijn bord.

'Het was heerlijk, mevrouw,' zei hij beleefd. Een diplomaat moet kunnen liegen.

'O, dank u! Ik zal het compliment aan onze Hilda doorgeven,' kirde Maria.

Terwijl ze allemaal opstonden riep Hajo:

'Morgen zal ik u de stad laten zien, excellentie. Gothab is mooi, hoor. Maar trekt u dan een paar stevige laarzen aan

want de ratten kunnen gemeen bijten.'

'Ratten!'

'Het wemelt ervan. Ze zijn zo groot als een kat. We denken dat de Thulenen die beesten op ons hebben afgestuurd. Zoveel kunnen we er niet afschieten of er komen er steeds meer. Ze zijn slim hoor, die Thulenen. Ze weten ons altijd in onze zwakke plekken te treffen.'

De diplomaat keek ongelovig. In Badenburg was de domheid van de Thulenen al 1 8 9

bijna een spreekwoord geworden. 'Jij bent zo dom als een Thuleen,' zeiden ze daar als ze iemand diep wilden beledigen.

Na het diner trokken de baron en Fridolin zich nog enige tijd terug in de werkkamer van de oppergouverneur, maar nauwelijks was de diplomaat vertrokken naar zijn eigen woning of baron Von Birken riep zijn dochters en Elvira bij zich. Hij stoomde van kwaadheid.

'Ik had jullie nog zó verzocht om de man niet op stang te jagen. En wat doen jullie? Hem jennen tot hij groen ziet!'

'We vertelden hem alleen maar wat hij kon verwachten,' riep

Hajo.

'Ja,' zei Reni met een onschuldig gezicht, 'we gaven hem voorlichting.'

'Hij moet toch weten waaraan hij begint,' meende Shasita.

'Ja, ja, jullie zijn natuurlijk weer de lieve onschuld. En je moeder speelde het spelletje ook al mee. En waar diende het allemaal toe?'

'We willen niet dat die man naar Holtak gaat zonder ons,' zei Shasita beslist.

'En dat doet-ie wel!' gromde de baron. 'Ik heb hem verteld over Sepp Hohenstuuf die in Upernavik woont. Von Tabor wil dat ik Sepp naar Gothab roep zodat die hem als tolk zal kunnen dienen.'

'En wij dan?' vroeg Shasita opstandig.

'Hij is ervan overtuigd dat jullie, zijnde nog maar zeer jonge meisjes, van onderhandelingen op hoog niveau niets kunnen begrijpen. Hij wil jullie er in geen geval bij hebben.'

'O nee?' briepte Shasita, 'nou, dat zullen we dan nog wel eens zien! Ik lust hem rauw, die verwaande vent. U wilt toch gauw

rijk worden, papa? Nou, daarvoor zult u ons nodig hebben —
èn de welwillendheid van de Konega van Thule!"

De baron zei niets meer. Hij keek alleen ongelukkig.

190

20 Gevangen!

De diplomaat weigerde zijn reis naar het binnenland te beginnen zonder Sepp Hohenstuuf, de klerk die Thuleens sprak. Zich laten begeleiden door jonge meisjes vond hij te dol om over te praten. Maar Sepp zat in Upernavik en gouverneur Kloritz had tot nu toe geweigerd hem te laten gaan. Nu echter werd de zaak dringend. Baron Von Birken schreef opnieuw een bevel uit.

'En dit keer heb ik een zeer betrouwbare koerier nodig, die zich op geen enkele wijze laat omkopen of zich door Kloritz zal laten intimideren,' zei hij.

'Mag ik gaan?' vroeg Shasita verlekkerd.

'Nee, wat ik bidden mag, stuur mij,' bedelde Elvira. 'Ik verlang ernaar mijn moeder en zusje terug te zien.'

'Midden in de winter is de zeereis naar Upernavik geen pretje,

lieve kind,' zei de baron.

'Dat weet ik, maar ik heb er wel een beetje zeeziekte voor over.' Zou Goudpels me na al die tijd nog herkennen? dacht ze in stilte.

'Ik vind het een steengoed idee om Elvira te laten gaan,' zei Reni. De baron aarzelde nog.

'Een meisje om mijn bevelen aan Kloritz over te brengen? Dat is nogal ongewoon.'

'Elvira is toch geen gewoon meisje,' riep Shasita boos. 'Dat heeft ze wel bewezen, dacht ik. En ik kan me voorstellen dat ze haar moeder wil terugzien.'

'Goed dan. Over twee dagen vertrekt de **HILBERT** naar het noorden met een lading ijzerwaren. Het is een vrachtschip, maar één passagier kunnen ze daar wel bergen.

Ik zal de stukken voor Kloritz klaarmaken en verzegelen. Dat geeft je de tijd om wat kleren in te pakken en geschenken voor je familie te kopen. Houd er rekening mee, Elvira, dat Upernavik honderden kilometers noordelijker ligt dan Gothab.

Het zal er om deze tijd van het jaar wel koud zijn.'

'Ik weet het,' lachte Elvira, dolblij. 'Ik heb er al eerder een winter doorgebracht.'

Ze zou haar moeder terugzien, en Goudpels! Ze kon wel dansen van vreugde.

Twee dagen later scheepte ze zich in op de kustvaarder HILBERT. Ze kreeg een kleine hut toegewezen.

De zee was woelig. Om kolen te sparen voeren ze maar op halve kracht, zodat de reis lang en eentonig was. Elvira was de enige passagier en ze had nogal wat moeite om zich de matrozen van het lijf te houden. Maar eindelijk kon ze op een ijskoude dag voet aan wal zetten in Upernavik, dat net als Gothab een naargeestige indruk maakte. De lanen waren grotendeels van bomen ontdaan. De tuinen stonden volgeplant met koolsoorten, winteruien, zoete knollen. De struiken huiverden kaal in de gure wind, de stukgereden wegen waren veranderd in modderpoelen. Ze zag minder paarden, ezels en ossen dan een jaar tevoren.

Mensen liepen, diep in hun jassen gedoken, haar haastig voorbij zonder haar aan te zien. De akkers rondom de stad lagen er verlaten, leeg en troosteloos bij.

Tweemaal zag ze een dikke rat wegschieten en onder een huis verdwijnen. Hier dus ook al!

Ze haastte zich door wat eens mooie lanen waren geweest en was blij toen ze 191

eindelijk haar ouderlijk huis had bereikt. Daar wachtte haar de eerste teleurstelling. Er was niemand thuis. Ze had gehoopt met het blijge geblaf van Goudpels begroet te worden, maar de woning lag stil en verlaten in de regen. Dus klopte ze maar bij de burens aan, waar een vrouw haar binnenliet.

'Tjonge, Elvira, wat hebben we jou in lang niet gezien! Waar ben je al die tijd geweest? Nee, je moeder is er niet, ze werkt immers in het ziekenhuis. Ze is er hoofdverpleegster geworden en redt zich aardig. Je broer werkt in de haven, net als Hans Anselm. Elsie gaat nog naar school. Een lief kind, dat zusje van je. De hond? O ja, vroeger hadden jullie een hond, dat herinner ik mij. Nee, ik heb het dier al een hele tijd niet meer gezien. Misschien is hij weggelopen of hebben ze hem moeten afmaken.'

Ze schonk voor Elvira wat warme melk in.

'Gelukkig hebben we deze winter nog geen vorst gehad,' babbelde ze verder,

'maar het is nog lang geen lente. Hoe is de toestand in Gothab? We horen hier van die akelige geruchten. Nee, van de Thulenen hebben we de laatste tijd niet veel last gehad. De

gouverneur stuurt geen patrouilles meer uit en de boeren zitten bij dit weer bij de kachel. Het vreemdste vind ik dat het laatste half jaar geen nieuwe kolonisten meer zijn aangekomen. Doen ze in het vaderland geen moeite meer om mensen voor het Nieuwe Land te werven? Je zou toch zeggen dat het voor veel jonge kerels aantrekkelijk moet zijn om naar de koloniën te gaan. Niet dat we het hier zo goed hebben, maar er zijn toch mogelijkheden.'

Ze praatte en praatte maar, aan één stuk door. Elvira zei niet veel. Eindelijk stond ze op.

'Ik denk dat ik moeder in het ziekenhuis ga opzoeken.'

Ja, doe dat, kind. Ze zal wel blij zijn je te zien.'

Sabine Kamgut had het druk maar ze was inderdaad heel blij Elvira te zien.

Moeder en dochter vlogen elkaar in de armen.

'Dat je vader op zo'n ellendige manier aan zijn eind moest komen,' zei Sabine toen ze allebei een beetje bedaard waren. 'Gedood door een paar verdwaalde kogels...

Ik heb het altijd al gezegd: we hadden nooit naar dit wilde land moeten komen.

Als Henrik tevreden was geweest met zijn baan in Badenburg zou hij nu nog leven. Maar ja, noodlot is noodlot, daar kunnen we weinig tegen beginnen.'

'Wilt u terug naar het vaderland?'

'Ik weet het niet. De reis is erg duur. Ik heb mijn werk hier en Hans woont nog altijd bij ons. Hij zorgt voor vers water, brandhout en uit de haven brengt hij vaak dingen mee die we nodig hebben. Arnout doet administratief werk in het havenkantoor, dat is een saai baantje en veel toekomst zit er niet in, Maar in Badenburg staat ons weinig beters te wachten. Kinderen zonder vader...' Ze haalde verdrietig de schouders op.

'Ik weet een mooie toekomst voor Arnout,' zei Elvira, 'maar dan zal hij de moeite moeten nemen om Thuleens te leren, zoals ik dat heb gedaan. Over enige tijd zullen alle kolonisten uit de kuststeden moeten verdwijnen en kunnen alleen diegenen blijven die het vertrouwen van de Thulenen wisten te winnen.'

'Dat begrijp ik niet,' zei Sabine. Ze keek ongerust.

'Toch is het heel eenvoudig. De Thulenen willen terug hebben wat hun is ontnomen. In plaats daarvan zijn ze bereid handelsbetrekkingen met ons aan te knopen. Dus moet een

aantal Badeners in Thule achterblijven om de zaken te regelen. Die mensen moeten dan wel de taal van het land kennen.'

'Bedoel je dat onze president heeft besloten de Toegevoegde Gebieden op te geven?' vroeg Sabine ongelovig.

'Nog niet, maar daar zal het op den duur toch van moeten komen. We kunnen ons hier niet handhaven.'

192

'Ik geloof er niets van. Na alles wat we hier hebben opgebouwd...'

'Vernield zult u bedoelen. Upernavik ziet er vreselijk uit.'

'Het is winter, dan lijkt alles nogal troosteloos.'

'Geloof mij, moeder. Als Arnout carrière wil maken moet hij Thuleens leren. De ervaring die hij op het havenkantoor heeft opgedaan kan hem ook goed van pas komen. In de toekomst kan hij dan hier een handelshuis beginnen en samenwerken met de Thulenen. Zo simpel is het.'

Sabine trok de bovenlip op.

'Arnout samenwerken met de moordenaars van je vader?'

'Vader werd gedood door Badense kogels, moeder.'

Ja, dat zeg jij. Maar of het waar is...'

'Het was een ongeluk,' zei Elvira, al geloofde ze dat zelf niet. Carl Habermas moest er meer van weten. Ze besloot hem een dezer dagen op te zoeken en ter verantwoording te roepen.

'En Elsie?' vroeg moeder.

'Ook Elsie zou er verstandig aan doen om Thuleens te leren, net als u trouwens.

Weet u, vrouwen hebben bij de Thulenen een streepje voor. Ze doen liever zaken met vrouwen dan met mannen, want die vertrouwen ze niet erg.'

'Wat een onzin.'

'Denk er maar eens over, moeder. Heus, ik weet waarover ik praat.' Ze keek haar moeder onderzoekend aan en was tevreden. Sabine leek veranderd. Ze straalde een zeker zelfbewustzijn uit. Ze had geleerd zich op eigen kracht te handhaven.

'Blijf je lang? Of voorgoed?'

'O nee, heel kort maar. Morgen ga ik naar de gouverneur, ik heb verzegelde brieven voor hem bij me. En daarna moet ik weer gauw terug naar Gothab. Ik werk daar nu op de kanselarij.' Sabine keek haar dochter lang aan.

'Nog steeds geen trouwplannen?' vroeg ze opeens. Elvira voelde dat ze een kleur kreeg.

'Kapitein Habermas is weer terug in Upernavik,' vervolgde Sabine hoopvol.

'Ik weet het en ik heb nog een zuur appeltje met hem te schillen. Weet u wat hij in Gothab deed? Hij liet schieten op ongewapende betogers! Er vielen zes doden en tientallen gewonden. Het was gruwelijk.'

'Ach kom, zoiets zou hij nooit doen.'

'Ik was erbij!'

Sabine huiverde. 'Goed, goed, het zal dan wel. Maar heb je verder niemand op het oog?'

'Moeder, is dat nu het enige waaraan u kunt denken, terwijl er zulke grote dingen staan te gebeuren?'

Sabine zuchtte. 'Laten we geen ruzie maken. Je bent altijd een

eigenzinnig kind geweest, Elvira en wat dat betreft zul je wel niet meer veranderen. Over een half uur is mijn dienst afgelopen en ga ik met je mee naar huis. Elsie zal er dan wel zijn. Arnout en Hans komen later.'

'Dus Hans woont nog steeds bij u?'

Nu was het moeders beurt om een kleur te krijgen.

'Het is een betrouwbare vent. Hij heeft al die maanden goed voor ons gezorgd.'

Elvira begreep het eensklaps.

'U... en... Hans?'

Meteen begon Sabine zich te verdedigen.

'Hoor eens, in één jaar tijd verloor ik mijn man en mijn oudste dochter, want jij kwam ook maar niet terug en we hadden je al opgegeven. Ik was wanhopig en Hans was een grote troost. Hij... hij is heel anders dan je vader. Niet zo nauwgezet, niet zo met zichzelf ingenomen en...'

'Maar Hans is zeker tien jaar jonger dan u bent!'

Ach, wat kan het me eigenlijk schelen, dacht ze toen. Het is haar leven. En ze 1 9 3

heeft gelijk, vader was dikwijls onmogelijk met zijn obsessies en strengheid. Hij behandelde moeder als een tweederangs mens. Dat zal Hans Anselm nooit doen.

'Wat is er eigenlijk met Goudpels gebeurd?' vroeg ze. 'De buurvrouw vertelde me vanmiddag dat ze de hond al een tijd niet heeft gezien.'

'Op een dag beet hij Arnout in zijn been. Toen hebben we hem weggedaan.'

'Het was mijn hond. U had beloofd goed op hem te passen!'

'Hij werd vals.'

'Daar geloof ik niets van. Goudpels was een lief dier. Arnout zal hem wel geplaagd hebben. Waar is de hond nu?'

'Dat weet ik niet. Hans nam hem mee en later zei hij, dat hij Goudpels bij boeren had gebracht. Hij zei niet waar.'

Hij heeft het arme dier doodgeschoten, dacht Elvira met pijn in het hart. Ze had niet de moed verder te vragen.

Het was tijd. Moeder stond op, strekte de rug en keek haar dochter aan. Ze waren even lang.

'Het lijkt wel alsof je nog gegroeid bent, Elvira. Al dat

rondzwerven heeft je warempel goed gedaan. Jammer dat de oppergouverneur alleen dochters heeft.'

'Begint u nou weer?'

'O, ik zeg al niets meer.'

De nachtzuster arriveerde en even later liepen moeder en dochter gearmd door de stad.

'Wat jammer van al die bomen uit de lanen,' zei Elvira. 'Moest dat nou?'

'Ze stonden in de weg.'

'Soms,' zei Elvira triest, 'denk ik dat wij Badeners de natuur haten. We vinden het altijd nodig om prachtige bomen te slopen, om mooie landschappen te bederven, om de grond te vergifigen en het water te vervuilen. Alsof we voortdurend moeten laten zien dat wij de baas zijn en niet Moeder Aarde.'

'Wat praat je nu weer voor onzin?'

'Ach, dat begrijpt u niet.'

Ze treurde om Goudpels. Ze had er zo vast op gerekend de hond terug te zien, hem mee te kunnen nemen naar Gothab. Ik verlies alles, dacht ze verdrietig.

Vader is dood. Ik raakte Tirana kwijt aan de Thulenen. Tjalf zal ik ook wel nooit terugzien. Ik mag dan de 'uitverkorene' zijn, maar ik betaal er wel een prijs voor.

Elsie was thuis en vloog Elvira om de hals.

'Waar ben je geweest? Wat heb je gedaan? Blijf je nu? O, moet je weer gauw weg? Waarom?'

Maar toen later Arnout thuis kwam en zijn grote zuster aan de tafel zag zitten, barstte hij meteen los.

'Zo, ben je daar eindelijk? Mooi hoor, om ons in de steek te laten. Snapte je niet dat moeder jouw loon moeilijk kon missen? Nu moest ik van school af voor jouw plezier. Mooie zus ben jij.'

'Elvira blijft niet, ze gaat gauw weer terug naar Gothab,' riep Elsie opgewonden.

'Wat moet je in Gothab doen? Moeder kan je best gebruiken in het ziekenhuis en als jij iets verdient kan ik tenminste weer naar school.' Hij denkt alleen aan zichzelf, ontdekte Elvira. Vreemd, dat deed hij vroeger ook maar toen viel het me niet zo op.

'Houd je mond,' bitste ze. 'Je weet niet wat je zegt. Ik heb werk

en belangrijk werk ook nog. Beter dan pispotten uitspoelen.'

'O ja? Nou, als je zo'n belangrijke baan hebt kun je ook bijdragen in ons onderhoud,' meende de jongen.

'Ze woont in een paleis,' juichte Elsie, want dat sprak nog het meest tot haar verbeelding.

194

'Tjonge, wat zal ze dan verwaand worden!' Elvira ontplofte.

'Hoor eens,' zei ze woedend, 'ik weiger me door een broer die twee jaar jonger is dan ik de les te laten lezen. Wat verbeeld je je wel? Je bent nog maar een kwajongen en je gedraagt je alsof je hier de baas in huis bent.'

'Ik ben de zoon,' zei Arnout zelfbewust. 'De enige zoon. Ik heb rechten.'

Hans kwam nu ook thuis. Groot, breed, maar vooral vriendelijk, juist zoals Elvira hem zich herinnerde.

'Ha, Elvira,' riep hij blij, 'wat een verrassing! Je bent lang weggeweest.' Hij wendde zich tot Sabine en kuste haar vluchtig. 'Je bent zeker wel gelukkig je dochter terug te zien?' Moeder straalde.

'Allicht.'

'Nou, ik niet,' gripte Arnout. 'Ze zet maar meteen een grote mond tegen me op alsof ik nog een kind ben. En ze gaat weer gauw weg ook. Wij zijn niet goed genoeg meer voor haar.'

Hans keek vragend van de een naar de ander en toen moest Elvira wel uitleg geven. Ze verzweg heel wat want ze vond het vermoeiend om al die vragen te beantwoorden en alle twijfels te ontzenuwen. Ze was haar familie ontgroeid, merkte ze.

De volgende ochtend ging ze naar de kanselarij en vroeg gouverneur Kloritz te spreken. De klerk die haar te woord stond keek haar verwonderd aan.

Je weet toch dat dat niet zomaar gaat, meisje. Eerst moet je een schriftelijk verzoek indienen en...'

'Ik kom uit Gothab met brieven van baron Von Birken.'

'O.' De verbazing droop uit zijn stem.

'Dus moet ik onmiddellijk de gouverneur spreken.'

Wantrouwig keek de man haar aan. Een meisje als koerier? Dat was nooit eerder gebeurd.

'Kunt u (ze was opeens u geworden) die brieven tonen,

juffrouw?'

'Alleen aan de gouverneur,' antwoordde Elvira ongeduldig. Ze verlangde eensklaps terug naar het paleis in Gothab waar alles zoveel gemakkelijker ging.

Haar waardering voor de baron steeg erdoor. Hij mocht dan een zwak bestuurder zijn, en een veel te toegeeflijke vader, met flauwekul hield hij zich niet op.

'Ik weet niet, of...' begon de klerk.

'Man, zeur niet zo! Breng me bij de gouverneur en dien me aan.'

De bediende, toch enigszins van zijn stuk gebracht door de toon die een meisje tegen hem durfde aanslaan, kreeg het warm.

'Hoor eens, juffrouw...' begon hij weer maar Elvira liet haar vlakke hand op zijn schrijftafel neerkomen.

'Komt er nog wat van?'

'Op uw eigen verantwoording dan, juffrouw.'

De eeuwige uitweg van een lagere ambtenaar: verantwoordelijkheid afschuiven.

Hij stond op en ging haar voor. Aan zijn rug kon Elvira zien dat hij er niet gerust op was.

Gouverneur Kloritz herkende haar eerst niet. Ook hij was verbaasd dat de oppergouverneur een meisje naar hem toe stuurde in plaats van een mannelijke koerier zoals het hoorde. Elvira groette hem beleefd, overhandigde hem de verzegelde brieven en bleef rustig wachten tot hij ze had geopend en zijn ogen over de inhoud had laten vliegen. Hij vroeg haar niet te gaan zitten.

Toen het tot de gouverneur doordrong waarover de berichten gingen, verbleekte hij. Even wierp hij een snelle blik op het meisje dat voor hem stond, toen pakte hij de stukken op, bekeek ze aan alle kanten, liet zijn vingertoppen over de zegels glijden alsof hij vreesde dat de brieven vervalsingen konden zijn. Daarna begon

hij opnieuw te lezen, aandachtiger nu, met gefronste wenkbrauwen.

Intussen bestudeerde Elvira hem. Dit was de man die haar vader de wildernis in had gestuurd om hem kwijt te raken. Waren die 'verdwaalde kogels' op zijn bevel afgevuurd? Of had hij kapitein Habermas de opdracht gegeven: het doet er niet toe hoe, maar zorg dat die lastige pottenkijker niet terugkomt? Toen Kloritz de brieven ook nog eens naar zijn

neus bracht, liep haar de gal over.

'Die brieven zijn echt, excellentie!' Boos sloeg hij de ogen op.

'Hoe was uw naam ook weer?' informeerde hij hooghartig.

'Elvira Kamgut.'

Eensklaps drong het tot hem door wie zij was.

'Aha. Jij bent de dochter van mijn voormalige ondergouverneur die naar de vijand overliep.'

'Vader?' De beschuldiging deed haar even naar adem happen.
'Maar vader is dood! Hij stierf met twee Badense kogels in de borst.' Kloritz kneep de ogen tot spleetjes.

'O ja? Hoe kom je daarbij?'

'Ze hebben het mij verteld.'

'Wie?'

'De Thulenen.'

'Dat kan niet.'

Jawel. Ik heb door Thuleens gebied gereisd afgelopen

zomer, ik ging vader zoeken. In Sisaa, een stad in het binnenland, sprak ik met de gewestbestuurster en die vertelde het mij. Thuleense woudlopers hadden vader gevonden.' De frons werd dieper.

'En wat had jij te zoeken in Thuleens gebied?'

Dat zeg ik toch: ik probeerde vader te vinden die niet was teruggekeerd zoals sommige anderen.'

'Zonder mijn toestemming?'

'Het is de kolonisten niet verboden zich op eigen gelegenheid buiten de grenzen van Upernavik te begeven. Jagers en pioniers doen het dikwijls genoeg.'

'Dat zijn mannen, gewapende mannen!' Nou en?

dacht ze opstandig, maar ze zweeg.

'En hoe kom je in Gothab verzeild? Hoe ben je erin geslaagd jezelf tot koerierster te laten benoemen door mijn geachte collega, baron Von Birken?'

'De Thulenen brachten me naar Gothab nadat ik met hun staatshoofd, de Konega Kalina-Dottir had gesproken. Ik heb hun taal geleerd, weet u nog wel?'

Kloritz schudde het hoofd.

'De oppergouverneur zou nooit een meisje als koerier hebben benoemd. Zo dom is hij niet. Voor mij is dit een bewijs dat je met valse papieren mijn kanselarij bent binnengedrongen.'

'Ik zweer u, excellentie, die brieven zijn echt. De zegels zijn echt.'

Je liegt.'

Zijn rechterhand greep naar een koperen bel op zijn schrijftafel. Hij belde lang en hard. Toen de klerk die Elvira had ontvangen verscheen, zei hij woedend:

'Neem dit kind mee en laat haar opsluiten. Ze is een spionne en heult met de vijand.'

'Nee,' riep Elvira. De klerk trok een gezicht alsof hij wilde zeggen: Zie je wel! Ik vertrouwde het meteen al niet. Hij greep haar bij de arm. Elvira verzette zich heftig maar de man was sterker. Op de gang werd ze overgegeven aan twee soldaten en een kwartier later zat ze in een cel in de pas gebouwde gevangenis (Thulenen kenden geen gevangenissen).

Het was een kaal, koud vertrekje, de muren waren dik. Het

beetje licht dat haar bereikte kwam door een hoog ingemetseld, getralied raampje. Een houten brits en 196

een kibelton waren de enige meubelstukken. Op de brits lagen twee dunne dekens. Wanhopig zette Elvira zich op de rand van de brits, klemde de handen ineen en probeerde na te denken.

Waarom beschuldigde de gouverneur haar van spionage? Hij kon toch niet ècht twijfelen aan de brieven die ze hem had gebracht? Het was kil in de cel en Elvira sloeg huiverend de dekens om haar schouders. Toen de schemering inviel werd haar door een luikje in de met ijzer beslagen deur een kom voedsel aangereikt: gekookte bonen en een beker geitenmelk. Rillend probeerde ze daarna in slaap te komen. Het is een misverstand, hield ze zichzelf voor.

Twee dagen later werd Elvira uit de cel gehaald en naar een kaal kantoortje geleid. Even later kwamen twee mannen binnen: gouverneur Kloritz en de politie-inspecteur die zij nog van vroeger kende. Midden in het kantoortje stond een houten tafel met een viertal stoelen. De gouverneur beduidde Elvira te gaan zitten; de beide mannen zetten zich tegenover haar. De inspecteur had zijn onmisbare aantekenboek bij zich.

Kloritz keek haar dreigend aan.

'Het is een staatsbelang, Elvira Kamgut, dat je ons de waarheid vertelt,' zei hij.

Zijn stem klonk bars. 'Ik wil alles weten over je belevenissen in Thuleens gebied.

Wie heb je daar ontmoet, wie heb je gesproken, door wie heb je je laten omkopen?'

'Excellentie, wat mij in Thuleens gebied is overkomen heb ik allemaal al aan oppergouverneur baron Von Birken verteld. Dat lijkt me voldoende,' zei Elvira.

Haar hart roffelde, maar ze dacht er niet over deze man ook maar iets tegemoet te komen. Eerst wilde ze ontdekken waarom hij haar zo gevaarlijk vond.

Je ging naar Thuleens gebied zonder toestemming te vragen. Nu kom je terug en je strooit leugens rond over de dood van je vader. Aan wie heb je dat verhaal, dat hij gedood zou zijn door Badense kogels, nog meer verteld?' Dus dat was het!

'Ik ging op weg om erachter te komen wat er met hem was gebeurd,' zei Elvira. Ze was niet half zo rustig als het leek, maar ze probeerde haar paniek en angsten weg te duwen - en dat lukte. Zoals het haar was gelukt toen ze tegenover de blikkerende tanden van de wilde hond stond. 'Welnu, ik

kwam erachter en het spreekt vanzelf dat ik mijn moeder daarvan op de hoogte bracht.'

'Wanneer?'

'Al vele weken geleden, zodra er weer verbinding per schip was tussen Gothab en Upernavik.'

'Hm. Dat klinkt me vreemd in de oren. Want nadat je had vernomen dat je vader dood was keerde je niet spoorlags terug naar Upernavik om je moeder erover te vertellen. Zij bleef over je vaders lot maandenlang in onzekerheid verkeren. Pas een paar weken geleden heb je haar per brief ingelicht, nietwaar?'

Het was waar. Nieuwsgierigheid naar het land, naar de oorspronkelijke bewoners, verlangen naar vrede en vooral het feit dat Tjalf bereid bleek haar naar Holtak te begeleiden hadden haar voortgedreven. Aan haar moeder had ze toen nauwelijks meer gedacht. Alleen aan zichzelf. Beschaamd boog ze het hoofd.

'Vertel,' gebod de gouverneur streng. 'Hoe lang heb je rondgestruind in Thuleens gebied en hoe kwam je in Gothab terecht? Hoe heb je het vertrouwen van onze oppergouverneur kunnen winnen?' Elvira vertelde. Ze moest wel, al vond ze dat het hem niets aanging. De inspecteur

maakte aantekeningen. Toen ze was uitgesproken schudde Kloritz het hoofd.

'Je liegt weer.'

'O nee, waarom zou ik liegen?'

'In de loop der jaren, dat wil zeggen, nadat wij in Thule vaste voet kregen, zijn vele tientallen militairen, jagers, pioniers spoorloos verdwenen. En juist een meisje, dat brutaalweg hun gebied binnendringt zou door de vijand worden 197

aangewezen om boodschappen aan de oppergouverneur over te brengen? Je stelt mijn goedgelovigheid wel erg op de proef, kind.'

'U vergeet wat voor bijzondere plaats vrouwen bij de Thulenen innemen. Zij zien in vrouwen waardevolle en intelligente wezens.' De inspecteur grinnikte en schreef.

'Waarom gelooft u mij niet?' riep Elvira vertwijfeld. Kloritz wendde zich tot de politiemann.

'Meneer Wirthe, haalt u de jongen,' gebod hij. De inspecteur stond gehoorzaam op, verliet het vertrek en keerde even later terug in gezelschap van Arnout. Deze keek zijn zuster niet aan en nam enigszins verlegen plaats op de

lege stoel.

'Noem je naam en beroep,' zei de gouverneur.

Arnout leek zenuwachtig. 'Ik ben Arnout Kamgut, de enige zoon van de voormalige ondergouverneur Henrik Kamgut. Bijna twee jaar geleden kwamen we hier aan. Ik... op het ogenblik werk ik in de haven als assistent van de havenmeester. Ik verdien veertig .mark in de maand, met een wekelijkse toeslag van drie mark voor overwerk. Eh... mijn moeder, Sabine Kamgut, werkt als hoofdverpleegster in het ziekenhuis.'

Juist. Vertel ons wat je zuster deed en zei op de avond van haar terugkomst in Upernavik.'

'Ze... ze zei dat Thulenen aardige mensen zijn en... en... dat ze gelijk hebben. Ze zei dat we terug moesten gaan naar Badenburg, òf Thuleens leren, dan konden we blijven en de Thulenen helpen.'

'Helpen waarmee?'

'Met... met handel drijven of zoiets. We zouden dan onze eigen gewoonten en godsdienst moeten opgeven. We zouden ons moeten aanpassen aan de heidense Thulenen.'

'Onze godsdienst opgeven?' vroeg de gouverneur scherp.

'Excellentie,' begon Elvira, ziedend van verontwaardiging, 'mijn broer heeft er niets van begrepen. Ik heb gezegd...'

'Stil jij! Wacht tot je iets wordt gevraagd.'

'Maar Arnout praat onzin!'

'Mond houden. Ga door, jongen.'

'Ze zei ook dat het verkeerd was om de bossen te rooien en fabrieken te bouwen.

Eigenlijk vindt zij alles wat wij hier doen verkeerd. O ja, ze zei ook nog dat vrouwen meer macht moeten krijgen omdat ze evenveel waard zijn als mannen.'

'Het idee!' liet de inspecteur zich ontvallen.

'Dus jouw zuster vindt alles wat de Thulenen doen goed, en alles wat wij doen verkeerd?'

Jawel, excellentie. Zoiets...'

'Het is niet waar,' riep Elvira maar een woedende blik legde haar het zwijgen op.

'Sprak ze ook over je vader?'

Ja excellentie. Ze zei dat hij gedood was door Badense kogels al vòòr de Thulenen de militaire expeditie kwamen overvallen. Mijn moeder denkt dat het op een jachtpartij moet zijn gebeurd, bij ongeluk.'

'En dat heb ik niet tegengesproken,' zei Elvira. Ze was woest. Wat een gemene streek om haar broer erbij te halen en te laten getuigen, tégen zijn zuster!

'Ze zei ook nog,' vervolgde Arnout waarbij hij Elvira's ogen bleef ontwijken, 'dat kapitein Habermas er meer van moest weten en dat ze van plan was hem op te zoeken en hem erover aan te spreken.'

'Hebt u dat alles genoteerd, meneer Wirthe?'

'Elk woord, excellentie,' antwoordde de inspecteur slaafs.

'Mooi. Dan kun je nu wel weer gaan, jongen.'

Arnout verliet opgelucht het kamertje.

'Zo. En omdat jij zo goed schijnt te weten wat Thulenen doen en laten, wil ik dat 1 9 8

je me nu de samenstelling van het vergif vertelt dat de vijand

gebruikt om onze wachtposten bewusteloos te maken.' Elvira zweeg.

'Hoe gaan de terroristen precies te werk? Wie leidt hen?'

Thura in het zuiden, vroeger Beda in deze omgeving, na haar dood heeft de Konega-zoon Tjalf haar werk overgenomen, dacht Elvira. Maar wat schiet Kloritz ermee op als ik hem die namen noem? Ze staarde stom op haar handen.

Je wilt niets zeggen, hè?'

'U zei dat ik mijn mond moest houden.'

'Nu heb ik je iets gevraagd.'

Ze begon het hopeloze van haar situatie in te zien. De dood van haar vader was moord geweest, op last van de gouverneur — dat stond nu voor haar vast. Maar Kloritz wilde dat gruwelijke feit voor de wereld verborgen houden. En daarom moest zij, koste wat het kost, als landverraadster en leugenaarster beschouwd worden.

'Hoe werkt het Thuleense inlichtingenapparaat?' vervolgde de gouverneur. 'Hoe brengen ze berichten over? Hoe wordt hun bevolking gewaarschuwd wanneer er een Badens legerkorps nadert?'

Rooksignalen, trommels, koerierster, fluitsignalen, postduiven, seinlampen. .. De Thulenen kenden tientallen manieren om berichten snel door te geven. Maar Elvira zweeg. Koppig klemde ze de lippen opeen.

'Wie niets zegt geeft toe schuldig te zijn, meisje. Je moet heel wat hebben opgestoken van het vijandelijke afweersysteem terwijl je rondzwierf door hun gebied. Dat je er niet over wilt praten is eens te meer een bewijs...'

Elvira kreeg er genoeg van. Ze wierp het hoofd in de nek en zei fel:

'Wat ik van de Thulenen leerde was, hoe mensen eigenlijk met de wereld en met elkaar dienen om te gaan. Hoe we elkaar kunnen helpen in plaats van elkaar te bestrijden. Hoe we kunnen samenwerken in plaats van met elkaar te concurreren.

Over hun verdediging en hoe die wordt georganiseerd hebben ze me niets verteld.

Behalve dan dat ze van plan zijn ons het leven volstrekt ondraaglijk te maken als we niet vertrekken. En ik ben ervan overtuigd dat ze dat kunnen!'

'Met jouw hulp zeker.'

'Ik wil alleen maar vrede,' zei ze mat. Ze was niet bang meer voor de gouverneur, alleen maar moe, zonder hoop. Hier kwam ze nooit meer uit...

'Vrede door middel van verraad! Ja, dat liedje heb ik wel vaker gehoord.' De stem van de gouverneur droop van minachting. Hij stond op.

'Laat haar terugbrengen naar haar cel. We hebben nu genoeg bewijzen dat zij een spionne en landverraadster is.'

In de volgende dagen probeerde Elvira de tijd bij te houden, maar zonder kalender, zelfs zonder een krijtje om streepjes op de harde muur te zetten, viel dat niet mee. De verveling was het ergste. Ze had niets te doen, niets te lezen en kon alleen maar piekeren, voor zich uit staren of geërgerd haar cel op en neer lopen om zichzelf flink moe te maken. Maar op een dag kwam de bewaker haar een drietal Thuleense boeken brengen, een schrijfblok en een aantal potloden en ze kreeg bevel die boeken in het Badens te vertalen. Het bleken verhandelingen te zijn over Thuleense wetten en staatsrecht en ze kwam er niet helemaal uit. Ze was echter blij iets te doen te hebben. Na een tijdje werd haar duidelijk dat het Sepp Hohenstuuf geweest moest zijn die met die vertalingen was begonnen maar ze niet had kunnen voltooien omdat hij 'onverwacht' was weggeroepen naar de hoofdstad Gothab. Eenmaal in de week kwam de bewaker datgene wat ze had

geschreven ophalen en bracht dan nieuw papier en nieuwe potloden. Dus Kloritz stelt toch wel belang in de manier waarop de Thulenen hun land regeren, dacht ze.

Waarschijnlijk hoopt hij door een beter inzicht te krijgen in de Thuleense maatschappij, die maatschappij gemakkelijker te kunnen vernietigen.

Voor Elvira bevatten de boeken weinig nieuws, van Thura had ze al gehoord hoe 199

Thule werd geregeerd. Voor Kloritz zou het feit dat Thule niet alleen een vrouwelijk staatshoofd had, maar in haar geheel door vrouwen werd bestuurd wel verrassend nieuws zijn. Geen politieke partijen, geen mannelijke ministers, burgemeesters, potentatjes, alleen vrouwen die de zaken behartigden in steden, dorpen en gewesten, met mannen hoogstens in een raadgevende functie... dat moest een man als Kloritz koud over de rug lopen. Grinnikend schreef Elvira vel na vel vol, al moest ze soms hele alinea's openlaten waar haar kennis van de taal tekort schoot. Gewoon met Thulenen praten was wezenlijk iets anders dan een geleerde juridische verhandeling vertalen! Kloritz zou haar wel dom vinden... Ze haastte zich niet met het werk, want ze had de tijd. Waarom zou ze de man op wiens beschuldiging ze gevangen zat snel en goed op zijn wenken bedienen? Wat ze echter niet begreep was, dat van Gothab uit geen enkele poging werd

gedaan om te protesteren tegen haar arrestatie. Of was dat gebeurd en had Kloritz het protest koudweg naast zich neergelegd? Van wat er buiten de gevangenis gebeurde wist ze niets. De bewakers wilden nauwelijks tegen haar praten, al toonden ze enig verbaasd respect voor haar 'geleerdheid'. Ze had ook geen contact met andere gevangenen. Wanneer zou haar proces beginnen? Als ze daarnaar vroeg kreeg ze geen antwoord. En waarom kreeg ze nooit bezoek van haar familie? Vragen - en geen antwoord.

Ik wilde vrede, alleen maar vrede, dacht ze in haar meest wanhopige ogenblikken, en dat wordt uitgelegd als verraad. Shasita, dat razend slimme meisje heeft het anders aangepakt. Die praatte niet voortdurend over: ophouden met vijandelijkheden, maar over handel drijven, rijk worden en dat begrijpen de Badense machthebbers. Haar doel was hetzelfde, ze kleepte het alleen anders in.

O Shasita, vergeef me dat ik me zo dikwijls heb geërgerd aan jouw hameren op commercie! Ik was te naïef om in te zien dat je gelijk had!

Nu ze over schrijfgerei beschikte kon ze de dagen aantekenen dat ze gevangen zat en het was op de zesenvestigste dag dat de bewaker haar met de ochtendpap een briefje toeschoof. Het was een open brief en natuurlijk eerst door de hoofdbewaker gelezen. Hij kwam van haar moeder.

'Beste Elvira. Gouverneur Kloritz heeft gezorgd dat ik en Arnout en Elsie kunnen terugkeren naar Badenburg. We zullen in het voorjaar vertrekken en Hans Anselm gaat ook met ons mee. We hebben gehoord dat jij binnenkort eveneens naar het Vaderland zal worden overgebracht om terecht te staan. Hopelijk mogen wij je na je veroordeling nog een keer zien. Je moeder.'

Killer kon het niet. Had moeder dit werkelijk geschreven, of was het haar gedicteerd door de gouverneur? Ze werden uitgewezen, de Kamguts! En haar veroordeling als landverraadster stond al vast, dat was duidelijk.

Elvira huilde. Ze wilde niet weg uit Thule. Een gevangenis in Badenburg was erger dan dit hier. Ze zou er op een grote zaal komen, tussen vrouwelijke misdadigers, tussen dieveggen, kindermoordenaressen, verlopen types — en zwaar lichamelijk werk moeten doen onder de hete zon. Als ze haar al niet ter dood veroordeelden... Dat nooit, dacht ze vertwijfeld. Als ze me werkelijk op een schip naar Loran zetten spring ik midden op de oceaan overboord!

Ze huilde zich in slaap, werkelijk helemaal wanhopig, ervan overtuigd dat haar leven ten einde was.

21 De schipbreuk

Op de kade van Gothab waar de kustvaarders aanlegden, stond Shasita in de stromende regen en keek met bonzend hart toe hoe de HILBERT zich langs de steiger manoeuvreerde. Dit schip zou haar Elvira moeten terugbrengen in gezelschap van Sepp Hohenstuuf. En daar was hij! Hij stond op het achterdek, zwaaide geestdriftig naar haar en nauwelijks was de loopplank uitgelegd of hij stormde naar voren. Shasita drukte zijn handen.

'O Sepp, wat hebben we je gemist!'

Hij bloosde ervan. Verlegen nam hij zijn bril af, poetste hem schoon en prevelde:

'U ziet er goed uit, Shasita.' Wat natuurlijk onzin was want ze leek eerder een katje dat zojuist uit de fjord was gevestigd. Shasita keek over Sepps schouder naar de kustvaarder.

'Waar blijft Elvira?'

'Welke Elvira?'

'Elvira Kamgut. Papa stuurde haar met brieven en bevelen voor Kloritz naar Upernavik en ze zou tegelijk met jou

terugkomen. Heb je haar dan helemaal niet gezien?'

'Elvira Kamgut... Dat is toch dat meisje dat zo aardig met Thuleens overweg kon?'

Nee, die heb ik niet gezien. Moest dat?' Shasita begreep er niets van. Ze duwde Sepp van zich af, rende de loopplank over en klampte de eerste stuurman aan.

'Ik ben Shasita von Birken,' zei ze, 'en ik kom mijn vriendin afhalen, Elvira Kamgut. Nu zegt meneer Hohenstuuf dat ze niet is meegekomen. Is dat waar?'

'Meneer Hohenstuuf was deze reis onze enige passagier, dame.'

'Een paar weken geleden is ze met deze boot vertrokken naar Upernavik. Weet u nog?'

Jazeker.'

'En ze zou mee terugkomen.'

'Daar weet ik niets van.'

'Komt u, Shasita?' riep Sepp die de regen onaangenaam vond. Zijn bagage werd juist aan wal gebracht.

'Er klopt iets niet,' prevelde Shasita nadat ze zich weer bij de druipende Sepp had gevoegd. 'Heb jij in Upernavik Elvira helemaal niet gezien?'

'Nee. Maar wacht eens... Kort voor de gouverneur me mededeelde dat ik mijn boeltje moest pakken om weer naar Gothab te gaan was er nogal wat opwindning in de kanselarij. Een van de klerken wist te vertellen dat een meisje zich had uitgegeven voor koerierster van uw vader, maar door de gouverneur was ontmaskerd als spionne.'

'Wat!?'

'Ze was meteen gevangen gezet.'

'Weet je het zeker?'

Ja. Die klerk had haar zelf bij Kloritz gebracht, ook al vertrouwde hij de zaak niet erg. Een meisje als koerier, dat vond hij meteen al vreemd. Het verbaasde hem daarom helemaal niet toen Kloritz een half uur later belde en het meisje liet wegvoeren. Het was een heel jong ding, zei hij.'

201

'Heeft Kloritz werkelijk de brutaliteit gehad een koerierster van papa van spionage te beschuldigen en gevangen te zetten?'

Is-ie nou helemaal van de wespen gestoken! Kom mee, naar huis. Dat moet papa horen. Het idee...'

'Ik heb het ook maar van horen zeggen,' zei Sepp ongelukkig.

'Allicht. Jij kan er niets aan doen. Maar dit is werkelijk te dol. Wie denkt Kloritz eigenlijk dat hij is? Ik zal hem...!'

Het bericht bracht ook in het paleis van de oppergouverneur nogal wat opwinding teweeg. Alleen de baron bleef er tamelijk kalm onder.

'Het was ook erg ongewoon om een meisje te sturen,' zei hij.

'Maar dat kan toch geen reden zijn om Elvira op te sluiten en te beweren dat ze een spionne is,' tierde Shasita.

'U kunt dit niet toestaan, papa. Ze moet terugkomen en wel onmiddellijk. Fridolin zal haar nodig hebben als hij werkelijk van plan is met de Konega te gaan onderhandelen. Met alleen Sepp als tolk krijgt hij bij Kalina-Dottir geen poot aan de grond. De Thulenen hebben Elvira aangewezen als onderhandelaarster - en niemand anders. Zij is de uitverkorene.'

'Dat weet ik allemaal wel,' prevelde de baron, 'maar als ik gouverneur Kloritz kort en goed beveel haar vrij te laten maak

ik mezelf verdacht. Hij zal toch wel zijn redenen gehad hebben om haar te verdenken...'

'Papa!' riep Reni, 'bent u bang uw mooie baantje te verliezen?'

'Kloritz loert al heel lang op de post van oppergouverneur,' zuchtte de baron. 'Hij was indertijd nogal boos toen ik na de dood van Von Happel tot oppergouverneur werd benoemd in plaats van hijzelf. Hij schreef zelfs brieven naar Badenburg in die geest. Als hij ook maar iets weet te bedenken om mij ten val te brengen zal hij die gelegenheid graag aangrijpen. Leer mij Joachim Kloritz kennen!'

'Maar als het nu in belang van de staat is dat Elvira terugkomt...' begon Reni.

'Ik weet iets beters,' zei Shasita kalm. 'Papa, u stuurt een brief naar Kloritz waarin u eist dat Elvira Kamgut in Gothab, als zijnde de hoofdstad, terecht moet staan.'

'Wat schieten we daarmee op als zij hier wordt veroordeeld in plaats van in Upernavik?' mompelde Maria.

'Een heleboel. Wij zorgen wel dat zij niet veroordeeld wordt.'

'Je wilt toch niet proberen de rechter om te kopen?' vroeg de baron ontsteld.

Hajo's fantasie sloeg op hol.

'Ja,' riep ze, 'we bieden de rechter onze enige Holtak-vaas aan. Daarvoor bezwijkt hij vast wel. En wij krijgen er in de toekomst toch genoeg als papa erin slaagt een handelshuis op te richten.'

'Kinderen, kinderen, wat draven jullie weer door,' zei Maria hoofdschuddend.

'Willen jullie van ons rechtssysteem een potje maken? De rechter omkopen...

zoiets mag een gouverneursdochter niet eens denken, laat staan uitspreken.'

'Alsof dat in het vaderland niet voortdurend gebeurt,' mokte Reni.

'En hier is het al net zo'n corrupte bende als thuis,' gromde Shasita. 'Kijk maar hoe het afliep met kapitein Habermas, die moordenaar! Kreeg een schrobbering van de generaal, werd overgeplaatst naar Upernavik en dat was dat.'

'Kloritz heeft Elvira alleen maar laten arresteren om u te treiteren, papa, dat geloof ik echt,' zei Hajo.

'En als iemand weet hoe onschuldig ze is, zijn wij het wel.' Dat was Shasita weer.

De baron aarzelde.

'Elvira heeft waarschijnlijk dingen gezegd die Kloritz' wantrouwen opwekten.

Dat kind flapte er van alles uit in haar geestdrift voor de Thulenen.'

'O ja? En waarom zouden wij de Thulenen moeten zien zoals ze in de kranten 2 0 2

worden afgeschilderd en niet zoals wij ervaren hebben dat ze zijn?' brieste Reni.

Ze ziedde letterlijk van verontwaardiging.

'Lieve kinderen van me,' suste de oppergouverneur, 'ik weet dat jullie alle drie heel erg gesteld zijn op dat meisje. Maar als jullie de dingen die jullie hier aan tafel zitten te roepen ook in het openbaar zouden uitkramen, zou ik heel snel mijn post hier verliezen. Let toch een beetje op wat jullie zeggen.'
Shasita dacht enkele ogenblikken na.

'Papa, heeft u in uw brieven aan Kloritz vermeld dat de

kolonie Kulus zal worden ontruimd en dat er vredesbesprekingen zullen worden geopend met de Konega van Thule?'

'Natuurlijk heb ik hem daarvan in kennis gesteld.'

'Er zijn altijd mensen die er geen belang bij hebben dat er vrede komt, papa.

Kloritz is ook zo iemand. Hij is bang dat ook Upernavik in de toekomst opgegeven zal worden als we het eens worden met Kalina- Dottir en dan is hij zijn machtige positie kwijt. Daarom heeft-ie Elvira opgesloten! Hij wil de vredesbesprekingen saboteren!'

'Nu zoek je het wel erg ver.' Shasita stond vastbesloten op.

'Ik zal jullie iets zeggen. Ik ga zo snel mogelijk naar Upernavik en haal Elvira daar uit de gevangenis. Papa, u moet mij de nodige bevelschriften meegeven.

Tegen mij zal die ellendige Kloritz niets durven ondernemen. En Elvira is tè belangrijk voor ons allemaal om haar te laten weggroten in de kerkers van die stomme vent.'

De baron sputterde nog even tegen maar Shasita liet zich niet overtuigen. In tijden van nood laat je een vriendin niet in de

steek. En natuurlijk kreeg ze haar zin.

Het zat Shasita echter niet mee bij haar reis naar Upervavik. De kustvaarder **HILBERT** raakte in een ijzige storm en strandde op een van de vele rotseilandjes die voor de kust van deze meest noordelijke kolonie lagen. Omdat de schuit zwaar slagzij maakte en dreigde in tweeën te breken, gingen bemanning en de enige passagier overhaast in de reddingboot. Bijna onmiddellijk daarna kraakte de **HILBERT** en zonk. Uit alle macht roeiend trachtten de matrozen het vasteland te bereiken. De wind nam gelukkig iets af, in het grauwe morgenlicht tekende de kust zich aan de einder reeds af, maar de reddingsloep werd omstuwd door kolossale zeedieren. Aan bakboord dook een orka op en sperde zijn geweldige muil open. Shasita, half aangekleed rillend in de voorplecht gezeten, keek recht in de ontzaglijke rij vlijmscherpe tanden. Ging het beest de boot aanvallen? In dit ijzig koude water maakten de mensen geen schijn van kans op overleven.

Verderop zag ze grote gevorkte staarten de golven geselen. Ze werden omsingeld door zeezoogdieren die rondzwommen en van plan schenen de Badeners aan te vallen. Shasita herinnerde zich wat Elvira haar had verteld over de vriendschap tussen Thulenen en de grote zeezoogdieren. Ze waren vrienden, ze konden zelfs met elkaar praten. Maar hoe?

De orka stiet een scherp gefluit uit. De matrozen, met doodsangst op hun natte gezichten, roeiden wat ze konden. De kapitein, die naast Shasita zat vloekte in zijn baard.

'We hebben zelfs geen wapens,' gromde hij. In hun haast om de zinkende kustvaarder te verlaten hadden ze verzuimd zich te wapenen. Wie rekende ook op een aanval van vissen?

Het zijn intelligente dieren, dacht Shasita wanhopig. Ik moet hun aan het verstand zien te brengen dat we geen vijanden zijn, dat we niet zullen schieten, geen netten zullen uitwerpen, geen harpoenen aan boord hebben. Hoe communiceerden Thulenen met hun vrienden van de zee?

'Ga weg,' schreeuwde ze in het Thuleens. 'Wij zijn vrienden. We zijn vreedzame mensen. We doen jullie geen kwaad.'
Badeners maakten verbeterd jacht op de 203

grote zeezoogdieren, wist ze. Om hun vlees, hun vet, maar ook voor de sport. Wie een bruinvis, een dolfijn, een orka of een walvis aan land bracht werd als visser bewonderd en geacht. Geen wonder dat de dieren zich tegenover alles wat Badens was vijandig opstelden!

'Wat zeg je?' vroeg de kapitein verwonderd.

'Stil, niet praten,' siste Shasita. 'Die monsters haten Badeners.'

'Doe niet zo gek, ze kunnen ons niet verstaan.'

'Stil toch, in 's hemelsnaam.'

En weer schalde haar stem over het water, in het Thuleens: 'Goed volk. We doen niemand kwaad. We zijn je vrienden. Val ons niet aan.' De orka dook weer op, sperde zijn muil open, keek haar recht aan. 'Lief dier,' schreeuwde Shasita boven het loeien van de wind uit, 'je bent mooi, je bent sterk. Wij zijn je vrienden.' Het schelle gefluit van de orka ging haar door merg en been. 'Ja, ja, vrienden,' gilde ze hem toe. De orka dook onder. Nu gaat hij proberen de boot om te stoten, dacht ze vertwijfeld. Ze stak twee vingers in de mond, stiet een even hoog gefluit uit als de orka zelf had gedaan. Toen ze de kop weer boven water zag komen boog ze zich ver voorover, keek het dier recht in de ogen, schreeuwde het lieve woordjes toe.

Verstond hij het?

Nooit zouden zeezoogdieren, hoe roofzuchtig en sterk ook, een Thuleense boot aanvallen. Van Elvira had ze gehoord dat Thuleense schipbreukelingen menigmaal door dolfijnen, bruinvissen en zelfs door orka's (de gevaarlijkste roofvissen ter wereld) gered waren. Ook zij was nu schipbreukeling - maar een Badense!

De orka scheen te aarzelen, niet te weten wat hij zou doen.
Hij dook, zijn staart gaf een daverende klap op het water.

'Als-ie weer boven komt geef hem dan een flinke dreun op zijn kop, Peter,' riep de kapitein de stuurman toe.

'Nee, niet doen! Dan valt-ie ons zeker aan,' krijste Shasita.

'Kom, kom, het is maar een stom beest. Een flinke hijs op zijn kop doet hem wel afdruipen.'

Shasita keek om. De orka volgde hen, maar op afstand. Hij scheen nog steeds niet te weten wat hij moest doen.
Vertrouwde Thuleense klanken hadden hem bereikt, maar ook de sissende taal van de gehate Badeners.

De kust kwam dichterbij. De roeiers hijgden en spanden zich in tot het uiterste.

De stuurman had een bootshaak van de bodem van de sloep opgeraapt, zat klaar om de orka, mocht hij weer naast het dolboord opduiken, de hersens in te slaan.

Vooropgesteld dat hij daartoe de kans zou krijgen... Shasita worstelde met de man.

'Zodra u gaat dreigen zal het dier de boot omstoten en liggen

we allemaal in zee,'

riep ze hem toe. 'Begrijp het dan toch! Zolang ik hem in het Thuleens toespreek zal hij ons niets doen.'

'Ja, ja,' suste de zeeman, ervan overtuigd met een krankzinnige te maken te hebben, 'zoals u zegt, dame.'

Met enige opluchting constateerde Shasita dat de andere zeezoogdieren zich niet meer lieten zien. De aanwezigheid van een orka had hen doen terugdeinzen; orka's maken ook jacht op dolfijnen. Was dat ondier achter de dolfijnen aan gegaan? Nee. Hij volgde nog steeds de reddingboot, zij het op enige afstand.

Besluiteloos. Over het water heen schreeuwde Shasita hem Thuleense klanken toe. Ze prees zijn schoonheid, zijn kracht. Hij antwoordde met gefluit. En verdween.

Een uur later landden ze op een stukje strand, omgeven door hoge rotsen.

Uitgeput lieten de matrozen zich over hun roeispanten vallen, snakkend naar adem. De stuurman en de bootsman sprongen in het ondiepe water en trokken de 204

boot, nadat iedereen eruit was, met moeite hoger op het

strand.

'Oef, dat was op het nippertje,' zei de kapitein. Hij zou liever sterven dan erkennen dat Shasita hen had gered.

'Wat riep u eigenlijk tegen dat ondiep, juffrouw? Ik verstond er niets van.'

'Dat was Thuleens. De orka verstond het gelukkig wel.'

'Thuleens?' Ongelovig staarde hij haar aan. Zie je wel, ze is gek, leek hij te denken. Shasita was echter te moe en te koud om het hem te gaan uitleggen. Iets te eten hadden ze niet. Reddingsloepen hoorden voorzien te zijn van zeekaak en vers water. De blikken water waren er wel, de zeekaak niet. Badense zuinigheid...

Ze waren met de vloed aan land gekomen, nu begon het getij te keren. Eén van de matrozen dwaalde langs de waterlijn, verzamelde achtergebleven weekdieren.

Intussen was het volop licht geworden.

In een diepe holte tussen de rotsen vond een andere matroos drijfhout dat ondanks storm en regen zo beschut had gelegen dat het droog gebleven was. Na veel getob wisten ze er een vuurtje van te ontsteken waar ze zich rillend omheen

schaarden.

De bootsman werd opeens galant. Hij trok zijn waterdichte jas uit en sloeg die om Shasita heen. Ze was een meisje, ze hoorde 'beschermd' te worden. Maar ze was hem er dankbaar voor.

Toen ze droog en wat warmer waren geworden keken ze rond.

'Waar zijn we eigenlijk?' vroeg Shasita. 'Upernavik kan toch niet ver weg zijn?'

Ze zouden moeten proberen de kolonie te voet te bereiken want noch de kapitein noch de bemanningsleden voelden er iets voor om langs de kust te gaan roeien in noordelijke richting. Ten eerste was de opgezweepte zee te woelig, ten tweede lagen er te veel rotsen in het water, waarop de branding met donderend geweld brak, ten derde was één keer door een bloeddorstige orka gevolgd worden meer dan genoeg. Het strandje waar ze zich bevonden werd echter omgeven door hoge en zeer steile rotsen die tot ver in zee uitstaken. Omhoog klimmen leek de enige ontsnappingsmogelijkheid.

Achter elkaar, Shasita tussen de kapitein en de bootsman in, begonnen ze omhoog te kruipen. De kille en nog altijd sterke

wind maakte de klim bijzonder moeilijk.

Struiken die uit de rotsspleten groeiden boden maar weinig houvast, de rotsrichels waren glibberig door vogeluitwerpselen. De wind rukte aan hen.

Ijzige regenvlagen geselden hen. Maar ze kwamen boven, zij het met geschaafde handen, stuk gestoten knieën en volslagen uitgeput.

Ze bevonden zich nu op een soort hoogvlakte, die steil afdaalde naar het strand.

Shasita keek om. Tijdens de klim had ze haar angst weten te bedwingen, met maar één gedachte in haar hoofd: vasthouden, niet opgeven, boven komen! Nu ze zag hoe hoog het was en hoe diep onder hen het reddende strandje lag, verbleekte ze en begon te beven. Een val zou fataal zijn geweest. Maar al waren er een paar glijpartijen geweest en een aantal zeer hachelijke momenten, niemand was echt naar beneden gestort en ondanks hun vermoeidheid en het verlies van hun schip leken de mannen vrij opgewekt. Ze leefden nog - allemaal!

De kapitein van de **HILBERT** had weliswaar verzuimd van de zinkende kustvaarder zijn geweer te redden, maar als gewetensvol zeeman had hij wel zijn sextant meegenomen en

hij probeerde enigszins te berekenen waar ze waren en hoe ver ze nog van Upernavik verwijderd waren. Zonder zon of sterren bleef het echter bij gissen.

'Ik veronderstel nog zo'n zestig kilometer,' zei hij. 'Dat is hooguit twee dagen lopen.'

Ja, maar hoe komen we aan eten en drinken?' vroeg een matroos benauwd. 'Dit is onbewoond gebied.'

'O, dat vinden we onderweg wel,' meende Shasita luchtig. Wat dat betreft maakte ze zich geen zorgen. Had ze niet, samen met haar zusters, dagenlang 205

rondgedwaald door de Thuleense wildernis en dat ook overleefd? Maar de bemanning van de kustvaarder was het anders gewend. Het waren stoere zeelui, maar over hun dagelijkse kost hadden ze zich nooit druk hoeven te maken, die stond twee maal per dag voor hen klaar. De kok hoefde maar iets klaar te maken uit de aanwezige scheepsvoorraad en dat was dat. Nu was er echter geen sprake van voorraad. Ze hadden zichzelf en de sextant weten te redden, meer niet.

Zoals vele onbewoonde gebieden in Thule was ook deze hoogvlakte ongelijk en woest. De bodem golfde, werd doorsneden met ravijnen en heidevelden, er liepen kristalheldere watertjes doorheen, het wemelde er van allerlei

diersoorten en vogels, maar lopen op die ongelijke grond was niet gemakkelijk. Naar het oosten toe rezen bergen op. In het noorden waarheen ze zich moesten richten dienden onafzienbare wouden zich aan.

Shasita bleek nu van de groep schipbreukelingen het meeste waard. Ze wees eetbare knollen aan, ze waarschuwde voor giftige bessen, ze herkende de uitwerpselen van konijntjes en wees aan waar de matrozen strikken moesten zetten van taai gras om die beestjes te vangen. Dat de zestig of zo kilometers die hen hemelsbreed van de kolonie Upernavik scheidden niet in twee dagen overbrugd zouden kunnen worden werd al spoedig duidelijk. In dit moeilijke terrein, waarbij ze dikwijls omwegen moesten maken om kloven en moerassen te vermijden, schoten ze niet harder op dan tien tot twaalf kilometer per dag. Maar dank zij Shasita's kennis van Thule's wilde natuur slaagden de mannen erin zich elke dag van voldoende voedsel te voorzien.

'Waar heb je dat geleerd, je handhaven in zo'n woestenij?' vroeg de stuurman haar op de ochtend van de derde dag, toen ze ontbeten met gebakken knollen.

'Hier, in Thule,' antwoorde Shasita die geen zin had veel uitleg te geven.

'In Gothab?' vroeg de man ongelovig. 'Maar dat is een stad!'

'Bovendien ben ik opgegroeid op een landgoed,' zei Shasita.

Ze hadden de wouden bereikt die zich, zoals ze vermoedden, tot aan de grenzen van de kolonie Upernavik zouden uitstrekken. Shasita was er blij om, want die bossen boden meer beschutting tegen de kille wind en zwiepende regenvlagen dan het kale tafelland. Hier troffen ze ook wilde kalkoenen aan: grote malle vogels met heerlijk smakend vlees, die echter niet konden vliegen en zich vrij gemakkelijk lieten vangen. Shasita wees de mannen hoe ze dat moesten doen.

'Het is natuurlijk stropen wat we doen,' zei ze tegen de kapitein, 'en als de Thulenen ons erbij betrappen zijn we nog niet gelukkig. Maar we moeten eten...'

Op een open plek in het eikenbos maakten ze kamp, braadden twee kalkoenen, rolden zich in hun jassen. De bootsman had de eerste wacht, gewapend met een knuppel. In de verte huilden wolven. In het struikgewas ritselde en piepte het. Een uil oehoede. Het woud was vol geheimzinnige nachteluiden maar de bodem, overdekt met gevallen bladeren, was zacht en verend. Shasita sliep uitstekend. Als meisje was zij vrijgesteld van wacht houden.

De matrozen sliepen slecht. Vele van hen werden bezocht door nachtmerries.

Enkele van hen hadden kou gevat en hoestten onrustbarend. De nachtelijke geluiden joegen hen angst aan. Ze wisten alles van water en wind, maar woest land, wilde dieren en kaal geblazen eikenbossen waren hun zo vreemd alsof ze op een andere planeet waren terechtgekomen. Ze konden niet begrijpen dat het verwende dochtertje van Von Birken zich in deze onherbergzaamheid op haar gemak voelde en zelfs genoot van de tocht.

Toch maakte Shasita zich wel degelijk zorgen. De brieven die zij van haar vader had meegekregen waren bij de schipbreuk verloren gegaan. Zelfs als ze erin zou slagen over enkele dagen Upernavik te bereiken, hoe zou ze gouverneur Kloritz dan kunnen overhalen Elvira Kamgut onmiddellijk vrij te laten? Ze kon niet eens meer bewijzen dat ze was wie ze was... Een meisje zonder papieren die beweerde de oudste dochter van baron Von Birken te zijn, kon voor hetzelfde geld een

206

oplichtster, een leugenaarster zijn. De kapitein zou voor haar kunnen instaan, maar dan nog was het vrijlatingsbevel voor Elvira er niet meer, en zonder dat zou Kloritz niets hoeven te doen.

De volgende middag zag het groepje zich opeens omringd door een zestal Thuleense woudlopers te paard. Ze hielden de verdovingspistolen in aanslag en riepen de

schipbreukelingen bars iets toe. En dat op een ogenblik dat de kok juist de vierde gevangen kalkoen stond te plukken!

Verstijfd, geschrokken, beseffend dat ze verloren waren keken de matrozen elkaar aan. De kapitein sloeg beschermend zijn armen om zijn sextant — een kostbaar bezit in een wildernis zonder wegwijzers. De bootsman liet zijn fluitje uit zijn handen glippen, hetzelfde fluitje waarmee hij het groepje voortdurend bijeen wist te roepen als iemand te ver afdwaalde in de jacht op voedsel, zodat hij al de bijnaam 'de schaapherder' had gekregen.

Alleen Shasita richtte zich hoog op en trad de dreigende woudlopers onbevreesd tegemoet.

'Gegroet,' zei ze in het Thuleens. 'Moge Moeder Aarde u tot in lengte van dagen goed gezind zijn.'

22 De bevrijders

Elvira had maar even geslapen, toen schrok ze wakker uit een nachtmerrie en herinnerde zich alles weer: het koele briefje van haar moeder, de dreigende deportatie naar het vaderland. Nu kon ze niet meer slapen. Rillend, gehuld in beide dekens, met haar kleren nog aan vanwege de koude nachten zat ze op de rand van haar brits, starend in de afschuwelijke toekomst. Ze zou naar Badenburg worden overgebracht om daar terecht te staan wegens hoogverraad - en de straf daarvoor was: het vuurpeloton. Of, omdat ze maar een meisje was: levenslange gevangenisstraf. Haar familie, eveneens teruggestuurd, zou in de schande moeten delen. Geen toekomst meer voor Arnout of Elsie. Moeder zou het haar nooit vergeven. En in Thule zouden de wederzijdse vijandelijkheden doorgaan, ten koste van mensenlevens, eindeloze ellende...

Ze kon niet meer huilen, slechts dof voor zich uit staren. Buiten de rij cellen, op de stenen gang klonken geluiden, maar ze lette er niet op, verzonken in pure wanhoop als ze was.

Plotseling knarste het slot en werd haar celdeur opengegooid. Ze schrok, vloog overeind. Gingen ze haar nu al, in diepe duisternis, op transport zetten? Angstig trok ze de dekens dichter om zich heen, staarde naar het licht van een toorts dat

de cel binnendrong. Op de gang bewogen zich donkere gestalten die echter een ander silhouet hadden dan de bewakers in hun uniformen. Een man gleed de cel binnen.

208

'Elvira?' fluisterde hij. Ze kon alleen maar knikken. Hij reikte haar een zwarte cape. 'Vlug,' siste hij. Toen pas drong het tot haar door dat het een Thuleen moest zijn. Met bevende handen trok ze haar schoenen aan. Wie was het? Ze hoorde leer kraken, de man moest een woudloper zijn! Een saboteur? Een terrorist? Werd Upernavik aangevallen? Ze kon het gezicht van de man niet zien. Zodra ze haar schoenen aan had sloeg ze de cape om en volgde de man naar de gang. Daar stonden nog twee in leer en wijde capes geklede mannen die haar snel tussen zich in namen, hun fakkel doofden en haar mee naar buiten trokken. Alle deuren tot aan de straat stonden open. Vaag zag ze een paar roerloze gestalten van bewakers in hoeken en op drempels liggen. Ook in andere cellen was beweging gekomen, werd aan deuren gerammeld van binnen uit, klonken stemmen die vroegen wat er gebeurde. Elvira wist wat er gebeurde. De Thulenen waren gekomen om haar te bevrijden. Maar hoe konden ze weten waar ze was? Ze vroeg niets. Op straat was het doodstil, de verlichting brandde niet; uit zuinigheidsoverwegingen of omdat de centrale weer niet goed werkte. Maar de harde hakken van haar schoenen tikten op het plaveisel, terwijl de

laarzen van de woudlopers kennelijk omwonden waren met stof waardoor ze zich geruisloos konden voortbewegen.

'Ik draag je,' siste de man die haar uit de cel had gehaald. Meteen tilde hij haar op en wierp haar over zijn schouder. Hij rook naar leer, naar eikenhout, naar vochtig mos. Zo snelden ze door de slapende stad. Zou dan niemand merken wat er gebeurde? vroeg ze zich angstig af. Straks wordt er alarm geslagen, komen soldaten toestromen en schieten op de duistere gestalten die als schimmen door de lanen stuiven. Zelfs midden in de nacht werd er in de stad gepatrouilleerd en waren de militairen verdacht op elke vorm van onraad.

Maar de woudlopers hadden geleerd zich bliksems vlug en onhoorbaar te bewegen. Opeens werd ze weer op haar voeten gezet en hoorde ze een zacht gesnuif, toen briesen. Ze waren in één van de parken die nog door de Badeners gespaard waren. Daar waren meer mensen, allemaal gehuld in de donkere capes.

Ze zag (en rook) paarden...

'Vlug,' siste haar redder. Hij tilde haar op, zette haar in een zadel. 'Houd je goed vast.'

Haar voeten zochten instinctief naar de stijgbeugels. En daar gingen ze, terstond in galop, met donderende hoefslagen

dwars door de stad. Achter hen klonken kreten, schoten, een gil. Maar de groep ruiters daverde verder, regelrecht naar het noorden, de lanen door, over de akkers, langs een wachthuis waar alles donker was en niets zich roerde, tot ze opeens wist waar ze reed. Ze gingen in de richting van de Ilk! Nog steeds kon ze in de duisternis de gezichten van haar redders niet onderscheiden. Ze omringden haar, hielden haar tussen zich in, als het ware om de kogels die nu achter hen werden afgeschoten voor haar op te vangen. Ze was tegelijkertijd bang en opgetogen. Voor zich uit hoorde ze een van de ruiters iets roepen - zo te horen was het een vrouw. Ja, natuurlijk waren er ook vrouwen bij!

De achtervolgers zouden nu wel bezig zijn een pantserwagen op gang te brengen om de aanvallers de weg af te snijden, zo mogelijk overhoop te schieten. Ze probeerde te luisteren maar het gedreun van de paardenhoeven overstemde alles.

En daar was de rivier! De troep hield geen halt maar plonsde onvervaard in het water. Ze voelde het ijzige water omhoog kruipen langs haar benen tot aan haar dijen. De paarden zwommen en snoven.

Aan de overzijde wachtte nog een groep ruiters die hen opving, daarna stormden ze met hun allen het woud in. Ondanks de duisternis wisten de ruiters precies waar ze konden rijden zonder dat de paarden struikelden. Het ging

nu echter wel wat langzamer en voorzichtiger. De man die haar uit de cel had gehaald en die al die tijd naast haar was blijven rijden, stuurde zijn paard dicht langs zij.

209

'Gaaf het, Elvira?' vroeg hij op gewone toon. 'Ben je niet te koud geworden?'

Tot op dat oogenblik had hij haar alleen een paar woorden toegesist, maar nu herkende ze de stem.

'Tjalf!'

Het pakte haar zo aan dat ze even in het zadel wankelde. 'O Tjalf, bent u het?'

'Allicht. Ik kon je niet laten wegrotten in een Badense gevangenis.'

'Maar hoe wist u...?' Ze kon van ontroering bijna niet spreken. 'Later,' zei hij kortaf.

De cape hield haar goed warm, maar haar natte voeten en benen leken van ijs. Dat ging echter spoedig over. Haar wild kloppende hart joeg het bloed door al haar leden. Tjalf was haar komen halen! Tjalf!

Een hele tijd later bereikten ze een open plek waar een grote blokhut stond. De troep reed er voorbij, maar Tjalf greep de teugels van Elvira's paard en hield het zijne in.

'Ho! Afstappen meisje.'

Iemand kwam uit de blokhut stormen en nauwelijks stond Elvira op de grond of twee armen werden om haar hals geslingerd.

'Shasita!'

'Het is hem gelukt,' juichte Shasita. 'Ik wist het wel. Ik wist dat hij het voor elkaar zou krijgen. Kom mee, naar binnen.' Het werd Elvira allemaal te veel. Wat er gebeurde kon niet: toch gebeurde het. Tjalf was haar zelf uit de gevangenis komen bevrijden, Shasita bevond zich in een woudlopershut op Thuleens grondgebied. Het volstrekt onmogelijke was werkelijkheid geworden. Elvira barstte in tranen uit. Het waren tranen van opluchting, verwarring, vreugde en grenzeloze dankbaarheid.

Op het wanhopigste moment van haar leven, toen de toekomst niets dan ellende beloofde waren de twee mensen die haar het liefste waren, Tjalf en Shasita, haar te hulp gekomen.

Nadat ze een beetje was gekalmeerd, in de hut iets had gegeten en ze van schone, droge kleren was voorzien kon Elvira haar verwondering niet langer onderdrukken.

'Shasita, hoe is het je in 's hemelsnaam gelukt contact met de Thulenen op te nemen? Waar heb je hen gevonden?'

'Zij hebben mij gevonden,' lachte Shasita. 'Ik was op weg naar Upernavik met brieven van papa, waarvan de rode verontwaardiging door de verzegelde enveloppen heen scheen, maar al dat moois ging verloren bij onze schipbreuk...'

'Schipbreuk? Heb je schipbreuk geleden?'

Ja, en een grote orka wilde ons daarna in de diepte sleuren maar ik wist hem in de war te brengen door hem in Thuleens toe te spreken en eer hij tot een besluit kon komen bereikten we het strand en toen waren we in Thuleens gebied. Na een paar dagen vonden woudlopers ons. Zodra ik hen vertelde dat ik op weg was om jouw invrijheidsstelling te bewerkstelligen zeiden ze dat ze niet konden wachten op de Badense bureaucratie. Ze zijn toch nog tamelijk primitief, die mensen hier. In onze wettige procedures geloven ze niet, ze wilden er meteen op af. En dat deden ze dus. Vooral omdat Tjalf...'

Ja...?' vroeg Elvira ademloos.

'Wel, vooral Tjalf was in alle staten. Zoals je weet heeft hij zijn hoofdkwartier in Sisaa en leidt hij de woudlopers en saboteurs die het op Upernavik hebben gemunt. Hij was juist bezig een nieuwe aanval op de stad voor te bereiden toen hij hoorde dat jij in Upernavik gevangen zat en het eerste wat hij riep was: "We halen haar eruit!" Dus dat deden ze.'

Elvira keek om, naar Tjalf die rustig bij de brandende haard met andere woudlopers zat te praten. Buiten begon de dag aan te breken. Achter de houten 2 1 0

scheidingswand kon Elvira de paarden horen bewegen in de stal.

'En nu?' vroeg ze. Shasita haalde de schouders op.

'Teruggaan naar Gothab lijkt me het verstandigste, maar dat is zo'n onnoemelijk eind weg en we kunnen niet naar Upernavik rijden om daar een schip te zoeken.'

Ik wil bij Tjalf blijven, dacht Elvira, maar die gedachte verwierp ze meteen. De Thulenen hadden haar niet 'uitverkoren' om achter één van hen aan te lopen, maar om onderhandelingen op gang te brengen. Ze zag hoe Shasita naar haar zat te kijken en verward streek ze het haar uit de ogen.

'Ik zie er natuurlijk vreselijk uit,' prevelde ze ongelukkig. Niet dat ze het erg vond om in de ogen van haar vriendin onaantrekkelijk te zijn, maar wat Shasita aan haar zag, zag Tjalf ook.

'Valt wel mee,' zei Shasita, 'je ziet bleek en je bent magerder geworden, maar dat is te verwachten bij iemand die wekenlang opgesloten heeft gezeten. Het eten in de gevangenis zal wel niet erg goed zijn geweest. Maar hoe dan ook, we moeten zien dat we weer in Gothab komen. Fridolin von Tabor wacht op de lente, eerder durft hij het binnenland niet in. Maar als hij dat doet zonder ons kan hij net zo goed de eerste de beste boot terug naar het vaderland nemen, want dan komt van zijn hele vredesmissie niets terecht. Wij moeten mee! Aan alleen Sepp heeft-ie niets.'

'Misschien weet Tjalf een oplossing,' zei Elvira. Ze stond op en liep naar de hoek waar Tjalf zat te praten. Ze zag nu dat er ook een vrouw bij was.

'Ik wou iets vragen,' zei ze in het Thuleens. Ze keken haar vol verwachting aan. 'Ik ben heel blij dat u mij hebt bevrijdt, Tjalf, ik zal dit nooit vergeten. Maar hoe komen Shasita en ik nu terug in Gothab? Want alleen daar kunnen we, met de hulp van oppergouverneur Von Birken, aan de vrede werken.' In het kort vertelde ze over de komst van de officiële onderhandelaar, Fridolin von Tabor. Tjalf lachte tegen haar.

'We hebben dit juist besproken.' Hij wees op de vrouw.
'Kapitein Laila zal jullie er per schip heenbrengen.'

'Per schip? Maar we zitten in het binnenland!'

'Nauwelijks. Tot aan de kust is het maar vijftien mijl. Dan nog drie mijl noordwaarts en daar ligt, in een zee-inham kapitein Laila's schip.'

Elvira dacht aan de schipbreuk van de **HILBERT** en slikte even.

'Een zeilschip?'

'Met de noordenwind die nu heerst nog geen twee weken zeilen,' knikte de kapitein. Ze was een vrouw van middelbare leeftijd met een verweerd gezicht en heldere grijze ogen.

'Maar u kunt met een Thuleens zeilschip toch niet de haven van Gothab invaren!'

'Dat hoeft ook niet. Ik zet jullie beiden iets ten zuiden van Gothab aan land. De laatste mijlen moeten jullie te paard afleggen.'

'Maar dat is geweldig,' stamelde Elvira opgelucht. Haar ogen ontmoetten die van Tjalf. 'Waaraan heb ik dit allemaal

verdiend?'

'Je bent de uitverkorene,' zei Tjalf. 'En wat meer is: ik ga mee.'
Elvira bloosde tot diep in haar hals.

2 1 1

23 De koppige generaal

In Thule scheen alles altijd anders te moeten gaan dan je verwachtte. Nu was Sepp Hohenstuuf in Gothab en had lange gesprekken met de diplomaat Fridolin von Tabor, maar de beide meisjes die een grote rol zouden moeten spelen bij onderhandelingen met de Thulenen waren zoek. Ook de kustvaarder **HILBERT**

waarmee Shasita von Birken naar Upernavik was gegaan bleek verdwenen.

Vergaan? Maria liep rond met roodbehuilde ogen en alleen Reni en Hajo wisten de moed er enigszins in te houden.

'Wat er ook gebeurd mag zijn,' beweerde Hajo, misschien zelfs tegen beter weten in, 'Shasita zal zich altijd weten te redden. Mama, u kent haar toch! Shasita is onverwoestbaar.' Maar het was de vraag of ze dat zelf geloofde. Misschien wilde zij alleen maar haar moeder troosten.

Omdat het geen zin had hartje winter het binnenland in te gaan, benutte de diplomaat Von Tabor de wachttijd met zich op de hoogte te stellen van de toestand in de Toegevoegde Gebieden en wat hij daar zag: in Julianhab, dat er ontredderd bij lag, in Fredrikborg, waar overstromingen waren geweest,

en tenslotte in Upernavik, waar alles tot stilstand was gekomen en elke kustvaarder die aanlegde werd bestormd door kolonisten die wilden terugkeren naar het Badense Rijk, stemde hem weinig hoopvol. Het was overal hetzelfde: aanvallen van 'terroristen', honger, ratten- en muizenplaag, aardverschuivingen, mooie plannen die allemaal mislukten. Teruggekeerd uit Upernavik meldde hij zich weer bij de oppergouverneur om die te gaan vertellen dat dat wonderlijke meisje Elvira Kamgut kans had gezien uit de gevangenis van Upernavik te ontsnappen maar tot zijn stomme verbazing liep hij datzelfde meisje in de gangen van het paleis tegen het lijf, in gezelschap van de dood gewaande Shasita.

'Dames...' stamelde hij, 'hoe... hoe... wat...?'

'Het wordt nu spoedig lente, excellentie,' zei Shasita liefjes. 'Dan kunnen we vertrekken. We hebben met de Konega-zoon afspraken gemaakt over de te volgen route. Op onze terugreis van Upernavik naar Gothab hebben we uw tocht al helemaal kunnen voorbereiden. Het is een lange reis naar Holtak, maar de Thulenen zullen ons begeleiden. Ik hoorde dat u ook de andere koloniën hebt bezocht aan de westkust?'

'Ik... eh... ik ben zeer verheugd u beiden gezond en wel te zien,' antwoordde de diplomaat verbluft. 'Ik kom juist uit Upernavik. Gouverneur Kloritz vertelde me dat u daar helemaal niet bent geweest en dat juffrouw Kamgut... eh...

verdwenen was. Ik...'

'Klopt,' lachte Elvira en ze knipoogde tegen hem, wat hij heel onbehoorlijk vond.

'Gouverneur Kloritz dacht de komende onderhandelingen met de Thulenen te kunnen verhinderen door mij gevangen te zetten op een of andere dwaze beschuldiging, maar dat namen de Thulenen natuurlijk niet. Die zijn mij komen bevrijden.' Von Tabor begreep er allemaal niet veel van.

'De Thulenen hebben u helpen ontsnappen? Maar hoe wisten ze dan...?'

'O, dat had ik hun verteld,' zei Shasita luchtig. 'Nadat de HILBERT was vergaan kwamen de bemanning en ik bij de Thulenen terecht en toen bleek weer hoe 212

gemakkelijk het was dat ik de taal sprak. Goed, de winter loopt op zijn eind. Nu kunnen we eindelijk eens iets nuttigs gaan doen.'

'Maar... maar... hoe bent u beiden dan weer in Gothab gekomen?' vroeg Fridolin.

'Gewoon, met een Thuleens schip,' zei Elvira luchtig.

Dat noemden ze 'gewoon'! Fridolin schudde verbijsterd het hoofd.

Maar het was waar dat de lente in aantocht was. Niet langer glommen de straten in Gothab van de regen, de ochtendmist trok sneller op en maakte dan plaats voor warme zonneschijn. De eerste bloesems verschenen. Bij de kolonisten ontstond nieuwe hoop, want er gebeurde nog iets wonderlijks. Een groot Kanadeens zeilschip, volgeladen met kostelijk graan voer de Sundrefjord binnen en de haven van Gothab in. De kapitein, een vrouw, meldde zich bij de oppergouverneur en vertelde in het Kanadeens, dat zoveel op Brits leek, dat deze lading graan een

'geschenk' was van de Konega van Thule, die weliswaar nog altijd vasthield aan haar eis: ontruiming van de bezette gebieden, maar die ook had vernomen dat de bezetters van Gothab honger leden en daarom had besloten hulpgoederen te sturen, uit medelijden met de in Gothab verblijvende vrouwen en kinderen.

Oppergouverneur Von Birken ontving de kapitein met veel eerbewijzen en beloofde haar dat het brood dat van dit graan zou worden gebakken zeker ten goede zou komen aan degenen voor wie het was bestemd en niet aan de in Gothab gelegerde militairen. Dat had weer een hevige ruzie tot gevolg tussen generaal Dronning en de baron, omdat de generaal het

graan opeiste voor 'zijn jongens' en de baron vasthield aan de belofte die hij de Kanadeense kapitein had gegeven.

'Begrijpt u dat nu, juffrouw Kamgut,' zei Fridolin tegen Elvira, die hij langzamerhand als de 'deskundige' van de Thuleense mentaliteit was gaan zien,

'eerst vernietigden de Thulenen in de herfst onze graanvoorraden omdat ze ons willen dwingen te vertrekken, en nu laten ze door één van hun bondgenoten ons een schip vol tarwe brengen omdat ze zo'n medelijden met ons hebben. Ik snap daar niets van.'

'Ik denk,' zei Elvira, 'dat Kalina-Dottir hiermee wil aantonen dat zij niet onze vernietiging nastreeft, maar alleen ons vertrek. Tegelijkertijd wil ze laten zien dat ze niet wraakzuchtig is, van goede wil, en dat ze openstaat voor een gesprek.'

De diplomaat knikte en was tevreden met het antwoord. Maar later zei Elvira tegen Shasita: 'Als je het mij vraagt worden we door Kalina- Dottir op de proef gesteld. Ze zal willen weten of de oppergouverneur inderdaad een man is die zich aan zijn woord houdt. Als het graan in hoofdzaak wordt gebruikt om het leger te voeden, zoals generaal Dronning eist - nou, dan zullen we de komende maanden echt niet veel bij haar bereiken.'

'Papa is geen man om zijn woord te breken,' zei Shasita ernstig. 'Nee, dat weten wij. Maar de Konega weet het nog niet. Vandaar dat schip met graan, gestuurd uit een neutraal land, op last van de Konega van Thule.'

'Hoe kan ze weten wat papa met de levensmiddelen doet? Ze zit honderden kilometers ver weg.'

'Hoe weten de Thulenen zoveel? Die hebben overal ogen en oren. Van een sergeant die vorig jaar uit de wildernis terugkeerde hoorde ik, dat de Thulenen hem en zijn kameraden na hun gevangenneming voor de keus hadden gesteld: overlopen of proberen op eigen gelegenheid de kust zien te bereiken. En dat werd hem in onze taal gezegd. Er zijn dus Thulenen die Badens spreken. Ze doen wel net alsof ze bij alle onderhandeling een tolk nodig hebben en daartoe hebben ze mij dan zogenaamd uitgekozen, maar dat is ook weer zo'n slimmigheide. Lang geleden zijn er al Badeners in Thule terechtgekomen die gewoon tot Thulenen werden omgevormd, of ze wilden of niet. Vandaar ook dat de Thulenen zoveel over ons wisten, en wij zo weinig over hen.'

'Toch,' zei Shasita, 'heeft het mij altijd verwonderd dat ze jou uitzochten om hun 2 1 3

spreekbuis te worden terwijl ze hadden kunnen weten dat jij als meisje veel minder gehoor zou krijgen dan bijvoorbeeld

een man, een officier of een hoge ambtenaar. Nu is papa een redelijke man, maar voor hetzelfde geld had een Kloritz oppergouverneur van Thule kunnen zijn.'

'Ik vind het niet zo onlogisch. De Thulenen hebben nu eenmaal een vrouwenmaatschappij en zijn daar trots op. Wat zij willen bewijzen is, dat hun staatsvorm beter is dan de onze, dat vrouwen meer waard zijn dan mannen. Ze willen onze regering dwingen dat in te zien. Ze willen bij de Badeners respect afdwingen voor de vrouwelijke kant van het mensdom en daartoe willen ze mij gebruiken. En jou. En desnoods je zussen en je moeder...'

'Dan zijn ze hun doel voorbijgeschoten,' meende Shasita, 'want als onderhandelaar heeft onze regering die Fridolin aangewezen en niet jou of mij.'

'Geeft niet. Zonder ons is Fridolin toch hulpeloos.'

Je vergeet Sepp. Fridolin wil Sepp gebruiken als tolk en niet één van ons.'

'Daar zullen we dan iets tegen moeten doen,' lachte Elvira.

In de werkkamer van de oppergouverneur vonden ze de baron, generaal Dronning, Fridolin von Tabor en Sepp Hohenstuuf in vergadering bijeen. Ze waren bezig de reis van

Fridolin naar Holtak voor te bereiden. De binnenkomst van de beide meisjes — ofschoon ze niet waren geroepen — deed Sepp's jonge gezicht oplichten, deed Dronning de wenkbrauwen fronsen en maakte dat de baron begon te stralen.

'Ga zitten, kinderen,' zei hij warm. 'We zaten juist te bepraten wanneer zijne excellentie zou kunnen vertrekken. Elvira, wanneer denk je dat de wegen naar Holtak weer begaanbaar zullen zijn?'

'Heel spoedig,' zei Elvira. 'De Konega-zoon Tjalf heeft voor Shasita en mij een kaart getekend waarop staat hoe we de eerste dagen moeten rijden. Onderweg zullen we Thuleense gidsen treffen die ons verder zullen begeleiden.'

'U krijgt van mij twintig soldaten mee,' zei Dronning, 'denkt u dat dat genoeg is, excellentie?'

'Soldaten?' riep Shasita. 'O nee, dat is uitgesloten. Geen soldaten.'

'Dat zou het domste zijn wat we kunnen doen,' viel Elvira in. 'Binnen tien mijl voorbij de grens van Gothab zou dat peloton overmeesterd zijn, ontwapend en te voet de wildernis ingestuurd, terwijl u zelf voor de keuze zou worden gezet: Thuleen worden of hun lot delen. Als er iets is wat Thulenen

tot meedogenloze en gevaarlijke tegenstanders maakt is het wel een groep militairen.'

'Bedoelt u, dat ik zonder gewapend geleide naar Holtak zou moeten gaan?' vroeg de diplomaat ontzet.

'Allicht. Overigens kunt u erop rekenen dat Kalina-Dottir haar onderdanen opdracht heeft gegeven u goed te ontvangen en onze veiligheid te verzekeren. We hebben helemaal geen wapens nodig.'

'Dit is waanzin,' gromde de generaal. 'Ongewapend vijandelijk gebied binnengaan, terwijl daar bovendien wolven rondstruinen en wie weet wat nog meer voor wilde dieren, die na de winter natuurlijk zijn uitgehongerd. .. dat kan niet.'

'Het is de enige mogelijkheid,' hield Shasita vol.

'Precies,' zei Elvira. 'En de dieren mogen dan uitgehongerd zijn — ik ben de laatste om dat te ontkennen — mensen te paard vallen ze niet zo gauw aan.

Bovendien kunnen we ons wolven van het lijf houden door een geluid te maken als van een poema. Sissen en blazen als een wilde kat. Dan denken de wolven dat u hen wilt verscheuren en druipen ze vanzelf af.'

'Onzin,' gromde de generaal en hij had gelijk, dat was onzin en de meisjes wisten het ook. Ze vonden het alleen zo leuk om Fridolin een benauwd gezicht te zien trekken.

214

'Ik zal in elk geval een revolver meenemen,' zei Fridolin.

'Die zullen de Thulenen u snel afpakken,' voorspelde Shasita. 'Met gewapende mannen willen zij niet eens praten, die schieten ze meteen neer.'

Ja,' knikte Elvira. 'Waarom wilt u niet naar onze raadgevingen luisteren? Wij hebben ervaring met de Thulenen, excellentie, wij weten hoe ze handelen en waarom ze zo handelen.' Elvira kreeg opeens een beetje medelijden met de diplomaat.

'Ik zal in elk geval een scherpe bijl meenemen,' beloofde ze. 'Die komt in Thule altijd van pas, waar je je ook bevindt.'

'U spreekt steeds maar van "wij",' klaagde Fridolin. 'U denkt toch niet dat ik van plan ben met een paar jonge meisjes de wildernis in te gaan?'

'U zult wel moeten, excellentie,' zei Elvira. 'Zonder ons is uw missie gedoemd te mislukken.'

'Luister naar hen, Von Tabor,' zei de oppergouverneur ernstig, 'met deze twee meisjes erbij zal u niets overkomen. Zonder hen kunt u beter in Gothab blijven, dan komt er van uw opdracht niets terecht.'

'Freule Shasita heeft gelijk, excellentie,' zei Sepp Hogenstuuf.

'Eén tolk is toch voldoende,' meende de generaal. Sepp schudde het hoofd. Hij wilde natuurlijk dolgraag dat Shasita zou meegaan.

'Nee generaal. Zó goed is mijn Thuleens nog niet. De freule en juffrouw Kamgut zijn veel vertrouwder met de taal dan ik. Gelooft u mij.'

'Reni en Hajo...' begon Shasita maar nu stoof de diplomaat verontwaardigd op.

'O nee,' riep hij fel. 'Ik kan er desnoods mee instemmen dat freule Shasita en Elvira Kamgut ons vergezellen naar Holtak, omdat zij er al eerder zijn geweest en de Thuleense machthebster hebben gesproken en dus een soort introductie betekenen, maar ik ga beslist niet zo'n lange moeilijke reis maken met een paar kinderen! Hoeveel bewondering ik ook heb voor uw knappe en slimme dochters Von Birken, kinderen neem ik niet mee.'

'Ja maar...' begon Shasita.

'Von Tabor heeft gelijk, meisje,' zei de oppergouverneur.
'Reni is zeventien,' riep Shasita.

Maar hoe ze ook pleitte, ze kreeg in dit opzicht geen voet aan de grond. Reni en Hajo moesten achterblijven, omdat ze te jong waren.

En zo vertrok de kleine stoet op een stralende ochtend: Fridolin von Tabor, generaal Dronning (die erop had gestaan hen te vergezellen), Elvira, Shasita en Sepp Hohenstuuf. Ze verlieten Gothabs gebied langs dezelfde wachtpost waar de meisjes een half jaar eerder waren binnengekomen toen zij uit Holtak terugkeerden. Een andere sergeant dan Warzel voerde daar nu het commando.

Nadat ze hun pasjes hadden getoond liet hij hen ongehinderd, zij het enigszins verbaasd doorgaan. Meteen daarna kwamen ze in het woud, waar de eiken, berken en hazelaars nog kaal waren maar waar tussen het gras op de bodem reeds kleine bloemen bloeiden en de struiken begonnen uit te botten.

Op aandringen van Shasita en de oppergouverneur had generaal Dronning zijn mooie uniform thuisgelaten en was hij als een burger gekleed. Zonder uniform en wapens, met niets

dan een bijl aan zijn zadel voelde hij zich naakt en weerloos, wat zijn humeur er niet beter op maakte. Sepp reed zoveel mogelijk naast Shasita en Elvira reed naast Fridolin. Die keek enigszins bezorgd om zich heen.

'Moeten we lang doorrijden eer we de eerste Thulenen ontmoeten?' vroeg hij.

'Dat denk ik niet. Volgens onze kaart een dag of twee, drie...'

'Twee dagen?' Fridolin verbleekte zichtbaar. 'U bedoelt dat we de nacht onder de blote hemel zullen moeten doorbrengen?'

Ja. Op onze kaart staat geen gastenhuis aangetekend. We moeten reizen over een 2 1 5

stad die Sundretak heet en die ligt zo'n mijl of zestig zuidoostelijk van Gothab. De kaart die de Konega-zoon voor ons maakte houdt daar op. De Thuleense gidsen zullen ons daar opwachten en ons naar Holtak brengen.'

'Maar dat is...'

'Zestig Thuleense mijlen is maar een kleine negentig kilometer, excellentie.'

'Maar... maar...'

'Het betekent een flinke omweg, maar dat is nodig om alle Thuleense versperringen te vermijden. Er is een kortere weg dwars door de heuvels heen, maar die is niet begaanbaar voor paarden.'

'En vòòr Sundretak krijgen we geen vija... geen Thuleen te zien?'

'O jawel... ik bedoel: misschien wel, maar die zullen zich niet met ons bemoeien.'

'Laten we het hopen,' zuchtte de diplomaat.

Fridolin had zijn tas met contracten en bankformulieren bij zich. Shasita had er een Thuleense vertaling van gemaakt, al wist ze heel goed dat de Thulenen nooit van kredieten hadden gehoord, geen bankinstellingen kenden, niet wisten wat een wissel was en nooit een contract opstelden omdat ze gewend waren zich aan hun beloften te houden. Elvira wist — of liever voelde — dat hun komst in het niemandsland niet onopgemerkt was gebleven al zagen ze voorlopig geen mens.

De Badeners hadden overal langs het veroverde gebied wachthuizen gebouwd, versperringen aangebracht en patrouilleerden voortdurend langs die grens. Bij de Thulenen niets van dit alles. Verspreid en onzichtbaar zaten woudlopers en saboteurs verscholen in de wouden, tussen de heuvels,

achter rotspartijen en in bosjes. Alles wat uit Badens gebied kwam hielden ze nauwlettend in het oog, ze gaven berichten daarover aan elkaar door, merkten aan bewegingen en geluiden van dieren wat er gaande was en of de naderende groep bestond uit militairen of jagers of verkenneren. Vertonen zouden ze zich echter niet - nog lang niet. Daarom leken de bossen waardoor ze reden leeg, door elke levende ziel verlaten. Eenmaal die dag meende Elvira in de verte het geluid van paardenhoeven te horen. Soms klonk ver weg een zacht gefluit. Een dier of een waarschuwing? Ze weten waar we zijn, waar we heen gaan, dacht ze.

Tijdens de zeereis van Upernavik tot even onder Gothab, een reis van bijna twee weken op een zeilschip over open zee hadden zij en Shasita aan de Konega-zoon Tjalf hun plannen voorgelegd, hem verteld over de komst van Fridolin en hadden ze afspraken gemaakt. Tjalf betwijfelde of de ontruiming van Kulus voldoende zou zijn om zijn zuster wat milder te stemmen; Kalina-Dottir wilde hoe dan ook alle kuststeden terug. Het was Elvira opgevallen hoe veel vriendelijker Tjalf was geworden en minder zwijgzaam dan voorheen. Shasita had hem eerlijk verteld wat haar voornaamste doel was: bereiken dat haar vader een winstgevend handelshuis kon openen, in Gothab of nog beter: in Holtak.

In het Rijk leden we vergulde armoede en hier, waar papa

oppergouverneur is, schiet hij tekort in de ogen van onze regering. Hij kan elk ogenblik worden teruggedroepen en worden vervangen door gouverneur Kloritz van Upernavik of een ander corrupt mispunt. Dat moeten we proberen te voorkomen. Papa is geen vechtfas, hij verlangt evenzeer naar vrede als wij. Hij droomt er alleen van om snel weer rijk te kunnen worden. Wij, zijn dochters hebben beloofd hem daarbij te helpen. Papa is zo'n schat.' Tjalf had er hartelijk om moeten lachen.

'Domme meid. Wat heeft je vader aan rijkdom in Thule?'

'Niets natuurlijk,' had Shasita vrolijk geantwoord, 'maar voorlopig beseft hij dat niet. Toch kun je hem vertrouwen, Tjalf. Als er èèn aardige Badener bestaat is papa dat wel.' Tjalf geloofde haar.

Het stond voor de beide meisjes eigenlijk al vast, al hadden ze dat nog niet hardop durven uitspreken, dat van de kolonisatie van Thule maar weinig terecht zou 2 1 6

komen. Het zou er wel op uitdraaien dat de Badeners de bezette gebieden moesten ontruimen. Maar teruggaan naar het Badense Rijk? Dat wilden ze niet, dus hadden ze samenzweerderig besloten te proberen het zò in te kleden dat de Von Birkens in elk geval mochten blijven. Niet als deel van een vijandelijke bezettingsmacht maar als schakel tussen

Thuleense en Badense handelaars. Of het zou lukken?

Toen de avond begon te vallen hadden de vijf reizigers nog steeds niemand in het oog gekregen. Wel veel dieren maar die leken onschuldig: herten, vogels, eekhoorns, allerlei klein gedierte dat in het onderhout scharrelde en voor de ruiters op de vlucht sloeg. Maar geen wolven, beren of wilde honden. Fridolin leek al wat minder bang. Het terrein, dicht bebost, was tamelijk vlak met lichte glooiingen. De diplomaat keek om zich heen.

'Komt er nooit een einde aan die wouden?' klaagde hij. 'Dit is zo eentonig.'

Had hij dan niet gezien hoe vol leven en beweging het hier was? Laag over het pad flitste een ekster voorbij, een eekhoorn op een boomtak zat hen uit te schelden, vlak voor hen vloog met veel vleugelgeklap een koppel patrijzen op, de paarden schrokken ervan.

'Vindt u het hier dan niet mooi?' vroeg Elvira verwonderd.

Jawel, maar het is steeds hetzelfde. Bomen en nog eens bomen. En dan weer heide... Doen de Thulenen niets met al dat hout?'

'Wat zouden ze er mee moeten doen?'

'Exploiteren natuurlijk. Die ahorns zijn hun gewicht in goud waard. Van eikenhout kun je prachtige meubels maken, net als van berken en notenhout. Dat groeit en vergaat hier maar en niemand kijkt ernaar om.'

'De Thulenen hebben hout genoeg, meer dan ze ooit nodig zullen hebben,' zei Shasita. Afkeurend schudde de diplomaat het hoofd.

'Als je die eindeloze bossen weghaalt krijg je prachtige landbouwgrond,' meende hij.

'En je verziekt het klimaat,' vulde Shasita aan. Elvira zuchtte. Wij Badeners, leren we het dan nooit? dacht ze verdrietig.

'Dit is geen goede landbouwgrond,' zei Shasita. 'Als je die bomen rooit heb je een laag humus van een goede halve meter dik, daaronder zit steen of grind en zand.'

Binnen drie jaar zal de grond zijn uitgeput of weggespoeld door de regens en voorgoed onbruikbaar zijn voor welk gewas dan ook. Dan wordt het woestijn.'

'Niet als je er voldoende kunstmest voor gebruikt,' zei Fridolin koppig.

'Daarmee vergiftig je de lucht en het water,' zei Elvira, 'we zien

het toch in onze kolonies. Op die kaalgekapte hellingen in Upernavik wil al bijna niets meer groeien. De wortels van de bomen hielden de grond bijeen, nu spoelt die weg en blijft er alleen rots over.'

Die nacht sliepen ze in dikke dekens gerold rondom een kampvuurtje, gewoon op de bosgrond. De beide meisjes lagen dicht tegen elkaar aan om warm te blijven, de generaal en Sepp Hohenstuuf hielden, elk gewapend met een bijl, om beurten de wacht. Geen wolf echter kwam hun rust verstoren al kon je ze in de verte horen huilen tegen de bijna volle maan.

Toen weer een dag lang rijden, rijden, rijden. En een nieuw kampement onder de bomen die overdag met een lichtgroen waas overtrokken schenen. Lente! De dagen waren heerlijk, de nachten nog zeer koud. Ze hadden voldoende harde koeken, gedroogde bonen en gedroogde vis meegenomen om het een paar dagen te kunnen uithouden. Maar op de ochtend van de derde dag begon Fridolin te rebelleren.

'Jullie hebben me iets wijsgemaakt,' riep hij boos. 'In dit gebied woont geen mens.

Als je het mij vraagt zijn we hopeloos verdwaald. Of die kaart van jullie deugt 2 1 7

niet.'

'De Thulenen weten heus wel dat wij eraan komen,' zei Elvira troostend.

'We gaan precies goed, excellentie,' vulde Shasita aan.

En inderdaad. Na een uur of twee rijden hield het bos plotseling op en voor hen ontvouwde zich een breed dal, waardoorheen zich een rivier kronkelde met op de oever een mooie kleine stad, ingebed in groen. Op de akkers verschenen de eerste groene sprietten van het koren, de amandelbomen bloeiden al en de huizen zagen er fris geverfd en schoon uit. Ook hier brede lanen, zwaar geboomte, midden in de stad een groot park. In het dal lagen, wijd verspreid, boerenhoeven, molens, werkplaatsen, langs de rivier watermolens, steigers en een haventje. Elvira kon zien dat Fridolin onder de indruk was.

'Ziet er aardig uit,' prevelde hij, half onwillig.

Generaal Dronning bromde iets onverstaanbaars. Hij knoopte vast zijn lange warme jas los. Elvira had de vorige dag gezien dat hij daaronder toch een revolver droeg, ondanks haar protesten. Onder de nieuwsgierige blikken van de inwoners reden ze de stad in en Shasita vroeg de weg naar het gastenhuis.

'Daar worden we verwacht,' legde ze uit.

De vrouw die zij had aangesproken keek niet zonder wantrouwen naar het gezelschap, maar gaf toch bereidwillig antwoord. Het gastenhuis zouden ze aan de rand van het park kunnen vinden.

'Hadden we kunnen raden,' zei Elvira.

Ze reden door en juist toen ze wilden afstijgen voor het grote witte gebouw dat uitzag op het park kwam daar een man naar buiten gerend.

'Tjalf!' riep Elvira blij.

Hij strekte zijn armen naar haar uit en tilde haar uit het zadel. Hij hield haar iets te lang vast, zette haar toen op haar voeten.

'Ik dacht... ik dacht dat u zou teruggaan naar Sisaa,' stamelde ze. Haar stem klonk zo onvast dat ze zich ervoor schaamde.

'Ik breng jullie naar mijn zuster in Holtak,' zei hij kort maar niet onvriendelijk.

Elvira's hart sprong op. Opnieuw zou ze wekenlang in zijn gezelschap verkeren.

Nu begroette hij Shasita en daarna keek hij naar de drie

mannen.

'Dit,' zei Shasita snel, 'is onze goede vriend Sepp Hohenstuuf, die ook een aardig mondje Thuleens spreekt. Die man daar, met de leren tas, is Fridolin von Tabor, de vertegenwoordiger van de Badense regering, die moet proberen om met uw zuster tot een soort overeenkomst te komen. En die andere man daar, die grote, is generaal Dronning, die met alle geweld wilde meegaan om ons te beschermen tegen alle gevaren - of omdat hij zo nieuwsgierig is naar het echte Thule.' Tjalf fronste de wenkbrauwen.

'Een generaal?' mompelde hij afkeurend. Toen schudde hij het hoofd. 'Fridolin wordt door Kalina-Dottir verwacht. Dat is in orde. Maar een militair... neen!'

Ze spraken uiteraard Thuleens en noch Dronning, noch Fridolin verstond er ook maar een woord van. Sepp natuurlijk wel.

'O hemel, ik was er al bang voor,' zei Shasita.

'Vertel hem maar,' zei Tjalf, 'dat hij terug moet gaan naar Gothab.'

'Dat doet-ie vast niet.'

'Hij zal wel moeten. Ik ben bereid hem een gids mee te geven.' Shasita vertaalde het voor Dronning, die grimmig keek en snauwde:

'Vertel die jonge kerel maar dat ik bij jullie blijf, of hij het prettig vindt of niet.'

'Generaal, u brengt onze hele missie in gevaar.'

'Onzin. Ik ken mijn plicht. Ik lever de oudste dochter van baron Von Birken niet weerloos over aan een stel Thulenen. Zeg dat maar tegen hem.'

'Morgen,' besliste Shasita, die niet meteen ruzie wilde uitlokken. Ze betraden het gastenhuis en kregen elk een kamer aangewezen; Elvira en Shasita wilden samen 2 1 8 blijven.

Een staljongen had de paarden naar de stal gebracht om ze te verzorgen.

Nadat ze zich hadden gewassen en een beetje opgeknapt betraden Elvira en Shasita de eetzaal, waar ze Tjalf vonden in gezelschap van de twee gidsen die ze al goed kenden: Frith en Baldour. Elvira had Frith nog nooit vriendelijk zien lachen, maar nu lichtte zijn gezicht toch op.

'Hier zijn we weer,' riep Shasita uitbundig. 'En dit keer komen we niet naar jullie toe als een paar stoute weggelopen meiden, maar met een officiële opdracht van de Badense regering. Hebben we dat niet fijn voor elkaar gebracht, Tjalf?'

Hij knikte lachend. Baldour grijnsde en Frith schoof een eindje op.

'Kom erbij zitten, kinderen,' zei hij.

'Wat doen we met de generaal?' vroeg Elvira. 'Hij zegt dat hij in elk geval mee wil gaan naar Holtak.'

'Geen sprake van.' Dat was Tjalf. 'Ik stuur hem terug.'

Moest ze het zeggen van die revolver? Elvira aarzelde. Toen slikte ze en fluisterde: 'Hij is gewapend.'

'Nee toch!' riep Shasita.

De woudlopers reageerden nauwelijks, ze keken elkaar alleen maar even aan.

Tjalf stond op.

'Ga eens mee, Elvira,' zei hij. 'Ik heb een verrassing voor je.'

Nieuwsgierig volgde ze hem. Hij bracht haar regelrecht naar

buiten en naar de stallen. Daar wees hij op een mooi bruin paard.

'Tirana!' riep Elvira blij. 'O, zou ze me nog kennen?' Ze vloog op het dier af, streekte het over de neus, klopte op de fraaie hals. Tirana hinnikte, blij verrast.

'Natuurlijk kent ze je nog,' zei Tjalf, 'paarden hebben ook een geheugen.'

Wat attent van hem om te zorgen dat Tirana in Sundretak is, juist nu, dacht ze ontroerd.

Je mag haar hebben in ruil voor het paard waarop je hierheen bent gekomen,'

beloofde Tjalf, zichtbaar in zijn schik toen hij merkte hoe groot haar vreugde was.

'O Tjalf...'

Het liefst was ze hem om de hals gevlogen van dankbaarheid, maar ze durfde niet.

Tjalf grijnsde en liet haar alleen met de merrie.

Dit is iets typisch Thuleens, dacht Elvira. Rekening houden met de wensen en het geluk van een medemens. Haar

opgetogenheid kende geen grenzen. Het was dus niet waar dat haar status van 'uitverkorene' inhield dat ze alles moest verliezen. Ze had Tirana teruggekregen. En Tjalf was er om hen naar Holtak te brengen. Ze drukte haar gezicht tegen de lange manen van de merrie en hilde hete vreugdetranen.

Ze zouden de volgende ochtend meteen vertrekken maar eerst moest er worden afgerekend met generaal Dronning. Shasita probeerde de militair duidelijk te maken dat de Konega-zoon hem niet in zijn nabijheid zou dulden en van plan was hem vergezeld door een Thuleense gids terug te sturen naar Gothab. De generaal, koppig als geen ander, stapte woedend op Tjalf af, die stond toe te kijken hoe de paarden werden gezadeld door de staljongen.

'Ik neem dit niet,' schreeuwde Dronning. 'Ik laat die meisjes niet in de steek. Geen mens ter wereld kan mij dwingen terug te gaan en die twee arme kinderen aan jullie willekeur over te laten. Heb je me verstaan?' Natuurlijk had Tjalf er geen woord van verstaan. Rustig keek hij de briesende generaal aan en schudde alleen het hoofd. Dat betekende: wat je ook zegt, ik neem geen militair mee naar de Konega. Met militairen onderhandelen wij niet. Dronning knoopte zijn jas open.

'Ga opzij!' brulde hij. 'Ik zal zelf mijn paard wel zadelen. Ik heb geen hulp nodig.'

Shasita en Elvira kwamen aanrennen.

'Generaal!' riep Shasita, 'Tjalf kan u niet verstaan. Laat mij het woord doen.'

219

'Ga weg,' snauwde de ijzervreter. De revolver lag opeens in zijn hand. 'Jongeman, je kunt mij niet tegenhouden.' Hij richtte op het hoofd van Tjalf, die hem kalm bleef aankijken.

'Niet doen!' riep Elvira. Ze wilde voor Tjalf springen, Shasita klemde haar vast.

Toen slaakte generaal Dronning een diepe zucht, de revolver viel uit zijn krachteloze hand en hij zakte in elkaar.

'Badeners,' zei Frith minachtend en hij borg zijn gifpistooltje in zijn gordel.

'Baldour, help me even deze schreeuwlelijk naar binnen dragen.' Hij bukte, raapte de revolver op, haalde de patronen eruit en wierp het wapen met een wijde boog van zich af. Met een plons kwam het midden in de parkvijver terecht. De patronen stak hij in zijn zak. De beide woudlopers droegen de bewusteloze generaal naar de kamer waar hij de nacht had doorgebracht.

'Ziezo, nu kunnen we vertrekken,' zeiden ze, terugkerend.
Tjalf glimlachte tegen Frith.

24 Het Gulden Vlies

Elf dagen later reden ze het Holtak-dal binnen. Na Sundretak en een aantal plaatsen die zij onderweg hadden aangedaan zou Holtak geen verrassing meer hoeven te zijn, toch hield Fridolin even de adem in toen hij het meer, de stad en het dal zag liggen. Het was laat op de dag, het licht leek van goud.

'Zo mooi was Gothab ook, eer wij er kwamen,' kon Elvira niet nalaten te zeggen.

Soms raakte ze in de war en sprak ze Badens tegen Tjalf of Baldour en Thuleens tegen de diplomaat. Deze opmerking had ze — ze wist het zeker — in haar eigen taal gemaakt, maar het was Tjalf die in het Thuleens antwoordde:

'Ja. Maar nu is Gothab een verloederde stad, omgeven door roestendprikkeldraad.'

Had hij het verstaan of alleen maar geraden wat ze zei? Bijna tegen haar wil roerde zich iets in haar binnenste, ze voelde zich opeens gedrongen haar landgenoten te verdedigen.

'Gothab zou er beter aan toe zijn als uw saboteurs er niet voortdurend aanvallen op deden en de boel vernielden.' Tjalf grijnsde.

Langzaam, om de vermoeide paarden te sparen daalden ze de helling af naar het dal. Het was bijna donker toen ze bij het gastenhuis aankwamen dat Elvira zich zo goed herinnerde. De gastvrouw herkende de meisjes en begroette hen hartelijk.

Tjalf nam afscheid.

'Over twee dagen breng ik jullie bij Kalina-Dottir,' beloofde hij. Even streelde zijn hand Elvira's wang - wat betekende dat? - hij knikte Shasita vriendelijk toe, steeg weer op en reed weg.

'Waarom pas over twee dagen, waarom morgen niet meteen?' vroeg Shasita zich hardop af.

'Hij geeft ons de gelegenheid uit te rusten,' meende Elvira. Fridolin en Sepp kregen samen een kamer, de meisjes eveneens. Moe ging Elvira op de rand van het bed zitten. Misschien kwam het door die vermoeidheid dat ze opeens zo verdrietig werd.

'Ik wed dat gouverneur Kloritz intussen mijn moeder, zusje en broer al op de boot heeft gezet. En ik heb niet eens gelegenheid gehad behoorlijk afscheid van hen te nemen. Misschien zie ik hen nooit meer terug.' Shasita plofte naast haar neer en sloeg een arm om haar heen.

'Niet huilen, Elvira. Je bent niet alleen. Je hebt mij toch, en

Reni, en Hajo.'

Elvira knikte stom, niet half getroost. Kon vriendschap het verlies van familie compenseren?

Later, in de eetzaal hoorde ze hoe Fridolin zich bij Shasita beklagde omdat op zijn kamer geen stromend water was, geen elektrisch licht en geen bad, zelfs geen eigen toilet. De wc's waren in de tuin, weggestopt tussen bosjes. Hij vond ook dat zijn bed te hard was en hij ergerde zich omdat er zoveel katten in het gastenhuis rondliepen. Hij hield niet van katten. Zeker niet van zulke grote die zo fel uit hun gele ogen keken. Shasita grinnikte.

'O, u hebt liever ratten in uw kamer, excellentie?' Fridolin haalde de schouders op.

'Voor een luxe-hotel in een hoofdstad is het maar een armzalige bedoening.'

Shasita zei ironisch: 'Straks, als u in uw missie bent geslaagd kunt u terugkeren 2 2 1

naar Badenburg en weer van alle comfort genieten.'

'Dat zal me een waar feest zijn,' gromde hij. 'Ik begrijp niet waarom deze mensen onze beschaving afwijzen. Dit is toch

geen leven zo.'

'De Thulenen zijn niet anders gewend,' zei Elvira. 'Wat je niet kent, dat mis je niet.'

De twee rustdagen benutten de meisjes om Sepp Hohenstuuf de stad te laten zien.

'Toen we hier de eerste maal waren,' zei Shasita, 'liep de zomer op zijn eind, nu is het volop lente en lijkt het een heel andere stad. De kleuren zijn anders, de geuren verschillen, zelfs de mensen lijken nieuw.'

'Ik hoop dat Thura ook bij de komende besprekingen aanwezig zal zijn,'

antwoordde Elvira.

'O, vast wel.'

'Ik verheug me op een ontmoeting van Fridolin met Thura,' lachte Elvira. 'Hij zal het moeilijk krijgen met Tjalfs grootmoeder. Ze is zo onverbiddelijk.'

'Omgekeerd zal hij niet begrijpen hoe een besje van in de zeventig de moed heeft hem te sommeren onze koloniën kort-en-goed op te geven,' zuchtte Shasita. 'Hij zal haar in stilte

uitlachen.'

'Ik geloof niet dat ooit iemand het in zijn hoofd zal halen Thura uit te lachen. Zo gauw zij begint te praten valt iedereen stil.' Ze gingen kijken naar het tempeltje aan de meeroever. Er prijkte een nieuwe Holtak-vaas op de granieten steen.

Shasita vertelde Sepp hoe haar zus Reni geprobeerd had een Holtak-vaas mee naar Gothab te smokkelen en hoe kwaad Tjalf zich daarover had gemaakt. 'Het was stom van ons,' zei ze weemoedig. 'Hij zal het ons nooit helemaal vergeven hebben en het brengt ons in het nadeel bij de onderhandelingen. Nu staan we allemaal te boek als dieven en gluiperds.' Sepp legde zijn arm om haar schouders.

Hier, in Holtak zo ver van huis, durfde hij dat wel. En Shasita protesteerde niet.

Op de ochtend van de derde dag verscheen Tjalf in een rijtuig getrokken door twee zwarte paarden.

'Mijn zuster Kalina-Dottir verwacht jullie.'

De beide meisjes hadden elk uit Gothab een mooie jurk meegebracht die ze haastig aantrokken. Fridolin verscheen in een plechtig donkerblauw kostuum met goudkleurige manchetten en gouden randjes langs de revers. Het geheel

hield het midden tussen een uniform en een feestkostuum. Onder het korte jasje droeg hij een hemd met kantjes. Kortom: hij was op en top de diplomaat met een belangrijke missie. Naast hem zag Sepp er in zijn gewone klerkenkleding maar sjofeltjes uit. Hij was zichtbaar de ondergeschikte. En hij moest het diplomatenkoffertje van Fridolin dragen.

Tjalf, gewoon in Thuleense korte broek en geblokt hemd, onderdrukte een glimlach toen de delegatie in zijn rijtuig stapte. Hij mende zelf de paarden en hij liet Elvira naast zich zitten. Maar hij sprak geen woord gedurende de rit door de stad. Tot Elvira's verwondering reden ze niet naar het grote witte huis van Thura, maar langs het meer tot een eind buiten het bebouwde gedeelte. En nog verder, in de richting van de tegenoverliggende bergketen.

'Waar gaan we heen?' vroeg Fridolin. Er klonk iets van wantrouwen in zijn stem door. Elvira draaide zich naar hem om.

'Prins Tjalf laat ons eerst iets van de omgeving zien, denk ik. Dat is toch aardig van hem?'

'Ik dacht dat we op weg waren naar een bespreking.'

'Komt nog wel. Met Thulenen moet u geduld hebben, excellentie. Zij hebben nooit zo'n haast.'

Ze lieten het meer achter zich, de weg begon te stijgen. Links en rechts lagen mooie huizen, omringd door grote tuinen. Ze zagen er nogal nieuw uit.

De paarden sloegen een zijweg in die nog verder omhoog leidde. Het leek een soort oprijlaan, ofschoon ze geen hek gezien hadden. En toen lag daar voor hen een groot wit gebouw, met een zuilengang rondom. Tjalf hield de paarden in. 'We zijn er.'

Hij hielp hoffelijk de meisjes uitstappen en leidde het gezelschap naar binnen. In de grote hal stonden banken met kussens.

'Wacht hier,' zei hij kort en verdween. Fridolin ging zitten en keek rond.

'Waar zijn we?'

Elvira herinnerde zich het half verwoeste paleis op de heuvel bij Gothab. Dit gebouw leek er enigszins op, al was het kleiner. Ze liep naar de hoge ramen naast de voordeur en keek naar buiten.

'Shasita, kom eens kijken!' riep ze.

Van hieruit had je een prachtig uitzicht over het dal, over de stad in de verte, over het meer met de vele bootjes.

'De Konega's van Thule weten hun woonplaatsen wel uit te zoeken,' fluisterde Elvira. Shasita knikte glimlachend. 'Doet me denken aan Gothab, daar staat het paleis ook zo hoog en je kunt daarvandaan de hele stad en de fjord en de havens overzien.'

'De Konega's die neerkijken op hun volk?'

'Ik zie het meer als een symbool van: ik waak over jullie.'

Een jonge vrouw in een witte japon kwam de hal binnen en verzocht hen haar te volgen. Ze liepen door een paar gangen. De vrouw opende een dubbele deur en trad opzij. En daar was de verrassing. Een zaal met hoge ramen, met een ronde tafel, bedekt met fijnge woven kleden. Mooie tapijten op de vloer. Om de tafel: zeker een twintigtal vrouwen in lange glanzende japonnen en enkele mannen.

Tjalf was er, met naast hem een oudere man en tegenover hem een andere man, eveneens van middelbare leeftijd. De Konega was er, als altijd in heldergroen met zilver gekleed. Kalina-Dottir stond op.

'Welkom, afgezanten van het Badense Rijk,' sprak zij. 'Ik

moge u voorstellen aan mijn grootmoeder, de Vrouwenraad van Thule, aan mijn vader, mijn oom en mijn broer. Laten we verder geen tijd verspillen en meteen tot zaken komen.'

Ze wees op vier onbezette stoelen. Elvira keek naar het verblufte gezicht van de diplomaat. Dit had hij niet verwacht: een zaal vol vrouwen van uiteenlopende leeftijd en een staatshoofd dat zijn dochter had kunnen zijn, zo bloedjong was zij nog. Tot haar grote vreugde ontdekte Elvira dat ook Thura aanwezig was, gezeten aan Kalina-Dottirs linkerhand.

Fridolin had enige buigingen gemaakt in de richting van al die vrouwen en nam voorzichtig plaats. Hij nam het diplomatenkoffertje van Sepp over en schraapte zijn keel. Daarna opende hij het koffertje en nam er een papier uit.

'Met dit document machtigt president Horthu van het Groot Badense Rijk mij, Fridolin von Tabor, om uit naam van de Badense regering besprekingen te voeren met de Thuleense regering over de mogelijkheid tot handelsovereenkomsten te komen en om over de toekomst van onze gebieden in dit land te praten.' Sepp vertaalde. De diplomaat schoof Kalina-Dottir het papier toe, met de door Shasita gemaakte vertaling erbij.

Maar Kalina-Dottir keek er zelfs niet naar, ofschoon het officiële papier vol zegels, stempels en handtekeningen recht

voor haar lag. In plaats daarvan wendde ze zich tot Elvira.

'Wat zegt hij? Vertel het mij, Elvira. En vertel hem dan dat ik niet uitsluitend met mannen wens te onderhandelen. Wie is die jongeman eigenlijk?'

'Dat is Sepp Hohenstuuf, vrouwe Konega. Een goede vriend van ons die ook Thuleens heeft geleerd. Zijne excellentie Fridolin von Tabor stond erop zich door 2 2 3

een mannelijke tolk te laten vergezellen.'

Kalina-Dottir schudde het hoofd. 'Laat Sepp vertrekken,' zei ze koud.

'Ja maar...'

'Hij kan wachten in de hal.'

Er zat voor de arme Sepp niets anders op dan weg te gaan. Fridolin keek hem donker na.

Opnieuw wendde de Konega zich tot Elvira.

'Ik heb begrepen dat jij mijn eis tot ontruiming van de bezette gebieden aan de oppergouverneur hebt overgebracht en er ook de Badense regering van in kennis hebt gesteld?'

Jazeker, vrouwe Konega. En als antwoord daarop is Fridolin von Tabor afgevaardigd om met u te komen onderhandelen. Ik kan het ook niet helpen dat hij een man is. Zo gaat dat nu eenmaal bij ons. Belangrijke missies worden altijd aan mannen toevertrouwd.'

'Waar hebben ze het over?' siste de diplomaat Shasita in het oor, maar die fluisterde terug:

'Stil. Ik luister.'

'Het is me bekend,' zuchtte Kalina-Dottir. 'Nou, laat hem dan maar zeggen wat hij te zeggen heeft.'

Die boodschap bracht Elvira over aan de diplomaat die meteen van wal stak, waarbij beurtelings Shasita en Elvira vertaalden. Het kwam hierop neer, dat Fridolin een opsomming gaf van allerlei goederen die de Badeners hoopten te kunnen invoeren en van allerlei andere goederen, meest industriële producten, die zij daarvoor in ruil aanboden.

Kalina-Dottir en de vrouwen om de tafel luisterden er een tijdje geduldig naar.

Toen hief de Konega plotseling een hand op.

'Stop. Dit gaat alleen maar over handel en ruilen en scheepsruimte,' zei ze, 'maar ik heb nog niets gehoord over de ontruiming van mijn kuststeden. En daarover zullen we toch eerst moeten praten.'

Ja,' viel Thura in. Haar stem trilde een beetje. 'Wanneer vertrekken de troepen en de kolonisten?'

Fridolin maakte weer een halve buiging, zittend op zijn stoel.

'Vereerde Konega, mijn regering overweegt, om uw eisen halverwege tegemoet te komen door de stad Kulus te ontruimen en terug te geven aan de Thulenen.'

Thura snoof minachtend.

'Alleen Kulus?'

'En in de toekomst,' antwoordde Fridolin, alsof hij een groot geschenk weggaf,

'zouden we ook kunnen overwegen geleidelijk de kolonie Upernavik te verlaten.'

'Dat zijn de twee gebieden die de Badeners het meeste geld kosten,' grijnsde Tjalf.

'Is dat alles?' informeerde de Konega boos. 'Ik meen dat ik

toch duidelijk genoeg ben geweest toen ik de eis stelde: eerst ontruiming van al mijn steden, daarna onderhandelingen over een eventueel handelsverdrag. U komt wel met handelsvoorstellen, maar van ontruiming is nauwelijks sprake.'

Langs de rijen vrouwen klonk een onderdrukt gemor. Fridolin kreeg minstens twintig ontevreden vrouwenblikken te verwerken. Hij kreeg het er zichtbaar warm van.

'Dames, dames toch...' prevelde hij ongerust. 'U moet toch inzien dat mijn regering hiermede een belangrijke concessie heeft gedaan en...'

'Ik moet?' stoof de Konega op. 'Van wie moet ik?'

'Ik bedoel... u zult toch wel inzien...'

'Ik zie alleen in dat de Badense regering mijn eis onverschillig naast zich neer heeft gelegd. En dat terwijl mij bekend is hoe slecht de zaken er in de kuststeden voorstaan, hoe opstandig de kolonisten zijn geworden, hoe er gebrek heerst, en ziekten, en ellende... Hoe durft u hier te komen in mijn huis, over handel te praten 2 2 4

en voorwaarden te stellen alsof u in een positie verkeert ook maar iets van mij te eisen?' Nog terwijl Elvira zachtjes vertaalde, riep Thura:

'Is uw regering dan nog steeds niet doordrongen van het feit dat wij tot de ondergang van uw kolonies hebben besloten?'

Nu verhieven plotseling ook de andere vrouwen hun stemmen, wierpen de Badener hun beschuldigingen en verwijten toe, toonden hun verontwaardiging, het was voor Shasita en Elvira geen doen meer om het allemaal te vertalen, maar dat hoefde ook niet, het was duidelijk genoeg wat de vrouwen bedoelden. Fridolin keek tamelijk hulpeloos.

O jee, dacht Elvira, dit hebben ze vast van tevoren met elkaar afgesproken.

Allemaal tegelijk over de man heen vallen zodat hij niet weet waar hij het moet zoeken. Straks wordt het hem te bar, staat hij op en loopt de vergaderzaal uit. Dat zou ik doen in zijn plaats. Maar ja, wat moet hij dan? Zonder hulp zijn weg terugzoeken naar Gothab? Ze herinnerde zich de verwijten die Tjalf en Thura eens over haar hadden uitgestort en hoe ellendig ze zich daarbij had gevoeld. Zacht kneep ze Fridolin in zijn arm.

'Laat u niet overdonderen, excellentie,' fluisterde ze. Tjalf scheen het toch gehoord te hebben en keek haar oplettend aan.

Verroest, verstaat hij het ook? dacht ze in paniek. Heeft hij

altijd alles verstaan wat Shasita en ik tegen elkaar zeiden in onze eigen taal? Of doet hij maar alsof? Ik zie hem er voor aan. Thulenen zijn er goed in, je in verwarring te brengen...

Thura verhief haar stem en op slag werd het stil in de vergaderzaal.

'Fridolin,' zei ze scherp, 'de afgelopen winter is heel moeilijk geweest voor de Badeners langs de kust. Ontken het niet, ik wèèt. Nu komt de zomer eraan en die kunnen wij niet tegenhouden. Maar ik zeg u, de komende winter zal voor de bezetters de genadeslag brengen. Dat is geen dreigement, dat is een belofte!'

Toen Shasita dat had overgebracht begon de diplomaat bijna te briesen.

'Ik beschouw dit wèl als een dreigement, mevrouw. En ik ben hier niet gekomen om naar dreigementen te luisteren maar om op redelijke wijze te onderhandelen over eventuele handelsverdragen.' Trots staarde Thura de man aan, haar zwarte ogen blonken. Ze haat hem, schoot het door Elvira heen. Hij is de officiële vertegenwoordiger van de natie die haar man en dochter doodden. Ze zal nooit, nooit tot welke concessie bereid zijn.

'Vandaag,' zei Thura grimmig, 'werd de door u bezet

gehouden stad Julianhab opnieuw geteisterd door een aardbeving. De Haari is nogmaals tot uitbarsting gekomen. Moeder Aarde laat haar tanden zien aan de mensen die haar smerige wonden toebrengen.' Shasita vertaalde het, niet zonder verbazing.

'Hoe kunt u weten wat er op dit moment in Julianhab gebeurt?' vroeg de diplomaat logisch. Thura veroorloofde zich een laatdunkend glimlachje.

'Hedenochtend registreerden onze instrumenten de schokgolven uit het zuiden,'

antwoordde ze koud. 'En Julianhab ligt slechts zeshonderd mijl hiervandaan.'

Bluft ze? vroeg Elvira zich af. Nee, ik geloof haar. Ik heb Thura nog nooit op een leugen betrapt.

'Wat er nog aan Thuleense gebouwen in Julianhab staat,' vervolgde de oude dame, 'zal er niet veel hinder van ondervinden. Die huizen zijn zo gebouwd dat ze niet te zware schokken kunnen opvangen zonder in te storten, al zal er wel enige schade zijn. Maar de met zoveel haast opgetrokken Badense gebouwen, die hoog opgestapelde dozen, die zullen het moeten ontgelden. Wij kennen de Haari, haar regelmaat en haar dreiging, ons kan zij niet verrassen. Maar de bezetters,

die niets van de natuur begrijpen en de waarschuwingen van Moeder Aarde niet herkennen, hebben deze ochtend het werk van hun handen in stof en puin uiteen zien vallen.'

'Ik... ik geloof u niet,' stamelde de diplomaat.

'U noemt mijn grootmoeder een leugenaarster?' donderde Tjalf nog eer Shasita 2 2 5

Fridolins woorden had kunnen vertalen. Zie je wel, dacht Elvira geschrokken, hij verstaat Badens. Misschien niet alles maar wel veel.

'Ik bedoel... ik wilde zeggen... het komt mij uiterst onwaarschijnlijk voor dat u zou kunnen weten wat zeshonderd mijl verderop gebeurt...'

Hij stotterde maar de vertaling door Shasita gegeven kwam er vlot genoeg uit. De Konega nam weer het woord en ieder hield verder zijn mond.

'Fridolin, het is altijd de fout van de Badeners geweest dat ze onze wetenschap en onze intelligentie onderschatten. Omdat wij uw technieken en uw verslaving aan machines afwijzen, denkt u dat wij volstrekt onwetend moeten zijn. En daarin vergist u zich. Maar nu dwalen we af. Mijn grootmoeder Thura heeft haar gelofte afgelegd: de komende winter zal de

ondergang van de kolonisten in de kustgebieden betekenen. Met al uw kanonnen, geweren en verder oorlogstuig zult u niet in staat zijn de ellende die wij dan over uw hoofd zullen brengen te keren.

En ik lees het in uw ogen: U vraagt zich af waarom wij niet eerder onze volle vernietigingskracht op uw koloniën hebben losgelaten? Dat zal ik u zeggen (ze had hem zien knikken). Eerst wilden wij, door middel van Elvira die daartoe werd uitverkoren, trachten uw gouverneurs en officieren enig gezond verstand bij te brengen. Eerst wilden we praten en u ertoe zien te bewegen deze heilloze bezetting op te geven. Wij lieten u de afgelopen jaren iets van onze kracht voelen.

Intussen bouwde mijn grootmoeder Thura een verdedigingssysteem en vooral een aanvalssysteem op dat zijn weerga niet kent in onze geschiedenis. Elvira!

Probeer deze man duidelijk te maken dat hem en zijn volk nog èèn kans wordt gegeven. Deze zomer nog zullen de kuststeden moeten worden ontruimd. Voor de winter aanbreekt dienen zij leeg te zijn. Honderd Badeners mogen met hun gezinnen achterblijven om eventuele handelsverdragen te kunnen nakomen.

Daartoe zullen zij dan moeten samenwerken met mijn handelaars, die bijna allen verre familieleden van mij zijn.

De honderd gezinnen die zich verspreid over de kustgebieden in Thule mogen vestigen, zullen daarbij aan twee voorwaarden moeten voldoen. Ten eerste dienen zij snel onze taal te leren, die overigens zo moeilijk niet is, zoals Elvira zal kunnen getuigen. Ten tweede dienen die mensen zich onvoorwaardelijk te onderwerpen aan onze wetten. Onze wetten zijn zeer menselijk, gericht op welzijn en geluk en gemakkelijker na te komen dan de Badense wetten die vol ongerijmdheden schijnen te zitten en veel te ingewikkeld zijn.' Terwijl zij sprak vertaalde Shasita en de diplomaat werd steeds onrustiger. Juist toen hij iets wilde zeggen hief de Konega gebiedend een hand op. 'Ik ben nog niet uitgesproken. Wat ik u zoëven heb gezegd gebeurt met volle instemming van de hier aanwezige Vrouwenraad. Althira, die recht tegenover u zit, was gewestvertegenwoordigster van Gothab. Zij is dit nog, zij het van huis verdreven. Zij zal u vergezellen wanneer u terugkeert naar de kust en in Gothab alles regelen met de gouverneur aldaar. Zij spreekt goed Badens, dus wat dat betreft zullen er geen moeilijkheden en misverstanden bestaan. Wanneer de zaken in Gothab eenmaal geregeld zijn, zult u zich door de gewestvertegenwoordigster van Fredriksborg en Julianhab laten vergezellen om aldaar de overname te regelen. Dat is Senta, die daar zit.

Rest nog Upervik. De gewestbestuurster van Upervik is door uw mensen gedood, een gewestvertegenwoordigster is er evenmin meer, dus zal mijn broer Tjalf, die zijn

hoofdkwartier heeft in het nabijgelegen gewest Sisaa, voorlopig die taak op zich nemen. Kulus wordt al ontruimd, zoals u mij mededeelde, en is als uitvoerhaven voorlopig onbruikbaar geworden, over Kulus kunnen we het dus later nog wel eens hebben. Daar zijn geen kolonisten, alleen soldaten die zo snel mogelijk zullen moeten vertrekken...'

Weer wilde Fridolin iets zeggen en weer kreeg hij de kans niet. Zonder op zijn poging tot onderbreking te letten ging de Konega voort: 'Wat zetten wij Thulenen hiertegenover? Ik zal het u tonen.' Ze wees achter zich en nu pas zag Elvira dat 2 2 6

daar een mooie gebeeldhouwde kist stond van zwaar eikenhout. 'Tjalf, laat Fridolin zien wat wij, naast allerlei landbouwprodukten, aan handelswaar te bieden hebben.'

Tjalf stond grijnzend op, knipoogde even tegen Shasita en ging naar de kist. Hij sloeg de deksel open en haalde er een prachtige goudglanzende vaas uit met een bijbehorende diepe schaal. Die zette hij voor Fridolin neer. Op de bodem van de schaal waren met gitsteentjes allerlei figuren gevormd. De buitenkant van de vaas was met een scherpe naald bewerkt zodat ragfijne bloemenranken en vogels zich erop aftekenden. Fridolins ogen begonnen te schitteren bij het zien van dat moois.

'Een voorbeeld van wat Thuleense kunstenaars kunnen

maken,' zei de Konega, als terloops.

Fridolin hapte naar adem. Zijn ogen lieten de voorwerpen geen seconde los. Nu jeuken zijn handen, dacht Elvira. Ze keek naar Shasita. Ook die staarde en staarde, alsof ze haar ogen niet kon geloven.

'Dan is er nog iets,' vervolgde de Konega met vlakke stem, 'maar dat is veel zeldzamer en kostbaarder dan onze vazen en schalen. Tjalf, wil jij Kiro en Tolar even roepen?'

Weer stond de Konega-zoon op en ditmaal liep hij naar de deur. Fridolin keek de jongeman na.

'Wat gaat hij doen?' vroeg hij zacht aan Shasita. Die haalde de schouders op. Hoe kon zij weten wat de Konega voor verrassingen had verzonnen om de Badener te overbluffen? Antieke ivoren beeldjes zoals we die thuis in Gothab hebben, dacht ze. Maar nee. De deur ging open, Tjalf kwam weer binnen gevolgd door twee mannen die op een lange stok iets zwaars tussen zich in droegen. Ofschoon het klaarlichte dag was en de zon door de hoge ramen naar binnen scheen, leek het plotseling lichter in de zaal te worden. Zowel Shasita als Elvira zogen verrast de adem in. Fridolin's mond viel open.

'Het Gulden Vlies!' fluisterde hij verbijsterd.

Het was inderdaad een gouden schapenvacht die de twee mannen torsten. Zwaar en soepel hing de vacht over de stok. Langzaam lieten de mannen hun vracht zakken, trokken de stok weg en daar lag zij uitgespreid op de vloer, te schitteren zodat het pijn aan de ogen deed. Fridolin was overeind gekomen, naderde de gouden vacht, liep er op de tenen omheen, voelde er even aan, knielde erbij neer, hij kon het niet geloven en toch lag het daar: het legendarische Gulden Vlies. Het echte?

Fridolin was een ontwikkeld man en hij kende het oeroude verhaal over een Griekse held die eens in een andere tijd en voor zijn gevoel in een andere wereld was uitgevaren om aan de oevers van de Zwarte Zee het Gulden Vlies te gaan roven. Dank zij list en de hulp van een vrouw lukte het hem. Hoe een schapenvacht echter van goud kon zijn was

Fridolin altijd een raadsel gebleven. Maar het kon, zag hij nu. Hoe het gedaan was zou misschien eeuwig het geheim van de Thulenen blijven. Maar het Gulden Vlies bestond en de Konega scheen zowaar bereid te zijn er afstand van te doen.

In ruil voor haar kustgebieden? Hij voelde twintig paar ogen in zijn rug prikken.

Moeizaam, als betoverd kwam hij overeind en keek rond.

'Tien volle schepen graan,' hoorde Elvira zichzelf fluisteren.
Ze ving Shasita's blik op.

Langzaamaan moest tot Fridolin wel enig besef doordringen
van Thule's ongelooflijke rijkdom. Goud! Kilo's goud,
verzameld en vastgehouden in een schapenvacht. Hij beefde
ervan.

Kalina-Dottir was eveneens opgestaan en keek naar de man.
Ze zag zijn hebzucht, las zijn verbijstering, proefde zijn
onstilbare verlangen naar roem, en ze glimlachte.

2 2 7

'Zodra de kustgebieden ons zijn teruggegeven,' sprak ze
helder, 'zal ik deze gouden vacht aan uw staatshoofd
schenken. Geen dag eerder.' Shasita boog zich over naar
Elvira.

'Ik wed dat president Horthu voor die vacht zijn halve Rijk
over zou hebben,'

fluisterde ze.

Vreemd, dacht Elvira, dat de glinstering van dat goud zoveel
mensen in vervoering kan brengen. Je kunt het niet eten,
nauwelijks dragen want het is koud en zwaar. Het enige is: het

vergaat niet. Misschien is dat het waarom de mensen het als iets kostbaars zien: het vertegenwoordigt voor hen het eeuwige leven, de onvergankelijkheid. Is dat ook de reden waarom de Thulenen zo weinig om goud geven? Omdat ze zich, als natuurmensen, al lang verzoend hebben met de vergankelijkheid van alle leven?

Ze keek even om naar Thura, die onbeweeglijk op haar stoel zat. Sliep ze? Ze had de ogen gesloten. Of was ze verzonken in herinneringen? Elvira voelde plotseling hoe groot haar genegenheid was voor de harde oude vrouw. Zelfs hier, te midden van de met elkaar converserende dames van de Vrouwenraad, scheen ze eenzaam te zijn. Eens, dacht Elvira, was Thura even jong als ik — en kende ze de liefde, de vervoering. Wij hebben haar haar grote liefde ontnomen, haar dochter gedood.

Hoe groot is onze schuld?

Fridolin was nog altijd niet van de gouden vacht weg te slaan. Hij bleef eromheen lopen, knielde er telkens bij neer, voelde hoe zacht de binnenkant was, hoe zwaar de gouden wol. Toen op een wenk van de Konega de twee dragers aanstalten maakten de vacht weer over de draagstok te draperen riep hij smekend:

'Wacht! O, wacht nog even...'

De heidense pracht van het Gulden Vlies hield hem in haar ban, oefende een betovering uit waaraan hij zich maar niet kon onttrekken.

'Genoeg,' zei Kalina-Dottir streng. De twee mannen bukten zich, schoven de draagstok onder de vacht en tilden hem met moeite van de grond. Hoeveel goudstof heeft zich aan die haren gehecht, dacht Elvira. Twintig, dertig kilo? Het zal niet veel minder zijn. Je zult daarvan toch een cape moeten dragen!

Hunkerend keek Fridolin de mannen na toen ze met hun vracht de vergaderzaal verlieten. Zijn ogen schitterden, zijn handen trilden en toen hij zich omwendde en naar de Konega keek had hij een hoogrode kleur.

'Is het u ernst? U schenkt dit Vlies aan het Badense volk zodra wij de bezette gebieden hebben verlaten?'

'Een Konega houdt altijd haar woord,' antwoordde Kalina-Dottir koeltjes.

Wat moet hij nu met al zijn paperassen, zijn bankkredieten en contracten? dacht Elvira vermaakt. Toen overviel haar een droeve gedachte. Ik ben er getuige van hoe de hoop en de welvaart van het Badense volk hier worden verkwanseld voor een schapenvacht. Hij moet denken dat dit het enige Gulden

Vlies ter wereld is.

Wie weet welke magische krachten hij het ding toeschrijft! En dan die formulering: u schenkt het aan het Badense volk, zodra... Maar het volk zal het alleen op hoogtijdagen te zien krijgen als president Horthu of zijn opvolger ermee pronkt. Ze merkte opeens dat Tjalf naast haar stond.

'Onder de indruk?' vroeg hij zacht. Elvira schudde het hoofd.

'Ik wist al dat die vachten hier werden gemaakt. Ik vind ze lelijk.' Ze wendde zich af en zag niet de blijde glimlach die hij haar toezond.

Fridolin had zichzelf weer enigszins in de hand gekregen. Hij zat weer op zijn stoel, woog het Holtak-vaatwerk op de handen, bestudeerde de versieringen en begon met de hulp van Shasita aan een nieuwe reeks onderhandelingen.

Omdat hij een Badener was wilde hij alles op papier hebben: met handtekeningen, zegels en alle bureaucratische rompslomp. Shasita kreeg het er 2 2 8

druk mee.

Fridolin beloofde de Konega dat hij alles in het werk zou stellen zijn regering te overtuigen van de noodzaak tot

ontruiming van de Toegevoegde Gebieden en hij verzocht haar niet ongeduldig te worden als zou blijken dat met zo'n omvangrijke operatie zeker de hele zomer gemoeid zou zijn. Kalina-Dottir wees op de schaal en de vaas.

'Neem deze maar mee,' zei ze onverschillig, 'ten bewijze dat het ons ernst is. Nu ben ik moe geworden, Fridolin. U kunt me zoveel papieren ter ondertekening voorleggen als u wenst in de komende dagen. Al zal ik ze natuurlijk eerst grondig laten bestuderen door Elvira.' Ze stond op, de hele Vrouwenraad volgde haar voorbeeld. Tussen haar vader en oom in verliet ze de zaal. Eén voor één knikten de vrouwen de diplomaat toe en volgden haar, slechts enkele van hen bleven achter: de gewestvertegenwoordigsters van de bezette gebieden, die nog het een en ander met Fridolin te verhapstukken hadden.

'Kan mijn tolk-secretaris Sepp nu weer binnenkomen?' vroeg Fridolin timide.

Tjalf knikte. Als laatste was Thura uit haar stoel overeind gekomen. Elvira, die wist hoe moeilijk zij liep, schoot haar te hulp en bood haar een arm om op te steunen. Met het opstellen van de documenten waarmee Fridolin nu meteen een begin wilde maken, wilde zij zich niet bemoeien.

'Dank je, lief kind,' zei Thura moe. 'Je hebt gedaan wat er van

je werd verwacht.

Je hebt de vrede op onze drempel gebracht.'

'Ik heb maar weinig gedaan,' zei Elvira enigszins verlegen.

'Het was genoeg.'

Nee, ik was het niet, dacht Elvira. Het is de betovering van het Gulden Vlies geweest die Fridolin opeens de noodzaak deed inzien om onze koloniën op te geven. Ze bracht Thura tot aan de deur van een kamer en stond daarna enigszins verloren in de gang. Waar was iedereen? Ze had geen zin om terug te gaan naar de vergaderzaal. Daarom liep ze de gang uit, sloeg een hoek om en zag een openstaande deur die uitkwam op de zuilengalerij.

Buitengekomen staarde ze verdrietig naar het panorama dat voor haar lag. De rivier kronkelde als een glinsterende slang door het dal, Holtak lag te pralen in warm zonlicht: wit, groen en zilver: de kleuren waarin de Konega van dit immense land zich bij voorkeur kleedde. Zou nu werkelijk gaan gebeuren waarop Thura en Kalina-Dottir vast rekenden: ontruiming van de bezette gebieden? Als het aan Fridolin lag zeker. En de Badense regering zou door de knieën gaan voor het Gulden Vlies, voor het geweldige prestige dat de president zich met het bezit daarvan dacht te verwerven.

Wat heb ik gedaan? dacht ze verward. Heeft Kloritz gelijk en ben ik een landverraadster? Ik heb me als werktuig voor de vrede door de Thulenen laten gebruiken omdat ik verliefd werd op dit land. Ik heb mij laten meeslepen in mijn enthousiasme voor déze democratie die zoveel echter is dan de onze. Toch wilde ik alleen maar vrede, geen nederlaag voor de Badeners.

De Thulenen zullen na ons vertrek hun eigen steden opnieuw bevolken en ze weer even mooi maken als ze vroeger waren — even primitief ook. Ze hechten daar nu eenmaal aan. Maar voor mij is er geen toekomst in Thule. Ik ben geen zakenvrouw, ik heb geen kapitaal om een handelshuis te beginnen zoals de Von Birkens. Ik heb niemand meer. Moeder, Elsie en Arnout zijn teruggestuurd naar het Rijk en voor mij zal er niets anders opzitten dan hen te volgen, met de kans als zondebok te moeten dienen om jegens het Badense volk de mislukking van de kolonisatie goed te praten... Nee, liever kom ik om in Thules wildernissen. Het begon allemaal met Beda, dacht ze. Die slimme oude vrouw herkende in mij het werktuig dat de Thulenen zochten, ze doorgrondde mijn reislust, mijn buigzaamheid, mijn nieuwsgierigheid naar het Thuleense volk, en ze benutte dat.

Ik liet mij door haar inpakken, vormen en ik, domoor, was er nog trots op ook. Ik vond mijzelf zo bijdehand, ik achtte mijzelf een beter mens dan vele van mijn landgenoten! Hoogmoed, dat was het. En nu sta ik hier, oneindig ver van huis —

o, ik heb geen huis meer — met lege handen. Kalina-Dottir krijgt haar zin, Thura krijgt haar zin, ze hebben mij nauwelijks meer nodig. Wat doen Badeners met een stuk gereedschap dat ze niet meer nodig hebben? Dat gooien ze weg. Wat doen Thulenen met een stuk gereedschap dat overbodig is geworden?

Tjalf kwam naar buiten, zag haar staan en liep op haar toe.

Je kijkt zo droevig,' merkte hij op. Elvira haalde de schouders op en keek langs hem heen.

Je hebt me bedrogen,' zei ze zacht.

'Waarmee dan?'

Je verstaat Badens.'

'Een beetje, en ik spreek het nog slechter.'

'En je grootmoeder?'

Hij lachte. 'Thura,' zei hij vrolijk, 'heeft vele jaren lang een Badense medewerker gehad, genaamd Kilian. Zij spreekt en verstaat het beter dan jij Thuleens.'

Elvira zuchtte diep.

'Ik had het kunnen raden, zodra ik ontdekte dat jullie al zo'n halve eeuw geleden met ons te maken hadden gekregen... En ik, domoor, vermoedde niets en dacht dat jullie mij nodig hadden, als tolk en verbindingsschakel.'

'O, maar we hadden je echt nodig!'

'Nee, niet echt. Thura en de Konega wilden alleen maar aantonen, tegenover mijn landgenoten, dat vrouwen superieur zijn aan mannen. Dat was mijn taak! Daartoe werd ik zogenaamd uitverkoren — het had elk ander meisje ook kunnen zijn. En Shasita met haar slimme zusjes was voor jullie helemaal een geschenk uit de hemel. Kijk eens aan, nu hebben we er al vier, waarvan drie met véél invloed.

Jullie benutten elk middel om de kolonisten en vooral hun leiders in onzekerheid en verwarring te brengen. Daarvoor gebruikten jullie ons.'

'Ja. En dat was nog altijd beter dan in het wilde weg bloedvergieten,' antwoordde hij stug.

Elvira zei niets meer. Wat had het voor zin? Ze bleef roerloos staan, kijkend naar het landschap, alsof ze dat in zich op wilde nemen om het de rest van haar leven bij zich te dragen. Wat voor leven? Een poes met drie jonkies als bolletjes wol dartelde door het gras. Elvira probeerde niet te gaan huilen. Ze dacht aan Goudpels, duizend keer mèèr waard dan het Gulden Vlies. Tjalfs arm gleed om haar schouders.

'Wat scheelt eraan?'

'Ik... het zal moeilijk zijn weer te wennen aan het leven in Badenburg,' zei ze verstikt. Ze voelde hoe hij schrok.

'Maar jij blijft toch bij ons?' vroeg hij dringend.

Meende hij dat?

'Elvira, ik wil niet dat je weggaat!'

'Mijn familie werd door gouverneur Kloritz uit Upernavik verbannen. Ze zullen nu wel weer in Badenburg zijn...'

'Dat is geen reden om ons te verlaten! In de toekomst kun je hen naar Thule laten komen. Daar kan ik voor zorgen. Of wil je weg?'

'O nee...' zuchtte ze. De warmte van zijn arm drong door haar

bloesje heen en bracht haar volkomen in de war. Niet doen, Tjalf, dacht ze, ik kan er niet tegen!

Nu legde hij, oneindig teder, zijn wang tegen de hare.

'Elvira, je bent zo lief. Jouw warmte, jouw oneindige bezorgdheid voor de medemens, die wil ik niet missen. Toe, blijf...'

Eens had een Konega-zoon — bijna een halve eeuw geleden — een niet-2 3 0

dotirmeisje tot vrouw genomen. Kon de geschiedenis zich herhalen?

Elvira knipperde haar tranen weg, keek en zag plotseling een oude vrouw staan, naast een bloeiend bosje. Even dacht ze dat het de schim van Beda was, maar het was Thura, die met een tevreden glimlach naar de twee jonge mensen op het bordes keek en hen vriendelijk toeknikte. Elvira trilde, drukte zich tegen Tjalf aan en nu pas durfde ze geloven aan een tweede wonder.

2 3 1